

Domovská stránka > Vyhľadávanie právnických profesií > Typy právnických profesií

Typy právnických profesií

V jednotlivých právnych a justičných systémoch členských štátov Európskej únie (EÚ) existuje široká škála právnických povolání, ako napríklad advokáti, notári, sudcovia, prokurátori a súdni úradníci. Názvy právnických povolání nie sú rovnaké vo všetkých členských štátoch a ich úloha a význam sa v jednotlivých členských štátoch môžu značne líšiť.

Na tejto webovej stránke nájdete všeobecné informácie o úlohe a funkciách rôznych právnických povolání.

Ak chcete získať podrobné informácie o práve niektorého členského štátu, zvoľte si jeho vlajku.

Ak potrebujete vyhľadať alebo sa poradiť s právnym zástupcom v niektorom členskom štáte Európskej únie, môžete navštíviť sekciu [Vyhľadávanie právnických profesií](#).

Úvod

S výnimkou advokátov Európska únia neupravuje podmienky výkonu príslušníka právnického povolania. Právnické povolania sú spravidla regulované na vnútroštátnej úrovni. Aj keď medzi nimi prirodzene môžu existovať podobnosti, tieto vnútroštátne predpisy sa v jednotlivých krajinách podstatne odlišujú, pretože veľmi často vychádzajú z historických tradícií.

Výbor ministrov Rady Európy (RE) vydal niekoľko odporúčaní týkajúcich sa právnických povolání. Jedna z týchto iniciatív sa týka vykonávania povolania advokáta. Ďalšia sa týka nezávislosti sudcov. Odporúčania RE a ďalšie informácie o tejto otázke nájdete na [webovom sídle Rady Európy](#).

Okrem toho sa v [Európskom dohovore o ľudských právach](#) uvádza, že každý, kto je obvinený z trestného činu, má právo obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú. Táto klauzula sa týka najmä trestných prípadov, [Európsky súd pre ľudské práva \(ESLP\)](#) ju však rozšíril aj na občianske prípady.

Sudcovia

Sudca, alebo arbirer spravodlivosti, je vedúci činiteľ, ktorý buď sám, alebo ako člen senátu predsedá súdu. Právomoci, funkcie, spôsoby menovania, oblasť činnosti a odborná príprava sudcov sú v jednotlivých jurisdikciách odlišné. Sudca vystupuje ako rozhodca v športe a vedie súdne pojednávanie nestranne a verejne. Sudca vypočúva všetkých svedkov a posudzuje každý ďalší dôkaz predložený účastníkmi, posudzuje dôveryhodnosť účastníkov a rozhoduje vo veci na základe svojho výkladu práva a osobného úsudku.

Viac informácií o tomto povolaní nájdete na nasledujúcich webových sídlach:

[Združenie európskych sudcov pôsobiacich v oblasti správneho súdnictva \(AEAJ\)](#),

[Európske združenie sudcov a prokurátorov \(EJPA\)](#),

[Medzinárodná asociácia sudcov](#) (hlavne európska sekcia),

[Európski sudcovia za demokraciu a slobodu \(MEDEL\)](#).

Prokurátori

Prokuratúra alebo úrad verejného prokurátora zohráva v trestných konaniach veľmi dôležitú úlohu. Systémy členských štátov sú z hľadiska ich poslania, úloh a právomocí prokurátorov veľmi rozmanité.

Zamestnanci súdov

Funkcie a pomenovania zamestnancov súdov sa môžu veľmi líšiť – „Greffier“ vo Francúzsku, „Rechtspfleger“ v Nemecku.

Okrem toho sú funkcie, ktoré zastávajú, značne rozdielne podľa jednotlivých právnych systémov: pomoc sudcom alebo prokurátorom, riadenie súdov, zodpovednosť za určité postupy. V závislosti od krajiny musia absolvovať právnické štúdium, môžu poskytovať právne poradenstvo a/alebo využívať nepretržitú odbornú prípravu.

V každom prípade zohrávajú dôležitú úlohu na súdoch tým, že sú osobami prvého kontaktu pre žalobcov aj žalovaných a prispievajú k celkovej efektívnosti systému spravodlivosti.

Členov tohto povolania zastupuje na európskej úrovni [Európska únia zamestnancov súdov \(E. U. R\)](#), mimovládna organizácia združujúca profesijné organizácie z viacerých krajín. Medzi ciele E. U. R patrí účasť na vytváraní, rozvoji a harmonizácii práva na európskej a medzinárodnej úrovni; spolupráca s európskymi inštitúciami; zastupovanie profesijných záujmov svojich členov a podpora profesie v záujme lepšieho fungovania systému súdnictva.

Exekútori (súdni vykonávatelia)

Povolanie súdneho vykonávateľa upravuje právo každého členského štátu osobitne, takže tieto predpisy sú v jednotlivých členských štátoch odlišné.

Príslušníci tohto povolania sú na európskej úrovni zastúpení [Medzinárodnou úniou súdnych vykonávateľov \(UIHJ\)](#). Úlohou UIHJ je zastupovať svojich členov v medzinárodných organizáciách a zabezpečiť spoluprácu s vnútroštátnymi profesijnými orgánmi. Pracuje na zlepšovaní vnútroštátneho procesného práva a medzinárodných zmlúv a vynakladá čo najväčšie úsilie na podporu myšlienok, projektov a iniciatív, ktoré pomôžu posunúť vpred a pozdvihnúť nezávislé postavenie súdnych vykonávateľov.

Súdnych vykonávateľov zastupuje aj [Európska komora súdnych vykonávateľov](#) (skratka vo francúzštine: CEHJ). Cieľom CEHJ, neziskovej organizácie, ktorá sa riadi belgickým právom, je podpora väčšieho zapojenia súdnych vykonávateľov do spoločnej činnosti právnických povolání v rámci európskej diskusie.

Advokáti

Úlohou advokáta, ktorého si najmä fyzická osoba, spoločnosť alebo štát, je byť dôveryhodným poradcom a zástupcom klienta, odborníkom, ktorého rešpektujú tretie strany, a nenahraditeľným účastníkom pri riadnom výkone spravodlivosti. Advokát stelesňujúci všetky tieto prvky, ktorý čestne slúži záujmom svojho klienta a chráni jeho práva, plní aj funkcie advokáta v spoločnosti, a to predchádzať a brániť konfliktom, zabezpečiť, aby sa konflikty riešili v súlade s uznávanými zásadami občianskeho, verejného alebo trestného práva a s náležitým zohľadnením práv a záujmov, podporovať rozvíjanie práva a obhajovať slobodu, spravodlivosť a právny štát.

Činnosť advokátov upravujú profesijné organizácie alebo orgány ich členského štátu – advokátske komory a právnické združenia – ktoré sú zodpovedné za stanovenie pravidiel profesionálneho správania a dodržiavanie disciplíny zo strany advokátov.

Právo Európskej únie neupravuje podmienky vykonávania právnického povolania. [Smernica](#) z roku 1998 však stanovuje podmienky, na základe ktorých advokát, ktorý získal kvalifikáciu v jednom členskom štáte, môže trvale vykonávať svoje povolanie v inom členskom štáte.

Na úrovni EÚ sú advokáti zastúpení [Radou advokátskych komôr a združení právnikov Európy \(CCBE\)](#) – medzinárodným neziskovým združením založeným v roku 1960. Rada pôsobí ako prepojenie medzi EÚ a vnútroštátnymi advokátskymi komorami a právnickými združeniami v Európe v prípade všetkých záležitostí vzájomného záujmu týkajúcich sa vykonávania advokátskej činnosti.

Notári

Notári sú odborníci z právnej praxe špecializovaní a oprávnení konať v určitých právnych veciach. V dôsledku úloh a zodpovedností, ktoré vykonávajú, zohrávajú notári dôležitú úlohu v právnych systémoch štátov v 22 členských štátoch, ktorých právny poriadok vychádza z rímskeho občianskeho práva. Írsko je jedinou jurisdikciou zvykového práva v Európskej únii (*common law*) a takisto má notárske povolanie, ktoré pokrýva širokú škálu právnických služieb a ktorého funkcie a autorita sa vykonávajú v súvislosti s právnymi aktmi a nástrojmi, ktoré sa používajú v zámorských jurisdikciách. Zohrávajú dôležitú úlohu v medzinárodnom obchode a v obchode svojej domácej jurisdikcie.

K úlohám notárov patrí:

vyhotovovať súkromné zmluvy a poskytovať poradenstvo zmluvným stranám pri súčasnom dodržiavaní povinnosti spravodlivého zaobchádzania s každou z nich. Pri vyhotovovaní úradných dokumentov je notár zodpovedný za zákonnosť týchto dokumentov a za poradenstvo, ktoré poskytuje. Má povinnosť informovať strany o následkoch a dôsledkoch povinností, ku ktorým sa zaviazu, a

môže zabezpečiť priamu vykonateľnosť vyhotovenej listiny. Listina sa môže potom môže zaznamenať priamo do úradných registrov alebo v prípade, ak jedna zo strán nesplní svoje povinnosti, vykonať bez predchádzajúceho zásahu súdu,

zohrávať úlohu arbitra, ktorý nestranne a za prísneho dodržiavania práva umožní stranám dosiahnuť vzájomne akceptovateľnú dohodu.

Notári sú verejní činitelia – štát im zverí časť verejnej moci, aby im umožnil plniť poslanie verejnej služby – vykonávajúci funkcie v rámci nezávislého povolania.

Notári sú povinní zachovávať mlčanlivosť. Podmienky menovania notárov sú podobné podmienkam menovania sudcu. Vzťahujú sa na nich rovnaké zásady nezávislosti, trvalého úradu, nestrannosti, právoplatnosti a vykonateľnosti ich úkonov a podliehajú dohľadu ministerstva spravodlivosti.

V Európskej únii je približne 35 000 notárov v 22 členských štátoch, ktorých právne poriadky vychádzajú z rímskeho občianskeho práva.

Pri styku s Európskymi inštitúciami zastupuje notárov jurisdikcií vychádzajúcich z rímskeho občianskeho práva **Rada notárov Európskej únie** (CNUE) zriadená v roku 1993. CNUE zastupuje notárov všetkých členských štátov EÚ, kde existuje funkcia notára podľa rímskeho občianskeho práva: Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko. Írsko má svoju vlastnú národnú organizáciu zastupujúcu notára, na medzinárodnej úrovni je však zastupované subjektom „UK and Ireland Notarial Forum“.

Posledná aktualizácia: 11/09/2023

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Typy právnických profesií - Belgicko

V tejto časti nájdete prehľad jednotlivých právnických profesií v Belgicku.

Právnické profesie – úvod

V tejto časti nájdete niekoľko informácií o právnických profesiách, ako sú:

zamestnanci štátnej prokuratúry,

sudcovia,

advokáti,

notári a

súdni vykonávatelia.

Štátna prokuratúra

Organizácia

Štátna prokuratúra (*ministère public/openbaar ministerie*) sa skladá zo štátnych zástupcov **prokuratúry** (*magistrats/magistraten*) alebo prokurátorov pri **pracovných súdoch** (*auditorat*), ktorí v tejto funkcii plnia úlohy svojho úradu v jurisdikcii súdu alebo tribunálu, na ktorom pôsobia.

Na úrovni súdneho okresu (*arrondissement judiciaire/gerechtigd arrondissement*) **kráľovský prokurátor** (*procureur du Roi/procureur des Konings*) a jeho prví zástupcovia (*premiers substituts/eerste substituten*) a zástupcovia (*substituts/subsituten*) zastupujú štátnu prokuratúru na prvostupňovom súde (*tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg*), predovšetkým na súde pre mladistvých (*tribunal de la jeunesse/jeugdrechtbank*), ktorý je sekciou prvostupňového súdu. Túto úlohu plnia aj na policajnom súde alebo súdoch (*tribunal de police/politierechtbank*) a na obchodnom súde (*tribunal de commerce /handelsrechtbank*) vo svojom obvode.

Na pracovných súdoch (*tribunaux de travail/arbeidsrechtbanken*) plní túto úlohu **prokurátor pracovného súdu** (*auditeur du travail/arbeidsauditeur*) za pomoci zástupcov a v prípade potreby za pomoci prvých zástupcov. Títo prokurátori vykonávajú svoju činnosť aj na trestnom súde (*tribunal correctionnel /correctionele rechtbank*), ktorý je sekciou prvostupňového súdu, a na policajnom súde alebo súdoch v trestných záležitostiach patriacich do ich právomoci.

Na úrovni odvolacích súdov (*cour d'appel/hof van beroep*) a **pracovných súdov** (*cour du travail/arbeidshof*) je funkcia prokuratúry vykonávaná **generálnym prokurátorom** (*procureur-général/procureur-generaal*), ktorý riadi štátnych zástupcov generálnej prokuratúry (*parquet général/parket-generaal*) a generálnej prokuratúry pracovného súdu (*auditorat général/arbeidsauditoraat-generaal*) a dohliada na nich. V rámci generálnej prokuratúry pomáhajú generálnemu prokurátorovi prví generálni advokáti (*premier avocat général/eerste advocaat-generaal*), generálni advokáti (*avocats généraux/advocaten-generaal*) a zástupcovia generálneho prokurátora (*substituts généraux/substituten-generaal*). V rámci generálnej prokuratúry pracovného súdu ide o prvého generálneho advokáta, generálnych advokátov a generálnych zástupcov.

Na kasačnom súde (*Cour de cassation/Hof van cassatie*) úlohu prokuratúry vykonáva **generálny prokurátor pri tomto súde**, ktorému pomáhajú prví generálni advokáti a generálni advokáti. Napriek rovnakej terminológii tu prokuratúra plní úplne inú úlohu. Kasačný súd totiž nerozhoduje o podstate prípadu, ale dohliada na zákonnosť a správnosť konania.

Štátna prokuratúra je **nezávislá** pri výkone individuálnych vyšetrovaní a stíhaní, čím nie je dotknuté právo príslušného ministerstva nariadovať stíhanie a prijímať záväzné smernice v oblasti trestnej politiky vrátane politiky vyšetrovania a stíhania.

Úloha a právomoci

Štátna prokuratúra je poverená radom úloh a poslaní. Tieto úlohy a posrania spočívajú v **spracovaní a kontrole** tak **trestných**, ako aj **občianskoprávných záležitostí**.

V trestných veciach dohliadajú prokurátori (v záujme spoločnosti) na riadny priebeh a výsledky trestného konania. Takto konajú na úrovni riešenia podstaty prípadu, ako aj v priebehu predchádzajúceho informačného a vyšetrovacieho konania [na vyšetrovacích súdoch: poradný senát (*chambre du conseil /raadkamer*) a vyšetrovací senát (*chambre des mises en accusation/kamer van inbeschuldigingstelling*)]. Počas pojednávania žiadajú uplatnenie trestného zákona; zároveň dohliadajú na to, aby boli prijaté potrebné opatrenia na riadny výkon uloženého trestu. **Pred porotným súdom** (*cour d'assises/hof van assisen*) je úloha prokuratúry vykonávaná generálnym prokurátorom pri odvolacom súde, ktorý však môže túto úlohu delegovať na člena prokuratúry.

V občianskoprávných záležitostiach štátna prokuratúra koná z úradnej moci v prípadoch, ktoré určuje zákon, a vždy, keď verejný poriadok vyžaduje jej intervenciu. V týchto prípadoch štátna prokuratúra vyjadruje stanovisko (písomné alebo ústne) týkajúce sa prípadu. Štátnej prokuratúre sa povinne doručuje oznámenie, aby vyjadrila stanovisko v súvislosti s vecami, ktoré sa týkajú osobitných oblastí vymenovaných v článku 764 prvom pododseku súdneho poriadku (*Code judiciaire/Gerechtigd Wetboek*). Takisto sa jej môže doručiť oznámenie, aby vyjadrila stanovisko v akejkoľvek inej veci, ak to považuje za vhodné a je to v jej jurisdikcii, pričom tribunál alebo súd to môže nariadiť z úradnej moci (článok 764 druhý pododsek súdneho poriadku). Okrem týchto hlavných úloh je štátna prokuratúra v rámci svojej pôsobnosti príslušná aj vo veci **riadneho sledovania a výkonu rozhodnutí a smerníc týkajúcich sa trestnej politiky**.

Smernice týkajúce sa trestnej politiky prijíma minister spravodlivosti po porade s kolégiom generálnych prokurátorov (*collège des procureurs généraux/college van procureurs-generaal*) zloženým z piatich generálnych prokurátorov pri odvolacích súdoch.

Toto kolégium podlieha ministrovi spravodlivosti a prijíma rozhodnutia na účely čo možno najkoherentnejšej tvorby a koordinácie politiky a správneho všeobecného fungovania štátnej prokuratúry.

Príslušnosť kolégia zahŕňa celé územie Belgického kráľovstva a jeho rozhodnutia sú záväzné pre generálnych prokurátorov pri odvolacích súdoch a pre všetkých členov štátnej prokuratúry, ktorí sú pod ich vedením.

Viac informácií je k dispozícii na [webovom sídle štátnej prokuratúry](#).

Sudcovia

Organizácia

Belgický štát vychádza zo zásady delenia mocí, t. j. rozdelenia na zákonodarnú moc, výkonnú moc a súdnu moc. Súdna moc je nezávislá.

Rozlišujeme „sediach“ sudcov – *la magistrature assise/de zittende magistratuur* (sudcovia tribunálov a radcovia na súdoch) a „stojacich“ sudcov – *la magistrature debout/de staande magistratuur* (štátna prokuratúra – pozri vyššie).

Súdna moc (jurisdikcia) rozhoduje o sporoch a vykonávajú ju sudy. Kontroluje aj zákonnosť aktov výkonnej moci.

Obyčajne sú členovia súdneho zboru, ktorí zasadať na tribunáloch, nazývaní „sudcovia“ (*juges/rechters*), zatiaľ čo členovia súdneho zboru zasadať na súdoch sú nazývaní „radcovia“ (*conseillers/raadsheren*).

Úlohou sediach sudcov je uplatňovať zákon na situáciu/spor, ktoré sa im predložia v občianskoprávnej oblasti, ako aj na osoby, ktoré sa dopustili porušenia zákona.

Na niektorých súdoch zasadať sudcovia z povolania spolu s prísediacimi sudcami. Prísediaci sudcovia zasadať v týchto jurisdikciách:

Obchodný súd: sudcovia z povolania a prísediaci sudcovia (ktorí nie sú odborníci) (*juges consulaires/consulaire rechters*).

Pracovný súd: sudcovia z povolania a prísediaci sudcovia (ktorí nie sú odborníci) (*juges sociaux/sociale rechters*).

Súd pre výkon trestu (*tribunal de l'application des peines/strafuitvoeringsrechtbank*): sudcovia z povolania a prísediaci sudcovia pre výkon trestu (*assesseurs en application des peines/assessoren in straitvoeringszaken*).

Štátna prokuratúra vykonáva v rámci súdneho poriadku osobitnú sociálnu úlohu, ktorá okrem dodržiavania noriem trestného práva zahŕňa aj úlohy občianskej povahy, okrem iného v oblasti sociálneho práva, práva mladistvých a obchodných vecí.

Riadenie a podpora

[Kolégium súdov a tribunálov](#)

Sudy a tribunály tvoria súčasť súdnictva. V rámci demokratického právneho štátu a v medziach právomocí zverených zákonodarcom prispievajú k riešeniu konfliktov alebo k ich predchádzaniu nezávislým, nestranným a profesionálnym spôsobom, a to pri rešpektovaní právnych predpisov a využívaní dostupných prostriedkov tak, aby sa dosiahla čo najlepšia kvalita.

Kolégium (*Collège des cours et tribunaux/College van de hoven en rechtbanken*) pomáha súdom a tribunálom pri plnení ich hlavnej úlohy tým, že: transparentným, profesionálnym a fundovaným spôsobom vyžaduje potrebné prostriedky a zabezpečuje ich optimálne využitie, vystupuje ako hovorca vo vzťahu k externým aktérom, pokiaľ ide o riadenie súdov a tribunálov, poskytuje podporu pri riadení súdov a tribunálov.

[Kolégium štátnej prokuratúry](#)

Okrem piatich generálnych prokurátorov tvoria Kolégium štátnej prokuratúry (*Collège du ministère public/College van het openbaar ministerie*) federálny prokurátor (*procureur fédéral/federale procureur*), traja členovia Rady kráľovských prokurátorov (*Conseil des procureurs du Roi/Raad van procureurs des Konings*) a jeden člen Rady prokurátorov pri pracovných súdoch (*Conseil des auditeurs du travail/Raad van arbeidsauditeurs*). Spoločne skúmajú všetky otázky týkajúce sa dobrého riadenia štátnej prokuratúry.

Predseda Kolégia generálnych prokurátorov je zároveň predsedom Kolégia štátnej prokuratúry.

Po prvé, Kolégium štátnej prokuratúry z hľadiska riadenia podporuje výkon trestnej politiky určenej Kolégiom generálnych prokurátorov. Po druhé, v rámci štátnej prokuratúry sa snaží o celkovú kvalitu, najmä v oblasti komunikácie, riadenia znalostí, informatizácie, merania pracovnej záťaže, pracovných procesov, štatistiky a strategického riadenia ľudských zdrojov. Napokon poskytuje súdnym orgánom – t. j. generálnym prokuratúram, generálnym prokuratúram pracovných súdov (*auditorats généraux du travail/arbeidsauditoraten*), kráľovským prokuratúram (*parquets du procureur du Roi/parketten van de procureur des Konings*), prokuratúram pracovných súdov (*auditorats du travail/arbeidsauditoraten*) a federálnej prokuratúre (*parquet fédéral/federaal parquet*) – podporu na úrovni riadenia.

Na plnenie týchto úloh Kolégium štátnej prokuratúry prijíma všetky potrebné opatrenia a môže vydávať odporúčania a záväzné smernice.

Zasadá raz týždenne. Pravidelne organizuje konzultácie s ministrom spravodlivosti.

Stanoviská

[Sudcovská poradná rada](#)

Sudcovská poradná rada (*Conseil consultatif de la magistrature/Adviesraad van de magistratuur*) je zástupcom sudcov pri orgánoch vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa postavenia, pracovných podmienok a práv sudcov.

Autonómne a federálne justičné subjekty

[Najvyššia súdna rada](#)

Kontrola a stanoviská

Najvyššia súdna rada (*Conseil supérieur de la Justice/Hoge Raad voor Justitie*) musí pomáhať belgickému súdnictvu lepšie fungovať, pretože hrá rozhodujúcu úlohu pri výbere a menovaní sudcov, vykonáva vonkajšiu kontrolu jeho fungovania, najmä prostredníctvom auditov, osobitných vyšetrovaní a vybavovania sťažností, a vydáva stanoviská.

Najvyššia súdna rada je orgán, ktorý je nezávislý od parlamentu, vlády a súdnictva.

[Inštitút odbornej justičnej prípravy](#)

Odborná príprava

Inštitút odbornej justičnej prípravy (*Institut de formation judiciaire/Instituut voor Gerechtelijke Opleiding*) je nezávislý federálny orgán zodpovedný za navrhovanie a vykonávanie celkovej politiky rozvoja a odbornej prípravy sudcov a justičného personálu s cieľom prispievať ku kvalitnej justícii.

Advokáti

Úloha a právomoci

Advokát je osoba so vzdelaním v oblasti práva a spravodlivosti. Podlieha profesijným pravidlám, ktoré zaručujú jeho **úplnú nezávislosť**. Je okrem toho viazaný povinnosťou zachovávať mlčanlivosť.

Advokát absolvuje odbornú prípravu na zastupovanie klientov v rôznych oblastiach práva, ktoré sa často prelínajú (právo obchodných spoločností, správne právo, právo územného plánovania, daňové právo, rodinné právo atď.). Počas vykonávania svojho povolania sa advokát môže špecializovať na jednu alebo viac oblastí, v ktorých získal špeciálne odborné znalosti.

Úlohou advokáta je pomáhať klientom nielen na súdoch, ale aj v každej situácii, v ktorej môžu potrebovať právnu pomoc, hovorcu, prípravu zmluvnej dokumentácie alebo morálnu podporu.

Vo všeobecnosti ide o trojitú činnosť:

advokát **radí**,

advokát **zmieruje**,

advokát **obhajuje**.

Advokát môže svojich klientov zastupovať na všetkých súdoch kráľovstva [policajný súd, zmierovací súd (*justice de paix/vredegerecht*), prvostupňový súd, obchodný súd, pracovný tribunál, odvolací súd, pracovný súd, porotný súd, Štátna rada (*Conseil d'État/Raad van State*)], ako aj v iných krajinách Európskej únie.

Takisto vám môže pomôcť v prípade arbitráže alebo mediácie, vo všetkých prípadoch alternatívneho riešenia sporov alebo pri akomkoľvek rokovaní alebo stretnutí.

Advokát nezasahuje len v prípade konfliktu. Tým, že poskytuje poradenstvo alebo vypracúva či upravuje zmluvnú dokumentáciu, často umožňuje vyhnúť sa súdnemu sporu.

Môže vám tiež pomôcť, ak si želáte prenajať alebo kúpiť nehnuteľnosť, ak plánujete založiť spoločnosť, ak chcete vyriešiť dlhy či uzavrieť pracovnú zmluvu s vaším novým zamestnávateľom alebo ak ste sa stali obeťou nehody alebo útoku, ak ste predvolaní na súd alebo chcete ukončiť manželský zväzok atď.

Advokát pre každého:

Pre osoby, ktoré nemajú dostatočné prostriedky, zákon poskytuje službu právnej pomoci (*aide juridique/juridische bijstand*, predtým nazývaná služba pro deo) a právnu podporu (*assistance judiciaire/rechtsbijstand*):

Právna pomoc umožňuje využiť bezplatne alebo čiastočne bezplatne služby advokáta. Poskytuje sa na dvoch úrovniach:

Právna pomoc prvého stupňa (*aide juridique de première ligne/eerstelijnsbijstand*) je dostupná pre každého bez toho, že by bola podmienená výškou príjmov. Ide o permanenciu, počas ktorej sú advokáti k dispozícii na krátke konzultácie: prvá právna rada, žiadosť o informácie atď.

Za právnu pomoc prvého stupňa sú zodpovedné komisie právnej pomoci (*Commissions d'Aide Juridique/Commissies voor Juridische Bijstand*).

Právna pomoc druhého stupňa (*aide juridique de deuxième ligne/tweedelijnsbijstand*) je dostupná pre osoby, ktoré spĺňajú určité podmienky týkajúce sa finančných prostriedkov alebo sa nachádzajú v určitých situáciách. Táto pomoc, ktorá je v závislosti od situácie úplne alebo čiastočne bezplatná, umožňuje získať prídelenie advokáta, ktorý vám bude poskytovať pomoc a komplexné poradenstvo v rámci súdneho alebo správneho konania alebo v rámci mediácie. Za právnu pomoc druhého stupňa sú zodpovedné kancelárie právnej pomoci (*Bureaux d'Aide Juridique/Bureaus voor Juridische Bijstand*).

Právna podpora umožňuje úplné alebo čiastočné oslobodenie od nákladov konania – súdneho poplatku (*droit de greffe/griffierechten*), registračných poplatkov (*droits d'enregistrement/registratierechten*), nákladov na služby súdnych vykonávateľov (*huissiers de justice/rechtsdeurwaarders*), poplatkov splatných notárom (*notaires/notarissen*), nákladov na znalecké posudky atď. O poskytnutie tejto podpory sa žiada osobne alebo prostredníctvom advokáta v kancelárii právnej podpory (*bureau d'assistance judiciaire*).

Príslušné orgány

Každý advokát je členom niektorej advokátskej komory (*barreau/balie*). V súčasnosti existuje v Belgicku 25 advokátskych komôr.

Združenie komôr francúzsky a nemecky hovoriacich advokátov (*Ordre des barreaux francophones et germanophone/Kammer der französischsprachigen und deutschsprachigen Rechtsanwaltschaften – AVOCATS.BE*) je organizáciou, ktorá združuje všetky advokátske komory francúzsky a nemecky hovoriacich advokátov v krajine (11 advokátskych komôr francúzsky hovoriacich advokátov a 1 komora nemecky hovoriacich advokátov).

Združenie komôr holandsky hovoriacich advokátov (*L'Orde van Vlaamse Balies – O.V.B.*) je organizácia, ktorá združuje všetky advokátske komory holandsky hovoriacich advokátov v krajine (13 advokátskych komôr).

Ak chcete získať informácie o advokátskej profesii, pozrite si nasledujúce internetové stránky:

 [Združenie komôr francúzsky a nemecky hovoriacich advokátov Belgicka](#)

 [Združenie komôr holandsky hovoriacich advokátov](#)

Prístup k tejto databáze je **bezplatný**.

Notári

Notári sú **štátni úradníci** menovaní kráľom, ktorých úlohou je najmä osvedčovať akty uzavreté v ich prítomnosti. Niektoré akty vyžadujú notársku intervenciu v zmysle zákona, ktorou sa potvrdí dohoda, ku ktorej dospeli zúčastnené strany (**verejné listiny** – *actes authentiques/authentieke akten*). Napríklad pri predaji nehnuteľnosti je potrebné sa obrátiť na notára. Okrem vystavenia verejných listín sa možno na notára obrátiť vo veci vysporiadania dedičstva, vypracovania súkromnej zmluvy, získania stanoviska atď.

Do kompetencie notárov patria predovšetkým tri dôležité oblasti:

právo v oblasti nehnuteľností (predaj nehnuteľnosti, pôžička, atď.),

rodinné právo (dohoda manželov, dedenie, rozvody atď.) a

obchodné právo (zakladanie spoločností atď.).

Existuje **národná notárska komora** (*Chambre nationale des notaires/Nationale Kamer van Notarissen*). Jej hlavným poslaním je:

zastupovať notárov Belgicka pred orgánmi a úradmi v rámci jej právomocí,

stanovovať pravidlá profesijnej etiky,

poskytovať notárskym komorám vhodné odporúčania týkajúce sa dodržiavania disciplíny.

Existujú aj notárske komory na úrovni provincií, ktoré sú disciplinárnymi orgánmi profesie a ktorých hlavným poslaním je dohliadať na dodržiavanie deontologických pravidiel a riešiť profesijné spory (napríklad vybavovať sťažnosti). Pokiaľ ide o vybavovanie sťažností, pre notárov bol zriadený aj [národný mediačný úrad](#) (www.ombudsnotaire.be).

Notári sú tiež združení v Kráľovskej federácii belgických notárov (*Fédération Royale du Notariat Belge/Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat – Fednot*). Fednot je profesijné notárske združenie, ktoré pomáha notárskym kanceláriám poskytovaním právnych stanovísk, rád a odporúčaní týkajúcich sa riadenia kancelárie, riešení v oblasti informačných technológií, školení a informácií pre širokú verejnosť. Fednot zahŕňa sieť 1 150 notárskych kancelárií s 1 550 notármi a 8 000 spolupracovníkmi.

Viac informácií možno nájsť na [webovom sídle Kráľovskej federácie belgických notárov](#).

Dalšie právnické profesie

Súdni vykonávatelia

Súdny vykonávateľ je **ministrský a štátny úradník**, ktorý svoju funkciu vykonáva **ako slobodné povolanie**. Inak povedané, má dvojakú profesijnú identitu: na jednej strane je štátnym úradníkom; na druhej strane svoju funkciu vykonáva **nezávisle**.

Súdny vykonávateľ je **ministrský a štátny úradník**, pretože štát mu zveril časť moci verejného orgánu. Preto musí vyhovieť každej požiadavke, aby konal, pokiaľ mu v tom nebráni profesijná etika alebo zákon – napríklad v prípade konfliktu záujmov alebo nezákonnosti požiadavky. Súdny vykonávateľ teda nikdy nekoná z vlastného podnetu, ale vždy na žiadosť niekoho, kto mu zveril formálnu úlohu. Pri každej úlohe, ktorú má vykonať, musí splniť určité zákonné povinnosti. Okrem toho súdny vykonávateľ môže za svoje úkony požadovať odmenu, ktorá čiastočne alebo úplne pokryje jeho náklady.

Keďže súdny vykonávateľ vykonáva **slobodné povolanie**, koná nezávisle a nestranne. Jeho odborné skúsenosti môže využiť ktokoľvek. To znamená, že nepoberá plat, náhradu ani žiadne vyrovnanie zo strany verejných orgánov. Všetko teda musí zabezpečiť sám.

Oblasti intervencie súdneho vykonávateľa možno zaradiť do dvoch veľkých kategórií: takzvané **mimosúdne intervencie** (*interventions extrajudiciaires/buitengerechtelijke tussenkomsten* – mimosúdne vymáhanie pohľadávok, úradné zisťovanie) a **súdne intervencie** (*interventions judiciaires/gerechtelijke tussenkomsten* – doručovanie, výkon rozhodnutia). Pri týchto intervenciách je často jeho úlohou poskytnúť vám informácie o tom, ako si môžete uplatniť svoje práva, ako aj odpovedať na vaše otázky týkajúce sa jeho úlohy. To, či ste ho poverili nejakou úlohou, alebo ste predmetom jeho konania, nezohráva žiadnu úlohu.

V každom súdnom okrese existuje **komora** (*chambre/kamer*) všetkých súdnych vykonávateľov tohto **okresu**. Jej hlavnými úlohami je dohliadať na to, aby súdni vykonávatelia okresu dodržiavali pravidlá disciplíny a zákony a nariadenia, ktoré sa ich týkajú, a riešiť spory, ktoré môžu nastať medzi súdnymi vykonávateľmi.

Existuje aj Belgická komora súdnych vykonávateľov (*Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique/Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België*), ktorá má tieto hlavné **úlohy**:

dohliadať na jednotnosť disciplíny a pravidiel profesijnej etiky medzi súdnymi vykonávateľmi,
brániť záujmy svojich členov a
zastupovať ich.

Viac informácií nájdete na webových stránkach [Belgickej komory súdnych vykonávateľov](#).

Ostatní

Sudcom a prokurátorom pomáhajú rôzni administratívni a právni spolupracovníci: súdni tajomníci, referendári, právnici prokuratúry, tajomníci prokuratúry a administratívni pracovníci.

Sudcom asistuje na každom pojednávaní **súdny tajomník** (*greffier/griffier*). Súdny tajomník pomáha sudcovi napríklad pri príprave spisov na súdne pojednávanie. Počas pojednávania zaznamenáva jeho priebeh a jednotlivé výroky a dohliada na správne vypracovanie dokumentov. Okrem toho zabezpečuje a koordinuje administratívne a účtovné úlohy súdnej kancelárie (*greffe/griffie*). Každý súd má súdnu kanceláriu, ktorú riadi vedúci súdny tajomník (*greffier en chef/hoofdgriffier*). Podľa veľkosti súdu môže mať súdna kancelária jedného súdneho tajomníka alebo aj viacerých. Súdnym tajomníkom pomáhajú administratívni pracovníci.

Referendári (*référéndaires/referendarissen*) sú právnici, ktorí pomáhajú sudcom na súdoch a tribunáloch s prípravou rozsudkov. Spolupracujú pri spracúvaní súdnych spisov na zodpovednosť a podľa pokynov jedného alebo viacerých sudcov. Študujú spisy, študujú právne problémy a pripravujú návrhy rozsudkov na právnej úrovni.

Štátni zástupcovia sa môžu obrátiť na právnikov na účely právnej prípravy ich spisov. Na štátnej prokuratúre sa títo právnici nazývajú *juristes du parquet* /*parquetjuristen*. Vykonávajú najmä právne rešerše, spravujú informácie alebo pripravujú rekvizície a citácie na právnej úrovni, a to na zodpovednosť a podľa pokynov jedného alebo viacerých štátnych zástupcov.

Každé štátne zastupiteľstvo má sekretariát, ktorý riadi vedúci tajomník. Tajomníci štátneho zastupiteľstva pomáhajú štátnym zástupcom najmä pri dokumentačných a rešeršných činnostiach a pri zostavovaní spisov. Aktualizujú dokumenty a registre štátneho zastupiteľstva, vedú archívy a pod. Počet tajomníkov štátneho zastupiteľstva závisí od jeho veľkosti. Tajomníkom štátneho zastupiteľstva pomáhajú administratívni pracovníci.

V súdnych kanceláriách a na sekretariátoch štátnych zastupiteľstiev pracuje značný počet administratívnych spolupracovníkov. Administratívni pracovníci zabezpečujú správu pridelených spisov po administratívnej stránke a kódovanie údajov v súboroch údajov. Administratívni spolupracovníci sa zaoberajú vybavovaním korešpondencie a klasifikáciou a zabezpečujú bezpečné služby súdnej kancelárie alebo štátneho zastupiteľstva.

Viac informácií o týchto profesiách nájdete v [tomto dokumente](#) (378 Kb) [fr](#).

Organizácie, ktoré poskytujú bezplatné právne poradenstvo

Každý občan má právo na **prvotné bezplatné právne poradenstvo**, ktoré poskytujú odborníci na právo. Ide o **prvotnú právnu pomoc**:

praktické informácie,
právne informácie,
prvotný právny názor alebo
odkázanie na špecializovanú organizáciu.

Prípád nie je hneď vyriešený, ale ide o **prvotné usmernenie**. Právne permanencie sa organizujú v justičných palácoch, na zmierovacích súdoch, v strediskách právnej pomoci (*maisons de justice/justitiehuisen*), na niektorých obecných úradoch (*administrations communales/gemeentelijke diensten*), vo väčšine verejných stredísk sociálnej starostlivosti (*centres publiques d'action sociale/openbare centra voor maatschappelijk welzijn*) a v rôznych neziskových organizáciách, ktoré poskytujú právne služby.

Viac informácií nájdete v online brožúre [Právna pomoc: lepší prístup k spravodlivosti](#).

Právne databázy

Informácie možno nájsť na [webovom sídle Federálneho úradu pre spravodlivosť](#) (ministerstvo spravodlivosti).

Posledná aktualizácia: 28/07/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Bulharsko

Na tej spletní strani so na voljo informácie o pravniških poklicih v Bolgariji.

Pravniški poklici: uvod

Tožilci

Preiskovalci

Sodniki

Organizacija pravniškega poklica: odvetniki

Notarji

Drugi pravniški poklici

Pravniški poklici: uvod

Glavni pravniški poklici v Bolgariji so: **državni tožilec, preiskovalec, sodnik, odvetnik, notar, zasebni sodni izvršitelj, državni sodni izvršitelj in sodnik registrar.**

Te pravniške poklice urejata bolgarska ustava in zakon o pravosodnem sistemu.

Tožilci

Organizacija

Službo državnega tožilstva v Republiki Bolgariji sestavljajo generalno državno tožilstvo, vrhovno kasacijsko tožilstvo, vrhovno upravno tožilstvo, nacionalna preiskovalna služba, tožilstva za pritožbe, specializirano tožilstvo za pritožbe, vojaško tožilstvo za pritožbe, provincialna tožilstva, specializirano tožilstvo, provincialna vojaška tožilstva in okrožna tožilstva. V okviru strukture provincialnih tožilstev so provincialni preiskovalni oddelki, v okviru strukture specializiranega tožilstva pa preiskovalni oddelek. Provincialna tožilstva imajo upravne oddelke, katerih tožilci sodelujejo v postopkih v upravnih zadevah. Državno tožilstvo ima poenoteno in centralizirano strukturo. Vsi tožilci in preiskovalci so podrejeni generalnemu državnemu tožilcu. Vsak tožilec poroča pristojnemu nadrejenemu tožilcu, vsi tožilci in preiskovalci pa so podrejeni upravnemu vodji pristojnega tožilstva. Vojaški tožilci in preiskovalci so pri izvajanju svojih dolžnosti neodvisni od vojaških organov.

Generalnega državnega tožilca imenuje (in razreši) predsednik Republike Bolgarije na predlog [Vrhovnega sodnega sveta \(Visš sádeben sávet\)](#) (VSS) za sedemletno obdobje; mandat ni obnovljiv.

Tožilci so imenovani, napredujejo, nazadujejo, so premeščeni in razrešeni s položaja na podlagi odločitve vrhovnega sodnega sveta.

Tožilska delovna mesta in zahtevane predhodne izkušnje zanje so:

tožilec pri vrhovnem kasacijskem tožilstvu in tožilec pri vrhovnem upravnem tožilstvu – vsaj 12 let pravnih izkušenj;

tožilec pri tožilstvu za pritožbe, tožilec pri vojaškem tožilstvu za pritožbe in tožilec pri specializiranem tožilstvu za pritožbe – vsaj deset let pravnih izkušenj;

tožilec pri specializiranem tožilstvu za pritožbe – vsaj 12 let pravnih izkušenj, od tega vsaj osem let kot tožilec ali preiskovalec;

tožilec pri provincialnem tožilstvu in tožilec pri provincialnem vojaškem tožilstvu – vsaj osem let pravnih izkušenj; tožilec pri specializiranem tožilstvu – vsaj deset let pravnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot tožilec ali preiskovalec;

tožilec pri okrožnem tožilstvu – vsaj tri leta pravnih izkušenj;

nižji tožilec – pravne izkušnje se ne zahtevajo.

Pogoj za pridobitev tožilskega mandata je celovita pozitivna ocena opravljanja nalog v petletnem obdobju, o podelitvi mandata pa odloči vrhovni sodni svet.

Vloga in funkcije

Generalni državni tožilec vodi državno tožilstvo ter izdaja navodila in smernice v zvezi z dejavnostmi državnega tožilstva; skupaj z vodstvenim osebjem ministrstva in državnimi institucijami ustanavlja specializirane medoddelčne enote za pomoč pri preiskavah pod postopkovnim vodenjem tožilca, ki ga imenuje generalni državni tožilec. Generalni državni tožilec lahko predloži zadeve v obravnavo ustavnemu sodišču.

Tožilec vodi preiskavo kot nadzorni tožilec. V predpisanih rokih in v skladu s predpisanimi pogoji lahko vlaga ugovore in zahteva razveljavitev ali spremembo protipravnih ukrepov. Odloži lahko izvršitev ukrepa, dokler pristojni organ ne odloči o ugovoru. Zoper vse akte in dejanja tožilstva se je mogoče pritožiti pri neposredno nadrejenemu tožilstvu, razen če so ti akti in dejanja predmet sodne presoje. Nadrejeni tožilec ali tožilec z nadrejenega tožilstva lahko opravlja naloge, ki so v pristojnosti podrejenih tožilcev, in lahko pisno zadrži ali prekliče njihove odločitve, kadar tako določa zakonodaja.

Tožilci so pri opravljanju svojih dolžnosti neodvisni in delujejo v skladu z zakonodajo. Politično so nevtralni, zato svoje odločitve utemeljujejo na zakonodaji in dokazih, zbranih v obravnavani zadevi, vodita pa jih njihova vest in notranje prepričanje.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [državnega tožilstva Republike Bolgarije \(Prokuraturata na Republika Bálgarija\)](#).

Združenje državnih tožilcev v Bolgariji je prostovoljno, nepolitično združenje državnih uradnikov, ki so ali so bili zaposleni v sistemu državnega tožilstva.

Namen združenja je povezati uradnike državnega tožilstva po vsej državi, omogočiti forum za zagotavljanje potrebnih informacij in izmenjavo mnenj o vprašanih v zvezi s tožilskim delom ter povečati krog mednarodnih stikov državnega tožilstva in njegovih tožilcev. Več informacij je na voljo na spletnem mestu združenja: <http://ecocrime.bg>.

Preiskovalci

Na podlagi zakona o sodiščih imajo preiskovalci v Republiki Bolgariji položaj državnih uradnikov (kot ga imajo sodniki in tožilci).

Preiskovalni organi so nacionalna preiskovalna služba, provincialni preiskovalni oddelki pri provincialnih tožilstvih in preiskovalni oddelek specializiranega tožilstva. Preiskovalni oddelek pri mestnem tožilstvu v Sofiji ima položaj provincialnega preiskovalnega oddelka.

Nacionalno preiskovalno službo vodi generalni državni tožilec bodisi neposredno bodisi prek direktorja, ki je njegov namestnik za opravljanje preiskav.

Direktor nacionalne preiskovalne službe je odgovoren za upravno in organizacijsko vodenje preiskovalcev in osebja nacionalne preiskovalne službe ter preiskovalcem iz provincialnih preiskovalnih služb pri provincialnih tožilstvih zagotavlja metodološke smernice.

Provincialni preiskovalni oddelki pri provincialnih tožilstvih in preiskovalni oddelek pri specializiranem tožilstvu sestavljajo preiskovalci.

Preiskovalci v provincialnih preiskovalnih oddelkih pri provincialnih tožilstvih in preiskovalnem oddelku specializiranega tožilstva opravljajo preiskave v zadevah, ki jim jih dodeli upravni vodja zadevnega tožilstva.

Preiskovalne organe pri opravljanju njihovih nalog v zvezi s kazenskimi postopki vodi in nadzoruje državni tožilec.

Odredbe, ki jih v postopku preiskave izdajajo preiskovalci, zavezujejo vse državne organe, pravne subjekte in državljanje.

Sodniki

Sodniki v Bolgariji so imenovani, napredujejo, nazadujejo, so premeščeni in razrešeni s položaja na podlagi odločitve vrhovnega sodnega sveta.

Organizacija

Sodniška delovna mesta in zahtevane izkušnje zanje so:

sodnik vrhovnega kasacijskega sodišča in sodnik vrhovnega upravnega sodišča – vsaj 12 let pravnih izkušenj;

sodnik pritožbenega sodišča in sodnik pritožbenega vojaškega sodišča – vsaj deset let pravnih izkušenj; sodnik specializiranega pritožbenega kazenskega sodišča – vsaj 12 let pravnih izkušenj, od tega vsaj osem let kot sodnik v kazenskih zadevah;
sodnik provincialnega sodišča, sodnik upravnega sodišča in sodnik vojaškega sodišča – vsaj osem let pravnih izkušenj; sodnik specializiranega kazenskega sodišča – vsaj deset let pravnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot sodnik v kazenskih zadevah;
sodnik okrožnega sodišča – vsaj tri leta pravnih izkušenj;
nižji sodnik – pravne izkušnje se ne zahtevajo.

Pogoj za pridobitev sodniškega mandata je celovita pozitivna ocena opravljanja nalog v petletnem obdobju, o podelitvi mandata pa odloči vrhovni sodni svet. **Sindikata sodnikov v Bolgariji** (SSB) je v Sofiji 28. marca 1997 ustanovilo 30 ustanovnih članov, vključno s sodniki vrhovnega kasacijskega sodišča ter provincialnih in okrožnih sodišč po vsej državi.

Nasledil je sindikat bolgarskih sodnikov, ki je bil ustanovljen leta 1919 in je deloval do leta 1945. Sindikat sodnikov v Bolgariji je neformalna poklicna organizacija, ki povezuje skupnost sodnikov, njen cilj pa je varovati poklicne interese sodnikov, razpravljati o težavah poklica in iskati rešitve zanje.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [sindikata sodnikov v Bolgariji](#) (*Sājuzāt na sāditiie v Bālgarija*).

Bolgarsko sodniško združenje je bilo ustanovljeno zaradi zagotavljanja, da imajo državljani pošteno in pregledno sodno varstvo.

Združenje si v okviru pravosodnega sistema prizadeva delovati skladno z ustavo in zakonskimi predpisi, hkrati pa spoštovati pravila poklicne etike. Več informacij je na voljo na spletnem mestu bolgarskega sodniškega združenja – <https://judgesbg.org>.

Vloga in funkcije

Sindikata sodnikov v Bolgariji zbira gradivo (tudi o disciplinskih postopkih zoper sodnike), opravlja mediacijo v sporih med sodniki in drugimi javnimi uslužbenci, zagotavlja pomoč zakonodajnim organom v zakonodajnem postopku, vodi evidence in izdaja svoje glasilo.

Sodniški pomočniki in pomočniki tožilca

Sodniški pomočniki so zaposleni pri provincialnih in upravnih sodiščih, pritožbenih sodiščih, vrhovnem kasacijskem sodišču in vrhovnem upravnem sodišču. Pomočniki tožilca so zaposleni pri provincialnih in pritožbenih tožilstvih, vrhovnem kasacijskem tožilstvu in vrhovnem upravnem tožilstvu.

Kot sodniški pomočniki ali pomočniki tožilca se zaposlijo osebe, ki izpolnjujejo pogoje za položaj sodnika, tožilca ali preiskovalca ter so uspešno opravile izbirni izpit za sodne uradnike.

Sodniške pomočnike imenuje upravni vodja pristojnega sodišča. Pomočnike tožilca imenuje generalni državni tožilec ali upravni vodja pristojnega tožilstva.

Organizacija pravniškega poklica: odvetniki

Odvetniki

Odvetniški poklic je v Bolgariji opredeljen z ustavo. Odvetniki so lahko le osebe, ki so izrekle ustrezno prisego in so vpisane v register odvetniške zbornice. Odvetniško zbornico ima vsako sodno okrožje provincialnega sodišča. Te zbornice so podrejene vrhovnemu odvetniškemu svetu s sedežem v Sofiji. Položaj, pravice in obveznosti odvetnikov ureja bolgarski zakon o odvetništvu.

Vrhovni odvetniški svet je pravni subjekt, ki ga sestavljajo predstavniki odvetniških zbornic, in sicer v razmerju en delegat na 40 odvetnikov.

Vrhovni odvetniški svet se sestaja in organizira sestanke generalne skupščine bolgarskih odvetnikov, izvršuje njene odločitve in pripravlja poročila za generalno skupščino, določa začetne in letne prispevke odvetnikov k proračunu sveta, izdaja akte v skladu z zakonom o odvetništvu, odloča o pritožbah zoper nezakonite odločitve generalnih skupščin odvetniških zbornic in zoper nezakonitosti pri volitvah v svete odvetniških zbornic, odloča o pritožbah in ugovorih zoper odločitve odvetniških zbornic o podeljevanju pripravništev odvetnikom in odločitve o zavrnitvi vpisa odvetnikov v register ter zagotavlja sredstva in potrjuje izdatke v zvezi z delovanjem vrhovnega nadzornega odbora in vrhovnega disciplinskega razsodišča.

Vrhovni odvetniški svet vodi register odvetnikov, register odvetniških kandidatov in odvetniških družb ter register tujih odvetnikov, ki lahko pred bolgarskimi sodišči nastopajo kot zagovorniki.

Pravna zbirka podatkov

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [vrhovnega odvetniškega sveta](#) (*Visšijat advokatski sāvet*).

Notarji

Organizacija

Notar je oseba, ki jo pristojni državni organ imenuje za opravljanje zakonsko predpisanih notarskih dejavnosti. Pri opravljanju svojih nalog je notar neodvisen in vezan samo na predpise. Minister za pravosodje nadzoruje dejavnosti vseh notarjev glede skladnosti z zakonodajo in statutom notarske zbornice.

Položaj, pravice in obveznosti notarjev ureja bolgarski zakon o notarjih in notarski dejavnosti.

Vloga in funkcije

[Notarska zbornica](#) (*Notarialnata kamara*) je organizacija notarjev v Republiki Bolgariji, ki je bila ustanovljena na podlagi zakona o notarjih in notarski dejavnosti. Vsi notarji so upravičeni do članstva v notarski zbornici, ki je pravna oseba s sedežem v Sofiji.

Upravni organi notarske zbornice so generalna skupščina, notarski svet, nadzorni odbor in disciplinska komisija. Notarsko zbornico zastopa predsednik notarskega sveta.

Notarska zbornica organizira dejavnosti notarjev in zagotavlja podporo pri njih, varuje in spodbuja ugled poklica ter ohranja odnose z mednarodnimi organizacijami, ki se ukvarjajo s podobnimi dejavnostmi.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [notarske zbornice](#) (*Notarialnata kamara*).

Drugi pravniški poklici

Zasebni sodni izvršitelji

Zasebni sodni izvršitelj je oseba, ki jo pristojni državni organ pooblasti za izvrševanje zahtevkov zasebnega prava in izterjavo javnih dajatev. Pooblaščen je za opravljanje dejavnosti na območju krajevne pristojnosti pristojnega provincialnega sodišča.

Poslanstvo zbornice zasebnih sodnih izvršiteljev je spodbujati poklic in izboljšati postopek izvršbe v Bolgariji, pri tem pa podpirati člane zbornice in varovati javni interes.

Pravna zbirka podatkov

[Zbornica zasebnih sodnih izvršiteljev](#) (*Kamarata na častnite sādēbni izpālniteli*) vodi register zasebnih sodnih izvršiteljev.

Register je javen in dostopen na spletnem mestu zbornice. Zakon o zasebnih sodnih izvršiteljih določa, da ima vsakdo pravico do vpogleda v register in do pridobitve izpiskov iz njega.

Zasebni sodni izvršitelji morajo ministrstvu za pravosodje predložiti polletna in letna poročila o dejavnostih, na podlagi katerih minister za pravosodje oblikuje, vzdržuje in razvija informacijski sistem o sodnem izvrševanju. Ministrstvo za pravosodje za uporabo informacijskega sistema zaračunava takso v skladu s tarifnim sistemom, ki ga potrdi svet ministrov. Uradni dostop do informacijskega sistema je brezplačen za državne organe in organe lokalne samouprave ter nosilce javnih pooblastil.

Državni sodni izvršitelji

Državni sodni izvršitelji opravljajo izvršbo zahtevkov zasebnega prava. Država lahko v posebnih primerih, določenih z zakonom, državne sodne izvršitelje pooblasti tudi za izterjavo javnih dajatev.

Število državnih sodnih izvršiteljev določi minister za pravosodje.

Pri okrožnih sodiščih, kjer državnih sodnih izvršiteljev ni, njihove naloge opravlja okrožni sodnik, ki ga imenuje predsednik pristojnega sodišča in o tem obvesti ministra za pravosodje.

Državne sodne izvršitelje imenuje minister za pravosodje na podlagi natečaja. Minister za pravosodje lahko razpiše natečaj na predlog predsednika okrožnega sodišča.

 Bolgarsko združenje državnih sodnih izvršiteljev (*Asociacijata na dържавните съдебни изпълнители в България*) je neodvisna in prostovoljna poklicna organizacija, ki varuje strokovne, intelektualne, kulturne, socialne in materialne interese državnih sodnih izvršiteljev v Bolgariji, pri tem pa spodbuja poklic in prispeva k povečanju njegovega ugleda v državi in družbi.

Pravna zbirka podatkov

Vpogled v register državnih sodnih izvršiteljev (*Регистрът на държавните съдебни изпълнители*) je mogoč na spletnem mestu združenja državnih sodnih izvršiteljev.

Sodniki registrarji

Sodniki registrarji opravljajo svoje naloge na območju okrožnih sodišč.

Odredijo ali prepovejo vpise, zaznamke in izbrise v zemljiški knjigi ter odločajo o izdaji izpiskov in potrdil; izvajajo notarske zapise in druge storitve, kot določa zakonodaja. Sodniki registrarji lahko svoje naloge opravljajo le na območju okrožja, za katero so pristojni.

Število sodnikov registrarjev določi minister za pravosodje.

Pri okrožnih sodiščih, kjer ni sodnika registrarja ali pa ta ne more opravljati svojih nalog, obveznosti sodnika registrarja opravlja okrožni sodnik, o čemer je treba obvestiti ministra za pravosodje.

Minister za pravosodje lahko za opravljanje nalog sodnika registrarja pooblasti državnega sodnega izvršitelja pri istem sodišču.

Sodnike registrarje imenuje minister za pravosodje na podlagi natečaja. Minister za pravosodje lahko razpiše natečaj na predlog predsednika okrožnega sodišča.

Bolgarsko združenje sodnikov registrarjev je neodvisna in prostovoljna poklicna organizacija, ki varuje strokovne, intelektualne, kulturne, socialne in materialne interese sodnikov registrarjev v Bolgariji, pri tem pa spodbuja poklic in prispeva k povečanju njegovega ugleda v državi in družbi. Več informacij je na voljo na spletnem mestu združenja: <http://www.basv.free.bg>.

Več informacij o sodnem osebju je na voljo tukaj (378 Kb) .

Posledna aktualizacija: 20/07/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Česko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Českej republike.

Právnické profesie – úvod

Právnické profesie zahŕňajú sudcov pôsobiacich na súdoch, štátnych zástupcov (prokurátorov), advokátov, notárov a exekútorov.

Prokurátori

Organizácie

Štátni zástupcovia sú právnickou profesiou, ktorá sa vykonáva na štátnych zastupiteľstvách. Štátne zastupiteľstvo je sústava štátnych orgánov, ktorých úlohou je zastupovať štát pri ochrane verejného záujmu vo vymedzených oblastiach. Veci zverené do pôsobnosti štátneho zastupiteľstva vykonávajú štátni zástupcovia; iné orgány alebo osoby nemôžu do ich činnosti zasahovať, ani ich pri jej výkone nahrádzať alebo zastupovať.

Sústava štátnych zastupiteľstiev kopíruje sústavu súdov (okresné, krajské a vrchné). Na vrchole je Najvyššie štátne zastupiteľstvo so sídlom v Brne, ktoré zodpovedá za ústrednú organizáciu štátnych zástupcov a riadenie štátneho zastupiteľstva. Vláda ma právomoc menovať a odvolávať Najvyššieho štátneho zástupcu, a to na návrh ministra spravodlivosti.

Profesijné združenia

Dobrovoľným stavovským združením štátnych zástupcov je Únia štátnych zástupcov ČR **Unie státních zástupců České republiky**, ktorej cieľom je pomáhať pri plnení úloh štátneho zastupiteľstva a presadzovať zákonnosť rozhodovania bez ohľadu na akékoľvek vplyvy. Únia sa takisto podieľa na vzdelávaní štátnych zástupcov a právnych čakatelov a zastupuje ich záujmy.

Stavovským predpisom je Kodex profesionálnej etiky štátneho zástupce.

Zoznam štátnych zástupcov zoradený podľa úradu, na ktorom pôsobia, je k dispozícii na webovej lokalite Ministerstva spravodlivosti ČR. **Ministerstvo spravodlivosti.**

Úloha a povinnosti – pôsobnosť štátneho zastupiteľstva

Štátni zástupcovia sú verejní funkcionári, ktorých úlohou je zastupovať štát pri ochrane verejného záujmu najmä pri podávaní verejnej žaloby v trestnom konaní, výkone dozoru nad dodržiavaním právnych predpisov v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranná liečba, ochranná alebo ústavná výchova, činnosť pri prevencii kriminality a poskytovanie pomoci obetiam trestných činov.

Pôsobnosť štátneho zastupiteľstva v trestnom konaní

Štátni zástupcovia majú postavenie orgánu činného v trestnom konaní. Majú právomoci vo všetkých štádiách trestného konania. Štátni zástupcovia majú určité procesné práva a takisto zodpovedajúce povinnosti.

Štátne zastupiteľstvo pôsobí v rozsahu, za podmienok a spôsobom ustanoveným v zákone č. 283/1993 Sb. Je teda predovšetkým orgánom verejnej obžaloby v trestnom konaní a plní ďalšie úlohy vyplývajúce z trestného poriadku. Ďalej vykonáva dozor nad dodržiavaním právnych predpisov v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranná liečba, zabezpečovacia detencia (zabezpečovací detence), ochranná alebo ústavná výchova a v iných miestach, kde sa na základe zákonného oprávnenia obmedzuje osobná sloboda, pôsobí v inom ako trestnom konaní a vykonáva ďalšie úkony, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

V prípravnom štádiu trestného konania štátni zástupcovia dohliadajú na dodržiavanie zákonosti. V prípravnom štádiu trestného konania môže na základe zákonného poverenia podľa trestného poriadku (zákon č. 141/1961 Sb.) určité úkony vykonávať len štátny zástupca.

V štádiu pred začatím trestného stíhania sú štátni zástupcovia povinní prijímať oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich, že došlo k spáchaniu trestného činu (§ 158 ods. 2 trestného poriadku).

Štátny zástupca dáva podaním obžaloby (návrhu na potrestanie) podnet k tomu, aby súd mohol začať konanie pred súdom, v ktorom štátny zástupca vystupuje ako žalobca. Štátny zástupca sa povinne zúčastňuje na hlavnom pojednávaní, na začiatku prednáša žalobu a na záver záverečnú reč.

Štátni zástupcovia majú takisto právomoc rokovať o podmienkach dohody o vine a treste.

Štátny zástupca je oprávnený podať odvolanie proti rozsudku z dôvodu nesprávnosti ktorejkoľvek časti výroku. Odvolanie môže podať v prospech, aj v neprospech obžalovaného.

Dovolanie môže podať Najvyšší štátny zástupca.

Štátny zástupca je oprávnený podať návrh na obnovu konania v prospech, aj v neprospech obvineného.

V konaniach proti mladistvým majú štátni zástupcovia povinnosť zúčastňovať sa nielen na hlavnom pojednávaní, ale na všetkých verejných zasadnutiach (zákon 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Medzi výhradné rozhodovacie právomoci štátnych zástupcov patrí rozhodovanie o alternatívnych postupoch (odklonech) v prípravnom konaní.

Činnosť štátneho zastupiteľstva v netrestných veciach

Štátne zastupiteľstvo je takisto oprávnené podať návrh na začatie konania alebo vstúpiť už do prebiehajúceho občianskeho súdneho konania, avšak len v prípadoch, ktoré stanoví zákon.

Základom pôsobnosti štátneho zastupiteľstva v občianskom súdnom konaní je čl. 80 Ústavy Českej republiky, v ktorom sa ustanovuje, že štátne zastupiteľstvo na základe zákona vykonáva okrem verejnej obžaloby aj ďalšie úlohy. Zákon o štátnom zastupiteľstve nadväzne ustanovuje, že štátne zastupiteľstvo pôsobí aj v inom ako trestnom konaní. Jeho rozsah pôsobnosti sa ďalej riadi Občianskym súdnym poriadkom; v ktorom sa upravuje, kedy môže prokuratúra zasahovať do občianskeho súdneho konania.

Okrem možnosti vstúpiť do občianskoprávneho konania môže štátne zastupiteľstvo takisto podať návrh na začatie takéhoto konania, napr. podľa zákona o rodine vo veciach zapretia otcovstva podáva návrh Najvyšší štátny zástupca.

Kvalifikačné a iné predpoklady pre výkon funkcie štátneho zástupcu

Funkcia štátneho zástupcu vzniká menovaním. Štátneho zástupcu menuje minister spravodlivosti na návrh Najvyššieho štátneho zástupcu na časovo neobmedzené obdobie. Štátny zástupca skladá po vymenovaní sľub do rúk ministra spravodlivosti.

Do funkcie štátneho zástupcu môže byť vymenovaný len občan Českej republiky, ktorý:

má spôsobilosť na právne úkony,

je bezúhonný,

ku dňu menovania dosiahol vek najmenej 25 rokov,

získal vysokoškolské vzdelanie štúdiom magisterského študijného programu v oblasti práva na vysokej škole v Českej republike,

úspešne zložil záverečnú skúšku,

jeho morálne vlastnosti dávajú záruku, že bude funkciu riadne vykonávať a

súhlasí so svojim menovaním do funkcie štátneho zástupcu a s pridelením k určitému štátnemu zastupiteľstvu.

Štátni zástupcovia sú menovaní na časovo neobmedzené obdobie, môžu však byť funkcie dočasne zbavení na základe rozhodnutia ministra spravodlivosti.

Funkcia štátneho zástupcu zaniká dosiahnutím veku 70 rokov, smrťou štátneho zástupcu alebo jeho prehlásením za mŕtveho a takisto napr. ak by bol zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak by táto jeho spôsobilosť bola obmedzená, ak by odoprel zložiť sľub, prišiel o štátne občianstvo ČR, získal funkciu nezlučiteľnú s funkciou štátneho zástupcu, ak by bol odsúdený za trestný čin, ak by sa zistilo, že je nespôsobilý na výkon svojej funkcie alebo mu nepriaznivý zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje vykonávať funkciu. Funkcia štátneho zástupcu takisto zaniká uložením disciplinárneho opatrenia odvolania z funkcie štátneho zástupcu alebo vzdaním sa funkcie.

Rozpočet štátneho zastupiteľstva zostavuje ministerstvo spravodlivosti. Postavenie štátnych zástupcov sa riadi zákonom č. 283/1993 Sb.

Nezlučiteľnosť funkcií

Štátny zástupca nesmie až na zákonom stanovené výnimky pôsobiť ako rozhodca alebo sprostredkovateľ riešenia právneho sporu, zastupovať účastníkov súdneho konania alebo pôsobiť ako zástupca poškodeného či účastníka konania v súdnom alebo správnom konaní. Takisto nesmie okrem výkonu funkcie štátneho zástupcu a funkcie vedúceho štátneho zástupcu alebo jeho zástupcu, alebo činností spojených s dočasným pridelením k ministerstvu alebo Justičnej akadémii, vykonávať žiadnu inú platenú funkciu ani vykonávať inú zárobkovú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej, publicistickej a umeleckej činnosti a pôsobenia v poradných orgánoch ministerstva, vlády a v orgánoch komôr parlamentu.

Platové pomery

Sú upravené zákonom. Platy štátnych zástupcov hradí štát.

Zodpovednosť za výkon funkcie

Za škodu, ktorú štátny zástupca spôsobí nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, zodpovedá podľa osobitného právneho predpisu štát.

Štátny zástupca zodpovedá za disciplinárne previnenia.

Sudcovia

Organizácie

Základná úprava postavenia sudcov je obsiahnutá v čl.82 ods.1 Ústavy Českej republiky. Podľa tohto článku sú sudcovia pri výkone svojej funkcie nezávislí a ich nestrannosť nesmie nikto ohrozovať. Postavenie sudcov sa ďalej riadi zákonom č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích.

Spôsob ustanovenia do funkcie a priebeh výkonu funkcie

Sudca je po splnení všetkých potrebných podmienok menovaný do svojej funkcie prezidentom republiky a ujíma sa jej zložením sľubu. Na menovanie za sudcu neexistuje právny nárok.

Príprava na výkon funkcie prebieha absolvovaním trojročnej prípravnej služby justičného čakaťaľa na súde. Po uplynutí prípravnej služby je čakaťaľ pripustený k zloženiu odbornej justičnej skúšky.

Menovanie do funkcie sudcu nie je časovo obmedzené, do úvahy však prichádza prerušenie výkonu funkcie sudcu, ak mu jej výkon dočasne pozastaví minister spravodlivosti. Funkcia sudcu zaniká uplynutím roku, v ktorom dosiahol vek 70 rokov, smrťou sudcu alebo jeho prehlásením za mŕtveho a takisto napr. rozhodnutím o zistení jeho nespôsobilosti na výkon svojej funkcie alebo vzdaním sa funkcie.

Kvalifikačné a iné predpoklady pre výkon funkcie sudcu

Podmienky pre menovanie notára:

štátne občianstvo Českej republiky,

úplná spôsobilosť na právne úkony,

bezúhonnosť,

vek aspoň 30 rokov,

vysokoškolské vzdelanie získané štúdiom magisterského študijného programu v oblasti práva na vysokej škole v Českej republike,

zloženie odbornej justičnej skúšky, jeho skúsenosti a morálne vlastnosti musia dávať záruku, že bude funkciu riadne vykonávať a súhlas s menovaním za sudcu a prídelením ku konkrétnemu súdu.

Laickí sudcovia (*přisedící* – prísediaci) sú menovaní zo zástupcov širokej verejnosti (pod podmienkou, že nemajú záznam v registri trestov). Musia zložiť prísahu do rúk predsedu súdu a svoju funkciu vykonávajú počas štvorročného obdobia.

Nezlučiteľnosť funkcií

Sudca nesmie okrem výkonu funkcie predsedu alebo podpredsedu súdu vykonávať žiadnu inú zárobkovú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej, publicistickej a umeleckej činnosti a pôsobenia v poradných orgánoch ministerstva, vlády a parlamentu.

Platové pomery

Platové pomery sudcov sa riadia zákonom.

Úlohy a povinnosti

Základným právom a povinnosťou sudcov je postupovať pri výkone funkcie nezávisle a riadiť sa len zákonom, ktorý majú vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; nesmú sa pritom nechať ovplyvniť, napr. záujmami politických strán, verejnou mienkou alebo médiami. Narušovanie alebo ohrozovanie nezávislosti a nestrannosti sudcov je zakázané.

Sudca ďalej musí rozhodovať v primeraných lehotách a bez prietáhov a poskytovať účastníkom konania a ich zástupcom možnosť uplatniť ich práva účastníkov konania, nesmie však pri tom s nimi rokovať o obsahu prerokovávanej veci alebo o procesných otázkach, ktoré by mohli mať na konanie vplyv. Sudca má aj po zániku sudcovskej funkcie povinnosť zachovávať mlčanlivosť o všetkom, o čom sa dozvedel v súvislosti s výkonom svojej funkcie. Tejto povinnosti môže byť výnimočne zbavený.

Zoznam sudcov a súdov, na ktorých pôsobia, je k dispozícii na webovej lokalite ministerstva spravodlivosti. [Ministerstvo spravodlivosti](#).

[Soudcovská unie](#) nezastupuje všetkých sudcov, nakoľko členstvo v nej je dobrovoľné; jej zhromaždenie prijalo Etické zásady chování soudce, ktoré predstavujú mravné zásady sudcovskej činnosti.

Kategórie a špecializácia sudcov

Sudcovia môžu okrem rozhodovacej činnosti zastávať funkcie predsedov alebo podpredsedov súdov. Do týchto funkcií ich menuje prezident republiky (Najvyšší súd a Najvyšší správny súd) alebo minister spravodlivosti (vrchné, krajské a okresné sudy). Medzi osobitné úkony týchto súdnych funkcionárov patrí výkon štátnej správy súdov.

Ďalej môžu sudcovia zastávať funkciu predsedu kolégia Najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu a predsedu senátu súdu.

Základom vnútornej organizácie okresných, krajských a vrchných súdov sú súdne oddelenia, ktoré sa špecializujú na oblasť trestnoprávneho, občianskoprávneho a správneho konania.

Zodpovednosť za výkon funkcie sudcu

Za prípadnú škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sudcu, rozhodnutím o väzbe, treste alebo ochrannom opatrení a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, zodpovedá štát. Od dotknutého sudcu je možné vymáhať regresný nárok len vtedy, ak bola jeho vina preukázaná v disciplinárnom alebo trestnom konaní. Sudca zodpovedá za svoju odbornú úroveň pri výkone sudcovskej funkcie.

Ďalší súdni zamestnanci

Asistent sudcu/Asistent prokurátora (374 Kb) [en](#)

Čakatel (422 Kb) [en](#)

Vyšší súdny úradník/Vyšší úradník prokuratury (372 Kb) [en](#)

Notári

Organizácie

Notári a ich činnosť (výkon notárstva) sa riadi zákonom č. 358/1992 Sb., o notároch a ich činnosti (notársky poriadok).

Notári sú povinne členmi Notárskej komory, organizácie zodpovednej za správu tejto profesie. Komora organizuje aj odbornú prípravu a testovanie notárskych kandidátov. Zoznam notárov usporiadaný podľa oblastí je k dispozícii na webovej lokalite [Notárska komora](#).

Spôsob ustanovenia do funkcie a priebeh výkonu funkcie

Do notárskeho úradu, na obsadenie ktorého sa vypisuje konkurz, notára menuje minister spravodlivosti na návrh Komory. Funkcia notára vzniká zápisom do zoznamu notárov vedeného Notárskou komorou ČR.

Prípravu na výkon úradu vykonáva adept (notársky koncipient) formou výkonu notárskej praxe ako zamestnanec notára. Ďalšou fázou prípravy na funkciu notára je status notárskeho kandidáta, ktorý už absolvoval aspoň trojročnú notársku prax a zložil notársku skúšku.

Výkon notárskeho úradu nie je časovo obmedzený, môže však byť pozastavený. Funkcia notára zaniká dosiahnutím veku 70 rokov, smrťou alebo prehlásením za mŕtveho, odvolaním notára, stratou štátneho občianstva ČR, zbavením spôsobilosti na právne úkony, ale takisto, napr. ak by notár odoprel zložiť sľub alebo mu jeho nepriaznivý zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje vykonávať funkciu notára.

Počet notárskych úradov v obvode každého okresného súdu stanoví minister spravodlivosti po vyjadrení Notárskej komory.

Pri výkone notárstva je notár nezávislý. Viazaný je len právnymi predpismi. Činnosť notára je nezlučiteľná s inou zárobkovou činnosťou (až na zákonom stanovené výnimky).

Kvalifikačné a iné predpoklady pre výkon funkcie notára

Podmienky pre menovanie notára:

štátne občianstvo Českej republiky,
úplná spôsobilosť na právne úkony,
bezúhonnosť,

vysokoškolské vzdelanie,

absolvovanie aspoň päťročnej notárskej praxe,

zloženie notárskej skúšky.

Predpokladom začatia činnosti notára je

vymenovanie za notára,

zloženie sľubu do rúk ministra spravodlivosti, ak už predtým sľub nezložil,

vyhotovenie úradnej pečiatky notára,

uzavretie zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti s výkonom funkcie.

Nezlučiteľnosť funkcií

Funkcia notára je nezlučiteľná s inou zárobkovou činnosťou s výnimkou správy vlastného majetku; notár však môže za odmenu vykonávať vedeckú, publikačnú, pedagogickú, tmočnickú, znaleckú a umeleckú činnosť.

Platové pomery

V notárskom poriadku sa ustanovuje, že činnosť notára sa vykonáva za odplatu, ktorá sa skladá najmä z odmeny, náhrady za stratu času a náhrady hotových výdavkov. Náklady hradí ten, kto žiada o vykonanie notárskeho úkonu. Notár má právo požadovať zloženie primeranej zálohy na odmenu a na náhradu hotových výdavkov. Podrobnosti o odmeňovaní notárov ustanovuje osobitný predpis.

Úlohy a povinnosti notára

Notár má právo vykonávať notársku činnosť, pričom je povinný dodržiavať zákony a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy; pri poskytovaní právnej pomoci je takisto viazaný pokynmi klienta. Právo odmietnuť vykonanie požadovaných úkonov má len vtedy, ak by odporovali všeobecne záväzným právnym predpisom, ak sú notár alebo osoba jemu blízka zúčastnení na veci, alebo notár už vo veci poskytol právnu pomoc inej osobe s opačnými záujmami, alebo ak žiadateľ nezloží bez závažného dôvodu primeranú zálohu na odmenu notára. Notár má právo odstúpiť od zmluvy s klientom alebo žiadateľom o právnu pomoc, ak došlo k narušeniu vzájomnej dôvery.

Notár má ďalej povinnosť zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s notárskou činnosťou a ktoré sa môžu týkať oprávnených záujmov jeho klienta alebo žiadateľa o právnu pomoc. Tejto povinnosti ho môžu zbaviť len osoby, ktorých sa vykonané úkony týkali.

Notári poskytujú právne a iné služby okrem iného v týchto oblastiach:

Dedičské veci – vystupujú ako súdni komisári, teda ako súdny orgán,

Spisujú notárske zápisnice – o právnych úkonoch, o priebehu valných zhromaždení a schôdzí právnických osôb, o iných skutočnostiach a stave vecí, Spisujú zmluvy,

Vykonávajú notárske úschovy,

Spisujú notárske zápisnice s doložkou vykonateľnosti (exekučný titul),

Spisujú a uschovávajú záväty,

Spisujú predmanželské zmluvy (požiadavka na formu notárskej zápisnice), záložné zmluvy a vedú register záložného práva,

Uskutočňujú legalizácie a potvrdzujú zhody kópie s prvopisom, overenie odpisu listín (vidimácie).

Vydávajú výpisy z Katastra nehnuteľností ČR atď.

Zodpovednosť notára pri výkone funkcie

Notár zodpovedá žiadateľovi, klientovi alebo inému účastníkovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s výkonom svojej činnosti a súčasne zodpovedá aj svojim pracovníkom za škodu, ktorá by im mohla vzniknúť pri plnení ich pracovných povinností. Na tento účel je povinný uzatvoriť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu.

Notár takisto za výkon svojej funkcie nesie disciplinárnu zodpovednosť.

Štátny dohľad nad činnosťou notárov vykonáva ministerstvo spravodlivosti; Notárska komora ČR a notárske komory.

Profesijné združenia

Notárske komory zriadené zákonom v obvode každého krajského súdu a v obvode mestského súdu v Prahe združujú všetkých notárov so sídlom v týchto obvodoch. Notárska komora je právnická osoba s vlastnými príjmami a orgánmi.

Notárska komora ČR je ústrednou samosprávnou profesnou organizáciou, ktorá sa skladá z notárskych komôr; je právnickou osobou s vlastnými príjmami a orgánmi a jej úlohou je okrem iného vedenie a správa centrálnej evidencie závetov, ktorá je verejným zoznamom v elektronickej podobe. Obsahuje záväty, listiny o vydedení a listiny o odvolaní týchto úkonov, o ustanovení správcu dedičstva a jeho odvolaní atď. Notárska komora ČR vedie aj register záložných práv.

Právnické profesie: právnici

Advokáti

Advokáti sú povinne členmi Českej advokátskej komory ([Česká advokátní komora](#)), ústrednej mimovládnej organizácie, ktorá zodpovedá za samosprávu advokácie.

Podmienky poskytovania právnych služieb advokátmi upravuje zákon č. 85/1996 Sb., [o advokácii](#).

Podmienky výkonu advokácie

Advokátom môže byť len osoba zapísaná v zozname advokátov, ktorý vedie [Česká advokátní komora](#). Do zoznamu komora zapíše na základe písomnej žiadosti každého, kto spĺňa tieto podmienky:

má [spôsobilosti na právne úkony](#),

je [bezúhonný](#),

získal vysokoškolské vzdelanie v rámci [magisterského študijného programu](#) v oblasti práva

vykonával počas obdobia aspoň troch rokov právnu prax ako [advokátsky koncipient](#),

zložil [advokátsku skúšku](#) a

zložil do rúk predsedu [advokátskej komory](#) [sľub](#).

Za odmenu a trvalo môžu právne služby v [Českej republike](#) poskytovať len:

advokáti zapísaní v registri advokátov [Českej advokátskej komory](#)

európski advokáti.

V Českej republike vykonáva činnosť iba jeden druh advokátov bez rozlíšenia. Až v priebehu vykonávania praxe si každý jednotlivý advokát buduje svoju vlastnú špecializáciu v niektorom z odvetví práva.

Práva a povinnosti advokáta pri výkone funkcie

Funkcia advokáta vzniká zápisom do zoznamu advokátov.

Príprava na výkon funkcie prebieha formou výkonu právnej praxe advokátskeho koncipienta v zamestnaneckom pomere u advokáta.

Obdobie, na ktoré je advokát do zoznamu zapísaný, nie je časovo obmedzené, výkon advokácie však môže byť pozastavený, a to buď zo zákona, alebo na základe rozhodnutia Českej advokátskej komory.

Oprávnenie na výkon advokácie zaniká výmazom zo zoznamu advokátov, a to zo zákona najmä z dôvodu smrti advokáta alebo jeho prehlásenia za mŕtveho, zbavenia alebo obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, uloženia disciplinárneho opatrenia výmazu zo zoznamu, vyhlásenia konkurzu na majetok advokáta alebo na jeho vlastnú žiadosť. O výmaze môže takisto rozhodnúť Česká advokátska komora.

Nezlučiteľnosť funkcií

V zákone sa ustanovuje, že advokát nesmie byť v pracovnom alebo inom obdobnom pomere, s výnimkou pracovného pomeru vysokoškolského učiteľa a nesmie ani vykonávať inú činnosť nezlučiteľnú s výkonom advokácie.

Platové pomery

Výkon advokácie spravidla prebieha za odmenu hradenú klientom. Na jej zaplatenie môže advokát požadovať primeranú zálohu. Spôsob určenia odmeny advokáta za poskytnutie právnych služieb, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času sa ustanovuje vo všeobecne záväznom predpise. Odmena advokáta za poskytnutie právnych služieb sa v zásade riadi jeho zmluvou s klientom (tzv. zmluvná odmena). V prípade, že takto nie je určená, uplatnia sa ustanovenia o tarifnej odmene advokátov. Ak bol advokát ustanovený zo zákona, jeho odmenu hradí štát.

Profesijné združenia

Česká advokátska komora so sídlom v Prahe a pobočkou v Brne je samosprávnou stavovskou organizáciou všetkých advokátov; má vlastné orgány a vydáva pre advokátov záväzné stavovské predpisy vyhlasované vo Věstníku České advokátní komory.

Jedným z týchto predpisov sú Pravidla profesionálnej etiky a súťaže advokátů České republiky (etický kódex).

Zodpovednosť za výkon funkcie

Advokát má voči klientovi zodpovednosť za škodu, ktorú by mu on, jeho zamestnanec alebo zástupca spôsobil v súvislosti s výkonom advokácie. Na účely tejto zodpovednosti musí byť advokát poistený.

Advokát takisto za výkon svojej funkcie nesie disciplinárnu zodpovednosť, najmä za závažné alebo opakované porušenie advokátskych povinností.

Právne databázy

Zoznam advokátov je dostupný na webovej lokalite [Česká advokátska komora](#). Táto lokalita ponúka možnosť vyhľadávať advokátov podľa miesta, špecializácie a jazykových schopností.

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup do databázy je bezplatný.

Komerční právníci/právní poradcovia

V Českej republike vykonávajú prax len advokáti.

Ostatné právnické povolania

Exekútori

Súdny exekútor je [slobodné](#) [právnické](#) povolanie, ktoré podľa [exekučného poriadku](#) zabezpečuje vykonávanie [exekúcií](#). Všetci súdni exekútori sú povinne združení v samosprávnej [Exekútorskej komore](#).

Ich postavenie je upravené v zákone 120/2001 Sb., o súdnych exekutoch a exekuční činnosti (exekučný poriadok).

Exekútorov menuje minister spravodlivosti.

Exekútor má v ČR postavenie verejného činiteľa a jeho úkony sa považujú za úkony súdu.

Za súdneho exekútora môže byť vymenovaný občan Českej republiky, ktorý:

má plnú [spôsobilosť na právne úkony](#)

má české [vysokoškolské](#) právnické vzdelanie

je [bezúhonný](#)

absolvoval aspoň trojročnú prax;

zložil [exekútorskú skúšku](#).

Spôsob ustanovenia do funkcie a priebeh výkonu funkcie

Exekútora po zložení sľubu do funkcie menuje minister spravodlivosti do exekútorského úradu, na ktorého obsadenie bolo vypísané výberové konanie. Ku dňu menovania sa stáva členom Exekútorskej komory. Príprava na výkon funkcie exekútora prebieha formou výkonu praxe exekútorského koncipienta v zamestnaneckom pomere u exekútora. Vyššou úrovňou prípravy je funkcia exekútorského kandidáta, ktorý už pred zápisom do príslušného zoznamu musí mať absolvovanú aspoň trojročnú exekútorskú prax a zloženú exekútorskú skúšku.

Menovanie nie je časovo obmedzené, minister spravodlivosti však môže exekútorovi pozastaviť výkon úradu. V čase pozastavenia úradu nesmie exekútor vykonávať exekútorskú činnosť a je zaňho ustanovený zástupca, rovnako ako v prípade iných prekážok brániacich výkonu exekútorskej činnosti (napr. choroba, dovolenka).

Výkon funkcie exekútorského úradu zaniká momentom zániku členstva v Exekútorskej komore z týchto dôvodov: smrť exekútora alebo jeho prehlásenie za mŕtveho, odvolanie exekútora, strata štátneho občianstva ČR, zbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

Nezlučiteľnosť funkcií

Činnosť exekútora je nezlučiteľná s inou zárobkovou činnosťou s výnimkou správy vlastného majetku. Exekútor však môže za odmenu vykonávať vedeckú, publikačnú, pedagogickú, tlmočnickú, znaleckú a umeleckú činnosť.

Platové pomery

Exekútor vykonáva exekučné a ďalšie činnosti za odplatu, ktorá sa skladá najmä z odmeny, náhrady hotových výdavkov, náhrady za stratu času pri vykonávaní exekúcie a náhrady za doručovanie písomností. Odmena exekútora môže byť stanovená dohodou medzi exekútorom a oprávneným; v prípade neexistencie dohody sa výška odmeny riadi všeobecne záväzným právnym predpisom. Exekútor má právo požadovať od oprávneného primeranú zálohu na trovy exekúcie.

Zodpovednosť exekútora:

Exekútor zodpovedá za škodu, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti s jeho exekučnou činnosťou alebo činnosťou jeho zamestnancov. Na účely tejto zodpovednosti musí byť exekútor poistený.

Exekútor a exekútorský kandidát takisto za výkon svojej funkcie nesú disciplinárnu zodpovednosť za porušenie zákonných povinností alebo za závažné alebo opakované narušenie dôstojnosti exekútorského povolania.

Ďalšie podrobnosti nájdete na webovej lokalite [Exekútorská komora](#)

Organizácie, ktoré poskytujú právne služby pro bono (zadarmo)

Existuje viacero mimovládnych organizácií, ktoré poskytujú verejnú právnu pomoc v rôznych oblastiach: napríklad [Ekologický právny servis](#), [Iuridicum remedium](#).

Vo vymedzených prípadoch poskytuje bezplatné právne poradenstvo aj Česká advokátska komora.

Exekútorská komora ČR organizuje bezplatné právne poradne, ktoré sa týkajú priebehu exekúcií a výkonu rozhodnutí.

Posledná aktualizácia: 10/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Dánsko

V tejto časti nájdete prehľad právnických profesií v Dánsku.

Prokurátori

Organizácia

Dánska prokuratúra (*den danske anklagemyndighed*) patrí do právomoci ministerstva spravodlivosti. Prokuratúru tvorí riaditeľ prokuratúry (*rigsadvokaten*), verejní prokurátori (*statsadvokaterne*) a policajní riaditelia (*politidirektørerne*).

Riaditeľ prokuratúry predkladá trestnoprávne veci na najvyšší súd a okrem toho sa zúčastňuje na pojednávaniach **špeciálneho súdu pre disciplinárne konanie a revíziu** (*Den Særlige Klageret*).

Riaditeľ prokuratúry je hierarchicky nadriadený ostatným prokurátorom a dohliada na ich prácu. Riaditeľ prokuratúry sa takisto zaoberá odvolaniami proti rozhodnutiam prokurátorov na prvom stupni.

Úlohy a povinnosti

Funkcie a organizačná štruktúra [prokuratúry](#) sú opísané v časti 10 **zákona o výkone justície** (*retsplejeloven*) (§ 95 – 107).

Úlohou prokuratúry je v spolupráci s políciou stíhať trestné činy v súlade s pravidlami stanovenými v zákone o výkone justície. Podľa § 96 ods. 2 sa vyžaduje, aby prokuratúra začala všetky súdne konanie tak rýchlo, ako vyžaduje charakter veci. Prokuratúra pritom musí zabezpečiť, aby boli obžalované osoby, ktoré majú byť potrestané, a zároveň aby neboli obžalované nevinné osoby („zásada objektivity“).

Šesť krajských verejných prokurátorov predkladá trestnoprávne veci – odvolania a konania pred porotou – na vrchné súdy a dohliada na prácu policajných riaditeľov pri riešení trestnoprávných vecí. Krajskí prokurátori sa takisto zaoberajú odvolaniami proti rozhodnutiam policajných riaditeľov pri trestnom stíhaní. Napokon sa verejní prokurátori zaoberajú prípadmi náhrady v súvislosti so stíhaním trestných činov a sťažnosťami na políciu.

Verejný prokurátor pre závažné hospodárske trestné činy (*Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet*) stíha závažné hospodárske trestné činy v celej krajine.

Verejný prokurátor pre špeciálne medzinárodné trestnoprávne veci (*Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager*) stíha medzinárodné trestné činy spáchané v zahraničí vrátane genocídy, trestných činov proti ľudskosti a vojnových zločinov.

Policajní riaditelia vystupujú ako prokurátori na okresných súdoch (prvého stupňa) a okrem riadenia polície sú teda zodpovední za vyšetrenie vykonávané policajným obvodom a činnosti miestnej prokuratúry.

Sudcovia

Organizácia

Za prekladanie návrhov na menovanie sudcov s výnimkou predsedu najvyššieho súdu **ministri spravodlivosti** zodpovedá [Rada pre menovanie sudcov](#) (*Dommerudnævnelserådet*). Minister spravodlivosti sa v praxi vždy riadi odporúčaniami rady.

Disciplinárnymi záležitosťami týkajúcimi sa sudcov alebo iných odborných zamestnancov pracujúcich na dánskych súdoch sa zaoberá [špeciálny súd pre disciplinárne konanie a revíziu](#) (*Den Særlige Klageret*).

[Dánska správa súdov](#) (*Domstolsstyrelsen*) je zodpovedná za odbornú prípravu zamestnancov súdov.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia z povolania v Dánsku sa vo všeobecnosti nešpecializujú na konkrétnu oblasť. Sudcovia môžu byť vymenovaní na trvalé alebo dočasné miesto (miesto zástupcu). Pomocní sudcovia (*retsassessorer*) a zástupcovia sudcov (*dommerfuldmægtige*) sa zvyčajne zaoberajú menej závažnými prípadmi (napr. súdni exekútori).

Prísediaci sudcovia (*lægdommere*) sa zúčastňujú okrem niektorých dôležitých výnimiek na všetkých trestných konaniach súdov prvého a druhého stupňa.

V občianskoprávných veciach možno na prvom a druhom stupni využiť odborných súdnych znalcov (*sagkyndige domsmænd*). Prísediaci sudcovia a odborní súdni znalci sú menovaní na štyri roky.

Právne databázy

Ďalšie informácie nájdete tu:

Webové sídlo [Dánskeho združenia sudcov](#) (*Den Danske Dommerforening*)

Domovská stránka [Združenia zástupcov sudcov](#) (*Dommerfuldmægtigforeningen*)

Informácie o [administratívnych súdnych pracovníkoch](#) (361 Kb) [en](#)

Organizácia právnickej profesie: právni zástupcovia (*advokater*)

Právni zástupcovia

Súkromní právni zástupcovia

Všetci dánski právni zástupcovia sú členmi **Dánskej advokátskej komory** (*Advokatsamfundet*), ktorá bola založená v roku 1919.

Interní právni zástupcovia a advokátski koncipienti (*advokatfuldmægtige*)

Právni zástupcovia a advokátski koncipienti sa združujú v Združení právnych zástupcov a advokátskych koncipientov (*Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige – FAAF*), ktoré je súčasťou Dánskeho združenia právnych zástupcov a ekonómov (*Danmark Jurist- og Økonomforbund – Djøf*). Djøf je najväčším odborovým zväzom a organizáciou obhajujúcou záujmy študentov a zamestnancov v oblasti práva, administratívy, štátnej správy, výskumu, vzdelávania, komunikácie, hospodárstva a politológie v Dánsku. Tento odborový zväz má približne 50 000 členov, ktorí pracujú v týchto oblastiach. Približne z 1 500 členov FAAF je okolo 900 právnych zástupcov vykonávajúcich súkromnú advokátsku prax.

Podnikoví právni zástupcovia

Podnikoví právni zástupcovia nie sú len členmi dánskej advokátskej komory, môžu sa takisto stať členmi združenia dánskych podnikových právnych zástupcov (*Danske Virksomhedsjurister – DVJ*). V súčasnosti približne dve tretiny členov združenia DVJ tvoria právni zástupcovia s dánskym oprávnením na vykonávanie advokátskej praxe. Združenie DVJ vo všeobecnosti zastupuje odborné záujmy podnikových právnych zástupcov. Združenie je aktívne aj v oblasti podpory uznania a porozumenia práce podnikových právnych zástupcov a jej rastúceho významu pre obchodnú komunitu, verejné orgány, mimovládne organizácie a celú spoločnosť. Združenie DVJ je členom **Európskej asociácie podnikových právnikov** (*European Company Lawyers' Association*, ECLA).

Rozdiel medzi právnymi zástupcami so súkromnou praxou a podnikovými právnymi zástupcami

V Dánsku sa na **podnikových právnikov** s dánskym oprávnením na vykonávanie advokátskej praxe vzťahujú rovnaké predpisy ako na právnych zástupcov vykonávajúcich súkromnú advokátsku prax. V zákone o výkone justície sa nerozlišuje medzi týmito dvomi skupinami právnych zástupcov a obe sa združujú v dánskej advokátskej komore.

V podstate to znamená, že podnikoví právni zástupcovia majú rovnaké právne postavenie ako iní právni zástupcovia, pokiaľ ide o kódex profesijného správania (*advokatetiske regler*), zachovanie služobného tajomstva, dôvernosc' vo vzťahu klient – právny zástupca a pod. Pôsobnosť kódexu správania sa však rozšírila o úpravy, ktoré sa vzťahujú na osobitné podmienky práce podnikových právnych zástupcov.

Zásadu dôvernosti medzi klientom a právníkom vzťahujúca sa na podnikových právnych zástupcov tak upravujú rovnaké pravidlá ako pravidlá platné pre právnych zástupcov vykonávajúcich súkromnú advokátsku prax. Súdy zatiaľ neskúmali, či sú normy pre podnikových právnikov rovnaké alebo menej prísne ako pre ostatných právnych zástupcov.

Jediná výnimka z pravidla, že podnikoví právni zástupcovia majú rovnaké právne postavenie ako ostatní právnicki, sa týka toho, koho môže podnikový právny zástupca zastupovať ako právny zástupca. Možnosť konať ako podnikový právny zástupca podľa zákona sa považuje za tichú výnimku z § 124 zákona o výkone justície o type spoločnosti, pre ktorú môže právny zástupca pracovať.

V dôsledku toho môžu podnikoví právni zástupcovia používať titul „právny zástupca“ len vtedy, keď zastupujú spoločnosť alebo organizáciu, ktorej sú zamestnancami, s výnimkou prípadu, že vykonávajú aj súkromnú advokátsku prax. To znamená, že ak zamestnávateľ požiada podnikového právneho zástupcu, aby poskytol právne poradenstvo klientovi alebo členovi, tento podnikový právny zástupca nemôže vystupovať ako právny zástupca, ak nemá súkromnú advokátsku prax a neposkytne právne poradenstvo tomuto klientovi alebo členovi v rámci tejto praxe.

Ak podnikový právny zástupca zároveň nemá súkromnú advokátsku prax a poskytne právne poradenstvo klientovi alebo členovi, ktorý je spotrebiteľom, a ak sa toto poradenstvo poskytuje na obchodné účely, na podnikového právneho zástupcu sa vzťahuje zákon o právnom poradenstve (*lov om juridisk rådgivning*) s jedinou výnimkou: zákon sa nevzťahuje na právne poradenstvo poskytované odborovými zväzmi a mimovládnyimi organizáciami. Dôvodom tejto výnimky je, že takéto poradenstvo sa neposkytuje na obchodné účely a vo všeobecnosti sa považuje za službu, ktorá presahuje rozsah všeobecnej služby, ktorú odborový zväz poskytuje svojim členom v záujme dosahovania svojich hlavných cieľov.

Právne poradenstvo, ktoré poskytuje spotrebiteľovi zamestnanec odborového zväzu, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej praxe, preto upravujú výlučne všeobecné pravidlá pre mimozmluvnú zodpovednosť a len nepriamo kódex profesijného správania. Podľa tohto kódexu (pozri § 126 ods. 4 zákona o výkone justície) sa právnik konajúci v obchodných alebo finančných veciach (v mimopracovnom kontexte) nesmie správať spôsobom, ktorý by bol nevhodný právnika.

Zákon o právnom poradenstve

Od júla 2006 podlieha právne poradenstvo poskytované spotrebiteľom na obchodné účely osobitnému zákonu, ktorý sa uplatňuje bez ohľadu na vzdelanie osoby, ktorá právne poradenstvo poskytuje. V tomto zákone sa výslovne uvádza, že sa neuplatňuje na právne poradenstvo poskytované právnickými zástupcami v rámci výkonu profesie nezávislého právneho zástupcu. Neuplatňuje sa ani na právne poradenstvo poskytované odborovými zväzmi alebo mimovládnyimi organizáciami, pretože takéto právne poradenstvo sa nepovažuje za poradenstvo poskytované na obchodné účely (pozri predchádzajúci text). Okrem toho sa tento zákon nevzťahuje na právne poradenstvo poskytované finančnými spoločnosťami, na ktoré sa vzťahuje zákon o finančných spoločnostiach, ak minister hospodárstva a obchodných vecí vydal pravidlá týkajúce sa osvedčených postupov v danej oblasti.

Ako už však bolo uvedené, neznamená to, že zákon neupravuje právne poradenstvo poskytované osobou s oprávnením na vykonávanie advokátskej praxe.

Ak podnikový právny zástupca s oprávnením na vykonávanie advokátskej praxe poskytuje právne poradenstvo spotrebiteľovi (t. j. osobe inej ako jeho zamestnávateľ) a tento podnikový právny zástupca zároveň nevykonáva súkromnú advokátsku prax, na túto službu sa vzťahuje zákon o právnom poradenstve, ak sa predpokladá, že poradenstvo sa poskytlo na obchodné účely.

Hlavné prvky zákona o právnom poradenstve sú tieto:

Právny poradca sa musí správať v súlade s osvedčenými postupmi právneho poradenstva. Znamená to, že právny poradca musí svoje úlohy plniť dôkladne, svedomite a v súlade s oprávnenými požiadavkami vyplývajúcimi z najlepších záujmov klienta. Poradenstvo sa musí poskytovať čo najrýchlejšie.

Dohody o poskytovaní právneho poradenstva musia byť písomné.

Právny poradca nie je povinný uzavrieť poistenie občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ale uzavretá zmluva musí obsahovať informácie o týchto záležitostiach.

Právny poradca musí klienta informovať o nákladoch na právne poradenstvo.

Právny poradca nesmie dostávať finančné prostriedky zverené do porúčenia.

Právny poradca nesmie plniť úlohy, na ktorých má osobný alebo finančný záujem.

Právny poradca musí dodržiavať pravidlá týkajúce sa osvedčených postupov právneho poradenstva, ktoré vydáva minister spravodlivosti. Na dodržiavanie právnych predpisov a pravidiel týkajúcich sa osvedčených postupov zo strany právneho poradcu dohliada ombudsman pre spotrebiteľov.

Právne databázy

Tieto informácie sú k dispozícii na webovom sídle [Dánskej advokátskej komory](#).

Toto webové sídlo obsahuje informácie o právnickej profesii v Dánsku a zoznam právnych zástupcov vykonávajúcich advokátsku prax.

Ďalšie právnické profesie

Organizácie poskytujúce právnu pomoc

Inštitúcie poskytujúce právnu pomoc sú dostupné v celom Dánsku. Každý, kto má záujem o právnu pomoc, môže kontaktovať [Oddelenie občianskoprávných záležitostí \(Civilstyrelsen\)](#), ktoré mu odporučí najbližšiu inštitúciu. Adresa:

Oddelenie občianskoprávných záležitostí

Toldboden 2, 2. poschodie.

8800 Viborg.

Tel. č.: +45 33 92 33 34

E-mail: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Posledná aktualizácia: 15/05/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Nemecko

Na tejto stránke sú uvedené informácie o právnických profesiách v Nemecku.

Prokurátor

Úlohy a povinnosti

Prokuratúra (Staatsanwaltschaft) je nezávislý orgán v rámci systému trestnej justície, ktorý je na rovnakej úrovni ako súdy. Je príslušná pre vedenie predbežného vyšetrovania, vznesenie obvinenia, zastupovanie strany obžaloby v súdnom konaní a výkon rozhodnutia o odsúdení. Ak zákon neustanovuje inak, prokuratúra je príslušná aj v oblasti trestného stíhania menej závažných trestných činov.

Prokuratúra je povinná zasiahnuť v prípade akýchkoľvek postihnutelných trestných činov, ak na to existujú dostatočné dôvody (zásada zákonnosti). To znamená, že pred prijatím rozhodnutia o tom, či by mala byť vznesená obžaloba, musí prokuratúra vykonať vyšetrovanie a právne posúdenie všetkých skutočností, o ktorých sa dozvedela. Musí pri tom byť objektívna a nestranná: musí prešetriť skutočnosti, ktoré podozrivého usvedčujú, ako aj skutočnosti, ktoré hovoria v jeho prospech. V prípade naplnenia podmienok stanovených zákonom musí vzniesť obvinenie. Ak sa konanie týka menej závažného

tretného činu, prokuratúra nemusí začať tretné stíhanie v prípade, že miera zavinenia je nízka a tretné stíhanie páchatela nie je vo verejnom záujme. Za určitých podmienok stanovených zákonom je potrebný aj súhlas súdu príslušného pre pojednávanie v danej veci. Páchatel takisto môže mať povinnosť splniť určité podmienky a riadiť sa určitými pokynmi, aby sa mohla vec uzavrieť.

Pri vedení vyšetrovania v rámci tretného konania je prokuratúra oprávnená obrátiť sa aj na iné osoby zapojené do vyšetrovania, napríklad na zástupcov policajných, daňových či colných orgánov. Tieto osoby sa musia riadiť pokynmi prokuratúry.

Základným predpokladom na začatie súdneho konania v tretnej veci je podanie obžaloby proti odporcovi. Túto obžalobu musí vždy podať prokuratúra, a to okrem prípadov, keď došlo k spáchaniu priestupku. Na hlavnom súdnom konaní je prokurátor zvyčajne prítomný ako zástupca obžaloby.

Prokuratúra sa zúčastňuje na konaní na prvom stupni, ako aj na odvolacom konaní (odvolania týkajúce sa skutkových aj právnych otázok).

Prokurátor musí na konaní prečítať obvinenie. Má právo vypočúvať odporcu aj akýchkoľvek svedkov a podávať vlastné návrhy na vykonanie dôkazov. Na konci konania prednesie prokurátor svoju záverečnú reč, v ktorej zhodnotí skutkový a právny stav veci a často požiada súd o uloženie určitého trestu odporcovi alebo o jeho oslobodenie.

Ak prokuratúra, súd aj odporca súhlasia, vec sa môže uzavrieť v tejto fáze konania, napríklad v prípade, že po súdnom konaní sa miera zavinenia odporcu považuje za nízku.

Ak je prokuratúra pevne presvedčená o tom, že rozhodnutie súdu je potrebné opätovne preskúmať z právneho hľadiska, môže proti tomuto rozhodnutiu podať odvolanie, a to aj v prospech odporcu.

Organizácia

Prokuratúra má kanceláriu na každom krajskom súde (*Landgericht*), vyššom krajskom súde (*Oberlandesgericht*) aj Spolkovom súdnom dvore (*Bundesgerichtshof*). Má hierarchickú štruktúru.

Vzhľadom na federálny systém je v Nemecku potrebné rozlišovať medzi právomocami spolkovvej vlády a právomocami na úrovni *Länder* (spolkových krajín).

Prokuratúry spolkových krajín (*Staatsanwaltschaften der Länder*)

Prokuratúry spolkových krajín majú právomoc tretné stíhať všetky tretné činy okrem tých, ktoré tretné stíha generálny spolkový prokurátor na Spolkovom súdnom dvore (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*). Generálna spolková prokuratúra na Spolkovom súdnom dvore a prokuratúry spolkových krajín sú odlišné a samostatné orgány, ktoré vykonávajú činnosť na svojich úrovniach. Medzi generálnou spolkovou prokuratúrou a prokuratúrami spolkových krajín neexistuje žiadne hierarchické prepojenie. Vo výnimočných prípadoch však môže generálny spolkový prokurátor na Spolkovom súdnom dvore postúpiť prípady, ktoré patria do jeho právomoci, prokuratúram spolkových krajín alebo prebrať prípady, ktoré patria do ich právomoci.

Každá zo 16 spolkových krajín má svoju vlastnú prokuratúru. Organizácia prokuratúr je opísaná ďalej.

Každému krajskému súde (*Landgericht*) je pridelená prokuratúra, ktorá je príslušná aj pre okresné sudy (*Amtsgerichte*) spadajúce do jurisdikcie krajského súdu.

Prokuratúry na krajských súdoch podliehajú generálnej prokuratúre príslušných vyšších krajských súdov (*Oberlandsgericht*), nad ktorými vykonáva služobný dohľad ministerstvo spravodlivosti príslušnej spolkovvej krajiny (*Land*), v ktorej sa nachádzajú.

Úrady generálnej spolkovvej prokuratúry (*Generalstaatsanwaltschaften*) sú príslušné pre odvolacie konania v právnych otázkach na vyšších krajských súdoch. V prípade, že takéto konanie patrí do oblasti pôsobnosti Spolkového súdneho dvora, úlohy prokurátora preberá generálny spolkový prokurátor.

Viac informácií o prokuratúrach sa nachádza v sekcii [Sudy a prokuratúry](#) (*Gerichte und Staatsanwaltschaften*) webového sídla Spolkového ministerstva spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa. Mnoho prokuratúr má aj svoje vlastné webové sídla, na ktoré sa dá získať prístup prostredníctvom portálov justície jednotlivých spolkových krajín.

Generálny spolkový prokurátor na Spolkovom súdnom dvore (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*)

V Spolkovej republike Nemecko je spravodlivosť v zásade vecou spolkových krajín (na základe článkov 30, 92 a 96 základného zákona). Generálna spolková prokuratúra na Spolkovom súdnom dvore je jedinou prokuratúrou spolkovvej vlády. Označuje sa aj ako spolková prokuratúra (*Bundesanwaltschaft*). Okrem generálneho spolkového prokurátora sú na nej zamestnaní aj ďalší spolkoví prokurátori, vyšší prokurátori, prokurátori a ďalší zamestnanci. Generálny spolkový prokurátor vedie spolkovú prokuratúru na Spolkovom súdnom dvore.

Vystupuje ako poradný orgán prokuratúry vo všetkých prípadoch závažných tretných činov proti štátu, ktoré významne narušajú vnútornú (najmä teroristické činy) alebo vonkajšiu (vlastizrada a špionáž) bezpečnosť Nemecka. Za určitých podmienok stanovených v § 120 ods. 2 ústavného zákona o súdoch (*Gerichtsverfassungsgesetz, GVG*) môže generálny spolkový prokurátor na Spolkovom súdnom dvore prevziať zodpovednosť za tretné stíhanie iných tretných činov proti štátu. Je to známe ako „právo odňať vec“. Do rozsahu pôsobnosti generálneho spolkového prokurátora patrí aj stíhanie tretných činov podľa Zákonníka medzinárodného tretného práva (*Völkerstrafgesetzbuch*) a účasť na revíziách a odvoláciách konaniach pred tretnými senátmi Spolkového súdneho dvora (*Bundesgerichtshof*).

Generálneho spolkového prokurátora nominuje spolkový minister spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa a vymenúva ho spolkový prezident. Nomináciu musí schváliť *Bundesrat* (horná snemovňa nemeckého parlamentu). Na prácu generálneho spolkového prokurátora dohliada spolkový minister spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa. Minister však nemôže vykonávať služobný dohľad nad prokurátormi spolkových krajín ani nemá voči nim žiadnu nariaďovaciu právomoc.

Sudcovia

Organizácia

Povolanie sudcov tak na spolkovvej úrovni, ako aj na úrovni spolkových krajín upravuje **nemecký zákon o sudcoch** (*Deutsches Richtergesetz, DriG*). Ďalšia právna úprava vyplýva z príslušných zákonov na úrovni spolkových krajín.

Služobný dohľad nad sudcami v spolkových krajinách vykonávajú ministerstvá spravodlivosti príslušných spolkových krajín. Sudcovia na spolkovvej úrovni s výnimkou sudcov Spolkového ústavného súdu (*Bundesverfassungsgericht*) podliehajú dohľadu príslušného spolkového ministerstva.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia z povolania a prísediaci sudcovia (*Berufsrichter und Laienrichter*)

Sudcovia z povolania (*Berufsrichter*) pôsobia na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni krajských súdov. Na úrovni spolkových krajín vykonávajú sudcovia svoju funkciu na okresnom súde (*Amtsgericht*), krajskom súde (*Landgericht*) alebo na vyššom krajskom súde (*Oberlandesgericht*). Väčšina sudcov pôsobí práve na úrovni spolkových krajín.

Spolkoví sudcovia (*Bundesrichter*) rozhodujú v konaniach prebiehajúcich na Spolkovom ústavnom súde (*Bundesverfassungsgericht*), Spolkovom súdnom dvore (*Bundesgerichtshof*), Spolkovom pracovnom súde (*Bundesarbeitsgericht*), Spolkovom finančnom súde (*Bundesfinanzhof*), Spolkovom sociálnom súde (*Bundessozialgericht*), Spolkovom správnom súde (*Bundesverwaltungsgericht*) a na Spolkovom patentovom súde (*Bundespatentgericht*).

Okrem sudcov z povolania sú na tretnom konaní prítomní aj prísediaci sudcovia (*Laienrichter*). Prísediacich sudcov vyzývajú na výkon tejto funkcie príslušné orgány a sudcovia za to nedostávajú žiadny plat. K vymenovaniu osoby do funkcie prísediaceho sudcu môže teoreticky dôjsť aj bez jej súhlasu, pričom osoba môže túto službu odmietnuť len vo výnimočných prípadoch. Prísediaci sudcovi sú pridelovaní na pojednávania okresných sudov a na pojednávania týkajúce sa tretných vecí a mladistvých v rámci krajských súdov.

Prísediaci sudcovia majú v zásade rovnaké hlasovacie práva ako sudcovia z povolania. Znamená to teda, že sudcovia z povolania a prísediaci sudcovia spoločne rozhodujú o otázke viny odporcu, ako aj o treste.

Podľa § 36 **ústavného zákona o súdoch** (GVG) sú prísediaci sudcovia volení každých päť rokov. Funkciu prísediaceho sudcu môžu vykonávať len nemeckí štátni príslušníci (§ 31 GVG), pričom do tejto funkcie nemožno vymenovať osoby, ktoré (§ 33 GVG):

sú mladšie ako 25 rokov alebo staršie ako 70 rokov a osoby, ktorých vek by pri nástupe do funkcie prekročil 70 rokov, nemajú trvalý pobyt v príslušnom okrese, nie sú zdravotne spôsobilé na výkon tejto funkcie, nie sú spôsobilé na výkon tejto funkcie z dôvodu nedostatočnej znalosti nemeckého jazyka, sú v platobnej neschopnosti.

Funkciu prísediacich sudcov nemôžu vykonávať osoby, ktoré:

boli vyhlásené súdom za nespôsobilé na výkon verejnej funkcie alebo boli odsúdené na trest odňatia slobody na obdobie presahujúce šesť mesiacov za medzinárodný trestný čin, alebo

sú predmetom vyšetrovania v súvislosti so spáchaním trestného činu, čo by mohlo mať za následok, že budú vyhlásené za nespôsobilé na výkon verejnej funkcie (§ 32 GVG).

Prísediaci sudcovia majú nárok na náhradu ušlej mzdy, ktorej výšku upravuje zákon o súdnych odmenách a náhradách (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*) (§ 55 GVG). Prísediaci sudcovia sú o svojich povinnostiach informovaní prostredníctvom informačných brožúr, ktoré vydávajú spolkové krajiny. Tieto brožúry sú dostupné aj na internete. Spolkové krajiny takisto ponúkajú možnosť odbornej prípravy prísediacich sudcov.

Súdni úradníci

Súdni úradníci (*Rechtspfleger*) sú zamestnancami nemeckej justície. Ako „druhý pilier tretej moci“ plnia predovšetkým úlohy v oblasti tzv. dobrovoľnej súdnej právomoci (okrem iného v súdnom potvrdení závetu, opatrovníckom konaní, vo veciach týkajúcich sa detí a adopcie, katastra nehnuteľností, obchodu, družstiev a partnerstiev, vo veciach týkajúcich sa registrácie združení, vo veciach bezpodielového spoluvlastníctva manželov, lodného registra atď.). Do rozsahu ich pôsobnosti okrem toho patrí aj viacero ďalších súdnych činností, ako je napríklad konanie o vydaní platobného rozkazu, právna pomoc, exekúcia, nútená dražba a nútená správa, konkurzné konanie, stanovenie výšky nákladov, výkon rozhodnutia o odsúdení, ako aj konanie na Spolkovom patentovom súde či medzinárodný právny poriadok.

Počet súdnych úradníkov na okresných súdoch v súčasnosti prevyšuje počet sudcov. Činnosti a povinnosti súdnych úradníkov upravuje zákon o súdnych úradníkoch (*Rechtspflegergesetz*, RPflG). Podobne ako sudcovia sú súdni úradníci pri plnení svojich úloh a prijímaní rozhodnutí nestranní a nezávislí, pričom sú viazaní len zákonom a právom. Proti ich rozhodnutiam možno spravidla podať opravné prostriedky prípustné podľa všeobecného platného procesného práva.

Databázy

K verejne prístupným internetovým webovým sídlam zameraným na súdne profesie patria:

webové sídlo [spolkového ministerstva spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa](#),

webové sídla ministerstiev spravodlivosti spolkových krajín (napr. v [Hamburgu](#), [Berlíne](#) a [Bavorsku](#)),

jednotlivé sudy, ktoré sprístupňujú informácie prostredníctvom internetu,

spoločný [justičný portál spolkovej vlády a spolkových krajín](#).

Informácie sú dostupné aj na webových stránkach [Nemeckého zväzu sudcov](#) (*Deutscher Richterbund*) a [Zväzu nemeckých súdnych úradníkov](#) (*Bund Deutscher Rechtspfleger*).

Advokáti

V Nemecku pôsobí približne 166 000 advokátov. Musia absolvovať rovnaké právnické vzdelanie ako sudcovia a sú oprávnení poskytovať poradenstvo a zastupovať svojich klientov vo všetkých právnych otázkach. Môžu pritom pôsobiť tak v súdnom konaní, ako aj mimo neho, keďže podľa nemeckého práva neexistuje osobitná kategória advokátov pre zastupovanie pred súdmi. V zásade môžu advokáti zastupovať svojich klientov pred akýmkoľvek súdom v Nemecku. Jedinou výnimkou je prípad, keď by chceli klientov zastupovať v občianskoprávnom konaní na Spolkovom súdnom dvore, kde platia osobitné podmienky na vydanie povolenia. Existuje aj výnimka v prípade interných advokátov (*Syndikusanwälte*), t. j. advokátov zamestnaných inou osobou ako advokátom na účely poskytovania poradenstva svojmu zamestnávateľovi a jeho zastupovania v právnych záležitostiach. Interní advokáti nemôžu svojich zamestnávateľov zastupovať pred niektorými súdmi.

Činnosť advokátov sa riadi ustanoveniami spolkového zákona o advokácii (*Bundesrechtsanwaltsordnung*, BRAO). Výkon advokácie upravujú okrem toho v rámci jej samosprávy ďalšie profesijné pravidlá, a to etický kódex pre advokátov (*Berufsordnung der Rechtsanwälte*, BORA) a etický kódex pre špecializovaných advokátov (*Fachanwaltsordnung*, FAO). Odmenu advokátov upravuje zákon o odmene advokátov (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, RVG). Advokáti môžu byť členmi jednej z 27 krajinských advokátskych komôr (*Rechtsanwaltskammern*) alebo advokátskej komory Spolkového súdneho dvora. Advokátske komory zodpovedajú za prijímanie do právnickej profesie. Okrem iného sú zodpovedné aj za monitorovanie dodržiavania profesijných povinností zo strany advokátov.

Databázy

Podrobné informácie o **advokátskej profesii** sú dostupné na webovom sídle [Spolkovej advokátskej komory](#) (*Bundesrechtsanwaltskammer*, BRAK). [Nemecké združenie advokátov](#) (*Deutscher Anwaltverein*, DAV), ktoré predstavuje najväčšie nezávislé združenie nemeckých advokátov, takisto poskytuje širokú škálu informácií o advokátskej profesii (dostupných aj v anglickom a francúzskom jazyku).

Pomoc pri hľadaní advokátov poskytujú tieto stránky: [nemecký oficiálny zoznam advokátov](#) (*Bundesweites Amtliches Anwaltsverzeichnis*), v ktorom sú uvedení všetci nemeckí advokáti (obsah v nemeckom a anglickom jazyku), a [informačná kancelária nemeckých advokátov](#) (*Deutsche Anwaltskunft*).

Patentoví zástupcovia

V Nemecku pôsobí približne 3 500 patentových zástupcov. Patentoví zástupcovia musia mať ukončené vysokoškolské vzdelanie prírodovedeckého alebo technického zamerania a dodatočné právnické vzdelanie. Do rozsahu pôsobnosti ich činností patrí poskytovanie právneho poradenstva a zastupovanie klientov v konaniach týkajúcich sa práv priemyselného vlastníctva (najmä pokiaľ ide o patenty, úžitkové vzory, ochranné známky a dizajny) s osobitným zameraním na ich registráciu a kontrolu. Svojich klientov sú oprávnení zastupovať pred Nemeckým úradom pre patenty a ochranné známky, Spolkovým patentovým súdom a v osobitných prípadoch aj pred Spolkovým súdnym dvorom. Na krajinských a vyšších krajinských súdoch sú však patentoví zástupcovia oprávnení predložiť len stanovisko vo veci svojho klienta a nesmú sami podať obžalobu.

Činnosť patentových zástupcov upravujú ustanovenia zákona o patentových zástupcoch (*Patentanwaltsordnung*, PAO). Patentoví zástupcovia sú združení v Komore patentových zástupcov (*Patentanwaltskammer*).

Databázy

Informácie o tejto profesii možno nájsť na webovom sídle [Komory patentových zástupcov](#). Je tu možné nájsť aj [nemecký oficiálny zoznam patentových zástupcov](#) (*Bundesweites Amtliches Patentanwaltsverzeichnis*).

Notári

V Nemecku aktuálne pôsobí takmer 7 000 notárov. Notári musia absolvovať v zásade rovnaké právnické vzdelanie ako sudcovia. Notári poskytujú nezávislé, nestranné a objektívne poradenstvo a podporu pri dôležitých právnych úkonoch a pri výkone preventívnej spravodlivosti. Dôležitou súčasťou notárskej činnosti je aj osvedčovanie právnych úkonov.

Vzhľadom na federálne usporiadanie existujú v Nemecku rôzne kategórie notárov. Vo väčšine spolkových krajín vykonávajú notári svoju činnosť ako hlavnú zárobkovú činnosť [tzv. nezávislý notársky úrad (*Numotariat*)]. V niektorých spolkových krajinách však notári vykonávajú svoju činnosť popri vykonávaní advokátskej činnosti [tzv. advokáti-notári (*Anwaltsnotariat*)]. Vo všetkých prípadoch menujú notárov justičné orgány príslušnej spolkovej krajiny (*Landesjustizverwaltung*), ktoré nad nimi zároveň vykonávajú dohľad.

Ustanovenia týkajúce sa notárskej činnosti sú uvedené v spolkovom zákone o notároch (*Bundesnotarordnung*, BNotO). Poplatky za jednotlivé notárske úkony upravuje vyhláška o odmenách a náhradách notárov (*Kostenordnung*, KostO).

Notári sú členmi príslušných regionálnych notárskych komôr.

Databázy

Podrobné informácie o rôznych témach týkajúcich sa notárskej činnosti sú dostupné na webovom sídle [Spolkovej notárskej komory](#) (*Bundesnotarkammer*). Pomoc pri vyhľadaní notára poskytne aj [zoznam notárov](#) (*Verzeichnis der Notare*), ktorý sa takisto nachádza na tomto webovom sídle. Obsah je dostupný v nemeckom, anglickom, francúzskom a španielskom jazyku.

Ostatné právnické profesie

Právnické profesie vymedzené v zákone o právnej službe (*Rechtsdienstleistungsgesetz*, RDG)

Zákon o právnej službe umožňuje exekútorom, dôchodkovým poradcom a ďalším poskytovateľom právnych služieb špecializujúcim sa na cudzie právo poskytovať mimosúdne právne služby. Exekútori a dôchodkoví poradcovia sú v určitých prípadoch navyše oprávnení zastupovať svojho klienta pred súdom. Aby to mohli urobiť, musia byť zaregistrovaní (schválenie sa získa podaním žiadosti na súd). Zoznam všetkých registrovaných osôb je uverejnený v [registri právnych služieb](#).

Neexistuje žiadna zákonná požiadavka, na základe ktorej by títo poskytovatelia právnych služieb museli byť združení v komorách alebo osobitných profesijných združeniach. Niektorí exekútori a dôchodkoví poradcovia sú členmi profesijných organizácií, pričom k najväčším z nich patria Spolkový zväz nemeckých exekútorov (*Bundesverband Deutscher Inkassounternehmen*), Spolkový zväz nemeckých právnych poradcov/poskytovateľov právnych služieb (*Bundesverband Deutscher Rechtsbeistände/Rechtsdienstleister*) a Spolkový zväz dôchodkových poradcov (*Bundesverband der Rentenberater*).

Databázy

Do registra právnych služieb, ktorý obsahuje zoznam poskytovateľov právnych služieb a súdov príslušných pre registráciu, možno nahliadnuť prostredníctvom nemeckého justičného portálu. Množstvo ďalších informácií je dostupných na webových sídlach týchto organizácií: [Spolkový zväz nemeckých exekútorov](#), [Spolkový zväz nemeckých právnych poradcov/poskytovateľov právnych služieb](#) a [Spolkový zväz dôchodkových poradcov](#).

Organizácie poskytujúce bezplatné právne služby

V Nemecku poskytuje bezplatné právne poradenstvo [v súlade s **§ 6 a § 8 zákona o právnej službe** (*Rechtsdienstleistungsgesetz*)] množstvo dobročinných združení. Medzi najvýznamnejšie združenia poskytujúce takéto poradenstvo patria:

- [Spolkový zväz pre blaho pracovníkov](#) (*Arbeiterwohlfahrt Bundesverband e. V.*),
- [Caritas](#),
- [Diakonie](#),
- [Centrálna dobročinná organizácia Židov v Nemecku](#) (*Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland*),
- [Nemecký Červený kríž](#) (*Deutsches Rotes Kreuz*) a
- [Paritné dobročinné združenie](#) (*Paritätischer Wohlfahrtsverband*).

Súvisiace odkazy

- [Justičný portál spolkovej vlády a spolkových krajín](#)
- [Informácie o súdoch a prokuratúrach, spolkovom ministerstve spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa](#)
- [Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa](#)
- [Ministerstvo spravodlivosti v Hamburgu](#)
- [Ministerstvo spravodlivosti v Berlíne](#)
- [Ministerstvo spravodlivosti v Bavorsku](#)
- [Nemecký zväz sudcov](#)
- [Spolková advokátska komora](#)
- [Nemecký oficiálny zoznam advokátov](#)
- [Nemecké združenie advokátov](#)
- [Informačná kancelária nemeckých advokátov](#)
- [Komora patentových zástupcov](#)
- [Zoznam notárov](#)
- [Spolková notárska komora](#)
- [Register právnych služieb](#)
- [Spolkový zväz pre blaho pracovníkov](#)
- [Caritas](#)
- [Diakonie](#)
- [Centrálna dobročinná organizácia Židov v Nemecku](#)
- [Nemecký Červený kríž](#)
- [Paritné dobročinné združenie](#)

Posledná aktualizácia: 10/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Estónsko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad organizácie právnických profesií v Estónsku.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické profesie v Estónsku patria:

prokurátori,
sudcovia,
prísediaci sudcovia,
pomocní sudcovia a súdni úradníci,
právnici,
notári,
súdni exekútori a
správcovia konkurznej podstaty.

Prokurátori

Organizačná štruktúra

 Prokuratúra je subjekt štátnej správy, ktorý patrí do kompetencie ministerstva spravodlivosti. Má dve úrovne: generálna prokuratúra (ako úrad hierarchicky najvyššie postaveného prokurátora) a štyri úrady okresných prokurátorov.

Generálna prokuratúra vykonáva svoje právomoci na celom území Estónska. Územná pôsobnosť okresných prokuratúr korešponduje s územnou pôsobnosťou policajných prefektúr. Na čele generálnej prokuratúry stojí generálny prokurátor, ktorý je menovaný na funkčné obdobie piatich rokov estónskou vládou na návrh ministra spravodlivosti a po vypočutí stanoviska právneho výboru estónskeho parlamentu.

Každý rok počas jarnej schôdze parlamentu predkladá generálny prokurátor ústavnému výboru parlamentu správu o plnení zákonom uložených úloh prokuratúry v predchádzajúcom kalendárnom roku.

Na čele okresnej prokuratúry stojí hlavný prokurátor, ktorý je takisto menovaný na päť rokov ministrom spravodlivosti na návrh generálneho prokurátora.

V Estónsku existuje celkom osem druhov prokurátorov: na generálnej prokuratúre pôsobí generálny prokurátor, hlavní štátni prokurátori, štátni prokurátori a pomocní prokurátori; na okresných prokuratúrach pôsobia hlavní prokurátori, vyšší prokurátori, špeciálni prokurátori, okresní prokurátori a pomocní prokurátori.

Pozri aj **zákon o prokuratúre**.

Úlohy a povinnosti

Prokuratúra podľa zákona o prokuratúre:

sa zúčastňuje na príprave dohľadu, ktorý je potrebný na účely prevencie a odhaľovania trestnej činnosti,

vedie predbežné trestné konanie a zabezpečuje jeho zákonnosť a efektívnosť,

plní na súde funkciu verejného žalobcu,

plní ďalšie povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo zákona.

Prokuratúra vykonáva povinnosti stanovené zákonom o prokuratúre nezávisle.

Prokurátor, ktorý vedie trestné konanie, usmerňuje vyšetrovací orgán pri zhromažďovaní dôkazov a na základe zistených skutočností rozhoduje o vznesení obvinenia.

Podľa štatútu prokuratúry:

generálna prokuratúra:

zabezpečuje zákonnosť a efektívnosť predbežného trestného konania a plní funkciu verejného žalobcu pred súdmi všetkých stupňov v prípade zneužitia

právomoci verejného činiteľa, hospodárskych trestných činov, trestných činov súvisiacich s výkonom služby v obranných zložkách, trestných činov proti

životnému prostrediu, trestných činov marenia výkonu spravodlivosti a trestných činov súvisiacich s organizovanou trestnou činnosťou, ktoré majú

cezhraničný charakter alebo vyvolali veľký záujem verejnosti, ako aj v prípade zločinov proti ľudskosti a medzinárodnej bezpečnosti, závažnejších trestných

činov proti štátu, trestných činov, ktorých sa dopustili prokurátori, a iných trestných činov, o ktorých pridelení rozhodol hlavný prokurátor,

analyzuje, dozerá na činnosť okresných prokuratúr a usmerňuje ich a analyzuje a prijíma všeobecné závery týkajúce sa praxe súdnych orgánov

a prokuratúry,

plní záväzky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce vrátane účasti na činnosti Eurojustu,

podieľa sa na príprave zákonov, nariadení a príkazov vlády a nariadení a príkazov ministra spravodlivosti týkajúcich sa činnosti prokuratúry,

podieľa sa na vypracovaní plánov rozvoja prokuratúry a jej funkcií,

organizuje aktivity prokuratúry zamerané na vzťahy s verejnosťou a informuje verejnosť o činnostiach prokuratúry,

organizuje prácu prokuratúry v oblasti ľudských zdrojov a odbornej prípravy, rieši problémy súvisiace s bezpečnosťou a ochranou zdravia úradníkov

a zamestnancov pri práci a vedie záznamy o zamestnancoch,

organizuje administratívne úlohy výberovej komisie prokurátorov,

prípravuje návrh rozpočtu pre prokuratúru a zabezpečuje používanie rozpočtových prostriedkov cieleným spôsobom,

organizuje spravovanie štátneho majetku, ktorý má vo vlastníctve prokuratúra,

vykonáva ďalšie úlohy, ktoré jej ukladá zákon, rozhodnutie parlamentu (Riigikogu), dekrét prezidenta republiky, nariadenie alebo príkaz vlády alebo

nariadenie či príkaz ministra spravodlivosti.

Sudcovia

Organizačná štruktúra

Sudca musí byť estónskym občanom s ukončeným druhým stupňom vysokoškolského štúdia práva, ktoré sa uznáva na vnútroštátnej úrovni, alebo

ekvivalentnou kvalifikáciou v zmysle § 28 ods. 22 estónskeho zákona o vzdelávaní, prípadne s ekvivalentnou zahraničnou kvalifikáciou, musí ovládať

estónsky jazyk na pokročilej úrovni a mať morálne predpoklady, schopnosti a osobnostné vlastnosti, ktoré sú nevyhnutné pre prácu sudcu. Sudcovia sú

menovaní doživotne. Minister spravodlivosti nemá vo vzťahu k sudcom žiadne riadiace ani disciplinárne právomoci. Sudca môže byť odvolaný len na

základe právoplatného rozsudku súdu. Funkčné obdobie sudcu, ktoré sa končí po dovŕšení veku 67 rokov, je možné predĺžiť.

Za sudcu nemožno menovať:

osobu odsúdenú za trestný čin,

osobu, ktorá bola zbavená funkcie sudcu, notára alebo súdneho exekútora,

osobu, ktorá bola vylúčená z estónskej advokátskej komory,

osobu, ktorá bola prepustená z verejnej služby z dôvodu disciplinárneho priestupku,

osobu, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz,

osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie na vykonávanie činnosti audítora, okrem prípadov, keď k ukončeniu činnosti došlo na základe žiadosti audítora,

osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie vykonávať činnosti patentového zástupcu, okrem prípadov, ak sa tak stalo na žiadosť patentového zástupcu,

osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie vykonávať činnosti súdneho prekladateľa na základe § 28 ods. 3 bodu 3 zákona o súdnych prekladateľoch.

Za sudcu krajského alebo správneho súdu môže byť menovaný každý, kto po získaní príslušnej kvalifikácie nadobudol prax v oblasti práva v trvaní aspoň 5 rokov alebo kto aspoň 3 roky pracoval na pozícii právnického alebo súdneho úradníka a zložil justičnú skúšku alebo je od nej oslobodený.

Za sudcu okresného súdu možno menovať skúseného a uznávaného právnik, ktorý zložil justičnú skúšku. Osoba, ktorá pracovala ako sudca bezprostredne pred prípadným menovaním, nemusí absolvovať justičnú skúšku.

Za sudcu najvyššieho súdu možno menovať skúseného a uznávaného právnik.

Sudcovia sú menovaní prostredníctvom otvoreného výberového konania.

Sudca nemôže vykonávať inú zárobkovú činnosť okrem akademických alebo výskumných činností. O akejkoľvek zárobkovej činnosti mimo funkcie sudcu musí sudca informovať predsedu súdu. Takáto činnosť nesmie ohroziť vykonávanie úradných povinností sudcu ani jeho nestrannosť pri výkone spravodlivosti. Sudca nesmie byť poslancom parlamentu (Riigikogu) ani členom obecného alebo mestského zastupiteľstva, členom politickej strany, zakladateľom, spoločníkom alebo členom správnej alebo dozornej rady spoločnosti, riaditeľom pobočky zahraničnej spoločnosti, správcom konkurznej podstaty, členom veriteľského výboru, núteným správcom nehnuteľného majetku alebo arbitrom, ktorého si vybrala jedna zo strán sporu.

Sudca môže byť odvolaný len na základe rozsudku súdu. Sudcu súdu prvého alebo druhého stupňa možno v priebehu jeho funkčného obdobia trestne sťahovať iba na návrh najvyššieho súdu *en banc* a so súhlasom prezidenta republiky. Sudcu najvyššieho súdu možno počas jeho funkčného obdobia sťahovať iba na návrh verejného ochrancu práv a so súhlasom väčšiny estónskeho parlamentu.

Požiadavky týkajúce sa sudcov, čakaťelskej praxe a povinností sudcov sú stanovené v [zákone o súdoch](#).

Úlohy a povinnosti

Vykonávanie činností sudcu upravuje zákon. Estónski sudcovia sa spoločne (*en banc*) dohodli na etickom kódexe. Viac informácií možno nájsť na webovom sídle [estónskych súdov](#) a [najvyššieho súdu](#).

Úlohou sudcu je výkon súdnej moci v súlade s ústavou a právnymi aktmi, na základe ktorých sudca rozhoduje o spravodlivom riešení pre strany sporu.

Sudca rozvíja právo prostredníctvom výkladu právnych aktov a vlastného výskumu.

Sudca si plní svoje úradné povinnosti neustranne a bez ohľadu na vlastné záujmy. Dodržiava služobné záujmy aj mimo svojej profesijnej činnosti. Sudca sa v rámci výkonu svojej činnosti aj mimo nej musí správať tak, aby nepoškodil dobrú povesť súdu. Sudca nesmie prezradiť informácie, ktoré získa pri neverejných súdnych pojednávaní alebo počas rozhovorov, ktorých cieľom je dosiahnutie zmiery. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť platí stále, aj po odchode sudcu do dôchodku. Sudca vykonáva dozor nad sudcami prvého stupňa s praxou menej ako 3 roky, osobami vykonávajúcimi čakaťelskú prax pre pomocných sudcov a štážiistami, ktorí sú študentmi vysokých škôl. Naraz môže vykonávať dozor najviac nad dvomi osobami. Sudca musí pravidelne rozvíjať svoje odborné znalosti a zručnosti a zúčastňovať sa na odbornej príprave.

Sociálne zabezpečenie sudcov

Sudcom sa zo zákona poskytuje sociálne zabezpečenie vrátane úradného platu, dodatočnej odmeny, sudcovského dôchodku, dovolenky, talára a ďalších sociálnych záruk.

Úradné platy sudcov sú stanovené v [zákone o platoch vysokopostavených štátnych zamestnancov](#).

Základy pre určenie sudcovského dôchodku sú stanovené v [zákone o súdoch](#).

Sudcovský dôchodok sa skladá zo starobného dôchodku, výsluhového dôchodku, invalidného dôchodku a pozostalostného dôchodku pre rodinných príslušníkov. Sudcovský dôchodok sa nevypláca počas výkonu funkcie sudcu. Ak penzionovaný sudca vykonáva inú zárobkovú činnosť, vypláca som mu plný sudcovský dôchodok bez ohľadu na jeho príjem. Sudcovský dôchodok sa nevypláca sudcom, ktorí boli zbavení funkcie z dôvodu disciplinárneho priestupku alebo boli odsúdení za úmyselný trestný čin. Na sudcovský dôchodok nemajú nárok sudcovia, ktorí boli odsúdení za trestný čin marenia výkonu spravodlivosti.

Sudca má nárok na riadnu dovolenku. Riadna dovolenka trvá 35 kalendárnych dní. Maximálne sedem kalendárnych dní dodatočnej dovolenky sa poskytuje v závislosti od dĺžky vykonávania funkcie sudcu podľa podmienok stanovených v [zákone o súdoch](#).

Prísediaci sudcovia

Prísediaci sudcovia sa zúčastňujú na výkone spravodlivosti na krajských súdoch, a to len v prvostupňových trestných konaniach. Prísediaci sudca má pri výkone spravodlivosti rovnaké postavenie, práva a povinnosti ako sudca. Prísediaci sudca môže byť menovaný maximálne na štyri roky a musí byť estónskym občanom s plnou spôsobilosťou na právne úkony vo veku 25 až 70 rokov a s bydliskom v Estónsku, so znalosťou estónskeho jazyka na úrovni C1 podľa zákona o jazyku alebo na rovnocennej úrovni a s vhodnými morálnymi vlastnosťami na vykonávanie funkcie prísediaceho sudcu. Osobu možno menovať do funkcie prísediaceho sudcu maximálne na dve po sebe nasledujúce obdobia.

Do funkcie prísediaceho sudcu nemožno menovať: osobu, ktorá bola odsúdená za trestný čin; osobu, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz; osobu, ktorá nie je spôsobilá na výkon funkcie zo zdravotných dôvodov; osobu, ktorá má menej ako rok trvalý pobyt (t. j. adresu uvedenú v registri obyvateľov) na území samosprávnej jednotky, ktorej orgán zostavuje zoznam kandidátov na funkciu prísediacich; osobu, ktorá pracuje pre súd, prokuratúru alebo službu vnútornej bezpečnosti; člena obranných zložiek; advokáta, notára, súdneho exekútora; člena estónskej vlády; člena obecnej alebo mestskej samosprávy; prezidenta republiky ani poslancu parlamentu (Riigikogu). Za prísediaceho sudcu v trestnom konaní nie je možné vymenovať ani osobu, ktorá bola obžalovaná zo spáchania trestného činu.

Úlohou prísediaceho sudcu je v podstate zastupovať pri výkone spravodlivosti názor bežného človeka, ktorý vníma súdne konanie viac z ľudského ako právneho hľadiska. Za výber uchádzačov do funkcie prísediaceho sudcu sú zodpovedné miestne samosprávne orgány.

Pomocní sudcovia a súdni úradníci

Pomocný sudca je súdny úradník, ktorý vykonáva povinnosti stanovené zákonom. Pomocný sudca je neustranný, ale musí sa riadiť pokynmi sudcu v rozsahu predpísanom zákonom. Pomocný sudca je oprávnený robiť zápisy do registrov (napr. katastra nehnuteľností, obchodného registra) a vydávať nariadenia týkajúce sa vedenia registrov vrátane príkazov na uloženie pokút. Pomocný sudca môže v zrýchlenom konaní vydať platobný rozkaz. Obmedzenia týkajúce sa výkonu funkcie sudcu platia aj pre pomocných sudcov.

Za pomocného sudcu môže byť menovaný každý, kto ukončil druhý stupeň vysokoškolského štúdia práva, ktoré sa uznáva na vnútroštátnej úrovni, alebo získal ekvivalentnú kvalifikáciu v zmysle § 28 ods. 22 estónskeho zákona o vzdelávaní, prípadne má ekvivalentnú zahraničnú kvalifikáciu, ovláda estónsky jazyk na úrovni C1 podľa zákona o jazyku alebo na rovnocennej úrovni, má morálne predpoklady nevyhnutné pre prácu pomocného sudcu a absolvoval čakaťelskú prax pre pomocných sudcov, pokiaľ ho výberová komisia od tejto praxe neoslobodila. Do funkcie pomocného sudcu možno menovať aj toho, kto zložil justičnú skúšku.

Do funkcie pomocného sudcu nemožno menovať: osobu odsúdenú za trestný čin; osobu, ktorá bola zbavená funkcie sudcu, notára alebo súdneho exekútora; osobu, ktorá bola vylúčená z estónskej advokátskej komory; osobu, ktorá bola prepustená z verejnej služby z dôvodu disciplinárneho priestupku; osobu, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz; osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie na vykonávanie činnosti audítora, okrem prípadov, keď k ukončeniu činnosti došlo na základe žiadosti audítora; osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie vykonávať činnosti patentového zástupcu, okrem prípadov, ak sa tak stalo na žiadosť patentového zástupcu; osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie vykonávať činnosti súdneho prekladateľa na základe § 28 ods. 3 bodu 3 zákona o súdnych prekladateľoch; osobu, ktorá bola v priebehu troch rokov od menovania do funkcie sudcu odvolaná z dôvodu nespôsobilosti.

Pomocní sudcovia sú menovaní prostredníctvom otvoreného výberového konania.

Požiadavky na pomocných sudcov sú stanovené v [zákone o súdoch](#).

Súdny úradník je zamestnanec súdu, ktorý sa v rozsahu ustanovenom zákonom o súdnom konaní nezávisle alebo pod dohľadom sudcu zúčastňuje na príprave a prerokovaní vecí. Súdny úradník je oprávnený konať a rozhodovať v rovnakom rozsahu ako pomocný sudca alebo iný zamestnanec súdu podľa zákona o súdnom konaní. Súdny úradník je pri plnení svojich povinností nezávislý, ale musí sa riadiť pokynmi sudcu v rozsahu ustanovenom zákonom. Požiadavky na súdnych úradníkov sú rovnaké ako požiadavky na pomocných sudcov. Miesto súdneho úradníka sa obsadzuje prostredníctvom verejného výberového konania.

Do funkcie súdneho úradníka nemožno menovať: osobu trestanú za úmyselný trestný čin; osobu trestanú za úmyselný trestný čin proti štátu, bez ohľadu na to, či bolo odsúdenie zahľadené; osobu, ktorá bola odvolaná z funkcie súdneho úradníka na základe právoplatného rozsudku súdu; osobu, ktorá patrí medzi najbližších príbuzných alebo je partnerom osoby, ktorá priamo dohliada na prácu súdneho úradníka.

Okrem [súdnych úradníkov](#) (521 Kb) [en](#) a [pomocných sudcov](#) (373 Kb) [en](#) patria medzi ďalších súdnych zamestnancov [riaditelia súdov](#) (367 Kb) [en](#) a [zapisovatelia](#) (364 Kb) [en](#).

Právnicki

Právnický stav tvoria advokáti a advokátski koncipienti.

Právnicki sú členmi estónskej advokátskej komory a ich činnosť upravuje zákon o advokátskej komore. Členom estónskej advokátskej komory sa môže stať každý, kto spĺňa požiadavky stanovené v zákone o advokátskej komore a zložil advokátske skúšky.

Estónska advokátska komora je autonómne profesijné združenie založené s cieľom poskytovať právne služby v súkromnom aj vo verejnom záujme a chrániť profesijné práva právnikov. Estónska advokátska komora monitoruje odbornú činnosť svojich členov a to, či spĺňajú požiadavky profesijnej etiky. Estónska advokátska komora organizuje aj odbornú prípravu pre právnikov v službe a zabezpečuje poskytovanie štátnej právnej pomoci, a to prostredníctvom svojich členov.

Činnosť estónskej advokátskej komory sa realizuje prostredníctvom vlastných orgánov. Ide o valné zhromaždenie, radu, predsedu, výbor pre audit, disciplinárny súd a komisiu na posudzovanie profesijnej spôsobilosti.

Advokáti sú oprávnení:

zastupovať a obhajovať klientov na súde a v predbežných a ďalších konaniach v Estónsku aj v zahraničí, zhromažďovať dôkazy,

podľa vlastnej vôle vyberať a využívať zákonné prostriedky a opatrenia pri poskytovaní právnych služieb,

získavať od vnútroštátnych a miestnych orgánov informácie potrebné na poskytnutie právnych služieb, mať prístup k dokumentom a získavať kópie a výpisy z nich, pokiaľ právnikom zákon nezakazuje získavať tieto informácie a dokumentáciu,

spracovávať osobné údaje (vrátane osobitných kategórií osobných údajov) iných osôb, než sú ich klienti, ktoré boli získané v súlade so zmluvou alebo právnym aktom, bez súhlasu týchto osôb, ak je to nevyhnutné na poskytovanie právnych služieb,

osvedčovať podpisy a kópie dokumentov predložených súdu a ďalším úradným orgánom ako súčasť právnych služieb poskytovaných klientovi, poskytovať služby kontaktnej osoby,

vystupovať ako arbiter alebo zmierovateľ v konaní podľa zákona o zmierovacom konaní,

vystupovať ako správca konkurznej podstaty, ak sú členmi komory.

Advokátsky koncipient má právomoci advokáta v medziach ustanovených zákonom.

Advokátsky koncipient nie je oprávnený vystupovať ako arbiter alebo zmierovateľ v konaní podľa zákona o zmierovacom konaní. Nie je oprávnený zastupovať ani obhajovať klientov na najvyššom súde, pokiaľ zákon nestanovuje inak. Advokátsky koncipient nie je oprávnený vystupovať ako správca konkurznej podstaty.

Advokátsky koncipient môže poskytovať právne služby iba pod dohľadom advokáta, ktorý je jeho školiteľom.

Pri poskytovaní právnych služieb právnik koná nezávisle a v súlade so zákonom, právnymi aktmi a rozhodnutiami prijatými orgánmi estónskej advokátskej komory, požiadavkami na profesijnú etiku právnikov, osvedčenými postupmi a svojím svedomím.

Informácie poskytnuté právnikovi sú dôverné. Právnik alebo zamestnanec estónskej advokátskej komory alebo právnickej kancelárie, ktorý je vypočúvaný ako svedok, nesmie byť vypočúvaný ani požiadaný o poskytnutie vysvetlenia v súvislosti so skutočnosťami, o ktorých sa dozvedel v priebehu poskytovania právnych služieb.

Dátové médiá spojené s poskytovaním právnych služieb zo strany právnika sú nedotknuteľné.

Právnik nemožno stotožniť s klientom alebo jeho prípadom z dôvodu, že tomuto klientovi poskytol právne služby.

Právnik smie byť z dôvodov vyplývajúcich z jeho profesijnej činnosti zadržaný, prehľadaný alebo vzatý do väzby len na základe rozhodnutia krajského súdu.

Právnická kancelária, prostredníctvom ktorej právnik poskytuje právne služby, nesmie byť prehľadaná z dôvodov vyplývajúcich z profesijnej činnosti právnika.

Zoznam právnikov a právnických kancelárií a ďalšie užitočné informácie možno nájsť na webovom sídle [estónskej advokátskej komory](#). Funkcia [Nájdí právnik](#) však umožňuje nájsť právnikov v celej Európskej únii.

Právne databázy

Okrem uvedených databáz nie sú k dispozícii žiadne iné databázy.

Právni poradcovia

Profesijná činnosť právnych poradcov nie je v Estónsku upravená zákonom.

Notári

Organizačná štruktúra

Všetci notári v Estónsku majú rovnaké právomoci. Činnosť notárov upravuje [zákon o notároch](#). Za regulovanie a riadenie profesijnej činnosti notárov je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti a notárska komora. Notárska komora je verejnoprávna právnická osoba a jej členmi sú všetci notári vymenovaní do funkcie. Medzi úlohy, ktoré komora vykonáva, patrí monitorovanie toho, či notári svoju profesijnú činnosť vykonávajú svedomito a korektne, harmonizácia notárskych profesijných činností, organizovanie odbornej prípravy notárov a služieb pre uchádzačov o funkciu notára, správa a vývoj elektronického informačného systému týkajúceho sa notárov, poskytovanie pomoci ministrom spravodlivosti pri vykonávaní dohľadu atď. Informácie o notároch a ich povinnostiach sú uvedené na webovom sídle [notárskej komory](#).

Úlohy a povinnosti

Notár je osoba poverená verejnoprávnym úradom. Je poverený štátom, aby na požiadanie osoby potvrdil skutočnosti a udalosti, ktoré majú právny význam, a vykonal ďalšie notárske úkony na účely zabezpečenia právnej istoty.

Notár musí byť vo svojej činnosti nestranný, dôveryhodný a nezávislý. Je povinný zistiť skutočné zámery strán a podmienky potrebné na vykonanie správneho právneho úkonu, ako aj vysvetliť stranám rôzne spôsoby jeho vykonania a súvisiace právne následky.

Notári na požiadanie vykonávajú tieto notárske úkony:

poskytujú notárske osvedčenie (rôzne zmluvy, splnomocnenia, závetý) a notárske overenie (kópie, podpisy, výpisy atď.),
vykonávajú úkony týkajúce sa dedičstva,
vyhotovujú osvedčenia o príprave notárskych dokumentov, ktoré sa majú vykonať v Estónsku, na základe článku 60 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1) alebo prílohy II k tomuto nariadeniu,
vyhotovujú osvedčenia o právoplatnosti notárskych dokumentov v Estónsku na základe článku 59 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 107) a prílohy II k tomuto nariadeniu a vyhotovujú osvedčenia o príprave notárskych dokumentov, ktoré sa majú vykonať v Estónsku, na základe článku 60 ods. 2 a prílohy II,
vyhotovujú výpisy súvisiace s prípravou notárskych dokumentov, ktoré sa majú vykonať v Estónsku, na základe článku 48 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. EÚ L 7, 10.1.2009, s. 1) a príloh III a IV k tomuto nariadeniu,
v súlade so zákonom o notároch vyhlasujú splnomocnenia za neplatné,
vyhlasujú dohody uzatvorené prostredníctvom právnikona konajúceho vo funkcii zmierovateľa alebo prostredníctvom iného notára za vykonateľné, vydávajú osvedčenia (apostily),
na žiadosť právnických osôb predkladajú súdu, ktorý vedie register, svoje výročné finančné správy,
potvrdzujú uzavretie manželstva a rozvody a pripravujú žiadosti o uzavretie manželstva a o rozvod,
prijímajú peňažné vklady, cenné papiere a dokumenty,
poskytujú prístup k údajom zapísaným v registri oddelenia katastra nehnuteľností alebo oddelenia registrácie či prístup k dokumentom v registri,
predkladajú hospodárskemu správne orgánu oznámenia a žiadosti v mene podnikov, prijímajú dokumenty alebo iné informácie od hospodárskych správnych orgánov a doručujú správne akty podnikom,
na žiadosť podnikov zadávajú informácie do registra,
na žiadosť právnickej osoby alebo správcu poskytujú informácie o konečnom užívateľovi výhod.
Klient musí notárovi za tieto úkony uhradiť poplatok podľa príslušných právnych predpisov.

Notár môže navyše ponúkať tieto služby:

právne poradenstvo nesúvisiace s osvedčovaním,
poradenstvo v oblasti daňového práva a cudzieho práva, či už ako súčasť postupu overovania alebo mimo neho,
pôsobenie vo funkcii zmierovateľa podľa zákona o zmierovacom konaní,
pôsobenie vo funkcii arbitra podľa Občianskeho súdneho poriadku,
uskutočňovanie dražieb, hlasovaní, lotérií a žrebovaní a osvedčovanie výsledkov,
vyhotovovanie miestoprišažných vyhlásení a ich overovanie,
zasielanie oznámení a informácií a vydávanie potvrdení o ich zaslaní alebo o tom, že ich nebolo možné zaslať, pokiaľ nejde o úradnú povinnosť,
poskytovanie služieb kontaktnej osoby,
prijímanie peňažných vkladov (s výnimkou hotovosti), cenných papierov, dokumentov a iných predmetov, ak nejde o notársky úkon ani o povinnosť vyplývajúcu z notárskeho úkonu,
odpovedanie na žiadosti o vysvetlenie predložené zo strany podnikov.
Informácie o službách poskytovaných notármi možno nájsť na [webovom sídle](#) notárskej komory. Poplatky za notárske služby sú vecou dohody medzi klientom a notárom pred poskytnutím služby.

Ostatné právnické profesie

Súdni exekútori

Táto právnická profesia sa v Estónsku vykonáva ako slobodné povolanie. Súdni exekútori konajú vo vlastnom mene a nesú zodpovednosť za svoju činnosť. Súdny exekútor musí pri výkone svojich povinností postupovať nestranné a zodpovedne. Úradné činnosti súdnych exekútorov upravuje [zákon o súdnych exekútoroch](#).

Spoločná profesijná organizácia súdnych exekútorov a správcov konkurznej podstaty – komora súdnych exekútorov a správcov konkurznej podstaty (ďalej len „komora“) – funguje od januára 2010. Zákon o súdnych exekútoroch upravuje úradné činnosti exekútorov, dohľad nad nimi, otázky disciplinárnej zodpovednosti a činnosti profesijného združenia. Úlohou komory je rozvíjať a podporovať slobodné právnické profesie (vrátane rozvíjania a monitorovania dodržiavania osvedčených úradných a profesijných postupov), vypracúvať odporúčania týkajúce sa harmonizácie profesijných činností, organizovať odbornú prípravu, rozvíjať informačné systémy atď. Komora má aj disciplinárny súd. Ďalšie informácie o činnosti komory sú k dispozícii na jej [webovom sídle](#).

Profesijné povinnosti súdneho exekútora sú:

vykonáva exekučnú činnosť v súlade s exekučným poriadkom;
doručuje písomnosti v súlade s procesnými predpismi;
vykonáva súpis pozostalosti a spravuje ju v súlade so zákonom o dedičskom práve;
uskutočňuje dražby nad rámec vykonávacieho konania na žiadosť súdu alebo správneho orgánu v súlade so zákonom stanoveným postupom;
pôsobí ako sprostredkovateľ pri prijímaní výživného z cudzieho štátu na základe zákona o rodinných dávkach;
zostavuje exekučné profily dlžníkov.

Odmena súdneho exekútora za vykonanie týchto úradných povinností je uvedená v zákone o súdnych exekútoroch.

Na žiadosť súkromnej osoby môže súdny exekútor vykonávať tieto odborné služby:

uskutočňovať dražby hnutel'ného a nehnuteľného majetku;
doručovať písomnosti;
poskytovať právne poradenstvo a spisovať právne dokumenty, pokiaľ má potrebné vzdelanie podľa ustanovení § 47 ods. 1 bodu 1 zákona o súdoch;
poskytovať službu určenia právnej skutočnosti mimo súdneho konania;
pôsobiť vo funkcii zmierovateľa v súlade so zákonom o zmierovacom konaní;
pôsobiť vo funkcii arbitra podľa Občianskeho súdneho poriadku.

Súdni exekútori majú právo poskytnutie odbornej služby odmietnuť.

Podmienky poskytovania odborných služieb a postup uhradenia odmeny sa pred poskytnutím služby dohodnú písomne s osobou, ktorá o službu žiada.

Podmienky a odmena musia byť v súlade s dobrou profesionálnou praxou.

Pri poskytovaní odborných služieb nesmú súdni exekútori vykonávať práva, ktoré im boli zverené zákonom na účel výkonu ich profesionálnych povinností alebo ktoré vyplývajú z ich úradu.

Informácie o službách poskytovaných súdnymi exekútormi možno nájsť na [webovom sídle](#) komory.

Dohľad štátu nad úradnými povinnosťami súdnych exekútorov vykonáva ministerstvo spravodlivosti a komora.

Súdny exekútor nesie zodpovednosť za škodu, ktorú neoprávnene spôsobil počas svojich odborných činností, a to aj v prípade, že túto škodu spôsobil zamestnanec jeho úradu. Pokiaľ nároky na kompenzáciu za škodu spôsobenú profesionálnym úkonom súdneho exekútora nemožno uspokojiť aktivitami exekútora či akejkoľvek inej osoby zodpovednej za túto škodu alebo pokiaľ nemožno tieto nároky uspokojiť v plnej výške, zodpovedá za spôsobenú škodu komora. V konečnom dôsledku zodpovedá za činy súdneho exekútora štát. Komora i štát majú právo škodu vymáhať od osoby, ktorá je za ňu zodpovedná; štát má rovnako právo vymáhať škodu od komory.

Správcovia konkurznej podstaty

Správca konkurznej podstaty je súdom určená osoba, ktorá na základe svojej úlohy vykonáva transakcie a ďalšie úkony súvisiace s konkurznou podstatou a vystupuje v mene dlžníka na súde v sporoch týkajúcich sa konkurznej podstaty. Hlavnou povinnosťou správcu konkurznej podstaty je brániť práva a záujmy všetkých veriteľov a dlžníka a zabezpečiť zákonné, rýchle a finančne primerané konkurzné konanie. Správca konkurznej podstaty vykonáva svoju činnosť osobne. Ako správcovia konkurznej podstaty môžu vystupovať: fyzické osoby oprávnené komorou na výkon činností správcu konkurznej podstaty, advokáti, štatutárni audítori a súdni exekútori. Zoznam správcov konkurznej podstaty vedie komora. Tento zoznam obsahuje údaje o všetkých osobách, ktoré sú oprávnené vykonávať činnosť správcu konkurznej podstaty, a je k dispozícii verejnosti na webovom sídle komory. Správca konkurznej podstaty uvedený v zozname je povinný zaistiť, aby údaje zodpovedali skutočnosti.

Hlavné úlohy správcu konkurznej podstaty:

určiť nároky veriteľov, spravovať konkurznú podstatu, organizovať speňaženie majetku z konkurznej podstaty a uspokojiť nároky konkurzných veriteľov;

určiť dôvody platobnej neschopnosti dlžníka a dátum jej vzniku;

v prípade potreby zabezpečiť pokračovanie podnikateľskej činnosti dlžníka;

v prípade potreby vykonať likvidáciu spoločnosti, ak je dlžníkom právnická osoba;

poskytovať informácie veriteľom a dlžníkovi v prípadoch stanovených zákonom;

informovať o svojej činnosti súd, úradníka zodpovedného za dohľad a veriteľský výbor a poskytovať im informácie týkajúce sa konkurzného konania.

Administratívny dohľad nad činnosťou správcov konkurznej podstaty vykonáva ministerstvo spravodlivosti na základe podnetov alebo iných zaslaných materiálov týkajúcich sa správcov konkurznej podstaty a obsahujúcich dôvody, na základe ktorých sa možno domnievať, že správca konkurznej podstaty si nespĺnil svoje povinnosti. Ministerstvo spravodlivosti má pri monitorovaní činnosti správcov konkurznej podstaty právo overiť primeranosť a zákonnosť profesijných činností správcov konkurznej podstaty. Minister spravodlivosti môže proti správcovi konkurznej podstaty, ktorý si neplní svoje povinnosti vyplývajúce z právnych aktov stanovujúcich jeho profesijné činnosti, začať disciplinárne konanie. Minister spravodlivosti nemôže začať disciplinárne konanie proti advokátom, ktorí pôsobia ako správcovia konkurznej podstaty. Má však právo iniciovať konanie pred disciplinárnym súdom advokátskej komory. Okrem administratívneho dohľadu nad činnosťami správcov konkurznej podstaty monitoruje tieto činnosti v rámci svojich kompetencií aj veriteľský výbor, schôdza veriteľov, súd a komora.

Súvisiace odkazy

[Ministerstvo spravodlivosti](#)

[Nezisková organizácia Estónsky zväz právnikov](#)

[Nadácia Kancelária právnej pomoci](#)

[Estónska advokátska komora](#)

[Prokuratúra](#)

[Notárska komora](#)

[Komora súdnych exekútorov a správcov konkurznej podstaty](#)

Posledná aktualizácia: 20/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Írsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Írsku.

Právnické profesie – úvod

Súdnu právomoc štátu vykonáva sudcovský zbor v súlade s článkom 34 ústavy a ďalšími právnymi predpismi, najmä so zákonom o súdoch (zriadenie a zloženie) z roku 1961 a so zákonom o súdoch (doplnujúce ustanovenia) z roku 1961 v znení zmien. Sudcovia sú menovaní spomedzi uchádzačov z radov právnických profesií. Pri výkone svojich funkcií sú úplne nezávislí, pričom táto nezávislosť je zakotvená v ústave. Právnické profesie sa delia na právnych zástupcov (ktorí sa zameriavajú na priamu prácu s klientom) a advokátov (ktorí sa špecializujú na obhajovanie a súdne spory).

1. Sudcovia

Poradný výbor pre menovanie sudcov vyberá kandidátov na menovanie do sudcovskej funkcie a informuje vládu o ich vhodnosti. Poradný výbor pre menovanie sudcov bol zriadený podľa zákona o súdoch a súdnych úradníkoch z roku 1995. Členmi tohto výboru sú predseda Najvyššieho súdu, predsedovia Odvolacieho súdu, Vyššieho súdu, Obvodného súdu a Okresného súdu, generálny prokurátor, menovaní zástupcovia rady advokátskej komory a združenia právnych zástupcov a tri osoby menované ministrom spravodlivosti a právnej reformy. Sudcov menuje prezident na odporúčanie vlády. Sudcovia sú nezávislí a podliehajú iba ústave a zákonom. V súlade s ústavou sa počet sudcov priebežne stanovuje zákonom.

Najvyšší súd sa skladá z predsedu Najvyššieho súdu, ktorý súdu predsedá, a zo siedmich riadnych sudcov s titulom „sudca Najvyššieho súdu“. Členom Najvyššieho súdu je z úradnej moci aj predseda Vyššieho súdu. Vyšší súd sa skladá z predsedu Vyššieho súdu, ktorý je zodpovedný za všeobecnú organizáciu práce Vyššieho súdu, a z riadnych sudcov s titulom „sudca Vyššieho súdu“. Členmi Vyššieho súdu sú z úradnej moci aj predseda Najvyššieho súdu a predseda Obvodného súdu. Vyšší súd sa skladá z predsedu a 35 sudcov. Obvodný súd sa skladá z predsedu Obvodného súdu a 37 riadnych sudcov s titulom „sudca Obvodného súdu“. Členom Obvodného súdu je z úradnej moci aj predseda Okresného súdu. Okresný súd sa skladá z predsedu Okresného súdu a 63 ďalších sudcov s titulom „sudca Okresného súdu“. Platy sudcov sú priebežne určované prijatými právnymi predpismi.

Sudcovia sú menovaní z právnických profesií kvalifikovaných právnych zástupcov alebo advokátov s určitým počtom rokov praxe (nie výskumu). Pokiaľ ide o Okresný súd, v § 29 ods. 2 zákona o súdoch (doplnujúce ustanovenia) z roku 1961 sa stanovuje, že za sudcu Okresného súdu môže byť menovaná iba osoba, ktorá vykonáva prax advokáta alebo právneho zástupcu najmenej desať rokov. V § 30 zákona o súdoch a súdnych úradníkoch z roku 1995 sa stanovuje, že za sudcu Obvodného súdu môže byť menovaná iba osoba, ktorá vykonáva prax právneho zástupcu alebo advokáta najmenej desať rokov.

V zákone o súdoch a súdnych úradníkoch z roku 2002 sa stanovuje, že za sudcu Vyšieho súdu, Odvolacieho súdu alebo Najvyššieho súdu môže byť menovaná iba osoba, ktorá vykonáva prax advokáta alebo právneho zástupcu najmenej 12 rokov. Ako už bolo uvedené, sudcovia sú nezávislí, keďže podliehajú iba ústave a zákonom, a pri preberaní úradu robia toto vyhlásenie podľa článku 34.5.1 ústavy:

„Pred Bohom všemohúcim slávnostne a úprimne sľubujem a vyhlasujem, že budem riadne a verne a podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia vykonávať úrad predsedu Najvyššieho súdu (prípadne iný úrad) bez strachu alebo zaujatosti, náklonnosti alebo nevoľe voči komukoľvek a budem hájiť ústavu a zákony. Nech ma Boh vedie a pomáha mi.“

Podľa ústavy môžu byť sudcovia Vyšieho súdu a Najvyššieho súdu odvolaní z funkcie iba za konštatované pochybenie alebo nespôsobilosť, po schválení takéhoto rozhodnutia oboma komorami Írskeho parlamentu (Oireachtas). V zákone o súdnych dvoroch z roku 1924 a zákone o súdnych dvoroch (Okresný súd) z roku 1946 sa uvádzajú podobné zákonné ustanovenia pre sudcov Obvodného a Okresného súdu.

2. Generálny prokurátor a riaditeľ prokuratúry

Ako sa uvádza v článku 30 ústavy, generálny prokurátor je „poradcom vlády v právnych záležitostiach a právnych názoroch“. Generálneho prokurátora menuje prezident na návrh premiéra (Taoiseach) a je povinný odstúpiť z úradu, keď odstúpi premiér. Generálnym prokurátorom je zvyčajne hlavný advokát vykonávajúci prax. Neexistuje pravidlo, podľa ktorého by mal generálny prokurátor ukončiť svoju súkromnú prax, ale v posledných rokoch to tak býva. Generálny prokurátor ako právny poradca vlády podrobne skúma všetky návrhy zákonov, ktoré sa vláda chystá predložiť na schválenie obom komorám parlamentu (Oireachtas). Generálny prokurátor radí vláde aj v medzinárodných záležitostiach, napríklad pri ratifikácii medzinárodných dohôd. Ďalšou funkciou generálneho prokurátora je zastupovať verejnosť pri presadzovaní verejných práv, a to začatím právneho konania alebo zaujatím funkcie odporcu. Hoci generálneho prokurátora menuje premiér, je od vlády nezávislý. V zmysle ústavy je generálny prokurátor hlavným odporcom vždy, keď je napadnutá ústavnosť zákonov.

Pred rokom 1976 boli všetky závažné trestné činy stíhané v mene generálneho prokurátora. V ústave sa stanovuje, že túto funkciu môže vykonávať aj iná osoba, ktorá je na to oprávnená zo zákona. Preto bol zriadený úrad riaditeľa prokuratúry podľa § 2 zákona o stíhaní trestných činov z roku 1974, ktorý nadobudol účinnosť v roku 1976, s myšlienkou, aby túto funkciu vykonával úradník nezávislý od politických prepojení. Riaditeľa menuje vláda, ale je štátnym zamestnancom, čo znamená, že na rozdiel od generálneho prokurátora neodstupuje z funkcie pri páde vlády. Tým sa zaručuje kontinuita pri stíhaní trestných činov. V zákone z roku 1974 sa takisto stanovuje, že riaditeľ prokuratúry má byť pri výkone svojich povinností nezávislý. Riaditeľa môže z funkcie odvolať vláda, ale až potom, ako výbor, ktorého členmi sú predseda Najvyššieho súdu, sudca Vyšieho súdu a generálny prokurátor, vypracujú správu o jeho zdravotnom stave alebo výkone povolania.

 Riaditeľ prokuratúry teda rozhoduje, či by osoba mala byť obvinená zo závažného trestného činu a aké by malo byť obvinenie. Všetky trestné činy sú stíhané v mene riaditeľa prokuratúry, ale väčšinu menej závažných trestných činov môže stíhať írsky polícia (Garda) bez zaslania spisu riaditeľovi prokuratúry. V takýchto prípadoch má riaditeľ prokuratúry právo radíť polícii, ako má pri riešení prípadu postupovať. Hoci riaditeľ prokuratúry prevzal úlohu generálneho prokurátora pri stíhaní prípadov, generálny prokurátor si ju ponechal v prípadoch medzinárodnej povahy, ako je napríklad vydanie.

3. Zamestnanci súdnej služby

Súdna služba zamestnáva súdnych tajomníkov a **súdnych úradníkov**.

Súdni úradníci zodpovedajú za všeobecnú správu súdov. Hlavnou funkciou súdneho tajomníka je pomáhať sudcovi počas zasadnutia súdu a zabezpečovať efektívne riadenie administratívy potrebnej na plynulý chod súdov.

Súdna služba je nezávislá právnická osoba, ktorá vznikla v novembri 1999 a bola zriadená vládou podľa zákona o súdnej službe z roku 1998. Súdna služba sa zodpovedá ministrovi spravodlivosti a rovnosti a prostredníctvom ministra aj vláde.

Súdna služba má päť mandátov:

- spravovať súdy,
- poskytovať podporné služby pre sudcov,
- poskytovať informácie o súdnom systéme verejnosti,
- poskytovať, spravovať a udržiavať budovy súdov,
- poskytovať zariadenia pre používateľov súdov.

4. Šerif

Každé grófstvo v Írsku má šerifa, ktorý je štátnym zamestnancom a časťou jeho zodpovednosti je odobratie a predaj majetku na účely vyrovnania dlhu po získaní rozsudku súdu. Šerifovia sú menovaní na základe zákona o súdnych úradníkoch z roku 1945, pričom v § 12 ods. 5 zákona sa toto menovanie obmedzuje na advokátov alebo právnych zástupcov s päťročnou praxou, alebo na osoby, ktoré najmenej päť rokov pôsobili na pozícii riadiaceho úradníka alebo hlavného asistenta zástupcu šerifa alebo šerifa. V § 12 ods. 6 písm. g) zákona sa uvádza, že podmienky zamestnania každého šerifa, na ktoré sa vzťahujú uvedené oddiely zákona, určuje priebežne minister financií po konzultácii s ministrom spravodlivosti a rovnosti.

5. Právni zástupcovia

 Združenie právnych zástupcov Írska riadi vzdelávanie študentov, ktorí sa chcú stať právnymi zástupcami, a má disciplinárnu právomoc nad kvalifikovanými právnymi zástupcami. Ak sa niekto chce stať právnym zástupcom, musí absolvovať záverečné skúšky (FE-1), ktoré sa konajú dvakrát ročne, obvykle na jar a na jeseň. Skúška FE-1 sa skladá z ôsmich predmetov: obchodné právo, ústavné právo, zmluvné právo, trestné právo, ekvitaľne právo, právo Európskej únie, pozemkové právo a právo občianskoprávných deliktov. Potom si uchádzač musí nájsť vhodného právneho zástupcu (vykonávajúceho prax), ktorý bude jeho školiteľom, aby mohol začať kurz odbornej praxe (Professional Practice Course I – PPC I). Kurz PPC I prebieha od septembra do marca a počas kurzu sa preberajú tieto predmety: aplikované pozemkové právo, dedičstvo a dane, obchodné právo, základný kurz, súdne spory (občianske a trestné veci), írsky jazyk v právnej praxi a niektoré zručnosti (občianske právo a zastupovanie, pohovor a poradenstvo, právny výskum, prezentačné zručnosti v právnej praxi, písanie právnych textov a návrhov, vyjednávanie a profesijný rozvoj). Zmluva o odbornej príprave uchádzača začne platiť 14 dní po záverečnej skúške kurzu PPC I. Výbor pre vzdelávanie musí vyhlásiť, že ste zložili skúšku PPC I, aby ste mohli byť prijatí do kurzu PPC II. Po 11 mesiacoch z 24-mesačného obdobia odbornej prípravy sa uchádzač vráti na právnickú fakultu, aby absolvoval kurz PPC II. V rámci tohto kurzu sa preberajú predmety odborná prax, správanie a riadenie (povinné) a široká škála voľiteľných predmetov v rámci troch okruhov: podnikanie, prax a postupy a súkromný klient. Kurz obvykle začína každý rok v apríli a trvá 11 týždňov vrátane skúšok. Po ukončení kurzu PPC II sa uchádzači musia vrátiť do kancelárie školiteľa a dokončiť zostávajúce obdobie – desať mesiacov, ak uchádzač nemá uznanú prax za prácu, ktorú vykonal pred kurzom PPC I, alebo šesť mesiacov, ak mu bola prax uznaná.

Uchádzač môže požiadať o zápis do zoznamu právnych zástupcov vtedy, keď:

- úspešne absolvoval všetky skúšky,
 - úspešne ukončil obdobie odbornej prípravy a
 - jeho školiteľ odprisahal, že uchádzač je odborne pripravený a dôveryhodný, aby sa mohol stať právnym zástupcom.
- Napokon po zápise do zoznamu právnych zástupcov je možné požiadať o vydanie osvedčenia o výkone činnosti.

Na každého kvalifikovaného právneho zástupcu sa vzťahuje disciplinárna právomoc združenia právnych zástupcov. Podľa zákonov o právnych zástupcoch z rokov 1954 až 1994 je disciplinárny súd združenia právnych zástupcov oprávnený vyšetrovať údajné pochybenia, ako je napríklad sprenevera finančných prostriedkov. Ak sa zistí pochybenie, disciplinárny súd môže sám uložiť právnemu zástupcovi sankciu (vrátane prípadného príkazu vrátiť poškodenej strane sumu nepresahujúcu 15 000 eur), alebo môže postúpiť svoj nález a odporúčanie predsedovi Vyššieho súdu, ktorý prijme konečné rozhodnutie o povahe sankcie, ktorá mu má byť uložená. Predseda má právomoc pozastaviť prax právneho zástupcu a toto pozastavenie zrušiť. Disciplinárny súd má právomoc požadovať vrátenie finančných prostriedkov klientovi, ak zistí, že si právny zástupca účtoval príliš vysokú cenu.

Podľa právneho aktu č. 732 z roku 2003, nariadení Európskych spoločností (o usadení sa právnikov) z roku 2003, musia právnici členských štátov, ktorí chcú vykonávať povolanie advokáta alebo právneho zástupcu, podať žiadosť o registráciu rade advokátskej komory alebo združeniu právnych zástupcov. Žiadosť sa posúdi a v prípade prijatia je vydané osvedčenie o registrácii. Odvolanie proti odmietnutiu radou advokátskej komory alebo združením právnych zástupcov je možné podať na Vyššom súde.

6. Advokáti

Spoločnosť Honorable Society of King's Inns poskytuje postgraduálne právnické vzdelanie, ktoré vedie k udeleniu titulu advokáta osobám, ktoré sa rozhodli vykonávať advokátsku prax. King's Inns funguje ako dobrovoľná spoločnosť pod kontrolou hlavných sudcov spoločnosti Honorable Society of King's Inns, ktorí sú členmi sudcovského zboru a hlavnými advokátmi. Na prijatie do študijného programu je potrebné vykonať prijímaciu skúšku určenú pre absolventov právnického kurzu v spoločnosti King's Inns alebo pre absolventov štúdia práva. Dĺžka právnického kurzu je dva roky (externou formou) a kurz advokáta je jednoročný denný študijný program alebo modulový dvojročný kurz. Po úspešnom ukončení študijného programu sú študenti prijatí do advokátskej komory predsedom Najvyššieho súdu priamo na Najvyššom súde a po slávnostnom obrade sa podpíšu do zoznamu advokátskej komory. Aby však mohli vykonávať platenú právnickú prax, musia splniť ďalšie požiadavky.

Aby advokáti mohli vykonávať prax, musia byť členmi právnickej knižnice. Právnická knižnica poskytuje miesto na prácu a prístup k právnym textom a materiálom za ročný poplatok. Predtým, ako sa advokát stane členom právnickej knižnice, musí si vybrať učiteľa – uznávaného advokáta s minimálne päťročnou praxou. Kým pracuje pod jeho vedením, čo trvá obvykle jeden rok, novo kvalifikovaný advokát sa nazýva advokátsky koncipient. Učiteľ uvádza advokátskeho koncipienta do advokátskej praxe a zvyčajne ho žiada, aby mu pomáhal pri vypracovaní súdnych podaní, právnym výskume a aby sa v jeho mene zúčastňoval na súdnych konaniach.

Na výkon advokátskej praxe dozerá [Generálna rada advokátskej komory Írska](#), ktorá nie je založená na základe zákona. Rada je každoročne volená členmi advokátskej komory a vydáva profesijný kódex správania, ktorý členovia komory priebežne upravujú. V tomto kódexe sa uvádza, čo sa od advokátov vyžaduje.

Obvinenia z porušenia kódexu správania vyšetroje výbor pre odbornú prax rady advokátskej komory, ktorý zahŕňa aj nečlenov komory. Výbor má právomoc ukladať pokuty, dávať napomenutia a pozastaviť členstvo v právnickej knižnici alebo člena vylúčiť. Odvolania proti rozhodnutiam výboru možno predložiť odvolacej rade, ktorej členom je sudca Obvodného súdu a jeden laický člen.

Od advokáta sa zvyčajne očakávalo, že bude plniť pokyny právneho zástupcu, a priamy prístup k advokátom bol zakázaný. Túto prax preskúmala komisia pre spravodlivý obchod, ktorá vo svojej správe z roku 1990 odporučila, aby bol všeobecný zákaz priameho prístupu vypustený z kódexu správania, pretože bol obmedzujúci. Komisia však uznala, že v určitých prípadoch je stála účasť právneho zástupcu vhodná. Ďalej odporučila, aby neexistovali zákonné ani iné pravidlá vyžadujúce fyzickú prítomnosť právneho zástupcu na súde, aby dával pokyny advokátovi. Tieto odporúčania neboli v plnom rozsahu zavedené, ale kódex správania bol niekoľkokrát zmenený s cieľom umožniť priamy prístup zo strany niektorých schválených profesijných orgánov.

Advokáti sú buď pomocní, alebo hlavní. Členovia advokátskej komory zvyčajne počas niekoľkých rokov pracujú ako pomocní advokáti, kým sa rozhodnú stať sa hlavnými advokátmi. Nejde o automatické povýšenie a niektorí pomocní advokáti o toto povýšenie nikdy nepožiadajú. Väčšina advokátov sa obvykle rozhodne stať hlavným advokátom po 15 rokoch praxe. Tí, ktorí sa tak rozhodnú, požiadajú o súhlas generálneho prokurátora, ale skutočné menovanie vykonáva vláda na návrh generálneho prokurátora, ktorý spolupracuje aj s predsedom Najvyššieho súdu, predsedom Vyššieho súdu a predsedom rady advokátskej komory.

Pomocný advokát vo všeobecnosti navrhuje a pripravuje podania a vedie niektoré súdne prípady, zvyčajne, ale nie výlučne, na nižších súdoch. Medzi funkcie hlavného advokáta patrí preskúmanie navrhnutých podaní, ktoré vypracoval pomocný advokát, a vedenie zložitejších prípadov na Vyššom a Najvyššom súde.

7. Súdni tajomníci grófstva

[Súdni tajomníci grófstva](#) sú kvalifikovaní právni zástupcovia, ktorých menuje vláda. Vykonávajú kvázi súdne funkcie vo vzťahu k obvodným súdom a zodpovedajú za riadenie kancelárií obvodných súdov.

Pôsobia aj ako šerifovia grófstva (okrem Dublinu a Corku).

8. Notári

Notárov menuje predseda Najvyššieho súdu na verejnom zasadaní. Notár vykonáva tieto hlavné funkcie:

overovanie dokumentov,

osvedčovanie a overovanie podpisov na dokumentoch,

vydávanie protestov vo vzťahu k obchodným dokumentom, ako sú zmenky a vlastné zmenky, a vo vzťahu k námorným záležitostiam,

prijímanie čestných prehlásení, vyhlásení a miestoprísahných vyhlásení (okrem vyhlásení týkajúcich sa konaní pred írskymi súdmi).

Prihlášky sa podávajú formou návrhu na vymenovanie, v ktorom je uvedené trvalé bydlisko a povolanie navrhovateľa, počet notárov v okrese, počet obyvateľov v okrese a okolnosti, ktoré poukazujú na potrebu vymenovať notára, a/alebo okolnosti, za akých sa uvoľnilo miesto. Návrh na vymenovanie musí byť podložený miestoprísahným vyhlásením navrhovateľa, v ktorom uvedie osvedčenie o spôsobilosti zvyčajne podpísané šiestimi miestnymi právnymi zástupcami a šiestimi vedúcimi osobnosťami miestnej podnikateľskej komunity. Návrh sa predkladá predsedovi Najvyššieho súdu formou podnetu na súd doručeného prostredníctvom kancelárie Najvyššieho súdu tajomníkovi Írskej notárskej komory, tajomníkovi združenia právnych zástupcov a všetkým notárom vykonávajúcim prax v grófstve, kde má žiadateľ bydlisko, a v susedných grófstvach.

Všeobecnou praxou je menovať do funkcie notára len právnych zástupcov. Ak podá návrh na vymenovanie za notára osoba, ktorá nie je právnym zástupcom, združenie právnych zástupcov bude požadovať, aby navrhovateľ dal záväzný sľub predsedovi Najvyššieho súdu, že sa nebude zapájať do vykonávania majetkových prevodov ani právnických prác, ktoré obvykle vykonáva právny zástupca. Všetci navrhovatelia musia najprv zložiť skúšku stanovenú Írskou notárskou komorou, aby mohli byť vymenovaní za notárov.

Poznámka:

Otázky týkajúce sa súčasných odmien generálneho prokurátora, riaditeľa prokuratúry, súdnych úradníkov a šerifov možno zasielať

[e-mailom](#) alebo

poštou na adresu:

Human Resources

Department of Finance

Merrion Street
Dublin 2

Advokáti sú samostatne zárobkovo činné osoby a ich príjmy sa značne líšia.

Právni zástupcovia môžu byť samostatne zárobkovo činné osoby (ak majú vlastnú prax) alebo zamestnanci a ich príjmy sa taktiež značne líšia.

Notári účtujú poplatok za každý notársky overený dokument. Účtované poplatky nie sú upravené zákonom, ale notári obvykle účtujú podľa času, cestovných nákladov a sumy, ktorú by obvykle účtoval odborník za svoje služby.

Posledná aktualizácia: 15/05/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Grécko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Grécku.

Prokurátori

Organizácia

Ako súdne orgány patria úrady prokuratúry (*eisangelles*) pod súdnu moc v rámci verejnej správy a zúčastňujú sa na výkone spravodlivosti. Prokurátori (*eisangeleis*) majú funkčnú aj osobnú nezávislosť.

Pri každom súde s výnimkou priestupkových súdov sa nachádza úrad prokuratúry, ktorý pôsobí ako nezávislý súdny orgán. Jeho právomoci sa týkajú hlavne prípravy trestného konania. Hlavnou úlohou prokurátora je začínať trestné konania, dohliadať na vyšetrovania a podávať odvolania.

V Grécku sa prokurátori nešpecializujú na žiadnu konkrétnu oblasť.

Za všeobecné podmienky výkonu práce prokurátorov je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti.

Neexistuje žiadna osobitná webová lokalita venovaná prokurátorom. Informácie o podmienkach výkonu ich práce má ministerstvo spravodlivosti.

Úlohy a povinnosti

Prokurátori sú zodpovední za:

vykonávanie predbežných vyšetraní;

začatie trestných konaní;

vypočúvanie osôb zapojených do veci;

dohľad nad orgánmi presadzovania práva v oblasti predchádzania trestnej činnosti a trestného stíhania;

predkladanie návrhov súdnym radám a súdom;

podávanie odvolaní;

dohľad nad väznicami a akékoľvek iné povinnosti stanovené právnymi predpismi.

Nad činnosťou prokurátorov vykonávajú dohľad sudcovia najvyššieho súdu a vyšší prokurátori, ako sa stanovuje v právnych predpisoch.

Sudcovia

Organizácia

Spravodlivosť vykonávajú súdy pozostávajúce z riadnych sudcov (*taktikoí dikastés*), ktorí majú funkčnú aj osobnú nezávislosť.

Pri vykonávaní svojich povinností sa sudcovia (*dikastés*) riadia len ústavou a právnymi predpismi a nevyžaduje sa od nich, aby sa riadili ustanoveniami, ktoré porušujú ústavu.

Nad prácou riadnych sudcov vykonávajú dohľad vyšší sudcovia, prokurátor a zástupcovia prokurátora (*antieisangeleis*) najvyššieho súdu (*Áreios Págos*), ako sa stanovuje v právnych predpisoch.

Za podmienky výkonu práce sudcov je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti.

Neexistuje žiadna osobitná webová lokalita venovaná sudcom. Informácie o podmienkach výkonu ich práce má ministerstvo spravodlivosti.

Organizácia právnickej profesie: právnici/advokáti

Právnici/advokáti

V Grécku sú advokáti (*dikigóroi*) neplatení štátni zamestnanci a nevyžaduje sa od nich, aby sa špecializovali na konkrétnu oblasť.

Za podmienky výkonu práce advokátov je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti.

V Grécku existuje 63 advokátskych komôr (*dikigorikoí sýlloγοί*) – jedna v sídle každého súdu prvého stupňa (*protodikeío*).

Dohľad nad všetkými advokátskymi komorami v Grécku vykonáva minister spravodlivosti.

Právne databázy

Informácie sú dostupné na webovej lokalite [pléna advokátskych komôr](#), ku ktorej však majú prístup len členovia každej komory.

Právni zástupcovia/právni poradcovia

V Grécku plnia právnici aj úlohy právnych poradcov (*nomikoí sýmvouloι*).

Právne databázy

Informácie sú dostupné na webovej lokalite [pléna advokátskych komôr](#), ku ktorej však majú prístup len členovia každej komory.

Notári

Notári (*symvolaioγράφοι*) sú neplatení štátni zamestnanci, ktorých hlavnou úlohou je pripravovať a uchovávať dokumenty, ktoré predstavujú právne akty a vyhlásenia zúčastnených strán alebo o nich slúžia ako dôkaz, ak sa takéto dokumenty vyžadujú podľa zákona alebo ak strany chcú, aby takéto dokumenty boli oficiálne.

V Grécku sa notári nešpecializujú na žiadnu konkrétnu oblasť.

Podľa prezidentského dekrétu je na každom okresnom občianskom súde (*eirinodikeío*) zriadené aspoň jedno notárske miesto.

Za podmienky výkonu práce notárov je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti.

V Grécku existuje deväť združení notárov (*symvolaioγραφικοί σýλλογοι*), ktoré pôsobia v sídlach odvolacích súdov (*efeteía*).

Nad združeniami notárov vykonáva dohľad ministerstvo spravodlivosti.

Informácie o notároch nájdete na webovej lokalite [Združenia notárov odvolacích súdov Atén, Pirea, dodekanskej a egejskej oblasti](#) a na webovej lokalite európskeho zoznamu notárov, ktorý je prevádzkovaný s podporou [Rady notárstiev Európskej únie](#) (CNUE).

Ostatné právnické profesie

Súdni exekútori

Súdni exekútori (*dikastikoí epimelités*) sú neplatení štátni zamestnanci.

Súdni exekútori sú zodpovední za:

a) správu súdnych a mimosúdnych dokumentov;

b) vykonávanie vykonateľných aktov uvedených v článku 904 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. a) konečných rozsudkov a rozsudkov vynesených gréckym súdom a vyhlásených za predbežne vykonateľné, b) rozhodcovských rozsudkov, c) záznamov gréckych súdov, ktoré obsahujú vyrovnanie alebo stanovenie súdnych trov, d) notársky overených dokumentov, e) platobných príkazov vydaných gréckymi sudcami a „príkazov na vystaňovanie“, f) zahraničných aktov vyhlásených za vykonateľné a g) príkazov a aktov právne uznaných za vykonateľné a c) všetky ostatné povinnosti stanovené právnymi predpismi.

Za podmienky výkonu práce súdnych exekútorov je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti.

V Grécku existuje osem [zdužení súdnych exekútorov](#) (*sýllogoi dikastikón epimelitón*).

Súdni úradníci

Za podmienky výkonu práce zamestnancov na gréckych súdoch je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti.

[Súdni exekútori](#) (377 Kb) [el](#)

[Súdni úradníci](#) (376 Kb) [el](#)

Súvisiace odkazy

[Plénum advokátskych komôr](#)

[Ministerstvo spravodlivosti](#)

[Zduženie notárov odvolacích súdov Atén, Pirea, dodekanskej a egejskej oblasti](#)

[Zduženie notárov odvolacieho súdu v Solúne](#)

[Zduženie notárov odvolacieho súdu v Trácii](#)

[Grécka federácia súdnych exekútorov](#)

Posledná aktualizácia: 24/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Španielsko

V Španielsku sa hovorí o právnickej profesii vtedy, ak si jej výkon vyžaduje odborné právnické vzdelanie vzhľadom na to, že sa vykonáva v oblasti uplatňovania práva.

[Sudcovia a vyšší sudcovia](#)

[Prokurátori](#)

[Súdni úradníci](#)

[Advokáti](#)

[Právni poradcovia](#)

[Notári](#)

[Zapisovatelia registrov](#)

[Právni zástupcovia](#)

[Poradcovia pre pracovné a sociálne otázky](#)

Právnické profesie - úvod

V Španielsku sa hovorí o právnickej profesii vtedy, ak si jej výkon vyžaduje odborné právnické vzdelanie vzhľadom na to, že sa vykonáva v oblasti uplatňovania práva.

Hlavnými právnickými profesiami v Španielsku sú prokurátori, sudcovia a vyšší sudcovia, advokáti, notári, súdni tajomníci, zapisovatelia katastrov nehnuteľností a zapisovatelia obchodných registrov, ako aj právni zástupcovia pri súdoch.

Sudcovia a vyšší sudcovia

Organizácia

Spravodlivosť, ktorá vychádza z ľudu, je riadená v mene kráľa sudcami a vyššími sudcami, ktorí predstavujú súdnu moc. Ako jediní môžu riadiť spravodlivosť rozhodovaním o veciach a zabezpečovaním vykonávania rozsudkov.

Sudcovia a vyšší sudcovia sú nezávislí od ostatných zložiek štátnej moci a sú viazaní výlučne ústavou a zákonmi.

Prístup k súdnym povolaniam sa zakladá na **princípe zásluhovosti a schopnosti** vykonávať funkciu v súdnictve. Proces výberu zaručuje objektívnym a transparentným spôsobom rovnosť prístupu pre všetkých občanov, ktorí spĺňajú potrebné podmienky a spôsobilosti a tiež majú odbornú kvalifikáciu a schopnosti na výkon funkcie v súdnictve.

Organický zákon o súdnej moci stanovuje, že povolania v súdnictve zahŕňajú tri kategórie:

vyšší sudcovia najvyššieho súdu,

vyšší sudcovia,

sudcovia.

Z hľadiska vstupu do profesie je najpočetnejšia kategória sudcov, pre ktorú organický zákon o súdnej moci ustanovuje systém verejného výberového konania spomedzi držiteľov právnického diplomu magistra, ktoré dopĺňa absolvovanie vzdelávania na justičnej škole.

Takisto je možné, aj keď menej časté, začať profesionálnu dráhu v súdnictve v rámci kategórie vyšších sudcov alebo vyšších sudcov najvyššieho súdu.

V poslednom prípade platí, že vyšších sudcov najvyššieho súdu menuje generálna rada súdnej moci spomedzi vyšších sudcov, ktorí majú viac ako 15-ročnú prax, z toho 10 rokov ako vyšší sudcovia, a 1/5 sudcov spomedzi uznávaných právnikov s 15-ročnou praxou.

Funkcie a povinnosti

Zákony a právne predpisy vymedzujú výlučnú právomoc súdov pre každú vec.

S jednotlivými druhmi súdov sa možno oboznámiť v časti „Súdy v Španielsku“.

Pri výkone súdnej právomoci sú sudcovia a vyšší sudcovia nezávislí od všetkých súdnych a vládnych orgánov súdnej moci.

Sudcovia a vyšší sudcovia majú trestnoprávnu a občianskoprávnu zodpovednosť v prípadoch a spôsobom, ako stanovuje zákon, a disciplinárnu zodpovednosť podľa ogranického zákona o súdnej moci.

Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke [Generálnej rady súdnej moci](#).

Prokurátori

Organizácia

Štátne zastupiteľstvo je ústavným orgánom s vlastnou právnou subjektivitou. V rámci súdnej moci je funkčne nezávislé a vykonáva svoju úlohu prostredníctvom svojich vlastných orgánov v súlade s princípmi jednoty konania, hierarchickej závislosti a v každom prípade zákonosti a nestrannosti.

Štátny generálny prokurátor riadi štátne zastupiteľstvo a jeho zástupcov na celom území Španielska. Jeho úlohou je vydávať príkazy a pokyny potrebné na fungovanie a vnútorný poriadok inštitúcie. Okrem toho spravídla zabezpečuje riadenie a inšpekciu štátneho zastupiteľstva.

Prokurátori sú štátni zamestnanci vybraní vo výberovom konaní spomedzi držiteľov právnického diplomu magistra alebo titulu doktora práv. Inštitucionálne patria pod Generálnu prokuratúru štátu a pod príslušné prokuratúry v autonómnych spoločstvách.

Funkcie a povinnosti

V článku 124 španielskej ústavy z roku 1978 sa stanovuje, že „bez toho, aby boli dotknuté funkcie zverené iným orgánom, má štátne zastupiteľstvo za úlohu podporovať činnosť súdnictva na ochranu zákonnosti práv občanov a verejného záujmu chráneného zákonom, z úradnej moci alebo na žiadosť zainteresovaných osôb, dohliadať na nezávislosť súdov a usilovať sa o presadenie spoločenského záujmu na týchto súdoch“.

Jeho funkcie sú okrem iného tieto:

kontrolovať, aby sa funkcie súdov vykonávali účinne v súlade so zákonmi, stanovenými lehotami a podmienkami, a pritom prípadne podávať relevantné žaloby, odvolania a podnety,

zasahovať do trestnoprávneho konania vyzvaním súdneho orgánu, aby prijal potrebné predbežné opatrenia a vykonal úkony s cieľom objasniť dané skutočnosti,

zasahovať do občianskoprávných konaní stanovených zákonom, ak je ohrozený spoločenský záujem alebo ak sa tieto konania môžu týkať maloletých, nespôsobilých či bezvládných osôb, keď treba prijať opatrenia na zabezpečenie mechanizmu náležitého zastupovania,

vykonávať v oblasti trestnoprávnej zodpovednosti maloletých funkcie, ktoré mu vyplývajú zo špecifických právnych predpisov, pričom má sledovať vyššie záujmy maloletých.

Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke [Štátneho zastupiteľstva](#).

Súdni úradníci

Organizácia

Súdni úradníci tvoria najvyšší súdny zbor (*Cuerpo Superior Jurídico*) v rámci súdnej správy a sú štátnymi zamestnancami, ktorí podliehajú ministerstvu spravodlivosti a konajú sami v rámci svojich kompetencií a právomoci.

Súdni úradníci musia mať právnický diplom magistra, zložiť skúšky, na základe ktorých sa robí výber, a následne absolvovať kurz v Centre justičných štúdií (*Centro de Estudios Jurídicos*), na začiatku ktorého je tiež potrebné zložiť výberové skúšky.

Tvoria hierarchicky usporiadaný zbor, ktorý podlieha ministerstvu spravodlivosti a štátnym tajomníkom každého vrchného súdu v autonómnych spoločstvách, a podliehajú prakticky rovnakému režimu nezlučiteľnosti a zákazov ako sudcovia.

Funkcie a povinnosti

Súdny úradník pri výkone svojich funkcií musí zabezpečiť dodržiavanie všetkých rozhodnutí sudcov alebo súdov patriacich do jeho pôsobnosti. Vždy musí zachovávať zásady zákonnosti a nestrannosti, autonómie a nezávislosti pri poskytovaní služieb súdnej certifikácie, ako aj zásady jednotnosti konania a hierarchického poradia pri vykonávaní všetkých ostatných funkcií, ktoré mu predpisuje zákon.

Súdni úradníci zodpovedajú za vedenie záznamov a tvorbu dokumentácie. Vedú záznamy o všetkých rozhodnutiach súdu a zodpovedajú takisto za začatie a zabezpečenie správneho priebehu súdnych konaní a za technicko-procesné riadenie pracovníkov súdu. Okrem toho majú na starosti spoluprácu s ostatnými orgánmi a verejnou správou a zostavovanie súdnych štatistík.

Blížšie informácie o pracovníkoch súdov v Španielsku nájdete tu:

Súdni úradníci (381 Kb) [es](#)

Procesní manažéri (*Gestores procesales*) (371 Kb) [en](#)

Procesní úradníci (*Tramitadores procesales*) (371 Kb) [en](#)

Súdni asistenti (374 Kb) [en](#)

Organizácia právnických profesií

Advokáti

Advokátska profesia je slobodná a nezávislá profesia, ktorá je službou pre spoločnosť. Nezávisí od nijakej verejnej správy a vykonáva sa na základe voľnej a čestnej hospodárskej súťaže (článok 1 všeobecného štatútu profesie advokáta v Španielsku).

Funkcia advokátov spočíva hlavne v usmerňovaní a obhajobe strán vo všetkých druhoch súdnych konaní, v poskytovaní právneho poradenstva a pomoci, ako aj v zastupovaní ich klienta, pokiaľ táto úloha nie je zo zákona vyhradená iným profesiám.

Podmienky oprávňujúce stať sa advokátom sú takéto:

byť španielsky štátny príslušník alebo štátny príslušník iného členského štátu Európskej únie alebo krajiny, ktorá je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992,

byť plnoletý a výkonu jeho profesie nesmú brániť žiadne dôvody,

byť profesijne uznaným advokátom alebo mať magisterské právnické vzdelanie (v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje zákon 30/2006 z 30. októbra o prístupe k výkonu advokátskej profesie a profesie právnych zástupcov pri súde a jeho vykonávacie predpisy) alebo príslušný homologizovaný zahraničný titul v súlade s platnými predpismi,

stať sa členom advokátskej komory príslušnej v mieste jediného alebo hlavného sídla advokáta, aby mohol vykonávať svoju profesiu na celom území krajiny.

Odmeny advokátov sa vyplácajú v závislosti od poskytnutých služieb podľa pevne stanovenej, pravidelnej alebo hodinovej odmeny. Ich výška môže byť stanovená voľne medzi klientom a advokátom, ale vždy je potrebné dodržiavať etický kódex a pravidlá čestnej hospodárskej súťaže.

Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke [Generálnej rady advokátov Španielska](#).

Právne databázy

V oblasti zákonov a právnych predpisov: [Španielsky úradný vestník \(B.O.E.\)](#).

V oblasti judikatúry: [Stredisko súdnej dokumentácie](#).

Je prístup do právnych databáz bezplatný?

Áno, prístup je bezplatný.

Právni poradcovia

Pozri časť „Advokáti“.

Notári

Organizácia, funkcie a povinnosti

Notár má zdvojené nedeliteľné úlohy úradníka a odborníka v oblasti práva, ktorého hlavnou funkciou je predovšetkým vykonávať verejnú službu v oblasti overovania právnych listín a iných mimosúdnych aktov. Dokumenty spisuje podľa vôle splnomocňujúceho, ktorú musí zistiť, interpretovať a prispôbiť právnemu poriadku, a zároveň informuje o ich význame a účinkoch.

Činnosť notára ako osoby poverenej štátnou verejnou funkciou znamená, že dokumenty, ktoré schváli alebo na ktorých sa podieľa (úradne osvedčené listiny, obchodné zmluvy alebo vyhlásenia) majú príslušné špecifické procesné a mimoprocesné účinky, a to v závislosti od povahy každej verejnej listiny.

Notári v Španielsku podliehajú prísnej správnej organizácii počas celého priebehu tejto činnosti (vymenovanie ministrom spravodlivosti, prístup k profesii výberovým konaním, stanovenie počtu miest, odmeny formou poplatkov stanovených vládou, dôchodky, disciplinárny režim). Kariérny postup notára môže byť založený na služobnom veku alebo na výberových konaniach spomedzi notárov, ktoré vypisuje ministerstvo spravodlivosti.

Aby sa kandidáti mohli zúčastniť na výberových konaniach na vstup do notárskej komory, musia mať magisterský titul v oblasti práva alebo absolvované vysokoškolské štúdium práva.

Notári sa združujú v regionálnych komorách, ktoré zodpovedajú autonómnym spoločenstvám a na ktorých čele stojí Generálna rada notárov, ktorej štát zveril niektoré funkcie kontroly nad výkonom tejto profesie.

V každom prípade priamo podliehajú ministerstvu spravodlivosti prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre registre a notárske služby, ktoré je zodpovedné za vykonávanie inšpekcie a kontroly notárskych úradov.

Podrobnejšie informácie nájdete na webovej stránke Generálnej rady notárov Španielska: www.notariado.org

Ostatné právnické profesie

Zapisovatelia registrov

Katastre nehnuteľností, obchodné registre a registre hnutel'ného majetku sú právne registre, ktorých funkciou je verejné zaznamenávanie určitých práv, aktov a skutočností so zásadným právnym účinkom voči všetkým (*erga omnes*), pre ktoré platí predpoklad legitímnosti, presnosti, dôveryhodnosti a integrity. Vďaka tomu nie je potrebné žiadne ďalšie zabezpečenie (poistenie vlastníckeho práva, zábezpeka atď.) na potvrdenie uznaných práv, čo vedie k omnoho bezpečnejšiemu a menej nákladnému systému, keďže poplatok za zápis sa uhradí iba raz a jeho účinok je okamžitý a trvalý.

Zapisovatelia katastrov nehnuteľností, obchodných registrov a registrov hnutel'ného majetku sú štátni zamestnanci, ktorých úlohou je vedenie katastrov nehnuteľností, obchodných registrov a registrov hnutel'ného majetku v Španielsku. Majú zdvojené úlohy úradníka a odborníka v oblasti práva: vykonávajú odborne a na vlastnú zodpovednosť verejné funkcie, ktoré im ukladajú zákony vo všeobecnosti a konkrétne zákon o hypotékach a obchodné a správne právne predpisy, a z titulu funkcie štátnych úradníkov majú na základe zákona o hypotékach právomoci stanovené v správnom práve.

Režim týkajúci sa prístupu k výkonu profesie, stanovenia počtu miest, ich prerozdelenia, disciplinárnych mechanizmov a dôchodkov upravuje štát. Na obsadenie tejto funkcie sa vyžaduje magisterský titul alebo vysokoškolský diplom v oblasti práva a úspešné zloženie výberovej skúšky, ktorú vypisuje vláda.

Ich odmeny sa riadia poplatkami schvaľovanými vládou.

Zapisovatelia registrov nehnuteľností, obchodných registrov a registrov hnutel'ného majetku sú členmi Národnej komory zapisovateľov registrov Španielska, ktorej štát zveril niektoré funkcie kontroly výkonu profesie.

Okrem toho podliehajú ministerstvu spravodlivosti prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre registre a notárske služby, ktoré je zodpovedné za vykonávanie inšpekcie a kontroly registrov.

Zapisovatelia registrov vykonávajú funkcie posúdenia správnosti dokumentov navrhnutých na zápis do registrov, za ktoré zodpovedajú, poskytovania rád verejnosti, pokiaľ ide o otázky súvisiace s registrami a sprístupnením zapísaných údajov, pričom podľa potreby overujú oprávnený záujem osôb, ktoré požadujú sprístupnenie, a riadne chránia citlivé údaje.

Viac informácií možno získať na webovej stránke [Komory zapisovateľov katastrov nehnuteľností a registrov hnutel'ného majetku Španielska](#).

Právni zástupcovia

Právni zástupcovia zastupujú práva a záujmy strán na súdoch na základe splnomocnenia udeleného na tento účel a zabezpečujú, aby komunikácia medzi súdmi a splnomocňujúcimi stranami bola hodnoverná. V rámci súdneho systému slúžia ako spolupracovníci.

Na výkon tejto funkcie je potrebné byť držiteľom titulu právneho zástupcu alebo profesionálneho titulu právneho zástupcu pri súde (v tomto druhom prípade v zmysle zákona 34/2006 z 30. októbra o prístupe k profesiám advokáta a súdneho právneho zástupcu), zapísať sa do komory právnych zástupcov, vložiť vklad a zložiť prisahu alebo sľub.

Právni zástupcovia podliehajú komore právnych zástupcov a ministerská rada dohliada na to, aby si riadne a účinne plnili svoje povinnosti.

Ich služby sa odmeňujú prostredníctvom poplatkov, ktoré sú vopred schválené ministerstvom spravodlivosti.

Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke [Generálnej rady právnych zástupcov Španielska](#).

Poradcovia pre pracovné a sociálne otázky

Poradcovia pre pracovné a sociálne otázky (*Graduado Social*) poskytujú špecializované poradenstvo vo všetkých oblastiach súvisiacich s pracovným právom a so sociálnym zabezpečením. Môžu zakročiť v rámci pracovnoprávných konaní a konaní v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktorými sa zaoberajú súdy.

Poradcovia pre pracovné a sociálne otázky sa môžu zúčastňovať konaní všetkých súdov až po najvyšší súd a môžu takisto podávať odvolania. Pri kasačných konaniach však musí byť prítomný advokát.

V Španielsku existuje viac ako 25 000 poradcov pre pracovné a sociálne otázky, ktorí poskytujú služby tak podnikom, ako aj zamestnancom.

Súvisiace odkazy

[MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI ŠPANIELSKA](#)

[GENERÁLNA RADA SÚDNEJ MOCI ŠPANIELSKA](#)

[ŠTÁTNE ZASTUPITEĽSTVO ŠPANIELSKA](#)

[NÁRODNÁ KOMORA SÚDNYCH TAJOMNÍKOV ŠPANIELSKA](#)

[GENERÁLNA RADA ADVOKÁTOV ŠPANIELSKA](#)

[GENERÁLNA RADA PRÁVNÝCH ZÁSTUPCOV ŠPANIELSKA](#)

[NOTÁRSKA GENERÁLNA RADA ŠPANIELSKA](#)

[KOMORA ZAPISOVATEĽOV KATASTROV NEHNUTEĽNOSTÍ A OBCHODNÝCH REGISTROV ŠPANIELSKA](#)

[GENERÁLNA RADA PROFESIJNÝCH ZDRUŽENÍ PORADCOV PRE PRACOVNÉ A SOCIÁLNE OTÁZKY ŠPANIELSKA](#)

Posledná aktualizácia: 29/06/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [fr](#) bola nedávno

zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Typy právnických profesií - Francúzsko

V tejto časti nájdete prehľad jednotlivých právnických profesií.

Právnické profesie – úvod

Sudcovia a štátni zástupcovia

Organizačná štruktúra

Profesia sudcu a štátneho zástupcu sa označuje súhrnným názvom „magistrat“, pričom sudca sa často nazýva „magistrat du siège“ a štátny zástupca „magistrat du parquet“.

Sudcovia rozhodujú o sporoch, ktoré sú im predložené, zatiaľ čo **štátni zástupcovia zastupujú spoločnosť a vyžadujú uplatňovanie zákona**. Štatút sudcov a štátnych zástupcov sa riadi nariadením vlády č. 58-1270 z 22. decembra 1958 o ústavnom zákone, ktorý sa týka štatútu sudcov a štátnych zástupcov. Vyplýva z neho, že každý sudca či štátny zástupca je kvalifikovaný na to, aby bol počas svojej kariéry vymenovaný do funkcií na súde či na štátnom zastupiteľstve: ide o zásadu jednoty zboru sudcov a štátnych zástupcov všeobecných súdov (článok 1), ktorú Ústavná rada opätovne potvrdila, a to najmä vo svojom rozhodnutí z 11. augusta 1993. Sudcovia a štátni zástupcovia sú členmi súdnych orgánov chrániacich osobné slobody podľa článku 66 ústavy. V ich štatúte však existujú viaceré rozdiely, a to najmä v tom, že sudcovia nepodliehajú právomoci nadriadeného orgánu a majú zaručenú neodvolateľnosť, teda nemôžu byť služobne preradení na nové miesto bez ich súhlasu. Okrem toho, podmienky ich vymenovania sa líšia, keďže sudcovia sú vymenovaní na základe súhlasného stanoviska Najvyššej súdnej rady, pričom sudcovia pôsobiaci na kasačnom súde, prví predsedovia odvolacieho súdu a predsedovia súdov sú vymenovaní na návrh Najvyššej súdnej rady, ktorá napokon vykonáva voči všetkým sudcom disciplinárnu právomoc. Pokiaľ ide o štátnych zástupcov, vymenúvajú sa na základe odporúčacieho stanoviska Najvyššej súdnej rady, pričom minister spravodlivosti navrhuje všetky vymenovania a vykonáva disciplinárnu právomoc.

Väčšina sudcov a štátnych zástupcov **sa prijíma na základe výberového konania**. Na to, aby sa uchádzači mohli zúčastniť na „prvom výberovom konaní“ vypísanom pre študentov, musia byť držiteľmi diplomu potvrdzujúceho absolvovanie najmenej štvorročného štúdia po maturite (magisterské štúdium). Uchádzači, ktorí uspeli vo výberovom konaní, sú vymenovaní za súdnych čakatelov a v tom prípade získavajú možnosť študovať na Národnej škole pre sudcov a štátnych zástupcov (École nationale de la Magistrature – ENM). Existujú aj možnosti priameho zaradenia. Po získaní vzdelania na ENM sú súdni čakatelia vymenovaní dekrétom na súd, ku ktorému sú pridelení.

Vedúci súdov prvého stupňa (predseda a prokurátor) a **vedúci súdov druhého stupňa** (prvý predseda a generálny prokurátor) vykonávajú okrem svojich súdnych právomocí aj správne právomoci (napr. rozvrh pojednávania).

K 1. januáru 2018 bol celkový počet **aktívnych sudcov a štátnych zástupcov 8 412**, z toho 7 881 na súdoch prvého stupňa.

Najvyššia súdna rada

Ustanovenia o Najvyššej súdnej rade (Conseil supérieur de la magistrature – CSM) sú uvedené v **článku 65 ústavy**. Ústavným zákonom z 23. júla 2008 sa zmenilo jej zloženie, jej právomoci (z hľadiska vymenovani) a ustanovilo sa, že sa na ňu môže obrátiť osoba podliehajúca súdnej právomoci. Prezident republiky už nie je podľa tohto zákona členom Najvyššej súdnej rady.

Zloženie, ktoré je príslušné pre sudcov, tak predsedá prvý predseda kasačného súdu. Okrem toho ho tvorí päť sudcov a jeden štátny zástupca, jeden štátny radca vymenovaný Štátnou radou, jeden advokát a súčasne šesť kvalifikovaných osobností, ktoré nepôsobia ani v Parlamente, ani na všeobecných súdoch, ani na správnych súdoch. Prezident republiky, predseda Národného zhromaždenia a predseda Senátu vymenujú každý po dve kvalifikované osobnosti.

Zloženie, ktoré je príslušné pre štátnych zástupcov, predsedá generálny prokurátor kasačného súdu. Okrem toho ho tvorí päť štátnych zástupcov a jeden sudca, ako aj štátny radca, advokát a šesť kvalifikovaných osobností uvedených v predchádzajúcom odseku.

Zloženie Najvyššej súdnej rady, ktoré je príslušné pre sudcov, predkladá návrhy na vymenovanie sudcov kasačného súdu, predsedu odvolacieho súdu a predsedu prvostupňového súdu. Ostatní sudcovia sú vymenovaní na základe jeho **súhlasného stanoviska**.

Toto zloženie Najvyššej súdnej rady prijíma rozhodnutia ako **disciplinárna rada** sudcov. V takom prípade je jeho súčasťou aj sudca, ktorý je členom zloženia príslušného pre štátnych zástupcov.

Zloženie Najvyššej súdnej rady, ktoré je príslušné pre štátnych zástupcov, vydáva svoje stanovisko k vymenovaniu, ktoré sa týka štátnych zástupcov. Toto zloženie Najvyššej súdnej rady vydáva svoje stanovisko k disciplinárnym sankciám, ktoré sa ich týkajú. V takom prípade ho tvorí okrem členov uvedených v článku 65 ods. 3 aj štátny zástupca, ktorý je členom zloženia príslušného pre sudcov.

Štátne zastupiteľstvo

Organizačná štruktúra

Štátne zastupiteľstvo zastupujú **štátni zástupcovia**, ktorých úlohou je vyžadovať uplatňovanie zákona, a tak dohliadať na záujmy spoločnosti, ktorú zastupujú. S výnimkou generálnej prokuratúry kasačného súdu, ktorá má osobitné postavenie, má štátne zastupiteľstvo vo Francúzsku hierarchickú pyramídovú štruktúru „pod právomocou strážcu pečatí, ministra spravodlivosti“. V článku 30 Trestného poriadku sa stanovuje, že minister spravodlivosti riadi politiku v oblasti trestného práva stanovenú vládou. Dohliada na jej jednotné uplatňovanie na území republiky. Na tento účel zasiela štátnym zástupcom všeobecné pokyny týkajúce sa politiky v oblasti trestného práva.

Prokurátor republiky riadi pri každom **prvostupňovom súde** štátne zastupiteľstvo zložené z viacerých štátnych zástupcov, ktorí sú mu podriadení. Svoje štátne zastupiteľstvo organizuje tak, že rozdeľuje úlohy a prácu medzi námestníkov prokurátora, viceprokurátora a zástupcov prokurátora. Prokurátor republiky koná pod kontrolou a vedením generálneho prokurátora.

Okrem tohto **hierarchického usporiadania** je štátne zastupiteľstvo (*parquet*) **nedeliteľné**: zástupca prokurátora nepotrebuje splnomocnenie svojho nadriadeného, aby mohol konať, a každý jeho úkon zaväzuje celé štátne zastupiteľstvo.

Úloha a právomoci

Štátne zastupiteľstvo má predovšetkým **právomoci v trestných veciach**. Riadi **vyšetrovania** a vykonáva alebo dáva vykonávať všetky úkony potrebné na stíhanie protiprávnych činov. Okrem toho vyhodnocuje, aký ďalší postup treba dodržať pri trestných veciach v závislosti od zásady možností stíhania (napr.: začatie predbežného súdneho vyšetrovania, postúpenie súdu, ktorý má rozhodnúť o veci, alebo odloženie veci). Povinne vystupuje na pojednávaniach, kde slobodne vyjadruje ústne pripomienky (ku skutkovej podstate, k obvinenej osobe a trestu), ktoré považuje za náležité na riadne fungovanie súdnictva. Je poverené aj výkonom trestov.

Takisto je poverené **ochranou ohrozených maloletých** a má určité občianskoprávne právomoci, pokiaľ ide napríklad o stav osôb (napr. zmena občianskeho stavu osoby), správne právomoci (napr. v oblasti výčapného predaja nápojov, periodickej tlače, podomového predaja...) a obchodné právomoci (napr. v oblasti spoločného konania).

Úloha a právomoci sudcov sa podrobne uvádzajú na stránke venovanej všeobecným súdom.

Sudcovia z fuđu

Sudcovia a štátni zástupcovia s dočasnou funkciou

S cieľom priblížiť výkon spravodlivosti k občanovi možno najat' osobu z občianskej spoločnosti ako sudcu alebo štátneho zástupcu s dočasnou funkciou (MTT), aby sa dočasne zúčastňovala na činnosti súdnej inštitúcie na základe článkov 41-10 a nasl. nariadenia č. 58-1270 z 22. decembra 1958 o ústavnom zákone, ktorý sa týka zmeneného štatútu sudcov a štátnych zástupcov.

Osobitosť tejto funkcie sudcu alebo štátneho zástupcu s dočasnou funkciou spočíva v tom, že umožňuje dočasný výkon funkcií sudcu inštančného súdu, policajného sudcu a/alebo prísediaceho súdu v rámci kolégiového zloženia prvostupňových súdov a pracovnej činnosti zlučiteľnej so súdnymi funkciami. Nedávny vývoj počtu sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou priamo súvisí so situáciou týkajúcou sa samosudcov, ktorých funkcia bola zriadená zákonom z 9. septembra 2002, ktorý bol s konečnou platnosťou zrušený článkom 15 zákona č. 2016-1547 z 18. novembra 2016 o modernizácii súdnictva 21. storočia a dekrétom č. 2017-683 z 28. apríla 2017.

Ústavným zákonom č. 2016-1090 z 8. augusta 2016, ktorý nadobudol platnosť 1. júla 2017, sa zlúčili štatúty samosudcov a sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou.

Prijímanie týchto sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou sa uskutočňuje na základe konkrétnych spisov a priebežne.

Podmienky na vymenovanie za sudcu alebo štátneho zástupcu s dočasnou funkciou

Uchádzači musia mať francúzsku štátnu príslušnosť, vek 35 až 75 rokov, plné občianske práva, byť morálne bezúhonný, spĺňať všetky povinnosti stanovené v národnom služobnom poriadku a podmienky fyzickej spôsobilosti potrebné na výkon funkcií so zreteľom na možnosti kompenzácie zdravotného postihnutia.

Uchádzač musí takisto spĺňať niektorú z týchto podmienok:

mať ukončené vysokoškolské vzdelanie v rozsahu najmenej štyri roky po maturite (alebo preukázať aspoň ekvivalentnú uznávanú kvalifikáciu) a preukázať najmenej sedemročnú pracovnú prax, ktorá ho konkrétne oprávňuje na vykonávanie súdnych funkcií,

byť riaditeľom* súdnej kancelárie a preukázať sedemročnú prax v tomto zamestnaní,

byť úradníkom kategórie A na ministerstve spravodlivosti** a preukázať najmenej sedemročnú prax v tejto funkcii,

byť príslušníkom alebo bývalým príslušníkom právnických a súdnych slobodných povolání, na ktoré sa vzťahuje legislatívny alebo regulačný štatút, alebo štatút s chránenou funkciou, a preukázať najmenej päťročnú pracovnú prax.

Štatút sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou

Najvyššia súdna rada v zložení príslušnom pre sudcov vydáva stanovisko k nomináciám, ktoré mu navrhne minister spravodlivosti.

Na sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou vymenovaných na základe dekrétu prezidentom republiky sa vzťahuje štatút sudcov a štátnych zástupcov.

Vymenúvajú sa na obdobie piatich rokov, ktoré možno jedenkrát predĺžiť, a nemôžu pôsobiť vo funkcii po dosiahnutí veku 75 rokov.

Sudcovia a štátni zástupcovia s dočasnou funkciou môžu vykonávať pracovnú činnosť popri súdnych funkciách, s výnimkou niektorých nezlučiteľných funkcií uvedených v spise uchádzača.

Právomoci sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou

Medzi právomoci sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou patria:

na prvostupňovom súde má sudca alebo štátny zástupca s dočasnou funkciou právomoc riešiť občianskoprávne a trestnoprávne spory vo funkcii prísediaceho súdu v rámci kolégiových zložení. Môže byť poverený potvrdzovaním návrhov na uloženie trestu v rámci obmedzení tretej strany služby.

Takisto je sudcom policajného súdu na rozhodovanie, v obmedzenej miere, vo veci priestupkov prvých štyroch tried vrátane priestupkov piatej triedy, na ktoré sa vzťahuje konanie o paušálnej pokute, ako aj na riešenie trestných rozkazov týkajúcich sa uvedených priestupkov,

na inštančnom súde rozhoduje v občianskoprávných sporoch s obmedzením tretej strany služieb inštančného súdu, na ktorom je pridelený.

Odborná príprava sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou

Sudcovia a štátni zástupcovia s dočasnou funkciou absolvujú desaťdňovú teoretickú odbornú prípravu na Národnej škole pre sudcov a štátnych zástupcov (Ecole nationale de la magistrature).

Musia absolvovať, podľa výberu Najvyššej súdnej rady, skúšobnú stáž na súde v trvaní 40 až 80 dní v priebehu šiestich mesiacov alebo predchádzajúcu odbornú prípravu na súde v trvaní 40 dní, ktorú možno veľmi výnimočne skrátiť so zreteľom na pracovné skúsenosti uchádzača.

Odmena sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou

Sudcovia a štátni zástupcovia s dočasnou funkciou sú odmeňovaní po splnení úloh a na základe času venovaného preštudovaniu vecí.

Jednotková sadzba za čas venovaný preštudovaniu vecí je vo výške 106,28 EUR brutto (podľa hodnoty indexového bodu v štátnej službe

k 1. februáru 2017) a počet hodín venovaných preštudovaniu vecí nemôže presiahnuť 300 za rok.

Sudcom a štátnym zástupcom s dočasnou funkciou sa neuhrádzajú náklady na cestu medzi bydliskom rodiny a súdmi, na ktorých sú pridelení.

Sudcovia pracovných súdov

Pracovný súd, ustanovený v roku 1806, je špecializovaný súd prvého stupňa na riešenie individuálnych sporov, ku ktorým dochádza medzi zamestnancami alebo učňami a ich zamestnávateľmi v rámci pracovnej alebo učňovskej zmluvy. Tvoria ho sudcovia, sudcovia pracovných súdov, pochádzajúci z pracovnej sféry.

Inštitúcia pracovného súdnictva sa zakladá na myšlienke, že pracovnoprávny vzťah, ktorý má špecifickú a zložitú povahu, je potrebné preskúmať sudcom, ktorý má preukázateľné skúsenosti s týmto vzťahom, a to zo strany zamestnancov, ako aj zamestnávateľov.

Pracovné súdy sú preto svojou povahou paritnými súdmi. Sudcovia, ktorí ich tvoria, sú rozdelení do dvoch kolégií, kolégia zamestnancov a kolégia zamestnávateľov, a piatich sekcií (priemysel, obchod, poľnohospodárstvo, rôzne činnosti a manažment).

14 512 sudcov pracovných súdov vykonáva svoju činnosť na 210 pracovných súdoch v kontinentálnom Francúzsku a zámorských územiach a riešia približne 142 500 vecí za rok.

Ich základnou úlohou je zmieriť strany, a ak sa to nepodarí, rozhodnúť o sporoch medzi nimi.

Spôsob ich vymenovania

Od roku 1979 sudcov pracovných súdov volili každých päť rokov sudcovia pracovných súdov v rámci priamych a všeobecných volieb. Vzhľadom na postupné znižovanie volebnej účasti a v dôsledku toho aj legitímnosti inštitúcie pracovného súdnictva sa hľadali nové spôsoby vymenovania sudcov pracovných súdov.

Nariadením č. 2016-388 z 31. marca 2016 sa opätovne potvrdila osobitosť pracovného súdnictva a priama voľba sa nahradila vymenovaním na návrh odborových zväzov zamestnancov a profesionálnych organizácií zamestnávateľov, na základe váhy hlasov, získanej v rámci uplatnenia reprezentatívnosti odborových i zamestnávateľských organizácií.

Všeobecné obnovenie mandátu sa v súčasnosti uskutočňuje každé štyri roky. Sudcovia pracovných súdov sa vymenúvajú na základe spoločného rozhodnutia ministrov spravodlivosti a práce. Voľné miesta uvoľnené v priebehu trvania mandátu sa zverejňujú v rámci kampaní na dopĺňujúce vymenovanie a obsadzujú sa rovnakým postupom ako v prípade všeobecného obnovenia mandátu.

Ich odborná príprava

Cieľom zákona č. 2015-990 zo 6. augusta 2015 týkajúceho sa hospodárskeho rastu, činnosti a rovnosti príležitostí bolo posilniť profesionalizáciu sudcov pracovných súdov najmä prostredníctvom zavedenia povinnej počiatočnej odbornej prípravy a ďalšej odbornej prípravy.

Sudcovia pracovných súdov tak absolvujú počiatočnú odbornú prípravu, ktorá je povinná na výkon ich súdnej právomoci, a ďalšiu odbornú prípravu.

Počiatková odborná príprava je spoločná pre sudcov pracovných súdov z radov zamestnávateľov aj sudcov pracovných súdov z radov zamestnancov. Túto prípravu organizuje a poskytuje Národná škola pre sudcov a štátnych zástupcov (École nationale de la Magistrature – ENM), tvorí ju viacero teoretických a praktických modulov a celkovo trvá päť dní. Každý sudca pracovného súdu, ktorý neabsolvoval povinnú počiatkovú odbornú prípravu do 15 mesiacov od prvého dňa druhého mesiaca po svojom vymenovaní, sa považuje za odvolaného.

Sudcovia pracovných súdov takisto absolvujú ďalšiu odbornú prípravu v trvaní šiestich týždňov počas svojho štvorročného mandátu. Táto odborná príprava je v právomoci ministerstva práce.

Ich etické normy

Sudcovia pracovných súdov skladajú prísahu. Zaväzujú sa dodržiavať etické zásady súvisiace s funkciou sudcu: nezávislosť, nestrannosť, dôstojnosť a bezúhonnosť a správajú sa spôsobom, pri ktorom nevznikajú žiadne dôvodné pochybnosti, pokiaľ ide o ich dodržiavanie. Musia takisto zachovávať mlčanlivosť o obsahu porád.

Dekrétom č. 2016-1948 z 28. decembra 2016 o etických normách a disciplíne sudcov pracovných súdov, podľa zákona č. 2015-990 zo 6. augusta 2015 týkajúceho sa hospodárskeho rastu, činnosti a rovnosti šancí, sa zahrnul do Zákonníka práce článok R. 1431-3-1, ktorým bola Najvyššia rada pracovných súdov (Conseil supérieur de la prud'homie) poverená úlohou vypracovať etický kódex sudcov pracovných súdov, ktorý sa má zverejniť.

Najvyššia rada pracovných súdov schválila etický kódex 26. januára 2018.

Ich štatút

Aktívni sudcovia, ktorí sú zamestnancami, sú chránenými zamestnancami, ktorých nemožno prepustiť bez predchádzajúceho povolenia inšpektorátu práce, a ich neprítomnosť počas pracovného času je povolená.

Táto neprítomnosť sa počíta za riadny pracovný čas a na základe toho dostávajú odmenu od zamestnávateľa a vzťahuje sa na nich sociálna ochrana.

V dôsledku času venovaného činnostiam spojeným s pracovným súdnictvom počas pracovného času teda neprídu o mzdu ani súvisiace výhody. Mzdu uhrádza zamestnávateľovi štát.

Na sudcov pracovných súdov z radov zamestnávateľov a sudcov pracovných súdov z radov zamestnancov, ktorí nepatria do predchádzajúcej kategórie (uchádzači o zamestnanie, dôchodcovia, sudcovia pracovných súdov vykonávajúci činnosť mimo pracovného času), sa vzťahuje režim vyplácania odmeny na základe času venovaného preštedovaniu vecí, ktorého sadzby sú stanovené dekrétom.

Cestovné náklady sa môžu takisto uhrádzať.

Sudcovia obchodných súdov

Obchodné súdnictvo 1. stupňa tvorí 134 obchodných súdov v celom kontinentálnom Francúzsku, s výnimkou Alsaska-Moselska (kde spor patrí pod komoru prvostupňového súdu na základe výnimky miestneho práva), a zmiešané obchodné sudy (v počte 9) v zámorských územiach.

Obchodné sudy sú príslušné na riešenie sporov medzi obchodníkmi alebo medzi obchodníkmi a obchodnými spoločnosťami a tých, ktoré sa týkajú obchodných úkonov.

Sudcovia týchto súdov, ktorí sa nazývajú aj *juges consulaires*, sú obchodníci a riadiaci pracovníci spoločností. Vzhľadom na to majú pracovné skúsenosti v hospodárskej a obchodnej oblasti.

V súčasnosti je sudcov obchodných súdov viac než 3 400.

Vymenúvajú ich ostatní sudcovia obchodných súdov v rámci každoročných volieb v dvoch kolách.

Ich počiatkový mandát trvá dva roky. Po jeho skončení môžu byť opätovne zvolení na obdobie štyroch rokov, na tom istom súde alebo na ktoromkoľvek inom obchodnom súde, pričom môžu získať mandát najviac štyrikrát po sebe, s výnimkou odstupujúceho predsedu, ktorý môže opätovne získať piaty mandát len ako člen súdu.

Skladajú prísahu a vzťahujú sa na nich tie isté etické normy ako na sudcov a štátnych zástupcov.

Svoje funkcie vykonávajú dobrovoľne. Ich angažovanie si vyžaduje disponibilitu a predovšetkým osobné zaujatie pre plnenie úloh, najmä prostredníctvom nevyhnutnej počiatkovej a ďalšej odbornej prípravy.

Zákom č. 2016-1547 z 18. novembra 2016 o modernizácii súdnictva 21. storočia sa značne obnovil štatút sudcov obchodného súdu. Reformovali sa najmä ustanovenia týkajúce sa ich etických noriem a disciplíny a zvýšila sa ich profesionalizácia zavedením povinnej počiatkovej a ďalšej odbornej prípravy poskytovanej Národnou školou pre sudcov a štátnych zástupcov.

Prísediaci súdov pre veci sociálneho zabezpečenia

Na tri roky ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu v obvode jednotlivých súdov zo zoznamu, ktorý predložil riaditeľ regionálneho riaditeľstva pre mládež, šport a sociálnu súdržnosť na návrh najreprezentatívnejších profesijných organizácií.

V zákone o modernizácii súdnictva 21. storočia z 18. novembra 2016 sa stanovilo zrušenie súdov pre veci sociálneho zabezpečenia a presunutie ich vecí k 1. januáru 2019 na osobitne určené prvostupňové sudy. Budú na nich zasadať aj prísediaci súdov.

Prísediaci súdov pre veci týkajúce sa pracovnej neschopnosti

Na tri roky ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu, v obvode ktorého súd sídli, zo zoznamu, ktorý predložil riaditeľ regionálneho riaditeľstva pre mládež, šport a sociálnu súdržnosť na návrh najreprezentatívnejších profesijných organizácií.

V zákone o modernizácii súdnictva 21. storočia z 18. novembra 2016 sa stanovilo zrušenie súdov pre veci týkajúce sa pracovnej neschopnosti a presunutie ich vecí k 1. januáru 2019 na osobitne určené prvostupňové sudy. Budú na nich zasadať najmä prísediaci súdov.

Prísediaci kolégiového zloženia prvostupňového súdu v sociálnej oblasti

Títo prísediaci zasadať od 1. januára 2019 v rámci kolégiového zloženia prvostupňových súdov osobitne určených na riešenie sporov vo veciach týkajúcich sa sociálneho zabezpečenia a sociálnej pomoci.

Na obdobie troch rokov ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu, na základe stanoviska predsedu prvostupňového súdu, zo zoznamu vypracovaného v obvode každého súdu prefektom na návrh najreprezentatívnejších zainteresovaných profesijných organizácií.

Uchádzači musia mať francúzske štátne príslušnosť, vek najmenej 23 rokov, spĺňať podmienky spôsobilosti prísediaceho, nesmú byť odsúdení za niektoré trestné činy stanovené v zákonníku o poľnohospodárstve a morskom rybolove a zákonníku o sociálnom zabezpečení, ani byť členmi rady alebo správnej rady orgánu sociálneho zabezpečenia alebo vzájomného sociálneho poistenia. Ich funkcie sú zlučiteľné s funkciami sudcov pracovných súdov.

Prísediaci súdov pre veci týkajúce sa detí a mladistvých

Vymenúva ich strážca pečatí, minister spravodlivosti, na obdobie štyroch rokov zo zoznamu uchádzačov, ktorý predložil prvý predseda odvolacieho súdu, do pôsobnosti ktorého spadá každý súd pre veci týkajúce sa detí.

Uchádzači o funkciu prísediacich súdov pre veci týkajúce sa detí a mladistvých musia mať francúzske štátne príslušnosť, vek minimálne 30 rokov a v akejkoľvek funkcii sa musia vyznačovať mimoriadnym záujmom o otázky súvisiace s mladistvými.

Prísediaci paritného súdu pre poľnohospodárske nájm

Na obdobie šiestich rokov ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu v obvode jednotlivých paritných súdov zo zoznamu, ktorý predložil prefekt na návrh najreprezentatívnejších profesijných organizácií alebo prípadne vlastníkov poľnohospodárskej pôdy.

Patria k nim prenajímatelia a nájomcovia, ktorí sú v prípade potreby rozdelení do dvoch sekcií paritného súdu; jednu sekciu tvoria prenajímatelia a nájomcovia nájmu v rámci poľnohospodárskeho podniku, druhú tvoria prenajímatelia a nájomcovia nájmu v rámci podielového hospodárenia. Uchádzači o funkciu prísediacich paritných súdov pre poľnohospodárske nájmy musia mať francúzsku štátnu príslušnosť, vek najmenej 26 rokov, plné občianske a pracovné práva a musia byť najmenej päť rokov prenajímateľom alebo nájomcom nájmu v rámci poľnohospodárskeho podniku alebo podielového hospodárenia.

Súdni tajomníci

Súdni tajomníci sú odborníkmi na technickú stránku konania. Pomáhajú sudcom a štátnym zástupcom pri vykonávaní súdnych úkonov a overujú pravosť súdnych listín v prípadoch stanovených zákonom a nariadeniami.

Ako prirodzení spolupracovníci sudcov a štátnych zástupcov im súdni tajomníci pomáhajú pri príprave a spracovaní spisov, ako aj v rámci právnych rešerší. Na základe smerníc sudcov a štátnych zástupcov vypracúvajú návrhy rozhodnutí a obžaloby. V rámci služby prijímania a všeobecného informovania verejnosti môžu byť súdni tajomníci poverení úlohami, ktoré spočívajú v informovaní, usmerňovaní a sprevádzaní používateľov pri vybavovaní formalít alebo súdneho konania. Môžu byť poverení zabezpečením odborného vzdelávania.

Súdny tajomník vykonáva **svoje úlohy** najmä **v rôznych útvaroch súdov**. Podľa významu súdu a v závislosti od jeho organizačnej štruktúry môžu súdni tajomníci plniť riadiace funkcie ako vedúci súdnej kancelárie, zástupca riaditeľa súdnej kancelárie alebo vedúci útvaru.

Vedúci súdny tajomník (378 Kb) [en](#)

Súdny tajomník (375 Kb) [en](#)

K 1. januára 2018 podlieha správe riaditeľstva pre ľudské zdroje súdnych kancelárií 10 931 súdnych tajomníkov, z toho 9 368 v súdnictve.

Advokáti

Advokáti sú pomocní súdni pracovníci a profesia advokáta patrí medzi slobodné a nezávislé povolania. Štatút advokátov vyplýva najmä zo zákona č. 71-1130 z 31. decembra 1971 o reforme niektorých súdnych a právnických povolanií a z dekrétu č. 91-1197 z 27. novembra 1991, ktorým sa upravuje profesia advokáta. Zákonom č. 90-1259 z 31. decembra 1990, ktorým sa mení zákon z roku 1971, a jeho vykonávacími nariadeniami sa zriadila nová profesia advokáta zlúčením advokátov a súdnych radcov. Zákonom z 25. januára 2011 o reforme zastupovania na odvolacích súdoch sa zase zlúčili advokáti a právni zástupcovia na odvolacích súdoch.

Pri každodennom vykonávaní svojej činnosti plní advokát dve úlohy: na jednej strane pomoc a zastupovanie na súde (súdna činnosť), na druhej strane právne poradenstvo a vypracúvanie aktov (právna činnosť).

Podľa ustanovení článku 4 ods. 1 zákona z 31. decembra 1971 advokáti získali takmer monopolné postavenie, pokiaľ ide o poskytovanie pomoci stranám a ich zastupovanie, zastupovanie v súdnom spore a obhajoby pred súdmi a súdnymi či disciplinárnymi orgánmi bez ohľadu na ich povahu.

Táto profesia sa vyznačuje tým, že nemá celoštátnu komoru, keďže advokáti si priali zachovať spravodlivé zastúpenie všetkých advokátskych komôr. Advokáti patria do 16 advokátskych komôr (*barreaux*) v celom kontinentálnom Francúzsku a zámorských územiach zriadených pri prvostupňových súdoch, pričom každej advokátskej komore „predseda“ predseda a spravuje ju rada komory, ktorá je príslušná riešiť všetky otázky týkajúce sa výkonu profesie a dohliada na dodržiavanie povinností advokátov a zároveň na ochranu ich práv.

Národná rada advokátskych komôr (Conseil National des Barreaux – CNB) zriadená zákonom z 31. decembra 1990 (článok 15) je verejnoprospešnou inštitúciou s právnou subjektivitou a jej úlohou je zastupovať profesiu advokátov pred orgánmi verejnej moci a dohliadať na zosúladenie a zjednotenie predpisov a zvyklostí tejto profesie.

Národná rada advokátskych komôr má vlastné webové sídlo, ktoré poskytuje všetkým záujemcom bezplatný prístup k informáciám o spôsobe organizácie tejto profesie, o aktuálnych otázkach, ktoré sa na ňu vzťahujú, ako aj k zoznamu všetkých advokátov, ktorí sú členmi francúzskych advokátskych komôr. Väčšina významných advokátskych komôr má vlastné webové sídlo, ktoré je voľne a bezplatne prístupné, pričom jednotlivé adresy možno nájsť v zozname advokátskych komôr, ktorý sa nachádza na webovom sídle CNB.

Na tento účel stanovuje Národný rokovací poriadok (Règlement intérieur national – RIN) na základe normatívnych rozhodnutí uverejnených v úradnom vestníku a priamo uplatniteľných na advokátov.

Advokáti v Štátnej rade a na kasačnom súde predstavujú odlišnú profesiu: sú to súdni ministerskí úradníci vymenovaní do funkcií výnosom ministra spravodlivosti, ktorí majú monopolné postavenie na zastupovanie pred najvyššími súdmi, ak je toto zastupovanie povinné. Ich štatút vyplýva najmä z nariadenia z 10. septembra 1817, ktorým sa zriaďuje advokátska komora v Štátnej rade a na kasačnom súde, z dekrétu č. 91-1125 z 28. októbra 1991 o podmienkach prístupu k tejto profesii a z dekrétu č. 2002-76 z 11. januára 2002 o disciplíne v tejto profesii.

Advokáti v Štátnej rade a na kasačnom súde vytvárajú samostatnú komoru, na ktorej čele stojí predseda, ktorému pomáha rada komory zložená z 11 členov. Tento orgán komory vykonáva disciplinárnu funkciu a zastupuje profesiu.

Uvedené informácie sú dostupné na webovom sídle [Advokátskej komory pri Štátnej rade a kasačnom súde](#).

Existuje databáza zameraná na túto oblasť?

Existuje databáza, ktorú spravuje Národná rada advokátskych komôr a ktorá vychádza zo **zoznamu advokátov zapísaných do zoznamu každej advokátskej komory zriadenej vo Francúzsku**.

Je prístup k týmto informáciám bezplatný?

Prístup do databázy na webovom sídle [Národnej rady advokátskych komôr](#) je bezplatný.

Notári

Organizačná štruktúra

Notári sú **úradníci vykonávajúci verejnú funkciu a súdni ministerskí úradníci** vymenovaní výnosom ministra spravodlivosti. Svoju profesiu však vykonávajú v rozsahu slobodného povolania. Ich štatút vyplýva najmä zo zákona z 25. ventôze roku XI, z nariadenia vlády č. 45-2590 z 2. novembra 1945 a z dekrétu č. 45-0117 z 19. decembra 1945 o organizácii notárstva, z dekrétu č. 73-609 z 5. júla 1973 o odbornom vzdelávaní a podmienkach prístupu k notárskej profesii a z dekrétu č. 78-262 z 8. marca 1978 o určení notárskeho sadzovníka.

Táto profesia je **organizovaná do notárskych komôr** na úrovni departementov a do regionálnych rád, ktoré sú poverené riadením a disciplinárnym dohľadom nad notármi patriacimi do ich územnej pôsobnosti. Orgánom zastupujúcim profesiu na celoštátnej úrovni vo vzťahu k orgánom verejnej moci je **Najvyššia notárska rada** (Conseil supérieur du notariat).

Najvyššia notárska rada okrem zastupovania profesie vo vzťahu k orgánom verejnej moci zabezpečuje aj prevenciu a urovnávanie profesijných sporov medzi notármi, ktorí nepatria pod rovnakú regionálnu radu. [Najvyššia notárska rada](#) má bezplatné webové sídlo, na ktorom sa nachádza základná charakteristika profesie a **zoznam notárov a departementových a regionálnych komôr**.

Úloha a právomoci

Notári majú **právomoc vystavovať verejné listiny**, ktoré sú vykonateľné bez potreby súdneho rozhodnutia.

Ich poslaním je takisto **poskytovať poradenstvo** súkromným osobám a podnikom, ktoré môže prípadne súvisieť s písomným vyhotovením listín, a sekundárne môžu vstúpiť do **správy majetku a rokovaní pri nákupe a predaji nehnuteľnosti**.

Ostatné právnické profesie

Súdni exekútori

Súdni exekútori sú úradníci vykonávajúci verejnú funkciu a súdni ministerskí úradníci vymenovaní do funkcie výnosom ministra spravodlivosti. Svoju profesiu však vykonávajú v rozsahu slobodného povolania. Ich štatút vyplýva najmä zo zákona z 27. decembra 1923, z nariadenia vlády č. 45-2592 z 2. novembra 1945, z dekrétu č. 56-222 z 29. februára 1956 a z dekrétu č. 75-770 zo 14. augusta 1975.

Ako jediní sú oprávnení súdne doručiť procesnú listinu a vykonávať súdne rozhodnutia, ako aj exekučné listiny alebo exekučné tituly. Okrem toho môžu vykonať úradné zistenia skutočností buď na základe dožiadania súdov, alebo na žiadosť súkromných osôb. Takisto majú možnosť vykonávať vedľajšie činnosti mediátorov, správcov nehnuteľností a poisťovacích agentov po tom, ako o tom informujú regionálnu komoru, do pôsobnosti ktorej spadajú, a generálneho prokurátora odvolacieho súdu, v pôsobnosti ktorého vykonávajú svoju funkciu.

V občianskoprávnej a obchodnej oblasti dostávajú súdni exekútori za úkony prináležiace ich funkcii tarifné odmeny stanovené dekrétom č. 96-1080 z 12. decembra 1996.

Profesiu zastupujú departementové a regionálne komory pôsobiace v jednotlivých obvodoch odvolacieho súdu. Celoštátna komora zastupuje celú profesiu aj vo vzťahu k orgánom verejnej moci a rieši spory medzi komorami a medzi súdnymi exekútormi, ktorí nepatria do tej istej regionálnej komory. [Národná komora súdnych exekútorov](#) má bezplatné webové sídlo, na ktorom sa nachádza opis hlavných charakteristík profesie a **zoznam príslušníkov tejto profesie**.

V nariadení z 2. júna 2016 sa stanovuje vytvorenie novej profesie súdneho komisára (*commissaire de justice*), ktorou sa majú od 1. júla 2022 nahradiť profesie súdneho exekútora a súdneho licitátora.

V tomto nariadení sa vymedzuje štatút súdnych komisárov a určuje postupné zavedenie novej profesie, stanovením prechodného režimu do 1. júla 2022. Vzhľadom na čiastočnú podobnosť a doplnkovosť úloh, ktorými sú poverení súdni exekútori a súdni licitátori, sa zdalo potrebné zracionalizovať súčasnú organizáciu ich štatútov a zlúčiť tak tieto dve profesie do novej profesie súdneho komisára.

Štatút súdneho komisára sa začne plne uplatňovať od 1. júla 2022. Od 1. júla 2026 budú zo štatútu vylúčené bývalé profesie: súdni exekútori a súdni licitátori, ktorí neabsolvujú osobitnú odbornú prípravu umožňujúcu získať titul súdneho komisára, prestanú vykonávať činnosť. Od 1. januára 2019 Národná komora súdnych komisárov nahradí Národnú komoru súdnych exekútorov a Národnú komoru súdnych licitátorov na účely prípravy postupného zblíženia a potom zlúčenia týchto dvoch profesií.

Iní pomocní súdni pracovníci

Na obchodných súdoch pôsobia **tajomníci obchodných súdov**, ktorí sú úradníkmi vykonávajúcimi verejnú funkciu a súdnymi ministerskými úradníkmi a ktorých hlavné úlohy spočívajú v pomoci členom obchodných súdov počas pojednávania a predsedovi tohto súdu pri výkone všetkých jeho administratívnych úloh. Riadia súdne kancelárie a zabezpečujú vedenie obchodného registra, zbierok a spisov súdu. Vyhotovujú overené odpisy a kópie, uchovávajú pečate a sumy deponované v súdnej kancelárii, vystavujú listiny súdnej kancelárie a vybavujú formality, ktoré patria do ich právomoci.

Táto profesia je upravená článkami L.741-1 a nasl. až R.741-1 Obchodného zákonníka.

Pred orgánmi verejnej moci zastupuje profesiu **Národná rada tajomníkov obchodných súdov** (Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce – CNGTC), ktorá je verejnoprospešnou inštitúciou s právnou subjektivitou poverenou zabezpečovať ochranu kolektívnych záujmov profesie. Organizuje základné a súvislé vzdelávanie súdnych tajomníkov a zamestnancov súdnych kancelárií, odborné skúšky, pomáha pri získavaní stáží a zabezpečuje priebežný dohľad. Na webovom sídle [Národnej rady tajomníkov obchodných súdov](#) sú dostupné všetky uvedené informácie.

Tajomník obchodného súdu (366 Kb) [en](#)

Zamestnaný tajomník obchodného súdu (366 Kb) [en](#)

Právni poradcovia/podnikoví právnici

Profesia **právneho poradcu** bola zlúčená s profesiou advokáta zákonom č. 90-1259 z 31. decembra 1990.

Na **právníkov pracujúcich v podnikoch** sa nevzťahujú osobitné profesijné právne predpisy.

Posledná aktualizácia: 10/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Chorvátsko

Zamestnanci v justičných orgánoch

Medzi zamestnancov justičných orgánov patria súdni úradníci, štátni zamestnanci a pomocní pracovníci.

Sudcovia (*suci*; jednotné číslosudac).

Sudcovia sú súdni úradníci so stálymi pracovnými miestami. Za sudcu sa môže vymenovať osoba, ktorá je chorvátskym štátnym príslušníkom.

Osobu, ktorá absolvovala Štátnu školu pre súdnych úradníkov (*Državna škola za pravosudne dužnosnike*) alebo ktorá už vykonáva súdne povinnosti, možno vymenovať za sudcu obecného súdu (*općinski sud*), obchodného súdu (*trgovački sud*) alebo správneho súdu (*upravni sud*).

Osobu, ktorá minimálne 10 rokov pracovala ako súdny úradník, možno vymenovať za sudcu župného súdu (*županijski sud*).

Osobu, ktorá pracuje ako súdny úradník aspoň 12 rokov, možno vymenovať za sudcu Vyššieho priestupkového súdu Chorvátskej republiky (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*), Vyššieho obchodného súdu Chorvátskej republiky (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*) a Vyššieho správneho súdu Chorvátskej republiky (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*).

Aby mohla byť osoba vymenovaná za sudcu Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*), musela pracovať minimálne 15 rokov ako súdny úradník, advokát, notár, univerzitný profesor práva (v tomto prípade sa relevantné obdobie praxe počíta od zloženia štátnej advokátskej skúšky) alebo musí byť známym právníkom, ktorý zložil štátnu advokátsku skúšku a má aspoň 20-ročnú prax a osvedčil sa svojou odbornou prácou v konkrétnej oblasti práva, ako aj svojimi odbornými a vedeckými prácami.

[Zákon o súdoch \(Zakon o sudovima\)](#)

[Zákon o Štátnej súdnej rade \(Zakon o Državnom sudbenom vijeću\)](#)

[Zákon o odmeňovaní sudcov a ostatných súdnych úradníkov \(Zakon o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika\)](#)

Zamestnanci súdu

O počte štátnych zamestnancov súdov a pomocných pracovníkov, ktorí sú potrební na vykonávanie odborných, administratívnych a technických úloh, rozhoduje minister spravodlivosti.

Zamestnávanie štátnych zamestnancov a pomocných pracovníkov na súdoch, stáže, postup, spôsob a obsah špecializovanej štátnej skúšky, odmeňovanie a ostatné práva súvisiace s prácou, úlohy a povinnosti a zodpovednosť za profesionálne pochybenie sa upravujú v predpisoch o štátnych zamestnancoch a pomocných pracovníkoch a vo všeobecných pracovných predpisoch.

Voľné miesta na súdoch možno obsadiť len na základe súhlasu ministerstva spravodlivosti.

Pri nábore štátnych zamestnancov súdov a pomocných pracovníkov na súd sa musí zohľadniť zastúpenie osôb, ktoré sú príslušníkmi národnostných menšín. Predpisy týkajúce sa požiadaviek na vzdelanie štátnych zamestnancov súdov a pomocných pracovníkov prijíma minister spravodlivosti.

Súdni poradcovia (*sudski savjetnici*; jednotné číslo *sudski savjetnik*), vyšší súdni poradcovia (*viši sudski savjetnici*; jednotné číslo *viši sudski savjetnik*) a špecializovaní vyšší súdni poradcovia (*viši sudski savjetnici – specijalisti*; jednotné číslo *viši sudski savjetnik – specijalist*)

Funkciu súdneho poradcu môže vykonávať osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie v odbore právo alebo spojené vysokoškolské vzdelanie I. a II. stupňa v odbore právo a ktorá zložila štátnu advokátsku skúšku.

Osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie v odbore právo alebo spojené vysokoškolské vzdelanie I. a II. stupňa v odbore právo, zložila štátnu advokátsku skúšku a pracovala aspoň dva roky ako súdny poradca alebo poradca prokurátora, alebo ako súdny úradník, advokát alebo notár, alebo osoba, ktorá pracovala aspoň päť rokov v oblasti iných právnych záležitostí po zložení štátnej advokátskej skúšky, môže byť vymenovaná za vyššieho súdneho poradcu alebo súdneho poradcu na Najvyššom súde Chorvátskej republiky.

Osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie v odbore právo alebo spojené vysokoškolské vzdelanie I. a II. stupňa v odbore právo, zložila štátnu advokátsku skúšku a pracovala aspoň štyri roky ako súdny poradca alebo poradca prokurátora, alebo ako súdny úradník, advokát alebo notár, alebo osoba, ktorá pracovala aspoň osem rokov v oblasti iných právnych záležitostí po zložení štátnej advokátskej skúšky, môže byť vymenovaná za špecializovaného vyššieho súdneho poradcu.

Osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie v odbore právo alebo spojené vysokoškolské vzdelanie I. a II. stupňa v odbore právo, zložila štátnu advokátsku skúšku, pracovala aspoň štyri roky ako súdny poradca alebo poradca prokurátora, alebo ako súdny úradník, advokát alebo notár, alebo osoba, ktorá pracovala aspoň osem rokov v oblasti iných právnych záležitostí po zložení štátnej advokátskej skúšky, môže byť vymenovaná za vyššieho súdneho poradcu na Najvyššom súde Chorvátskej republiky.

Osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie v odbore právo alebo spojené vysokoškolské vzdelanie I. a II. stupňa v odbore právo, zložila štátnu advokátsku skúšku a pracovala aspoň šesť rokov ako súdny poradca alebo poradca prokurátora, alebo ako súdny úradník, advokát alebo notár, alebo osoba, ktorá pracovala aspoň desať rokov v oblasti iných právnych záležitostí po zložení štátnej advokátskej skúšky, môže byť vymenovaná za špecializovaného vyššieho súdneho poradcu na Najvyššom súde Chorvátskej republiky.

Právomoci súdnych poradcov a vyšších súdnych poradcov

Súdni poradcovia, vyšší súdni poradcovia a špecializovaní vyšší súdni poradcovia sa zúčastňujú na súdnych konaniach a sú oprávnení samostatne viesť určité konania pred súdom, posudzovať dôkazy a preukazovať skutočnosti. Po skončení konania predkladajú návrh sudcovi, na základe ktorého prijme sudca rozhodnutie, a zverejňujú toto rozhodnutie na základe oprávnenia sudcu.

Súdni poradcovia, vyšší súdni poradcovia a špecializovaní vyšší súdni poradcovia sú v zmysle platných ustanovení zákona o súdoch oprávnení viesť konanie a navrhovať návrhy rozhodnutí takto:

v občianskom súdnom konaní v sporoch týkajúcich sa platby peňažnej pohľadávky alebo kompenzácie, ak sporná suma neprekročí 100 000,00 HRK, a v obchodných sporoch, ak sporná suma neprekročí 500 000,00 HRK;

v pracovných sporoch vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv;

v správnych sporoch, ktoré sa týkajú návrhu na začatie konania súvisiaceho so záležitosťami, pre ktoré sa prijíma rozhodnutie na základe konečného rozsudku vo vzorovom spore, alebo návrhu na začatie konania voči konaniu alebo zanedbaniu, ktorého sa dopustil subjekt, ktorý sa riadi verejným právom, a v správnych sporoch, v ktorých sporná suma neprekročí 100 000,00 HRK;

v exekučných konaniach;

v dedičských konaniach;

v konaniach o katastrálnej nehnuteľnosti;

v priestupkových konaniach;

v nesporových konaniach, okrem konaní týkajúcich sa pozbavenia prevádzkovej kapacity, zániku spoluvlastníckeho vzťahu, vymedzenia hraníc a konaní v zmysle zákona o rodine (*Obiteljski zakon*);

v registračných konaniach;

v skrátенých insolvenčných konaniach;

v súvislosti s nákladmi súdnych konaní.

Súdni poradcovia, vyšší súdni poradcovia a špecializovaní vyšší súdni poradcovia sú oprávnení konať a prijímať rozhodnutia v jednotlivých konaniach, ak sa to stanovuje v osobitných právnych predpisoch.

Súdni poradcovia, vyšší súdni poradcovia a špecializovaní vyšší súdni poradcovia informujú o stave prípadu a koncipujú návrh rozhodnutia v druhostupňovom konaní a konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Odborní justiční stážisti (*sudački vježbenici*; jednotné číslo *sudački vježbenik*)

Ministerstvo spravodlivosti každý rok rozhoduje o počte pozícií odborných justičných stážistov na súdoch v súlade s dostupnými finančnými prostriedkami vyčlenenými v štátnom rozpočte.

V osobitnom zákone sa upravujú podmienky týkajúce sa nábore odborných justičných stážistov na súdoch, spôsob jeho organizovania a trvanie a spôsob vykonávania odbornej justičnej stáže.

Odborní spolupracovníci (*stručni suradnici*; jednotné číslo *stručni suradnik*)

Súdy môžu mať aj zamestnancov, ktorí ukončili relevantné odborné štúdium alebo univerzitný študijný program I. alebo II. stupňa a majú požadované pracovné skúsenosti v odboroch defektológia, sociológia, pedagogika, ekonómia, účtovníctvo a financie alebo v inom relevantnom odbore.

Odborní spolupracovníci a odborní asistenti (*stručni pomoćnici*; jednotné číslo *stručni pomoćnik*) pomáhajú sudcom v práci na prípadoch, pri ktorých sa vyžadujú odborné vedomosti.

Prísediaci (*suci porotnici*; jednotné číslo *sudac porotnik*)

Prísediaci sú chorvátski štátni príslušníci, ktorí sa zúčastňujú na určitých súdnych konaniach, pričom nevykonávajú funkciu sudcu ako svoje bežné povolanie. Ako členovia súdneho senátu sú rovnocenní sudcom pri rozhodovaní vo veciach, pri ktorých sa musí prijať rozsudok v trestných konaniach.

Aby mohla byť osoba vymenovaná za príseďiaceho, musí byť dospelým chorvátskym štátnym príslušníkom, ktorý je spôsobilý zastávať túto pozíciu.

Prísediaci sa vymenúvajú na obdobie štyroch rokov a môžu byť opätovne vymenovaní na konci tohto obdobia.

Prísediacich na obecných a župných súdoch vymenúva župné zastupiteľstvo (*županijska skupština*) alebo v prípade Záhrebu Mestské zastupiteľstvo mesta Záhreb (*Gradska skupština Grada Zagreba*) na základe predloženia návrhov zo strany obecnej alebo mestskej rady, odborových zväzov, združení zamestnávateľov a Komory pre hospodárstvo.

Pred vymenovaním príseďacích je potrebné získať stanovisko predsedu príslušného súdu k navrhovaným uchádzačom.

Riaditeľ súdnej správy (*ravnatelj sudske uprave*)

Súd, ktorý má viac ako 15 sudcov, má riaditeľa súdnej správy.

Riaditeľ súdnej správy pomáha predsedovi súdu pri plnení úloh súdnej správy, a to konkrétne tým, že:

vykonáva špecializované úlohy súvisiace s plánovaním a riadením ľudských zdrojov súdu, organizuje prácu štátnych zamestnancov súdu a pomocných pracovníkov a dohliada na ich výkon, monitoruje a plánuje odbornú prípravu štátnych zamestnancov súdu a pomocných pracovníkov, stará sa o údržbu súdnej budovy, priestorov a pracovného vybavenia a o investície, organizuje a koordinuje vypracovanie ročného plánu obstarávania v súlade so zákonom a potrebami súdu, organizuje postupy verejného obstarávania, monitoruje finančné a prevádzkové činnosti súdu a vykonávanie administratívnych a pomocných technických úloh, stará sa o využívanie rozpočtových a vlastných zdrojov súdu a vykonáva na ním dohľad, zúčastňuje sa na príprave a vykonávaní projektov súdnej správy a dohliada na vykonávanie projektov, zabezpečuje riadne a včasne vypracúvanie štatistík týkajúcich sa činnosti súdu, spolupracuje s miestnymi a regionálnymi orgánmi pri kúpe vybavenia a poskytovaní zdrojov určených na osobitné činnosti súdu, vykonáva iné úlohy, ktoré mu prideliť predseda súdu.

Riaditeľ súdnej správy sa za svoju prácu zodpovedá predsedovi súdu.

Osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie v odbore právo alebo spojené vysokoškolské vzdelanie I. a II. stupňa v odbore právo, alebo vysokoškolské vzdelanie alebo špecializované odborné vzdelanie v odbore ekonómia a aspoň päť rokov vykonávala súvisiaci prácu, môže byť vymenovaná za riaditeľa súdnej správy.

Hovorca súdu (*glasnogovornik suda*)

Súd má hovorcu.

Hovorcom súdu je sudca, súdny poradca alebo osoba, ktorú určil predseda súdu v ročnom pracovnom harmonograme.

Predseda župného súdu môže určiť jedného sudcu z tohto súdu, ktorý bude hovorcom tohto súdu a obecných súdov v jeho jurisdikcii. Môže sa vymenovať zástupca hovorcu.

Hovorca súdu poskytuje informácie o činnosti súdu v súlade so zákonom o súdoch, s rokovacím poriadkom súdu (*Sudski poslovnik*) a so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám (*Zakon o pravu na pristup informacijama*).

Prokurátori (*državni odvjetnici; jednotné člslodržavni odvjetnik*)

Za generálneho prokurátora Chorvátskej republiky (*Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske*) možno vymenovať osobu, ktorá spĺňa všeobecné a osobitné podmienky pre vymenovanie za zástupcu generálneho prokurátora Chorvátskej republiky (*zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske*).

Župní prokurátori (*županijski državni odvjetnici*) sa vymenúvajú spomedzi prokurátorov, zástupcov generálneho prokurátora, zástupcov špecializovanej prokuratúry a zástupcov župných prokurátorov, ktorí vykonávali povinnosti zástupcu župného prokurátora aspoň dva roky.

Župných prokurátorov vymenúva Rada prokurátorov (*Državnoodvjetničko vijeće*) na štvorročné obdobie na základe návrhu generálneho prokurátora Chorvátskej republiky, a to po vydaní stanoviska Kolégia prokuratúry Chorvátskej republiky (*Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske*).

Obecní prokurátori (*općinski državni odvjetnici*) sa vymenúvajú spomedzi prokurátorov a zástupcov prokurátorov.

Obecných prokurátorov vymenúva Rada prokurátorov na štvorročné obdobie na základe návrhu generálneho prokurátora Chorvátskej republiky, a to po vydaní stanoviska Kolégia župnej prokuratúry a župného prokurátora.

Zástupcovia prokurátorov (*zamjenici državnog odvjetnika*)

Zástupcovia prokurátorov sa vymenúvajú takým spôsobom, za takých podmienok a takým postupom, aby bola zabezpečená ich odbornosť, nezávislosť a schopnosť vykonávať povinnosti prokurátora.

Za zástupcu prokurátora možno vymenovať chorvátskeho štátneho príslušníka, ktorý zložil štátnu advokátsku skúšku a spĺňa osobitné podmienky stanovené v zákone o Rade prokurátorov (*Zakon o državnoodvjetničkom vijeću*).

Osobu, ktorá absolvovala Štátnu školu pre súdnych úradníkov, možno vymenovať za zástupcu obecného prokurátora.

Osobu, ktorá minimálne 10 rokov pracovala v justičnej funkcii, možno vymenovať za zástupcu župného prokurátora.

Aby mohla byť osoba vymenovaná za zástupcu generálneho prokurátora Chorvátskej republiky, musela minimálne 15 rokov zastávať justičnú funkciu v justičnom orgáne alebo minimálne 15 rokov pracovať ako advokát, notár, univerzitný profesor práva, ktorý zložil štátnu advokátsku skúšku (v tomto prípade sa relevantné obdobie praxe počíta od zloženia advokátskej skúšky) alebo musí byť známym právnikom, ktorý zložil štátnu advokátsku skúšku a má aspoň 20-ročnú prax a osvedčil sa svojou prácou v konkrétnej oblasti práva, ako aj svojimi odbornými a vedeckými prácami.

Aby mohla byť príslušná osoba vymenovaná do funkcie zástupcu prokurátora na vyššej prokuratúre a aby spĺňala podmienky stanovené zákonom, musí byť v jej najaktuálnejšom hodnotení uvedené, že si svoje povinnosti plní prinajmenšom »úspešne«.

V rámci prokuratúry sa vymenúva jeden alebo viacero zástupcov prokurátorov, ktorí si trvalo plnia svoje povinnosti.

Prokurátori a zástupcovia prokurátorov sa musia správať tak, aby nedošlo k poškodeniu ich dobrého mena, zneváženiu prokuratúry ani vzniku pochybností o ich nestrannosti či pochybností o autonómnosti a nezávislosti prokuratúry.

Keď prokurátori a zástupcovia prokurátorov vykonávajú povinnosti v súvislosti so zastupovaním a vo vzťahu k štátnym orgánom a právnym subjektom, sú povinní zachovávať zásady zákonnosti, odbornosti a nestrannosti a dodržiavať lehoty pre jednotlivé konania, ako aj pravidlá týkajúce sa priority pri vybavovaní jednotlivých vecí.

Keď sa prokurátori a zástupcovia prokurátorov zúčastňujú na konaniach pred súdom alebo správnym orgánom, musia rešpektovať a chrániť dôstojnosť príslušného súdu alebo orgánu, vlastnú dôstojnosť, ako aj dôstojnosť prokuratúry.

Prokurátori a zástupcovia prokurátorov musia zachovávať dôvernosť všetkých údajov a iných poznatkov týkajúcich sa súkromného alebo rodinného života účastníkov konania a iných osôb, ktoré získavajú pri výkone svojich povinností a ktoré nie sú na základe právnych predpisov označené za úradné tajomstvo, ak to nepredstavuje trestný čin, a musia zachovávať v tajnosti všetky údaje, ktoré nie sú verejne dostupné.

Prokurátori a zástupcovia prokurátorov nesmú byť členmi politickej strany ani byť politicky činní.

Generálneho prokurátora Chorvátskej republiky, zástupcov generálneho prokurátora Chorvátskej republiky, prokurátorov ani zástupcov prokurátorov nemožno brať na zodpovednosť za vyjadrenie právneho názoru vo veci, ktorá im bola pridelená, pokiaľ nedošlo k porušeniu zákona a spáchaniu trestného činu.

Poradcovia prokurátora (*Državnoodvjetnički savjetnici*)

Poradcovia prokurátora, vyšší poradcovia prokurátora (*viši državnoodvjetnički savjetnici*) a špecializovaní vyšší poradcovia prokurátora (*viši državnoodvjetnički savjetnici – specijalisti*) poskytujú pomoc prokurátorovi a jeho zástupcovi pri ich práci, vypracúvajú návrhy rozhodnutí, zaznamenávajú správy, podania a výpovede osôb, vykonávajú iné špecializované úlohy stanovené zákonom a vykonávacími predpismi, a to samostatne alebo pod dohľadom a v súlade s pokynmi prokurátora a jeho zástupcu.

V rámci odborov trestnej činnosti na prokuratúrach môžu prekladať obžalobu v konaniach týkajúcich sa trestných činov, za ktoré možno uložiť pokutu alebo trest odňatia slobody najviac na päť rokov.

V rámci civilných a správnych odborov prokuratúr môžu vystupovať v konaní pred súdmi a správnymi a inými orgánmi na základe osobitného splnomocnenia vystaveného príslušným prokurátorom, a to:

v rámci obecných prokuratúr v sporoch, pri ktorých sporná suma neprekročí 100 000,00 HRK,

v rámci župných prokuratúr v sporoch, pri ktorých sporná suma neprekročí 500 000,00 HRK.

Úrad pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti (*Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*) – USKOK

Úrad pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti je osobitná prokuratúra s pôsobnosťou pre celé územie Chorvátska, ktorá sa zaoberá trestnými činmi týkajúcimi sa korupcie a organizovanej trestnej činnosti.

Úrad pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti

Gajeva 30a

10 000 Záhreb

Tel. +385 4591874

Fax: + 385 14591878

E-mail: [✉ tajnistvo@uskok.dorh.hr](mailto:tajnistvo@uskok.dorh.hr)

[✉ Zákon o Úrade na prevenciu korupcie a organizovaného zločinu \(*Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*\)](#)

Riaditeľ Úradu pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti (USKOK)

Riadenie činnosti Úradu pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti zabezpečuje riaditeľ, ktorého vymenúva generálny prokurátor po vydaní stanoviska ministra zodpovedného za oblasť spravodlivosti a Kolégia prokuratúry Chorvátskej republiky. Riaditeľ sa vymenúva na obdobie štyroch rokov a do tejto funkcie môže byť vymenovaný opätovne.

Právnické povolanie – autonómna a nezávislá služba

Právnické povolanie predstavuje nezávislú a autonómnu službu, ktorou sa fyzickým a právnickým osobám poskytujú právna pomoc, aby mohli tieto osoby uplatňovať a obhajovať svoje práva a právne záujmy.

Advokáti (*odvjetnici, jednotné čísloodvjetnik*)

Advokáti môžu ponúkať akýkoľvek typ právnej pomoci.

Konkrétne môžu poskytovať právne poradenstvo, koncipovať dokumenty (zmluvy, závety, vyhlásenia atď.) a vypracovávať žaloby, sťažnosti, návrhy, žiadosti, prihlášky, mimoriadne opravné prostriedky a iné písomnosti a zastupovať svojich klientov.

Právnickú prax môžu vykonávať samostatne alebo, v spoločnom úrade alebo v advokátskej kancelárii, pričom sa musia zdržať výkonu činností, ktoré sú nezlučiteľné s dobrým menom a nezávislosťou právnikovi.

Advokáti musia zachovávať dôvernosť všetkých informácií, ktoré im poskytli klienti, a všetkých poznatkov, ktoré nadobudli iným spôsobom pri ich zastupovaní. Túto dôvernosť musia zachovávať aj všetky ostatné osoby, ktoré pracujú alebo pracovali v advokátskej kancelárii.

Advokát má nárok na odmenu za právne služby a na náhradu nákladov, ktoré vznikli v súvislosti s výkonom práce, a to podľa sadzobníka stanoveného Chorvátskou advokátskou komorou (*Hrvatska odvjetnička komora*) a schváleného ministrom spravodlivosti.

Keď advokát poskytuje obhajobu *ex officio*, úroveň odmeny za takúto prácu stanovuje ministerstvo spravodlivosti.

Žalovaného môže pred župným súdom (*županijski sud*) zastupovať len advokát, čo znamená, že len advokát minimálne s osemročnou praxou ako advokát alebo ako úradník v súdnom orgáne môže poskytovať obhajobu *ex officio* alebo obhajobu hradenú štátom v trestnom konaní v súvislosti s trestným činom, za ktorým možno uložiť vysoký trest odňatia slobody.

Po poskytnutí služby musia advokáti klientom vystaviť faktúru. V prípade zrušenia alebo odvolania splnomocnenia advokát vystaví faktúru do 30 dní odo dňa zrušenia alebo odvolania splnomocnenia.

Advokáti sa musia stať členom Chorvátskej advokátskej komory, ktorá je autonómnu a nezávislou organizáciou s vlastnosťami právnickej osoby.

Chorvátska advokátska komora zastupuje právnické povolanie v celej Chorvátskej republike.

Osoba získa právo pracovať ako advokát v Chorvátskej republike zaradením do zoznamu advokátov.

Chorvátska advokátska komora

Koturaška 53/II

10 000 Záhreb

Tel. +385 16165200

Fax +385 16170686

[✉ hok-cba@hok-cba.hr](mailto:hok-cba@hok-cba.hr)

[✉ http://www.hok-cba.hr/](http://www.hok-cba.hr)

[✉ Zákon o právnickom povolaní](#)

Notárska služba

Notári (*javni bilježnici, jednotné číslo javni bilježnik*)

Notári sú osoby s verejnou dôverou, ktorých vymenúva minister spravodlivosti v nadväznosti na výberové konanie uskutočnené Chorvátskou komorou notárov (*Hrvatska javnobilježnička komora*).

Sú to kvalifikovaní právnicki, ktorí zložili štátnu advokátsku skúšku a štátnu notársku skúšku, majú potrebnú prax a sú autonómny a nezávislí poskytovatelia verejnej služby a nestrannými expertmi, ktorých poverili výkonom činnosti ich klienti.

Sú oprávnení:

vyhotovovať a vystavovať notárske listiny, čo sú verejné dokumenty o právnych transakciách a vyhlásenia, z ktorých vyplývajú práva účastníkov konania,

vyhotovovať a vystavovať notárske záznamy o právnych krokoch, ktoré vykonali alebo pri ktorých boli prítomní,

vyhotovovať a vystavovať notárske osvedčenia o skutočnostiach, ktorých boli svedkom,

prijímať do úschovy dokumenty, peniaze, cenné papiere a ceniny, aby ich odovzdali iným osobám alebo príslušným orgánom (notárska úschova), overovať (osvedčovať) súkromné dokumenty, konať a prijímať rozhodnutia ako správcovia ustanovení súdom v dedičských konaniach, uskutočňovať vykonávacie konania na základe verejnej listiny, zastupovať klientov pre súdmi a inými verejnými orgánmi, ale len v prípade, že vec priamo súvisí s niektorým z ich dokumentov. Skutočnosť, že účastníci konania nemôžu zmeniť jurisdikciu súdu v dedičských konaniach, znamená, že si nemôžu zvoliť notára ako správcu ustanoveného súdom.

Keď notár zastupuje účastníka konania pred súdom alebo iným verejným orgánom, má práva a povinnosti advokáta.

Notári nesmú odmietnuť vykonať úradné povinnosti bez opodstatneného dôvodu a musia uchovávať v tajnosti poznatky, ktoré získali pri výkone práce.

Notári majú nárok na notárske poplatky a náhradu nákladov za výkon úradných aktov vo svojej oblasti pôsobnosti v súlade s pravidlami o dočasnom notárskom sadzobníku (*Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi*), pravidlami o odmeňovaní a náhrade nákladov notárov konajúcich ako správcovia ustanovení súdom v dedičských konaniach (*Pravilnik o visini nagrade i naknade troškova javnog bilježnika kao povjerenika suda u ostavinskom postupku*) a pravidlami o odmeňovaní a náhrade nákladov notárov vo vykonávacích konaniach (*Pravilnik o nagradama i naknadi troškova javnih bilježnika u ovršnom postupku*).

Notári v Chorvátskej republike sa musia stať členmi Chorvátskej komory notárov.

Dohľad nad činnosťou notárov vykonáva Chorvátska komora notárov a ministerstvo spravodlivosti vo svojich príslušných oblastiach pôsobnosti.

Dohľad nad činnosťou notára ako správcu ustanoveného súdom v dedičských konaniach vykonáva súd, ktorý ho do tejto funkcie ustanovil.

Chorvátska komora notárov

Koturaška 34/II

10 000 Záhreb

Tel. +385 14556566

Fax: +385 14551544

E-mail: hjk@hjk.hr

<http://www.hjk.hr/Uredi>

[Zákon o notároch \(Zakon o javnom bilježništvu\)](#)

[Zákon o notárskych poplatkoch \(Zakon o javnobilježničkim pristojbama\)](#)

Justičná akadémia

Justičná akadémia je nezávislá verejná inštitúcia, ktorá poskytuje počiatočné vzdelávanie a odbornú prípravu uchádzačom o výkone justičných povinností autonómny, zodpovedný a nezávislý spôsobom, odborné vzdelávanie justičným stážistom, poradcom v justičných orgánoch a iným súdnym zamestnancom a zvyšovanie kvalifikácie súdnych úradníkov. Akadémiu vedie riaditeľ a riadi deväťčlenný riadiaci výbor. Pedagogický zbor akadémie tvoria kvalifikovaní pracovníci z radov sudcov, prokurátorov a zástupcov prokurátorov, vysokoškolských pedagógov a v prípade potreby aj iných odborníkov. Akadémia aktívne podporuje medzinárodnú spoluprácu a zúčastňuje sa na projektoch Európskej únie ako príjemca alebo účastník. Tieto projekty sú zamerané na inštitucionálne posilnenie akadémie a zabezpečenie odborného rozvoja jej cieľových skupín.

[Zákon o Justičnej akadémii \(Zakon o Pravosudnoj akademiji\)](#)

Štátna súdna rada (Državno sudbeno vijeće)

Štátna súdna rada je autonómny a nezávislý orgán, ktorý zaisťuje autonómiu a nezávislosť súdnictva v Chorvátskej republike. V súlade s ústavou a zákonom rozhoduje samostatne vo veci vymenovania, povýšenia, preloženia, prepustenia a disciplinárnej zodpovednosti sudcov a predsedov súdov, s výnimkou predsedu Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky. Štátna súdna rada má 11 členov, z ktorých siedmi sú sudcovia, dvaja sú univerzitní profesori práva a dvaja sú poslanci parlamentu, pričom jeden z nich musí byť z opozície.

[Zákon o Štátnej súdnej rade \(Zakon o državnom sudbenom vijeću\)" target="_blank">Zákon o Štátnej súdnej rade \(Zakon o državnom sudbenom vijeću\)](#)

Rada prokurátorov (Državnoodvjetničko vijeće)

Rada prokurátorov je autonómny a nezávislý orgán, ktorý zaisťuje autonómiu a nezávislosť prokurátorov v Chorvátskej republike.

Zodpovedá za menovanie a odvolávanie zástupcov prokurátorov a župných a obecných prokurátorov, uskutočňovanie konaní a rozhodovanie o disciplinárnej zodpovednosti zástupcov prokurátorov, prekladanie zástupcov prokurátorov, spravovanie a kontrolu majetkových priznaní prokurátorov a zástupcov prokurátorov, ako aj za vykonávanie iných úloh v súlade so zákonom.

Má 11 členov, z ktorých siedmi sú zástupcovia prokurátorov, dvaja sú univerzitní profesori práva a dvaja sú poslanci parlamentu, pričom jeden z nich musí byť z opozície.

Členovia Rady prokurátorov sa volia na štvorročné obdobie, pričom nikto nemôže byť za člena zvolený v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach.

[Zákon o Rade prokurátorov \(Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću\)](#)

Ústavný súd Chorvátskej republiky (Ustavni sud Republike Hrvatske)

Vznik, organizáciu a právomoci Ústavného súdu stanovuje Ústava Chorvátskej republiky (*Ustava Republike Hrvatske*) a ústavný zákon o Ústavnom súde Chorvátskej republiky (*Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske*).

Ústavný súd Chorvátskej republiky je zložený z 13 sudcov, ktorých volí chorvátsky parlament dvojtretinovou väčšinou všetkých poslancov z radov popredných odborníkov v oblasti práva, najmä sudcov, prokurátorov, advokátov a univerzitných profesorov práva, a to spôsobom a na základe postupu, ktorý stanovuje ústavný zákon. Funkčné obdobie sudcu Ústavného súdu trvá osem rokov a vo výnimočných prípadoch ho možno predĺžiť až o šesť mesiacov, ak uplynie pred tým, ako bol nový sudca vymenovaný alebo si začal plniť povinnosti. Postup zisťovania záujmu možných budúcich sudcov Ústavného súdu a navrhovania kandidátov, o ktorých má hlasovať chorvátsky parlament, vykonáva parlamentný výbor pre ústavné záležitosti. Ústavný súd Chorvátskej republiky volí predsedu súdu na obdobie štyroch rokov.

V ústavnom zákone o Ústavnom súde Chorvátskej republiky sa upravujú podmienky a postup voľby sudcov Ústavného súdu a ukončenia ich funkčného obdobia, podmienky a lehoty na začatie konania o preskúmaní súladu zákona s ústavou a súladu iných predpisov s ústavou a zákonom, postup prijímania a právne účinky jeho rozhodnutí, ochrana ľudských práv a základných slobôd zaručených ústavou a iné otázky, ktoré sú dôležité z hľadiska výkonu povinností a práce Ústavného súdu.

Ústavný súd zaisťuje dodržiavanie a uplatňovanie Ústavy Chorvátskej republiky a pri svojom konaní vychádza z ustanovení ústavy a ústavného zákona o Ústavnom súde Chorvátskej republiky

Ústavný súd je nezávislý od všetkých štátnych orgánov a na zabezpečenie svojho fungovania autonómne rozhoduje o finančných prostriedkoch vyčlenených preň v štátnom rozpočte, a to v súlade so svojím ročným rozpočtom a so zákonom. Vnútroštruktúru Ústavného súdu upravuje rokovací poriadok Ústavného súdu Chorvátskej republiky. Činnosť Ústavného súdu je verejná a sudcovia majú podobne ako poslanci chorvátskeho parlamentu imunitu.

Ústavný súd Chorvátskej republiky

Trg Svetoga Marka 4

10000 Záhreb

Tel. +385 16400250

Fax +385 14551055

E-mail: Ustavni_sud@usud.hr

<https://www.usud.hr/>

Posledná aktualizácia: 11/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Taliansko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Taliansku.

Úvod

Hlavné právnické profesie v Taliansku sú: profesionálni sudcovia (*magistrati*) vrátane zmierovacích sudcov (*giudici*) a štátnych zástupcov (*pubblici ministeri*), advokáti a notári.

Zmierovací sudcovia a štátni zástupcovia

Systém, na základe ktorého sudcovia a štátni zástupcovia vykonávajú **justičné funkcie**, je stanovený v ústave.

Sudcovia

Spravodlivosť sa vykonáva v mene ľudu. Sudcovia sú viazaní len zákonom (článok 101 ústavy).

Systém, na základe ktorého sudcovia vykonávajú svoje právomoci, je stanovený a regulovaný súdnym poriadkom.

Nie je možné ustanoviť „mimoriadne“ alebo „zvláštne“ sudy, len špecializované senáty v rámci všeobecných súdov. V právnom poriadku je stanovené, kedy a za akých podmienok sa verejnosť môže priamo zúčastniť na výkone spravodlivosti.

Sudcovia sa vyberajú vo verejnom konaní. Je však prípustné vymenovať honorárnych sudcov, ktorí vykonávajú rovnaké povinnosti ako riadni sudcovia.

Autonómia a nezávislosť

Podľa článku 104 ústavy je súdnictvo **autonómnym orgánom** nezávislým od ostatných zložiek verejnej správy.

Nezávislosť výkonu súdnej moci zaisťuje Vrchná rada sudcov a štátnych zástupcov (*Consiglio Superiore della Magistratura*), ktorá ako samosprávny orgán zodpovedá za vymenovávanie sudcov a štátnych zástupcov do funkcie a rozhoduje o pridelení, preložení, povýšení alebo o disciplinárnych opatreniach (článok 105 ústavy).

Jediný rozdiel medzi sudcami je daný charakterom ich povinností.

Sudcovia sú do funkcie menovaní doživotne a prepustení alebo odvolaní môžu byť len na základe príslušného rozhodnutia Vrchnej rady sudcov a štátnych zástupcov v súlade so súdnym poriadkom a s v ňom stanovenými zárukami alebo so súhlasom príslušného sudcu.

Štátni zástupcovia

Organizácia

V ústave sú zakotvené zásady **nezávislosti a autonómie** aj v súvislosti so štátnymi zástupcami (**článok 107**).

V článku 112 ústavy je stanovená zásada povinného stíhania trestných činov: hneď ako je príslušný štátny zástupca informovaný o trestnom čine, musí začať vyšetrovanie a predložiť jeho výsledky sudcovi na posúdenie, spoločne s príslušnými požiadavkami. Povinnosť začať trestné konanie pomáha zaisťiť nezávislosť štátneho zástupcu pri výkone jeho povinností a zdôrazňuje rovnosť všetkých občanov pred zákonom.

Štátne zastupiteľstvá sú zriadené pri kasačnom súde, odvolacích súdoch, všeobecných súdoch a súdoch pre mladistvých.

Úlohy a povinnosti

Štátne zastupiteľstvo sa zúčastňuje na všetkých **trestných konaniach** a koná v mene **štátu**. Štátni zástupcovia sa podieľajú na občianskych súdnych konaniach, ak to vyžaduje zákon (napr. v určitých rodinných sporoch alebo vo veciach, do ktorých sú zapojené osoby bez právnej spôsobilosti atď.).

Pracovníci registrov a sekretariátov

Súdne registre a sekretariáty štátnych zastupiteľstiev zamestnávajú rôzne kategórie administratívnych pracovníkov (vedúcich úradov, úradníkov, súdnych úradníkov, účtovníkov, zástupcov atď.), ktorí sa prijímajú vo verejných výberových konaniach na základe skúšok a majú postavenie štátnych zamestnancov na základe celoštátnej kolektívnej zmluvy pre ministerstvá.

Ich zamestnávateľom je Odbor organizácie, pracovníkov a služieb v justícii

(*Dipartimento dell'organizzazione giudiziaria, del personale e dei servizi*) v rámci ministerstva spravodlivosti a vykonávajú administratívne úlohy súvisiace so správou registrov a spisov, a poskytujú asistenciu súdom a štátnym zastupiteľstvám pri všetkých druhoch konaní.

Za ich odbornú prípravu zodpovedá Generálne riaditeľstvo pre pracovníkov a odbornú prípravu (*Direzione Generale del Personale e della Formazione*) v rámci ministerstva spravodlivosti.

Organizácia právnickej profesie: advokáti a notári

Advokáti

Advokát vykonáva svoju činnosť ako slobodné povolanie a zastupuje klienta – fyzickú osobu, podnik alebo orgán verejnej správy – v občianskom, trestnom alebo správnom konaní pred príslušným súdom a pomáha mu.

Obhajuje klienta na základe mandátu na zastupovanie a za honorár.

Pri každom súde je ustanovená miestna advokátska komora (*Consiglio dell'ordine*) zložená z miestnych advokátov.

Na národnej úrovni pôsobí Národná advokátska komora (*Consiglio Nazionale Forense*).

Podľa zákona č. 247 z 31. decembra 2012 vstúpili do platnosti nové ustanovenia týkajúce sa výkonu práva.

Notári

Notár vykonáva svoju činnosť ako **slobodné povolanie** a koná ako **verejný úrad**: jeho úlohou je osvedčovať akty podpísané v jeho prítomnosti.

Notárske povolanie je upravené zákonom č. 89 zo 16. februára 1913 o pravidlách týkajúcich sa notárskeho povolania a notárskych archívov.

Národným orgánom je Národná notárska komora (*Consiglio Nazionale del Notariato*).

Posledná aktualizácia: 18/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Iné súvisiace povolania

Na Cypre neexistujú žiadne súvisiace povolania, napríklad povolanie notára. Všetko, čo súvisí s právnymi záležitosťami, je predmetom práva a podľa príslušných zákonov môžu takúto činnosť vykonávať len členovia cyperskej advokátskej komory (*Pankýrios Dikigorikós Sýllogos*). Advokáti na dôchodku môžu samozrejme aj naďalej pracovať na pozícií interného právneho poradcu v existujúcich advokátskych kanceláriách, ako aj v iných organizáciách. Jedným z druhov povolání, ktoré možno považovať za súvisiace povolanie, je povolanie právneho asistenta (*dikigorikoí ypálliloí*), na ktoré sa vzťahujú samostatné právne predpisy. Osoby, ktoré sa chcú stať právnymi asistentmi, musia mať ukončené stredoškolské vzdelanie, musia mať odpracovaných aspoň šesť po sebe nasledujúcich mesiacov v advokátskej kancelárii, musia byť bezúhonné a so žiadosťou sa musia obrátiť na tajomníka (*Protokollítis*) okresného súdu (*Eparchiakó Dikastírio*), v ktorého obvode sa nachádza advokátska kancelária, v ktorej uchádzač (-ka) pracuje.

Prokurátori (*Dimósioi Katígoroi*)**Organizačná štruktúra****Všeobecné informácie**

Generálny prokurátor republiky (*Genikós Eisangeléas*) je okrem svojej funkcie právneho poradcu štátu aj vedúcim právnej kancelárie (*Nomikí Ypiresía*) a pôsobí ako riaditeľ prokuratúry (*Ypéfthyns tis Ypiresías Diacheírisis Poinikón Ypothéseon*).

V právnej kancelárii republiky, ktorú vedie generálny prokurátor, sú zamestnaní advokáti. Niektorí z nich sa špecializujú na trestné právo a riešia prípady, ktoré sa prejednávajú na porotných súdoch (*Kakourgiodikeía*). Generálny prokurátor je o všetkých prípadoch informovaný a vydáva príslušné usmernenia. Okrem členov právnej kancelárie pôsobia vo funkcii prokurátora aj príslušníci cyperského policajného zboru (*Astynomikí Dýnami Kýprou*), ktorí majú diplom z oblasti práva a kvalifikáciu na poskytovanie právnych služieb. Aj napriek tomu, že tieto osoby sú príslušníkmi polície, pri vykonávaní funkcie prokurátora podliehajú generálnemu prokurátorovi a zodpovedajú sa mu. Generálny prokurátor má vo vzťahu k práci vykonávanej týmito osobami rovnaké právomoci ako vo vzťahu k práci vykonávanej advokátmi právnej kancelárie.

Vo výnimočných prípadoch má generálny prokurátor právomoc poveriť jednotlivými prípadmi renomovaných advokátov vykonávajúcich prax.

Úloha a povinnosti prokurátorov

Obžalobu (*Katígorouša Archi*) pred okresnými trestnými súdmi riadia advokáti (právnici) pracujúci na policajných odboroch prokuratúry, hoci to, samozrejme, nevylučuje možnosť, aby mohol byť poverený vykonávaním tejto úlohy v osobitných prípadoch aj člen právnej kancelárie. Obžalobu pred porotnými súdmi riadia právnici pracujúci v právnej kancelárii. Bez ohľadu na to, kto riadi obžalobu, všetci z nich patria do právomoci generálneho prokurátora. Generálny prokurátor môže kedykoľvek zasiahnuť do trestného konania a príležitostne ho môže pozastaviť.

Právnu kanceláriu vedie generálny prokurátor, ktorému pomáha zástupca generálneho prokurátora (*Voithós Genikós Eisangeléas*), za ktorým nasledujú prokurátori republiky (*Eisangeleís tis Dimokratías*), vedúci právni zástupcovia republiky (*Anóteroi Dikigóroi tis Dimokratías*) a právni zástupcovia republiky (*Dikigóroi tis Dimokratías*). Odbor trestného práva (*Poinikó Tmíma*) vedie jeden z prokurátorov republiky, ktorý takisto podlieha generálnemu prokurátorovi. Systém vypočúvania má kontradiktórny charakter. Obžaloba predloží svoje dôkazy a predvolaní svedkovia sa podrobia výsluchu, krížovému výsluchu a opätovnému výsluchu. Po predvolaní všetkých svedkov obžaloby je súd povinný rozhodnúť o tom, či obžaloba preukázala *fumus boni iuris*. Ak je tomu tak, obvinená osoba sa vyzve, aby sa vyjadrila a súd ju poučí o možnosti predvolania vlastných svedkov a vypovedania pod prísahou, pričom v takom prípade obžaloba podrobí výsluchu svedkov obvinenej osoby aj samotnú obvinenú osobu. V opačnom prípade môžu urobiť vyhlásenie bez prísahy z lavice obžalovaných, pričom v takom prípade nebudú podrobení krížovému výsluchu.

Súd vynesie rozsudok na konci pojednávania. V prípade oslobodzujúceho rozsudku je obvinený oslobodený a prepustený. V prípade odsudzujúceho rozsudku má obhajoba možnosť požiadať o nižší trest a po ukončení konania súd uloží primeraný trest.

Sudcovia**Organizačná štruktúra**

Štruktúra súdov na Cypre je veľmi jednoduchá.

Najvyšší súd (*Anótato Dikastírio*)

Najvyšší súd bol vytvorený na základe ustanovení zákona o výkone spravodlivosti (rôzne ustanovenia) z roku 1964 [*O perí Aponómis tis Dikaiosínis (Poikilai Diatáxeis) Nómos tou 1964*] (zákon č. 33/1964) po odstúpení predsedov Najvyššieho súdu a Najvyššieho ústavného súdu (*Anótato Syntagmatikó Dikastírio*), čo malo v podstate za následok rozpustenie daných dvoch súdov, keďže zástupcovia tureckej komunity v rôznych štátnych orgánoch sa nezúčastňovali na potrebných rozhodnutiach a nesúhlasili s nimi.

Členov Najvyššieho súdu vymenúva prezident Cyperskej republiky. V súčasnosti ich je 13, pričom jeden z nich je vymenovaný za predsedu. Za členov Najvyššieho súdu možno vymenovať bezúhonné osoby, ktoré vykonávali prax v právnickom povolaní najmenej 12 rokov.

Porotné súdy (*Kakourgiodikeía*)

Porotný súd je najvyšší trestný súd prvého stupňa v republike a pozostáva z troch sudcov: z predsedu (*Próedros*), vyššieho okresného sudcu (*Anóteros Eparchiakós Dikastís*) a okresného sudcu (*Eparchiakós Dikastís*). Členov porotného súdu vymenúva Najvyšší súd na dvojročné funkčné obdobie z radov predsedov okresného súdu, vyšších okresných sudcov a okresných sudcov.

Okresné súdy (*Eparchiaká Dikastíria*)

V každom okrese Cyperskej republiky sa nachádza okresný súd s neobmedzenou právomocou, samozrejme okrem vecí, v ktorých je príslušný Najvyšší súd a špecializované súdy uvedené ďalej. Sudcovia okresného súdu sa delia na predsedov okresných súdov, vyšších okresných sudcov a okresných sudcov. Sudcov okresného súdu vymenúva, prekladá a povyšuje Najvyšší súd.

Rodinné súdy (*Oikogeneiaká Dikastíria*)

Rodinné súdy, ktoré boli zriadené na základe zákona o rodinných súdoch (*O perí Oikogeneiakón Dikastírión Nómos*) [zákon č. 23/90], sa skladajú z troch členov (predsedu a dvoch prísediacich sudcov), pričom každý z nich má právne vzdelanie a musel sa pred svojím vymenovaním riadne venovať vykonávaniu právnej praxe.

Súd pre reguláciu nájmov (*Dikastírio Elénchou Enoikiáseon*)

Tento špecializovaný súd sa skladá z troch členov: z predsedu a dvoch prísediacich sudcov. Predsedom súdu musí byť právnik, ktorý riadne vykonával právnu prax aspoň toľko rokov, koľko sa vyžaduje na účel vymenovania do funkcie sudcu okresného súdu.

Súd pre pracovnoprávne spory (*Dikastírio Ergatikón Diaforón*)

Rovnako ako v prípade súdu pre reguláciu nájmov sa súd pre pracovnoprávne spory skladá z troch členov (predsedu a dvoch prísediacich sudcov). Predseda musí byť právnik, ktorý pred svojím vymenovaním do funkcie sudcu vykonával päť rokov právnu prax.

Vojenský súd (*Stratiotikó Poinikó Dikastírio*)

Posledným špecializovaným súdom je vojenský súd, ktorému predsedá renomovaný právnik, ktorý pri vymenovaní spĺňa kvalifikačné požiadavky k vymenovaniu do funkcie sudcu okresného súdu. Predseda vojenského súdu musí byť poverený vojenský dôstojník, ktorý má hodnosť aspoň plukovníka. Prísediaci sudcovia vojenského súdu musia byť profesionálni vojaci slúžiaci v armáde.

Zoznam (Εντερίο)

Na webovom sídle Najvyššieho súdu sa nachádza zoznam obsahujúci niektoré všeobecné informácie o súdoch na Cypre.

Úlohy a povinnosti

Najvyšší súd (Ανώτατο Δικαστήριο)

Najvyšší súd koná ako odvolací súd proti rozsudkom všetkých nižších súdov Cyperskej republiky a ako súd prvého stupňa v rôznych veciach, napríklad v otázkach správneho práva a admirality. Takisto vydáva príkazy *certiorari* (na súdne preskúmanie), príkazy *mandamus* (príkaz nadriadeného súdu podriadenému súdu, spoločnosti alebo orgánu verejnej správy niečo konať alebo sa zdržať nejakého konania) a iné príkazy, dohliada na všetky ostatné súdy v Cyperskej republike s cieľom zabezpečiť ich plynulý chod a vykonáva disciplinárnu kontrolu nad členmi súdnicstva.

Porotné súdy (Κακούργιοδικελα)

Okrem určitých veľmi závažných trestných činov je každý porotný súd príslušný rozhodovať v prvom stupni o všetkých trestných činoch, za ktoré možno uložiť trest podľa Trestného zákona (*Poinikós Kódikas*) alebo akéhokoľvek iného zákona a ktoré boli spáchané na území republiky alebo na výsošných územiach a na ktorých sa podieľali Cyperčania buď v pozícii páchatela, alebo obeť, alebo v akejkolvek inej krajine v čase, keď bol obvinený v službách republiky, alebo na lodi alebo v lietadle v republike alebo na iných miestach a za takých okolností, ktoré môžu byť stanovené zákonom.

Okresné súdy (Επαρχιακό Δικαστήριο)

Okresné súdy sa skladajú z predsedu a sú príslušné prerokúvať akékoľvek žaloby, v ktorých sú miestne príslušné, a rozhodovať o nich v prvom stupni. Každý vyšší okresný sudca alebo okresný sudca má právomoc (okrem určitých výnimiek) rozhodovať o akejkolvek žalobe, v ktorej sporná suma alebo hodnota sporu nepresahuje v prípade vyššieho okresného sudcu 500 000 EUR a v prípade okresného sudcu 100 000 EUR.

Príslušnosť okresných súdov rozhodovať v trestných veciach sa vzťahuje na všetky trestné činy spáchané v rámci obvodu súdu a za ktoré zákon stanovuje trest odňatia slobody neprevyšujúci päť rokov alebo pokutu vo výške 50 000 EUR a/alebo oboje a za ktoré môže súd nariadiť náhradu škody obeť až do výšky 6 000 EUR.

Proti všetkým rozsudkom vydaným okresnými súdmi v trestnoprávných aj občianskoprávných veciach možno opravné prostriedky na Najvyššom súde bez akéhokoľvek obmedzenia.

Špecializované súdy

Príslušnosť rodinných súdov sa vzťahuje na takmer všetky manželské spory. Príslušnosť súdu pre reguláciu nájmov je obmedzená na riešenie sporov týkajúcich sa budov, ktoré podliehajú regulácii nájmov. Príslušnosť súdu pre pracovnoprávne spory sa vzťahuje len na vzťahy medzi zamestnávateľom a zamestnancami, najmä v prípadoch údajného nespravodlivého prepustenia. Vojenský súd je príslušný rozhodovať o trestnoprávných veciach týkajúcich sa členov národnej gardy (*Ethniki Frouá*) alebo v prípadoch porušenia predpisov národnej gardy.

Proti všetkým rozsudkom vyneseným uvedenými súdmi možno podať opravné prostriedky na Najvyššom súde.

Organizácia právnických povolání: Právníci (Δικηγόροι)

V Cyperskej republike existuje jednotný systém poskytovania právnych služieb a všetky osoby, ktoré sa podieľajú na poskytovaní takýchto služieb, sa označujú ako právníci bez ohľadu na krajinu, v ktorej študovali, a na vysokoškolské vzdelanie, ktoré získali počas štúdia v oblasti práva.

Na internete existuje adresár právnikov, ku ktorému majú právníci a sudcovia bezplatný prístup a ku ktorému má verejnosť prístup po zaplatení predplatného.

Právne databázy

Neexistuje žiadne oficiálne webové sídlo, na ktorom by sa zverejňovali rozsudky. Niektoré vybrané nedávne rozsudky sú uverejnené na webovom sídle [Najvyššieho súdu](#).

Existuje niekoľko súkromných webových sídiel, ktoré poskytujú prístup k judikatúre, či už za poplatok, alebo bezplatne. Webové sídlo [leginety](#) obsahuje právne predpisy, judikatúru a regulačné správne akty a prístup k nemu je bezplatný pre právnikov, sudcov a ministerstvá. Každá iná osoba, ktorá chce mať prístup k tomuto webovému sídlu, musí zaplatiť predplatné. Webové sídlo [cylaw](#) obsahuje rozsudky súdov a je bezplatné pre každého, kto má záujem o prístup.

Advokáti/právni poradcovia (Νομικοί Σύμβουλοι)

Ako už bolo uvedené, na Cypre existuje jednotný systém, podľa ktorého advokáti/právni poradcovia vykonávajú svoju prax.

Notári (Συμβολαιογράφοι)

Cyprus povolanie notára nepozná. Prácu, ktorú zvyčajne vykonáva notár, vykonáva právnik.

Ostatné právnické povolania

V Cyperskej republike súvisia s právnickým povolaním povolania uvedené ďalej.

Tajomníci (Πρωτοκόλλιστές)

Tajomníkov vymenúva Najvyšší súd. Sú to súdni úradníci, ktorí sú zvyčajne právnicki s veľmi dobrým právnym vzdelaním. Tajomníci majú osobitné povinnosti stanovené v príslušných právnych predpisoch. Najvyšší tajomník je vedúci zamestnancov súdu a je zodpovedný za vykonávanie všeobecného dohľadu nad nimi. Tajomníka môže aj na tento účel vymenovať Najvyšší súd.

Súdni úradníci (Επίδοτες)

Existujú dva druhy súdnych úradníkov: súkromní súdni úradníci, ktorých činnosť sa obmedzuje na doručovanie rôznych súdnych písomností, a súdni úradníci, ktorých mená sa nachádzajú na výplatnej listine súdu a ktorí sa zaoberajú najmä výkonom rozsudkov súdov.

Právni asistenti (Δικιγορικοί Υπάλληλοι)

Titul právneho asistenta (*dikigorikós ypállilos*) možno získať po ukončení práce v trvaní 6 mesiacov v advokátskej kancelárii a po podaní žiadosti tajomníkovi okresného súdu, v ktorého obvode sa nachádza advokátska kancelária, v ktorej uchádzač (-ka) pracuje.

Súvisiace odkazy

[Úrad generálneho prokurátora](#)

[Najvyšší súd](#)

Posledná aktualizácia: 15/05/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [lv](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [fr](#).

Typy právnických profesií - Lotyšsko

V tejto časti nájdete prehľad rôznych právnických povolání v Lotyšsku.

Prokurátori

Organizačná štruktúra

[lv](#) **Prokuratúra Lotyšskej republiky („Prokuratúra“)** je jednotný centralizovaný trojstupňový súdny orgán. Na čele **prokuratúry** je **generálny prokurátor („Ĝenerālprokurors“)**. Jeho úlohou je **reagovať na porušenia práva a zabezpečiť, aby sa veci týkajúce sa takýchto porušení riešili** v súlade so zákonom stanoveným postupom. Prokuratúra sa skladá z inštitúcií na týchto úrovniach: generálna prokuratúra („Ĝenerālprokuratūra“); prokuratúry v súdnych obvodoch („tiesu apgabalu prokuratūras“); okresné alebo mestské prokuratúry („rajonu [republikas pilsētu] prokuratūras“); špecializované prokuratúry („specializētās prokuratūras“).

V prípade potreby môže generálny prokurátor zriadiť úrad špeciálnej prokuratúry, ktorý bude mať rovnaký štatút ako okresná alebo regionálna prokuratúra.

V súčasnosti je v Lotyšsku **päť úradov špeciálnej prokuratúry**:

- úrad špeciálnej prokuratúry pre organizovanú trestnú činnosť a iné odvetvia;
- úrad viacodvetvovej špeciálnej prokuratúry;
- úrad prokuratúry pre cestnú dopravu v Rige;
- úrad prokuratúry pre vyšetrovanie finančných a hospodárskych trestných činov;
- úrad prokuratúry pre vyšetrovanie trestných činov nezákonného obehu omamných látok.

Generálna prokuratúra môže takisto vykonávať dohľad nad prácou verejných orgánov, ktoré síce nevykonávajú prokurátorské funkcie, ale v rámci svojich právomocí pomáhajú vykonávať určité úlohy v trestnom konaní. Tieto orgány zriaďuje, reorganizuje a ruší generálny prokurátor. Generálny prokurátor takisto prijíma štrukturálne a personálne rozhodnutia týkajúce sa týchto orgánov v súlade s pridelenými prostriedkami zo štátneho rozpočtu. K dnešnému dňu bol zriadený len jeden takýto orgán, a to [lv](#) **služba boja proti praniu špinavých peňazí**.

Prokuratúry sú súčasťou súdneho systému, čo znamená, že pôsobia nezávisle od zákonodarnej a výkonnej zložky moci. Saeima (lotyšský parlament), kabinet ministrov a prezident môžu poveriť prokuratúru, aby preverila skutkové okolnosti súvisiace s porušeniami a aby si od generálnej prokuratúry vyžiadala vysvetlenia. Nemôžu však zasahovať do práce danej prokuratúry, a to ani vtedy, ak vyšetruje porušenia mimoriadneho štátneho významu.

Prokurátori môžu vznášať námietky proti právnym predpisom prijatým kabinetom a orgánmi verejnej moci, ktoré nie sú v súlade so zákonom. Generálny prokurátor a hlavní prokurátori odborov generálnej prokuratúry sa môžu zúčastňovať na zasadnutiach kabinetu a vyjadrovať sa k záležitostiam, ktoré sú predmetom diskusie.

Úlohy a povinnosti

Úlohy prokuratúry v rámci predsúdneho vyšetrovania sú stanovené v článku 2 [lv](#) **zákona o prokuratúre**.

Prokuratúra:

- vykonáva dohľad nad operačnou činnosťou vyšetrovacích a iných orgánov;
- organizuje, vedie a vykonáva predsúdne vyšetrovanie a dáva vyšetrovacím orgánom pokyny týkajúce sa vedenia vyšetrovania trestných činov; začína a vedie trestné stíhanie;
- chráni práva a oprávnené záujmy jednotlivcov a štátu;

v prípadoch stanovených zákonom predkladá písomnosť o začatí konania alebo návrh na súd.

V súlade s článkom 36 ods. 1 [lv](#) **Trestného poriadku** prokurátor v trestnom konaní vykonáva funkcie súvisiace s dozorom nad vyšetrovaním, s vyšetrovaním, trestným stíhaním, presadzovaním trestného stíhania štátom a ďalšie funkcie.

Dozorujúci prokurátor

Dozorujúci prokurátor vykonáva dozor nad vyšetrovaním konkrétnej trestnej veci a môže:

- zrušiť rozhodnutia úradníka vedúceho konanie alebo členov vyšetrovacieho tímu;
- požiadať priameho nadriadeného vyšetrovateľa, aby nahradil úradníka vedúceho konanie alebo aby vykonal zmeny v zložení vyšetrovacieho tímu v prípade nedodržania pokynov alebo porušenia postupu, ktoré ohrozuje priebeh trestného konania;
- posudzovať sťažnosti týkajúce sa úkonov alebo rozhodnutí úradov vedúcich konanie alebo členov vyšetrovacieho tímu, priameho nadriadeného vyšetrovateľa alebo osôb vykonávajúcich úlohy v súvislosti s konaním;
- prijímať rozhodnutia o začatí trestného konania alebo postúpení veci inému vyšetrovaciemu orgánu;
- prijímať procesné úkony po tom, ako o tom na tento účel informuje úradníka vedúceho konanie.

Úradník vedúci konanie

Dozorujúci prokurátor (alebo iný prokurátor na základe pokynov vyššieho prokurátora) sa môže stať úradníkom vedúcim konanie (*procesa virzītājs*). Tento úkon zahŕňa prevzatie vedenia trestného konania a prijatie rozhodnutia o tom, či sa má alebo nemá začať trestné stíhanie. Vo výnimočných prípadoch môže generálny prokurátor, odbor trestného práva generálnej prokuratúry alebo hlavný prokurátor krajského súdu vymenovať prokurátora za úradníka vedúceho konanie vo fáze vyšetrovania.

Prokurátor vo funkcii úradníka vedúceho konanie môže:

- dosiadnuť s obvinenou osobou dohodu o uznaní viny;
- prijať rozhodnutie o postúpení trestnej veci súdu;
- predložiť vec na posúdenie v rámci osobitného konania;
- ukončiť trestné konanie, ak je na to legitímny dôvod.

Úradník vedúci konanie môže prijať akékoľvek procedurálne rozhodnutie a vykonať akýkoľvek procedurálny úkon alebo ich postúpiť členovi vyšetrovacieho tímu alebo osobe vykonávajúcej procedurálne úlohy.

Vyšší prokurátor

V súlade s postupom stanoveným zákonom vyšší prokurátor kontroluje, či prokurátor vykonáva funkcie, ktoré mu boli zverené, a prijíma rozhodnutia o sťažnostiach a napomenutiach v súvislosti s rozhodnutiami a úkonmi dozorujúceho prokurátora/úradníka vedúceho konanie. Vyšší prokurátor môže

napríklad rozhodnúť o návrhu dozorujúceho prokurátora na nahradenie priameho nadriadeného vyšetrovateľa alebo vyšetrovacieho orgánu, ako aj o tom, či je stiahnutie obvinenia odôvodnené a zákonné.

Vyšší prokurátor môže:

zrušiť rozhodnutia vyšetrovateľa, člena vyšetrovacieho tímu alebo nižšieho prokurátora;

vymenovať alebo nahradiť dozorujúceho prokurátora alebo prokurátora/úradníka vedúceho konanie, ak dozor a trestné stíhanie nie sú zaručené v plnej miere, alebo môže sám prevziať zodpovednosť;

zriadiť vyšetrovací tím, ak objem práce ohrozuje ukončenie trestného konania v primeranej lehote;

požiadat' o vymenovanie iného priameho nadriadeného vyšetrovateľa alebo pridelit' vyšetrovanie trestného činu inému vyšetrovaciemu orgánu.

Rozhodnutím vyššieho prokurátora sa môže prokurátor zaradiť do **vyšetrovacieho tímu**; úradník vedúci konanie môže požiadať prokurátora o vykonanie jednej alebo viacerých procedurálnych úloh.

Sudcovia

Organizačná štruktúra

Ústavným základom súdnictva sú články 82 až 86 [Ústavy Lotyšskej republiky](#) (Latvijas konstitūcija), podľa ktorých spravodlivosť vykonávajú výlučne súdy. Sudcovia sú nezávislí a zodpovedajú sa iba zákonu. Súdnictvo je upravené [zákonom o súdnej moci](#). Podľa lotyšských právnych predpisov sú sudcovia štátni zamestnanci.

Verejné orgány, spoločenské a politické organizácie a iné právnické a fyzické osoby musia rešpektovať a dodržiavať nezávislosť súdov a imunitu sudcov.

Nikto nemá právo požadovať, aby sudca opísal alebo poskytol vysvetlenie k tomu, ako sa posudzoval konkrétny prípad, alebo aby zasiahol do výkonu spravodlivosti bez ohľadu na účel takéhoto zásahu. Sudcovia sú pri plnení svojich povinností týkajúcich sa výkonu spravodlivosti chránení sudcovskou imunitou. Funkcia sudcu je nezlučiteľná s členstvom v akejkoľvek politickej strane alebo inej politickej organizácii.

Úlohy a povinnosti

Úlohou sudcov je vykonávať spravodlivosť v občianskoprávných, správnych a trestnoprávných veciach v súlade so zákonom.

V občianskoprávných veciach sudcovia prerokúvajú a urovnávajú spory týkajúce sa ochrany práv (občianskych, zamestnaneckých, rodinných atď.)

a oprávnených záujmov fyzických a právnických osôb.

V trestnoprávných veciach sudcovia prerokúvajú obvinenia vznesené voči osobám a rozhodujú vo veci samej. Sudcovia môžu oslobodiť nevinné osoby alebo uznať osoby vinnými z trestného činu a uložiť im trest.

V správnych veciach sudcovia vykonávajú súdne preskúmanie zákonnosti úkonov výkonnej moci (správnych aktov vydaných orgánmi alebo ich konkrétnych krokov) a posudzujú spory vyplývajúce z akéhokoľvek vzťahu, ktorý sa riadi verejným právom. Sudcovia okrem toho objasňujú zákonné práva a povinnosti súkromných osôb podľa verejného práva. V konaniach o správnych deliktach sudcovia prerokúvajú a urovnávajú veci týkajúce sa spáchania správnych deliktov.

Pracovné povinnosti sudcov zahŕňajú všetky povinnosti sudcov a súdov podľa procesného práva.

Právne databázy

Súdnictvo má svoj vlastný portál – [portál lotyšských vnútroštátnych súdov](#), ktorý je v súčasnosti k dispozícii len v lotyšskom jazyku. Portál poskytuje podrobné informácie o lotyšskom súdnom systéme, zoznam lotyšských súdov a sudcov, súdne štatistiky a stručný opis postupov uplatniteľných v rôznych súdnych konaniach, pričom sa zdôrazňujú ich hlavné znaky a rozdiely, a aj informácie o tom, ako možno podať žalobu na súdne orgány.

Pokiaľ ide o [portál elektronických služieb lotyšských súdov](#), ten poskytuje prístup k anonymizovaným rozsudkom súdov, judikatúre, harmonogramu súdnych pojednávaní a ďalším informáciám. Zadaním referenčného čísla veci alebo súdneho predvolania do časti „Tiesvedības gaita“ („stav konania“) získate informácie o presnom stave konania vo veci a dozviete sa, ktorý súd vec prerokúva a na akej úrovni, harmonogram nadchádzajúcich súdnych pojednávaní, prijaté rozhodnutia, predložené námietky a výsledok súdneho konania.

Správy súdov sa uverejňujú aj na webovom sídle [správy súdnictva](#).

Informácie o súčasných **otázkach politiky týkajúcich sa súdneho systému** sa uverejňujú aj na webovom sídle [lotyšského ministerstva spravodlivosti](#). Portál je dostupný aj v angličtine.

Informácie v elektronickej podobe o Najvyššom súde a jeho činnosti sú k dispozícii na webovom sídle [Najvyššieho súdu](#). Portál je dostupný aj v angličtine.

Právnicki (advokáti)

Organizačná štruktúra

Právnicki (advokáti) sú nezávislí odborníci v oblasti práva, ktorí poskytujú právnu pomoc, obhajujú a zastupujú oprávnené záujmy jednotlivcov v rámci súdnych a predsúdnych vyšetrovaní, poskytujú právne poradenstvo, vypracúvajú právne dokumenty a vykonávajú iné úlohy právnej povahy.

Právnicki (advokáti) sú členmi súdneho systému, ktorí vedú prípady na ktoromkoľvek súde alebo v orgáne vykonávajúcom predsúdne vyšetrovanie v Lotyšskej republike po tom, ako si ich zvolia a najmú strany sporu, žalovaní a iné zainteresované strany (klienti), ako aj v prípadoch stanovených zákonom v mene predsedu súdu, vedúceho orgánu vykonávajúceho predsúdne vyšetrovanie alebo lotyšskej rady advokátov viazaných prísahou. Právnicki (advokáti) poskytujú aj iné druhy právnej pomoci v súlade s postupom stanoveným zákonom <http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283>.

V Lotyšsku môžu vykonávať povolanie právnicka tieto osoby:

lotyšskí štátni príslušníci;

štátni príslušníci členských štátov Európskej únie, ktorí sú kvalifikovaní na výkon povolania právnicka/advokáta v ktoromkoľvek členskom štáte Európskej únie (právnicki členských štátov EÚ);

zahraniční právnicki (iní právnicki ako právnicki z členských štátov EÚ), ktorí môžu vykonávať svoje povolanie v Lotyšsku v súlade s medzinárodnými dohodami o právnej pomoci, ktoré sú pre Lotyšsko záväzné.

Všetci právnicki (advokáti) viazaní prísahou sú nezávislí členovia právnického povolania, ktorí sú združení v lotyšskej komore advokátov viazaných prísahou (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), ktorá je nezávislým štátnym profesijným orgánom advokátov viazaných prísahou. Orgánmi lotyšskej komory advokátov viazaných prísahou sú **valné zhromaždenie advokátov pod prísahou**, **lotyšská rada advokátov pod prísahou**, **výbor pre audit a disciplinárny výbor**.

Právne databázy

Informácie o činnosti **lotyšskej komory advokátov pod prísahou** a **lotyšskej rady advokátov pod prísahou**, o zákonoch a iných právnych predpisoch, právnikoch (advokátoch) a súdoch, na ktorých pôsobia (s ich kontaktnými údajmi), ako aj podrobnosti o ďalších záležitostiach týkajúcich sa **lotyšského právnického povolania** sa nachádzajú na webovom sídle [lotyšskej rady advokátov pod prísahou](#).

Notári

Organizácia

Notárske záležitosti pod dozorom súdnych orgánov sú zverené notárom pod prísahou v súlade s postupom stanoveným [zákonom o notároch](#). Notári pod prísahou sú členmi súdneho systému, ktorí prislúchajú ku krajským súdom a vykonávajú úlohy, ktoré im ukladá zákon. Pri plnení svojich povinností sú notári pod prísahou rovnocenní s verejnými činiteľmi. Pri výkone svojho povolania sú notári pod prísahou finančne nezávislí a ich odmeny stanovuje [kabinet ministrov](#).

Podľa [zákona o notároch](#) sú notári pod prísahou oprávnení:

- vypracúvať notárske listiny;
- vypracúvať notárske osvedčenia;
- prevziať do úschovy peniaze, cenné papiere a dokumenty;
- prevziať do úschovy vec, ktorá je predmetom záväzku;
- konať v dedičských záležitostiach;
- vypracúvať návrhy na rozdelenie majetku v prípadoch stanovených zákonom;
- viest' konanie o rozvod manželstva (pod podmienkou, že s tým obaja manželia písomne súhlasili a že neexistuje žiadny nevyriešený spor);
- vykonávať ďalšie úkony stanovené v zákonoch.

Podľa [zákona o notároch](#) sú notári pod prísahou oprávnení aj:

- dozerať na upevňovanie práv a zabezpečenie práv v katastrofch nehnuteľností, ako aj na zápis práv, zabezpečenie práv a iných údajov v štátnom katastri nehnuteľností a v registroch vedených registrom podnikov;
- získať od verejných, obecných a súkromných inštitúcií a od úradníkov a súkromných osôb povolenia, osvedčenia a iné dokumenty potrebné na uzavretie alebo overenie listín, ktoré sa majú notársky overiť a osvedčiť;
- vypracúvať návrhy listín, zmlúv a iných dokumentov týkajúcich sa činnosti notára pod prísahou a vyhotovovať kópie a preklady;
- poskytovať inú právnu pomoc;
- viest' mediáciu v pozícii certifikovaného mediátora v súlade s ustanoveniami a postupmi stanovenými v [zákone o mediácii](#).

Všetci notári Lotyšska pod prísahou sú združení v lotyšskej komore notárov pod prísahou (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*), ktorá je nezávislým štátnym orgánom notárov pod prísahou. [Lotyšská rada notárov pod prísahou \(Latvijas Zvērinātu notāru padome\)](#) je zastupiteľským a dozorným orgánom notárov pod prísahou a správny a výkonný orgánom lotyšskej komory notárov pod prísahou. Jej úlohy sú uvedené v [článku 230 zákona o notároch](#).

Právne databázy

Informácie o činnostiach a počte notárov pod prísahou, miestach ich výkonu a iných otázkach týkajúcich sa lotyšského notárskeho systému sa nachádzajú na oficiálnom webovom sídle [lotyšských notárov](#).

Súdni úradníci pod prísahou

Organizačná štruktúra

Súdni úradníci pod prísahou (*Zvērinātī tiesu izpildītāji*) sú členmi súdneho systému. Súdni úradníci pod prísahou prislúchajú ku krajským súdom, vykonávajú rozhodnutia súdnych a iných orgánov a vykonávajú iné činnosti stanovené zákonom.

Súdni úradníci pod prísahou sú nezávislými členmi právnického povolania, ale pri plnení svojich povinností sa považujú za rovnocenných s verejnými činiteľmi. Pri plnení svojich povinností sú súdni úradníci pod prísahou nezávislí a zodpovedajú sa iba zákonu. Požiadavky a príkazy vydané súdnymi úradníkmi pod prísahou počas výkonu ich povolania sú záväzné pre všetky strany na štátnom území.

Súdni úradníci pod prísahou vykonávajú svoje povinnosti v rámci miestnej príslušnosti krajského súdu, ku ktorému prislúchajú. Počet súdnych úradníkov pod prísahou, ich funkcie, príslušnosti a hranice príslušnosti sú stanovené kabinetom ministrov.

Súdni úradníci pod prísahou pri výkone svojich povinností uplatňujú [Občiansky súdny poriadok](#) a iné právne predpisy a dodržiavajú metodiku schválenú lotyšskou radou súdnych úradníkov pod prísahou (ktorá je zastupiteľským a dozorným orgánom súdnych úradníkov pod prísahou v Lotyšsku) a poznatky získané z judikatúry.

Právne databázy

Informácie o miestach výkonu práce súdnych úradníkov pod prísahou a podrobnosti o právnych predpisoch upravujúcich povolanie súdnych úradníkov pod prísahou a činnosti lotyšskej rady súdnych úradníkov pod prísahou sa nachádzajú na [webovom sídle lotyšskej rady súdnych úradníkov pod prísahou](#).

Portál je v súčasnosti k dispozícii len v lotyšskom jazyku.

Organizácie poskytujúce právne služby *pro bono*

V Lotyšsku neexistuje žiadny zoznam takýchto organizácií.

Odkazy

- [Prokuratúra](#)
- [Služba boja proti praniu špinavých peňazí](#)
- [Portál lotyšských vnútroštátnych súdov](#)
- [Správa súdnictva](#)
- [Lotyšská rada advokátov pod prísahou](#)
- [Lotyšskí notári](#)
- [Webové sídlo lotyšskej rady súdnych úradníkov pod prísahou](#)
- [Ministerstvo spravodlivosti Lotyšskej republiky](#)

Posledná aktualizácia: 31/05/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Litva

V tejto časti nájdete prehľad právnických profesií v Litve.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické profesie v Litve patria:

- prokurátori (prokurorai);
- sudcovia (teisėjai);
- advokáti (advokatai);
- notári (notarai);
- súdni exekútori (antstoliai).

Prokurátori

Organizácia

V Litve je 56 územných prokuratúr:

- 51 krajských
- 5 okresných

🇱🇹 **Generálna prokuratúra** (Generalinė prokuratūra) je zodpovedná za územné prokuratúry (teritorinės prokuratūros). Generálneho prokurátora menuje na sedemročné obdobie **prezident Litovskej republiky** (Lietuvos Respublikos Prezidentas) so súhlasom parlamentu (Seimas).

Generálny prokurátor sa zodpovedá parlamentu a prezidentovi. Existujú tieto typy prokurátorov:

generálny prokurátor (generalinis prokuroras);

hlavní územní (okresní alebo krajskí) prokurátori (vyriašiesji (apylinkių arba apygardų) prokurorai);

ďalší prokurátori.

Medzi Ministerstvom spravodlivosti a prokuratúrou nie je žiadny vzťah podriadenosti, spoločnej jurisdikcie ani žiadny iný osobitný vzťah.

Úlohy a povinnosti

Funkcie prokuratúr zahŕňajú:

organizovať a usmerňovať vyšetrovanie v predsúdnom konaní;

podávať obžaloby v mene štátu v trestných prípadoch;

chrániť verejný záujem;

zabezpečovať spravodlivosť;

pomáhať justícii pri výkone spravodlivosti.

Prokurátori sa zapájajú do všetkých trestných prípadov a občianskoprávných alebo správnych prípadov, v poradí uvedenom v žalobe.

Sudcovia

Organizácia

V Litve nie sú rozlíšené žiadne typy sudcov; všetci sú **sudcovia z povolania** (profesionalūs teisėjai).

Všeobecné zásady súdництва sú uvedené v Ústave a zákone o súdoch. Súdny sú nezávislý a spravovaný týmito samosprávnymi orgánmi:

Valné zhromaždenie sudcov (Visuotinis teisėjų susirinkimas)

Súdna rada (Teisėjų taryba)

Súdny honorárny dvor (Teisėjų garbės teismas)

Súdom pri ich aktivitách pomáha 🇱🇹 **Štátna súdna správa** (Nacionalinė teismų administracija).

Organizácia právnických profesií: Právni

Obhajcovia/Advokáti (Barristers/ Advocates)

V Litve sú advokáti (advokatai) a advokátski koncipienti (advokatų padėjėjai). Advokátski koncipienti môžu zastupovať svojich klientov v občianskoprávných konaniach a obhajovať ich v trestných konaniach – s povolením dohliadajúceho advokáta a ak to povoľuje zákon.

Advokáti a advokátski koncipienti sa nedelia podľa typu. Advokáti si môžu vybrať oblasť práva, v ktorej sa chcú špecializovať (špecializácia advokáta).

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovej stránke 🇱🇹 **Litovskej advokátskej komory** (Lietuvos advokatura).

Je prístup do tejto databázy bezplatný?

Áno, prístup na webovú stránku Litovskej advokátskej komory je bezplatný.

Právni zástupcovia/Právni poradcovia (Solicitors/Legal advisers)

V Litve nie sú žiadni advokáti ani právni poradcovia.

Notári

Organizácia

V Litve pôsobí iba jedna kategória notárov (notarai). Počet notárov, ich úrady a územie ich pôsobnosti určuje **minister spravodlivosti** (Teisingumo ministerija). Notárov vymenúva a odvoláva minister.

Notári spadajú pod **Notársku komoru** (Notarų rūmai). Notárska komora každý rok odovzdáva Ministerstvu spravodlivosti podrobnú **výročnú správu** o svojich aktivitách, spolu s prognózou a usmerneniami pre aktivity notárov v nasledujúcom roku.

Regulačné akty, ktoré sa vzťahujú na notárov, schvaľuje minister spravodlivosti so zohľadnením stanoviska Prezídia Notárskej komory (Notarų rūmų prezidiumas).

Ak sa minister spravodlivosti domnieva, že uznesenie alebo rozhodnutie Notárskej komory je v rozpore so zákonmi Litovskej republiky, môže na Krajský súd vo Viliuse (Vilniaus apygardos teismas) podať žiadosť o zrušenie týchto uznesení alebo rozhodnutí.

Viac informácií nájdete na webovej stránke 🇱🇹 **Litovskej notárskej komory**.

Úlohy a povinnosti

Hlavné povinnosti **Notárskej komory** sú:

koordinácia aktivít notárov;

starostlivosť o profesionálny **rozvoj** notárov;

ochrana a zastupovanie záujmov notárov v orgánoch verejnej správy;

navrhovanie **regulačných aktov** o otázkach súvisiacich s notárstvom a ich predkladanie Ministerstvu spravodlivosti;

jednotnosť notárskej praxe;

dohľad nad tým, ako notári vykonávajú svoje funkcie a dodržiavajú požiadavky profesionálnej etiky;

zabezpečiť **zachovanie** a využívanie nástrojov vytvorených v praxi notárskej profesie;

zabezpečiť notársku **odbornú prípravu**;

vykonávanie ďalších úloh stanovených v **Štatúte Notárskej komory** (Notarų rūmų statutas).

Ostatné právnické profesie

Exekútori

V Litve pôsobí iba jedna kategória exekútorov (antstoliai).

Informácie o exekútoroch nájdete na 🇱🇹 **webovej stránke organizácie exekútorov** a na webovej stránke 🇱🇹 **Exekútorská komora** (Antstolių rūmai).

Posledná aktualizácia: 07/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Luxembursko

V tejto časti nájdete prehľad jednotlivých právnických profesií.

Právnické profesie – úvod

Táto časť obsahuje informácie o povolaniach v súdnictve (opis, prístup k povolaniu atď.).

Prehľad o súdnom systéme

V Luxembursku sa súdy rozdeľujú na dve kategórie, a to **všeobecné súdy a správne súdy**. Táto organizácia vychádza z kritéria charakteru sporu.

Všeobecné súdy zahŕňajú 3 zmluvacie súdy (*Justices de Paix*), 2 okresné súdy (*Tribunaux d'arrondissement*), 1 odvolací súd (*Cour d'appel*) a 1 kasačný súd (*Cour de cassation*). Tieto súdy sú predovšetkým príslušné rozhodovať o občianskoprávných, obchodnoprávných, trestných a pracovnoprávných sporoch. Súčasťou tohto systému sú sudcovia (*magistrats du siège*) a zástupcovia prokurátora alebo prokurátori (*magistrature debout*).

Správne súdy zahŕňajú jeden prvostupňový správny súd (*Tribunal administratif*) a jeden odvolací správny súd (*Cour administrative*). Tieto súdy rozhodujú v sporoch správneho a daňového charakteru (priame dane).

Ústavný súd (*Cour constitutionnelle*) tvoria sudcovia všeobecných súdov i správnych súdov. Tento súd dohliada na súlad zákonov s ústavou, ktorá je najvyššou právnou normou krajiny.

Sudcovia a štátni zástupcovia

Sú dva spôsoby, ako sa stať sudcom alebo štátnym zástupcom:

Prijímanie prostredníctvom výberového konania

Budúci sudcovia, čiže pomocní sudcovia (*attachés de justice*), sa prijímajú prostredníctvom výberového konania. Podmienky účasti na výberovom konaní sú tieto:

mať luxemburské štátne občianstvo;

mať občianske a politické práva a predložiť požadované potvrdenia o bezúhonnosti;

mať luxemburský diplom o ukončení právnického vysokoškolského vzdelania zodpovedajúci titulu magister alebo diplom z iného štátu o ukončení právnického vysokoškolského vzdelania zodpovedajúci titulu magister, ktorý uznal a schválil minister, do ktorého pôsobnosti patrí vysokoškolské vzdelávanie, v súlade s novelizovaným zákonom z 18. júna 1969 o vysokoškolskom vzdelávaní a schvaľovaní zahraničných vysokoškolských titulov; primerane ovládať luxemburský, francúzsky a nemecký jazyk;

absolvovať aspoň dvanásťmesačnú súdnu alebo notársku prax;

spĺňať potrebné podmienky fyzickej a duševnej spôsobilosti, ktoré sa overujú v rámci lekárskeho a psychologického vyšetrenia.

Výberové konanie pre prijímanie sudcov a štátnych zástupcov organizuje Komisia pre nábor a odbornú prípravu pomocných sudcov zložená výlučne zo sudcov a štátnych zástupcov (ďalej len „komisia“). Toto výberové konanie obsahuje tri písomné skúšky, ktoré sa týkajú občianskeho práva a občianskoprávneho konania, trestného práva a trestného konania, ako aj správneho práva a správnych sporov. Skúšky spočívajú predovšetkým vo vypracovaní návrhu rozsudku alebo rozhodnutia. Úspešní uchádzači musia získať aspoň tri pätiny zo všetkých bodov za všetky skúšky a aspoň polovicu zo všetkých možných bodov za každú skúšku. Poradie uchádzačov určí komisia podľa výsledných známok. Uchádzači sa prijímajú podľa umiestnenia v poradí.

Prijímanie na základe žiadosti

Ide o doplnkový spôsob prijímania, ku ktorému sa pristupuje len v prípade, ak sa výberovým konaním nedosiahol počet pomocných sudcov, ktorý každoročne stanovuje minister spravodlivosti.

Na predloženie žiadosti o prijatie je potrebné:

spĺňať určité požiadavky na účasť na výberovom konaní, a to hlavne podmienky uvedené vyššie v bodoch 1 až 4 a v bode 6;

mať diplom o ukončení súdnej praxe;

mať aspoň päťročnú prax vo výkone advokátskeho povolania.

Komisia pozýva uchádzačov na osobný pohovor. Na osobnom pohovore je prítomný aj psychológ, ktorý vydáva odôvodnený posudok o každom uchádzačovi. Kritériami výberu uchádzačov sú výsledky skúšok po ukončení doplnkových kurzov z oblasti luxemburského práva a záverečnej skúšky po absolvovaní súdnej praxe, odborná prax, prípadne doplňujúca kvalifikácia, ako aj prípadná publikačná činnosť. Uchádzačov vyberá komisia.

Ústava zaručuje nezávislosť sudcov od politickej moci. Z tohto hľadiska sú neodvolateľní. Zbavíť sudcu funkcie alebo dočasne pozastaviť výkon jeho funkcie možno iba rozsudkom. K ich preloženiu môže dôjsť len na základe nového menovania a s ich súhlasom. V prípade choroby alebo nekorektného správania im však možno dočasne pozastaviť výkon funkcie, odvolať ich alebo preložiť podľa zákonom stanovených podmienok.

Funkcia sudcu je nezlučiteľná s členstvom vo vláde, s poslancovým mandátom, s mandátom starostu, zástupcu starostu alebo poslanca obecného zastupiteľstva, s akoukoľvek platenou verejnou alebo súkromnou funkciou, s funkciou notára či súdneho exekútora, s vojskou a cirkevnou službou, ako aj s povolaním advokáta. Sudcovia a štátni zástupcovia sú nestranní a povinní zachovávať služobné tajomstvo. Výšku ich platu stanovuje zákon.

Viac informácií nájdete na [stránke venovanej povolaniu sudcu alebo štátneho zástupcu](#) na webovom sídle ministerstva spravodlivosti.

Advokáti

Povolanie advokáta upravuje **novelizovaný zákon z 10. augusta 1991** o povolaní advokáta.

Povolanie advokáta je **slobodné a nezávislé povolanie**. Povolanie advokáta možno vykonávať ako samostatnú zárobkovú činnosť. Advokáti sa môžu združovať v rámci právnickej osoby. Jedine advokáti sú oprávnení poskytovať právnu pomoc účastníkom konania alebo ich zastupovať, zastupovať ich v súdnom spore a obhajovať ich pred všetkými súdmi, prijímať ich doklady a listiny s cieľom predkladať ich súdom, vyhotovovať a podpisovať potrebné akty na zabezpečenie regulárneho postupu a vykonávať dôkazy pred súdom s cieľom dospieť k rozsudku.

Iba advokáti môžu obvykle a za odmenu poskytovať **právne poradenstvo** alebo vypracovať za inú osobu súkromné listiny. Advokáti zároveň zastupujú svojich klientov alebo im pomáhajú pred medzinárodnými súdmi, ako je Súdny dvor Európskej únie alebo Európsky dvor pre ľudské práva. Advokáti sú povinní zachovávať služobné tajomstvo, ktoré je pravidlom verejného poriadku a ktorého porušenie je trestné.

Predpokladom výkonu advokátskeho povolania v Luxembursku je **zápis do registra advokátov Advokátskej komory Luxemburského veľkovoľvodstva** (*Ordre des avocats établi au Grand-Duché de Luxembourg*). Platí to aj pre európskych advokátov, ktorí majú záujem vykonávať činnosť v Luxembursku na základe svojho pôvodného profesijného titulu (titulu z domovskej krajiny).

Register advokátov obsahuje **šest'** [zoznamov](#):

Zoznam 1: advokáti pôsobiaci pri súde (*avocats à la Cour*)

Zoznam 2: právnici (*avocats*)

Zoznam 3: honorárni advokáti (*avocats honoraires*)

Zoznam 4: advokáti z Európskej únie vykonávajúci činnosť na základe titulu z domovskej krajiny

Zoznam 5: advokátske spoločnosti s postavením advokáta pôsobiaceho pri súde

Zoznam 6: iné advokátske spoločnosti

Na zápis do registra advokátov Advokátskej komory v Luxembursku je potrebné splniť **tieto podmienky**:

predložiť príslušné potvrdenie o bezúhonnosti,

doložiť splnenie podmienok prijatia na súdnu prax alebo úspešne zložiť skúšku spôsobilosti advokátov z iného členského štátu Európskej únie stanovenú novelizovaným zákonom z 10. augusta 1991, ktorým sa pre povolanie advokáta stanovuje všeobecný systém uznávania vysokoškolských diplomov

udeľovaných po absolvovaní odbornej prípravy v trvaní minimálne 3 rokov, alebo doložiť splnenie podmienok na zápis do zoznamu advokátov vykonávajúcich činnosť v Luxemburskom veľkovevodstve na základe profesijného titulu z domovskej krajiny podľa novelizovaného zákona z 13. novembra 2002 o transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, do luxemburského práva, ovládať jazyk právnych predpisov a jazyky používané v úradnom styku a súdnictve v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime,

mať luxemburské štátne občianstvo alebo byť občanom členského štátu Európskej únie,

ovládať jazyk právnych predpisov a jazyky používané v úradnom styku a súdnictve v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime, čím nie je dotknutý článok 31-1 novelizovaného zákona z 10. augusta 1991. Úroveň, ktorú treba dosiahnuť, pokiaľ ide o ovládanie luxemburského a nemeckého jazyka, zodpovedá úrovni B2 Spoločného európskeho referenčného rámca v prípade porozumenia ústnemu prejavu a B1 pri ústnom prejave, a pokiaľ ide o nemecký jazyk, úroveň B2 v prípade porozumenia písomnému prejavu. Pokiaľ ide o francúzsky jazyk, v prípade porozumenia hovorenému aj písomnému prejavu, ako aj v prípade ústneho aj písomného prejavu sa vyžaduje úroveň B2 uvedeného rámca.

Odchylné od predchádzajúceho pododseku európski advokáti uvedení v článku 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, musia pri zápise do zoznamu 1 registra advokátov Advokátskej komory ovládať jazyk právnych predpisov v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime, pokiaľ svoje profesijné činnosti obmedzujú na tie činnosti, ktoré si nevyžadujú ovládanie ostatných jazykov v zmysle zákona z 24. februára 1984. Požadovaná úroveň jazykových znalostí zodpovedá úrovni uvedenej v predchádzajúcom pododseku.

Niekoľko spresnení, pokiaľ ide o jazykové požiadavky:

Advokáti zapísaní samostatne musia ovládať jazyk právnych predpisov v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime, ako aj všetky jazyky potrebné na výkon svojich profesijných činností, čím nie je dotknuté už uvedené.

Advokáti zapísaní na zozname 2 musia okrem toho ovládať jazyky používané v úradnom styku a súdnictve Luxemburského veľkovevodstva, ktoré sú nevyhnutné na plnenie ich povinností vyplývajúcich zo súdnej praxe.

Advokát, ktorý prijme prípad, musí mať potrebné odborné a jazykové znalosti. V opačnom prípade sa vystavuje riziku disciplinárnych sankcií.

Rada advokátskej komory (*Conseil de l'ordre*) môže so súhlasom ministra spravodlivosti oslobodiť uchádzača od podmienky štátnej príslušnosti na základe dôkazu reciprocitity zo strany **nečlenskej krajiny Európskej únie**, ktorej štátnym príslušníkom je **uchádzač**. To isté sa vzťahuje na uchádzačov, ktorí majú štátú politického utečenca a ktorí získali právo na azyl v Luxemburskom veľkovevodstve.

Iba advokáti zapísaní v zozname advokátov 1 sú oprávnení používať titul advokáta pri súde. Na tieto účely musia:

ako advokáti zapísaní v zozname advokátov 2 absolvovať 2-ročnú súdnu prax a po jej skončení úspešne absolvovať záverečnú praktickú skúšku, alebo úspešne zložiť skúšku spôsobilosti advokátov z iného členského štátu Európskej únie stanovenú novelizovaným zákonom z 10. augusta 1991, ktorým sa pre povolanie advokáta stanovuje všeobecný systém uznávania vysokoškolských diplomov udeľovaných po absolvovaní odbornej prípravy v trvaní minimálne 3 rokov,

alebo ako európski advokáti pripustení k výkonu činnosti na základe profesijného titulu z domovskej krajiny preukázať, že najmenej 3 roky vykonávali skutočnú a pravidelnú činnosť v Luxembursku v oblasti luxemburského práva vrátane práva Európskej únie, alebo sa na nich musia vzťahovať ustanovenia článku 9 ods. 2 novelizovaného zákona z 13. novembra 2002 o transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, do luxemburského práva.

Iba advokáti pôsobiaci pri súde sú oprávnení vykonávať úkony, pre ktoré zákony a nariadenia predpisujú zastupovanie právnym zástupcom, teda zastupovať účastníkov konania pred Ústavným súdom, správnymi súdmi, Najvyšším súdom (*Cour Supérieure de Justice*) a pred okresnými súdmi konajúcimi v občianskoprávných veciach, podávať za nich návrhy, prijímať ich doklady a listiny na účely ich predloženia sudcomi a zabezpečiť podpísanie potrebných listín, aby zaistili regulárnosť postupu a vykonali dokazovanie pred súdom s cieľom dospieť k rozsudku.

Advokáti, ktorí sú zapísaní v zozname advokátov 2, ako aj európski advokáti oprávnení vykonávať činnosť na základe profesijného titulu z domovskej krajiny, ktorí sú **zapísaní v zozname advokátov 4**, môžu vykonávať tieto úkony iba vtedy, ak im pomáha advokát pri súde zapísaný v zozname advokátov 1. Keďže je zastupovanie účastníkov konania na všetkých súdoch, na ktorých nie je zastupovanie právnym zástupcom povinné, vecou slobodného rozhodnutia, advokáti zapísaní v zozname advokátov 2 alebo v zozname advokátov 4 môžu na nich zastupovať účastníkov konania bez pomoci advokáta pri súde.

Súčasťou **prístupu k vzdelaniu advokáta**, ktorý upravuje nariadenie veľkovevodstva z 10. júna 2009 o organizácii súdnej praxe a o prístupe k notárskemu povolaniu, je profesijná stáž pozostávajúca z doplnkových kurzov z oblasti luxemburského práva a následná praktická stáž.

Po získaní osvedčenia o absolvovaní doplnkového vzdelávania v oblasti luxemburského práva môžu účastníci stáže požiadať o zápis do zoznamu 2 niektorej z advokátskych komôr v Luxembursku.

Cieľom súdnej praxe je naučiť sa v praxi vykonávať advokátske povolanie. Vysokoškolské štúdium umožňuje účastníkom stáže získať hlbšie znalosti z oblasti práva a doplnkové kurzy z oblasti luxemburského práva dopĺňujú tieto znalosti prostredníctvom praktického oboznámenia sa so špecifikami luxemburského práva. Počas súdnej praxe sa kladie dôraz najmä na praktické osvojenie si výkonu advokátskeho povolania jednak prostredníctvom jeho vykonávania pod dohľadom vedúceho stáže a jednak prostredníctvom navštevovania kurzov zameraných práve na praktickú prípravu na toto povolanie. Najmenej dvojročná praktická stáž je zavŕšená záverečnou praktickou skúškou. Po úspešnom vykonaní tejto skúšky sa uchádzač stane advokátom pôsobiacim pri súde a zapíše sa do zoznamu 1.

Riadiaci výbor môže účastníkovi stáže povoliť na základe jeho odôvodnenej a podloženej žiadosti absolvovanie najmenej 3 a najviac 6 mesiacov súdnej praxe v advokátskej kancelárii, ktorá sa nachádza v členskom štáte Európskej únie. Toto riadne schválené obdobie stáže sa započíta do trvania súdnej praxe.

Advokáti sú združení v komore, ktorá je nezávislá od orgánov verejnej moci a súdnictva. Existujú dve komory: **Advokátska komora v Luxemburgu** a **Advokátska komora v Diekirchi**. Každá komora má právnu subjektivitu. Advokátska komora má tieto orgány: zhromaždenie, radu advokátskej komory, predsedu advokátskej komory a pre celú advokáciu disciplinárnu a správnu radu.

Viac informácií nájdete na [stránke venovanej povolaniu advokáta](#) na webovom sídle ministerstva spravodlivosti.

Notári

Počet notárov je určený nariadením veľkovevodstva podľa článku 13 novelizovaného zákona z 9. decembra 1976 o organizácii notárstva. V súčasnosti pôsobí v celej krajine **36 notárov**.

Notári sú vyšší štátni úradníci určení na to, aby prijímali všetky listiny a zmluvy, ktorým účastníci chcú alebo musia dať charakter hodnovernosti pripisovaný úkonom verejného orgánu, aby ich opatril dátumom, uložili do úschovy, ako aj vydali ich rovnopisy a overené odpisy.

Notári nesmú sami alebo sprostredkované, priamo či nepriamo: vykonávať obchodnú činnosť; byť konateľmi, komplementármi, ustanovenými správcami alebo likvidátormi obchodnej spoločnosti alebo priemyselného či obchodného podniku; zasahovať do správy spoločností, podnikov alebo agentúr, ktorých predmetom činnosti je nákup, predaj, parcelácia alebo výstavba domov, a dohľadu nad nimi alebo v nich mať nejaký podiel; udržiavať s uvedenými spoločnosťami, podnikmi alebo agentúrami vzťahy, ktoré by mohli brániť slobodnému výberu notára účastníkmi úkonu; obvykle realizovať bankové

transakcie, diskontné obchody a sprostredkovateľstvo alebo burzové špekulácie okrem diskontných obchodov uskutočňovaných v súvislosti s ich úkonmi; prijímať peňažné vklady okrem tých, ktoré sa uskutočňujú na účel realizácie ich notárskych úkonov či vysporiadania dedičstva alebo v súvislosti s nimi; poskytovať službu v záležitosti, na ktorej sú sami zainteresovaní; využiť sprostredkovateľa pri úkonoch, ktoré nemôžu vykonávať priamo; z akéhokoľvek dôvodu zamestnávať obchodných zástupcov alebo realitných agentov.

Notárske listiny sú podľa ustanovení Občianskeho zákonníka záväzné. Ak sú opatrené doložkou vykonateľnosti, sú vykonateľné. Notári sú povinní používať pri spisovaní listín francúzsky alebo nemecký jazyk podľa toho, ktorý jazyk si vyberú účastníci úkonu.

Notári vykonávajú svoju činnosť na celom území štátu. Prostredníctvom svojej funkcie sa podieľajú na výkone verejnej moci.

Notárska komora (*Chambre des Notaires*) je zložená zo siedmich členov zvolených spomedzi luxemburských notárov valným zhromaždením notárov.

Notárska komora má okrem právomocí, ktoré jej udeľujú zákony a nariadenia, najmä tieto **právomoci**:

udržiavať disciplínu medzi notármi a vykonávať disciplinárnu právomoc prostredníctvom svojej disciplinárnej rady; predchádzať akýmkoľvek sporom medzi notármi alebo urovnávať takéto spory a v prípade, že nedôjde k zmiernu, vyjadriť svoj názor poskytnutím stanoviska,

urovnávať všetky spory medzi notármi a tretími stranami,

predkladať stanoviská k problematike notárskej odmeny, funkčných pôžitkov, miezd, honorárov za úradný výkon, nákladov a výdavkov účtovaných notármi,

ako aj ku všetkým sporom predloženým v tejto súvislosti občianskemu súdu,

prijímať do úschovy zoznamy prvopisov listín, kontrolovať účtovníctvo notárov,

zastupovať notárov veľkovejvodstva pri obhajobe práv a záujmov notárskeho stavu.

Disciplinárna rada sa skladá z predsedu Okresného súdu v Luxemburgu alebo sudcu, ktorý ho ako predsedu zastupuje, a štyroch členov Notárskej komory vymenovaných podľa poradia určeného dĺžkou praxe v tomto povolaní.

Disciplinárna rada vykonáva disciplinárnu právomoc vo vzťahu k všetkým notárom v týchto oblastiach: porušenie zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa výkonu notárskeho povolania, profesijné chyby alebo profesijná nebalosť, konanie v rozpore s profesijnou taktosťou a dôstojnosťou, ako aj s profesionálnou čťou a čestnosťou, to všetko bez toho, aby tým bola dotknutá žaloba, ktorá by mohla byť podaná v dôsledku takéhoto konania. Proti rozhodnutiu disciplinárnej rady môže podať odvolanie postihnutý notár, ako aj generálny prokurátor. Odvolanie sa podáva na občianskoprávny senát Najvyššieho súdu, ktorý rozhodne právoplatným rozsudkom.

Každý, kto sa chce stať notárom, musí spĺňať tieto predpoklady:

mať luxemburské štátne občianstvo alebo byť občanom členského štátu Európskej únie,

mať občianske práva a vykonávať politické práva,

dosiahnuť vek aspoň 25 rokov a mať diplom notárskeho kandidáta podľa luxemburského práva (súčasný režim) alebo [osvedčenie o absolvovaní stáže](#), ktoré je predpokladom prístupu k notárskej funkcii (predchádzajúci režim),

ovládať jazyk právnych predpisov a jazyky používané v úradnom styku a súdnictve v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime.

Viac informácií nájdete na [stránke venovanej povolaniu notára](#) na webovom sídle ministerstva spravodlivosti.

Ostatné právnické profesie

Súdni vykonávatelia (exekútori)

Súdny vykonávateľ (*huissier de justice*) je vyšší súdny úradník, ktorý je ako jediný oprávnený:

doručovať listiny a súdne príkazy a doručovať úradné oznámenia podľa zákonov a nariadení v prípadoch, keď spôsob oznámenia nie je upravený zákonom, vykonávať súdne rozhodnutia, ako aj vykonateľné akty alebo tituly.

Súdny vykonávateľ je oprávnený na:

vymáhanie všetkých pohľadávok mimosúdnou alebo súdnou cestou. Táto právomoc zahŕňa právo podpísať v mene navrhovateľov návrh na vydanie

platobného rozkazu alebo návrh na zaistenie pohľadávky z pravidelných dávok,

ocenenie nábytku, hnutelných vecí a úrody a ich predaj prostredníctvom verejných aukcií v súlade s uplatniteľnými zákonmi a nariadeniami.

Súdom môže byť splnomocnený na zabezpečenie:

čisto vecných zistení bez akéhokoľvek stanoviska k skutkovým alebo právnym dôsledkom, ku ktorým môžu tieto zistenia viesť,

obdobných zistení vykonávaných na žiadosť súkromných osôb, pričom v oboch prípadoch majú tieto zistenia preukaznosť do chvíle, kým sa nepreukáže opak.

Cenník úkonov súdnych vykonávateľov (exekútorov) je stanovený nariadením veľkovejvodstva.

Komora súdnych vykonávateľov (*Chambre des huissiers de justice*) zastupuje toto povolanie na celoštátnej úrovni. Jej správu zabezpečuje trojčlenná rada zložená z predsedu, tajomníka a pokladníka. Predseda zastupuje komoru súdnych vykonávateľov v súdnych aj mimosúdnych záležitostiach.

Viac informácií nájdete na [stránke venovanej povolaniu súdneho vykonávateľa](#) na webovom sídle ministerstva spravodlivosti.

Súdni zapisovatelia

Vedúci súdny zapisovateľ (*greffier en chef*) plní úlohy vedúceho súdnej kancelárie a personálneho vedúceho. Medzi administratívne úlohy vedúceho súdneho zapisovateľa patrí najmä vydávanie kópií advokátom a súkromným osobám (napr. osvedčenia o rozvode na účely jeho prepisu v inej krajine), vydávanie odpisov/rovnopisov súdnych rozhodnutí, ukladanie holografných závetov, správa vyhlásení v rámci dedičských konaní, prisahy súdnych zapisovateľov, príprava valných zhromaždení, vedenie štatistiky, ako aj dohľad nad archívmi. Napokon prijíma námietky týkajúce sa zaujatosti sudcov podané stranami v konaní.

Úlohou **súdnych zapisovateľov** je pomáhať sudcovi pri všetkých aktoch a protokoloch, ktoré vyhotovuje, t. j. počas pojednávania, vypočítaní strán pred súdom, vyšetrovaní, overovaní na mieste, pitiev, konkurzných inventúr, vypracúvaní rozsudkov a výsluchov osôb v poručníctve alebo opatrovníctve. Sudca nemôže konať bez svojho súdneho zapisovateľa.

Úlohy súdnych zapisovateľov sú stanovené v článku 78 a nasledujúcich článkoch novelizovaného zákona zo 7. marca 1980 o organizácii súdov.

Prístup k povolaniu súdneho zapisovateľa sa riadi novelizovaným zákonom zo 16. apríla 1979, ktorým sa stanovuje [všeobecný štatút štátnych zamestnancov](#).

Súvisiace odkazy

[Ministère de la Justice \(Ministerstvo spravodlivosti\)](#)

Posledná aktualizácia: 20/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Maďarsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Maďarsku.

Právnické profesie – úvod

Prokurátori

Sudcovia

Právnici

Notári

Ostatné právnické profesie

Právnické profesie – úvod

V tejto časti sa nachádza prehľad o právnických profesiách v Maďarsku, o prokurátoroch, sudcoch, advokátoch, právnych poradcov, notároch a o exekútoroch.

V Maďarsku konajú predstavitelia právnických profesií (advokáti, notári, exekútori) nezávisle, ale pod odbornou správou v rámci systému komôr. Členstvo v komore je podmienkou vykonávania ich činnosti a komory majú právo kontrolovať svojich členov. Táto kontrola sa uskutočňuje s cieľom zabezpečiť, aby boli služby poskytované členmi na primeranej úrovni.

Prokurátori (ügyész)

Organizácia

V maďarských ústavných predpisoch sa stanovuje, že **úrad prokurátora** (Ügyészség) vykonáva činnosti špecifikované zákonom pri vyšetrowaní, vedie trestné stíhanie na súde a je zodpovedný za overovanie zákonnosti trestnoprávných opatrení.

Úrad prokurátora pomáha zabezpečiť, aby sa každý riadil zákonom, a presadzuje jeho vykonávanie v prípade jeho porušenia, a to v prípadoch a spôsobom definovaným v zákone.

Štátna prokuratúra (Ügyészség) je centralizovaná organizácia, ktorú vedie generálny prokurátor (legfőbb ügyész) a ktorý sa zodpovedá parlamentu.

Prokurátorov vymenúva a odvoláva generálny prokurátor.

Prokurátori sú vymenovaní najskôr na tri roky a po uplynutí tohto obdobia na neurčité obdobie.

Predpisy, ktorými sa riadi úrad prokurátora, stanovuje zákon.

Úlohy a povinnosti

Úlohy, povinnosti a právny štatút prokurátorov upravuje zákon. Prokuratúra je jednotný orgán a všetci prokurátori majú rovnaký právny štatút.

Úrad prokurátora (ügyészség):

vyšetruje prípady stanovené zákonom o trestnoprávných súdnych konaniach,

kontroluje, či vyšetrovanie prebieha v súlade s príslušnými právnymi ustanoveniami,

vykonáva ostatné právomoci súvisiace s vyšetrovaním,

pripravuje a podáva žaloby a vedie trestné stíhanie v trestnoprávných súdnych konaniach, presadzuje právo na odvolanie stanovené zákonom,

kontroluje, či vykonávanie trestov prebieha v súlade s príslušnými právnymi ustanoveniami,

zúčastňuje sa na ďalších občianskoprávných, zamestnaneckých, správnych a obchodných konaniach, ktoré sa riadia Občianskym súdnym poriadkom (polgári perrendtartás), ak držiteľ práva nie je schopný z nejakého dôvodu brániť svoje práva,

v rámci všeobecnej kontroly zákonnosti (általános törvényességi felügyelet) zabezpečuje dodržiavanie zákona,

v rámci všeobecnej kontroly zákonnosti (általános törvényességi felügyelet) zabezpečuje dodržiavanie zákona,

prijíma opatrenia, ktoré sú potrebné na ochranu dieťaťa v súvislosti s trestným činom spáchaným na maloletých,

vykonáva úlohy vyplývajúce z medzinárodných záväzkov, najmä právnú pomoc,

Plní úlohy vo vzťahu k Eurojustu – prispieva k zabezpečeniu toho, aby všetky spoločenské organizácie, vládne orgány a občania dodržiavali zákon, a

presadzuje vykonávanie zákonných ustanovení v prípade, že bol porušený zákon.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovom sídle **Prokuratúry Maďarskej republiky** (Magyar Köztársaság Ügyészsége).

Sudcovia

Organizácia

Ústava určuje, že sudcovia sú nezávislí: rozhodujú na základe zákona a v súlade so svojím presvedčením a pri vydávaní rozsudkov ich nemožno ovplyvňovať ani usmerňovať.

Právo **vymenúvať sudcov má prezident Maďarska** (köztársasági elnök).

Každý, kto sa chce stať sudcom, musí spĺňať tieto kritériá:

mať maďarské štátne občianstvo,

mať čistý register trestov,

mať volebné právo,

mať vysokoškolské právnické vzdelanie,

mať zloženú skúšku Maďarskej advokátskej komory (szakvizsgával rendelkezik),

predkladať majetkové priznanie ustanovené zákonom a

mať aspoň jeden rok praxe ako súdny úradník (bírószági titkár) alebo úradník okresného prokurátora (ügyészségi titkár) alebo ako sudca ústavného súdu,

vojenský sudca, verejný notár, právny zástupca alebo právny poradca alebo vo funkcii na ústrednom orgáne verejnej správy (központi közigazgatási szerv),

ktorá si vyžaduje zloženie právnických skúšok.

Porotcovia

V súlade s ústavnými predpismi sa **prísediaci sudcovia/porotcovia** (nem hivatásos bíró/ülnök) môžu zúčastňovať aj na **súdnych konaniach**.

Uchádzači nesmú mať záznam v registri trestov, musia mať volebné právo, byť maďarskými štátnymi občanmi a mať viac ako 30 rokov. Okrem týchto požiadaviek musia prísediaci na vojenskom súde (katonai ülnök) slúžiť v profesionálnych zložkách maďarských ozbrojených síl (Magyar Honvédség) alebo pracovať v orgánoch činných v trestnom konaní.

Porotcovia sa volia na **obdobie štyroch rokov**.

V **trestnoprávných konaniach** sú miestne sudy zložené z **jedného sudcu z povolania** (hivatásos bíró) a **dvoch prísediacích sudcov** za okolností, keď za vyšetrovaný trestný čin hrozí odňatie slobody na osem a viac rokov. Župný súd (megyei bírószág), ktorý koná ako súd prvého stupňa, môže vykonávať svoju činnosť prostredníctvom senátu (tanács), ktorú tvorí **jeden sudca z povolania a dvaja porotcovia**.

V **občianskoprávných konaniach** môže senát zložený z **jedného sudcu z povolania a dvoch prísediacích sudcov** zasadať v prípadoch, ktoré určuje zákon.

Súdni úradníci, súdni tajomníci

Absolventi právnických fakúlt sú zamestnaní na súdoch v pozícii súdnych úradníkov alebo súdnych tajomníkov, aby získali znalosti a skúsenosti, **kým sa stanú sudcami**. Môžu vystupovať ako sudcovia len v tých súdnych konaniach a za podmienok, ktoré určuje zákon.

Informačné hárky o zamestnancoch súdov možno nájsť na internetových adresách:

úradníci (407 Kb) [en](#)

súdny úradník (382 Kb) [en](#)

súdny tajomník (286 Kb) [hu](#)

fyzickí pracovníci (280 Kb) [hu](#)

Právníci

Obhajcovia/Advokáti (ügyvéd/ügyvéd)

Advokáti (ügyvéd) pri vykonávaní svojej profesie pomáhajú svojim klientom uplatniť svoje práva a plniť svoje povinnosti. Advokáti (ügyvéd) môžu vykonávať **právne zastupovanie** vo všetkých prípadoch a **pred všetkými orgánmi**. Advokáti sú nezávislí pri vykonávaní svojej profesionálnej činnosti, čo znamená, že nesmú byť ovplyvňovaní a nesmú mať také záväzky, ktoré by mohli ohroziť túto nezávislosť.

Činnosti, za ktoré sa poskytuje odmena, ktoré môžu vykonávať iba advokáti:

zastupovanie a obhajoba v trestných veciach,

právne poradenstvo,

príprava a zostavovanie právnych listín,

nakladanie s peniazmi a cenami, ktoré boli zverené do úschovy v súvislosti s uvedenými činnosťami.

Hoci tieto činnosti nepatria výlučne do okruhu činností advokátov, vzhľadom na požiadavky súčasných hospodárskych pomerov môžu advokáti vykonávať aj úlohy ako je napríklad **daňové poradenstvo**, úkony súvisiace s **prevodom nehnuteľností** a mimosúdna **mediácia** (peren kívüli közvetítés).

Advokátsku činnosť môže vykonávať každý, kto je zapísaný v advokátskej komore (kamara) a zložil advokátsky sľub (ügyvédi eskü).

Kritériá prijatia do advokátskej komory:

štátne občianstvo členského štátu Európskeho hospodárskeho priestoru (Európai Gazdasági Térség),

žiadny záznam v registri trestov,

vysokoškolské vzdelanie a maďarská odborná právnická skúška (jogi szakvizsga),

poistenie zodpovednosti za škodu a vhodné kancelárske priestory.

Advokáti z členských štátov Európskej únie môžu v Maďarsku vykonávať advokátsku činnosť ako **poskytovatelia ad hoc služieb**, poskytovatelia **pravidelných služieb** a ako **členovia advokátskej komory** (ügyvédi kamara). Poskytovatelia *ad hoc* služieb sú povinní zaregistrovať sa v advokátskej komore, ktorá je príslušná podľa miesta, kde poskytujú služby, zatiaľ čo advokáti, ktorí chcú poskytovať pravidelné advokátske služby, musia požiadať o členstvo v advokátskej komore, ktorá je príslušná podľa miesta ich kancelárie.

Advokáti z krajín Európskej únie (európai községi ügyvéd), zapísaní v registri, môžu požiadať o členstvo v advokátskej komore, ak spĺňajú zákonom stanovené požiadavky [napr. uplynulo zákonom stanovené obdobie praxe, ale preukážu svoje znalosti maďarského práva (ako aj práva Európskej únie), svoje dostatočné znalosti maďarského jazyka, potrebné na výkon svojich činností atď.].

Právnik z krajiny Európskej únie, ktorý bol prijatý za člena advokátskej komory, je oprávnený používať odborný titul advokát (ügyvédi cím) a vzťahujú sa na neho tie isté predpisy ako na maďarských advokátov.

Advokáti sú viazaní **povinnosťou mlčanlivosti**, ktorá sa týka všetkých skutočností a údajov, o ktorých sa dozvedia pri výkone svojho povolania.

V súlade so všeobecným pravidlom sa **odmena** advokáta spravuje **voľnou dohodou** medzi advokátom a jeho klientmi. Odmena advokáta je upravená iba vtedy, keď koná ako verejný obhajca (kirendelt védő) v súdnom konaní.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovom sídle [Advokátskej komory Maďarska](#) (Magyar Ügyvédi Kamara).

Právni poradcovia (jogtanácsos)

Základnou úlohou právnych poradcov je uľahčovať pôsobenie organizácie, v ktorej sú zamestnaní. Právni poradcovia **vykonávajú právne zastúpenie v organizácii, ktorá ich zamestnáva**, poskytujú právne poradenstvo a informácie; pripravujú návrhy, zmluvy a iné písomnosti a zúčastňujú sa na organizovaní právnej agendy. V súlade so všeobecným pravidlom právni poradcovia – na rozdiel od advokátov – vykonávajú svoje povinnosti (ktoré nie sú natoľko rozsiahle ako povinnosti advokátov) **ako zamestnanci**. **Odmena právnych poradcov** sa zakladá na právnych predpisoch, ktoré upravujú pracovný pomer. Ktokoľvek zapísaný v **registri, ktorý vedie župný súd** – v Budapešti to je Mestský súd v Budapešti (Fővárosi Bíróság) – sa môže stať právnym poradcom.

Uchádzač musí:

mať štátne občianstvo jedného z členských štátov, ktoré sú signatármi Dohody o európskom hospodárskom priestore (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás),

mať čistý register trestov,

mať vysokoškolské vzdelanie;

mať zloženú maďarskú odbornú právnickú skúšku a

byť zapísaný v registri.

V niektorých prípadoch môže **minister spravodlivosti** (az igazságügyért felelős miniszter) **udeliť výnimku z podmienky štátneho občianstva**.

Notári (közjegyző)

Notári (közjegyző) v rámci svojich právomocí stanovených zákonom dbajú na úradný výkon spravodlivosti ako súčasť štátneho systému súdnictva.

Cieľom notárskej činnosti je predchádzať vzniku právnych sporov. Notári sú oprávnení vykonávať svoju činnosť, iba ak sú členmi **Notárskej komory** (Közjegyzői Kamara). Podľa zákona notárov **vymenúva minister spravodlivosti a prideľuje ich do určitej lokality a na dobu neurčitú**.

Notári sú povinní uzatvoriť poistenie zodpovednosti za škodu a udržiavať ho v platnosti počas obdobia vykonávania svojej odbornej činnosti.

Do okruhu **výhradnej činnosti notárov** patrí osvedčovanie právnych úkonov, právne významných dokumentov a skutočností vo verejných listinách (közokirat).

Jednou z tradičných úloh notárov je vedenie dedičského konania a ďalších nesporných konaní. Ďalšou významnou úlohou, ktorú vykonávajú notári, je registrácia záložných práv k hnutelným veciam, ako aj nakladanie s vecami uloženými do úschovy, v rámci ktorej prijímajú peniaze, cennosti a cenné papiere na základe splnomocnenia zúčastnených strán s cieľom odovzdať veci, ktoré boli uložené do úschovy, oprávnenej osobe.

Za činnosti, ktoré sú z hľadiska času, právneho posúdenia a zodpovednosti priemerne náročné, vykonávané v rámci svojej funkcie, majú notári nárok na **odmenu vo výške stanovenej zákonom**. Vo výnimočných prípadoch (napr. v prípadoch, ktoré si vyžadujú mimoriadne zložitú posúdku) sa výška odmeny môže líšiť od bežnej výšky odmeny. Ak možno vyjadriť hodnotu, ktorú má predmet činnosti notára, odmena notára sa stanoví na základe tejto hodnoty. Ak nemožno vyjadriť hodnotu, ktorú má predmet činnosti notára, odmenu notára je potrebné stanoviť na základe času, ktorý venoval tejto odbornej činnosti.

Cena osvedčenia odpisu listiny notárom je pevne stanovená.

Keďže **maďarské štátne občianstvo** je základným predpokladom pre výkon funkcie sudcu, prokurátora, súdneho úradníka, exekútora a notára, cudzí štátni príslušníci nemôžu v Maďarsku zastávať tieto funkcie.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovom sídle [Národnej notárskej komory Maďarska](#) (Magyar Országos Közjegyzői Kamara).

Ostatné právnické profesie

Exekútori

Opatrenia súvisiace s výkonom rozhodnutia vykonávajú **exekútori** [nezavislí súdni exekútori (önálló bírósági végrehajtó) a exekútori župných súdov (megyei bírósági végrehajtó)].

V súlade so všeobecným pravidlom **nároky priznané v súdnych rozhodnutiach** (bírósági határozat), ktoré boli vydané v občianskoprávných veciach, vymáhajú nezavislí súdni exekútori. Nezavislých súdnych exekútorov **vymenúva minister spravodlivosti, ktorý zároveň určuje konkrétny miestny súd (helyi bíróság) v danom súdnom obvode, na ktorom budú pôsobiť.**

Nezavislí súdni exekútori **nie sú zamestnancami štátu; ich príjem predstavujú platby klientov**, ktoré sú odmenou za ich prácu.

Rozsah ich činností je takýto:

vykonávanie exekúcií založených na nariadení o exekúcii (végrehajtási lap), ktoré vydal súd,

vykonávanie exekúcií založených na príkaze na exekúciu (végrehajtási záradék), ktoré vydal súd,

vykonávanie exekúcií založených na súdnom príkaze alebo pozastavení exekúcie alebo príkaze na prenos végrehajtást elrendelő, letiltő, átutalási végzés) dekrétu priameho súdneho oznámenia (közvetlen bírósági felhívás).

Exekútori **župných súdov** pracujú na župných súdoch a na súde hlavného mesta (Fővárosi Törvényszék). Exekútora župného súdu pre konkrétny župný súd vymenúva predseda župného súdu na dobu neurčitú. Predseda župného súdu vyhlasuje na obsadenie úradu exekútora župného súdu verejnú súťaž.

Exekútor župného súdu je zamestnancom župného súdu a príjmom príspevkov založených na tomto pracovnom vzťahu.

Exekútori župných súdov vymáhajú „súdne nároky“ (ak je ich oprávneným vlastníkom štát), súdne nároky predstavujú náklady občianskych súdnych alebo trestných konaní, ktoré sú predplatené štátom. Výber nákladov za trestné konania, konfiškácia majetku a výber ostatných finančných pokút predstavujú úlohy exekútorov župných súdov. Do ich právomoci patrí tiež výber predplatených detských prídavkov, ktoré predstavujú súdne nároky. Okrem toho exekútori župných súdov vymáhajú nároky, ak je ich oprávneným vlastníkom súd, Národná rada pre spravodlivosť, úrad Národnej rady pre spravodlivosť, ministerstvo spravodlivosti, inštitút súdnych znalcov alebo štát.

Oblasť právomocí exekútorov sa zhoduje s oblasťou právomocí súdu.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovom sídle [Komory súdnych exekútorov Maďarska](#) (Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara).

Organizácie poskytujúce právne služby pro bono (bezplatne)

Právne poradne (jogi klinika) fungujú na univerzitách a v niekoľkých mimovládnych maďarských a medzinárodných organizáciách, ktoré sú činné v tejto oblasti.

Súvisiace odkazy

[Domovská stránka Národnej notárskej komory Maďarska](#) (A Magyar Országos Közjegyzői Kamara honlapja)

[Domovská stránka Komory súdnych exekútorov Maďarska](#) (A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara honlapja)

[Domovská stránka prokuratúry Maďarska](#) (A Magyar Köztársaság Ügyészségének honlapja)

[Domovská stránka Advokátskej komory Maďarska](#) (A Magyar Ügyvédi Kamara honlapja)

Posledná aktualizácia: 15/02/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Malta

Na tejto stránke je uvedený prehľad právnických povolání na Malte.

Právnické povolania – úvod

Právnickými povolania na Malte sú povolania advokáta, notára a právneho zástupcu.

Advokáti majú právo zastupovať účastníka konania na všetkých súdoch.

Notári sa považujú za verejných činiteľov a vypracúvajú a uverejňujú verejné akty.

Právni zástupcovia majú právo zastupovať účastníka konania na súdoch nižšieho stupňa: v praxi väčšinou ich práca pozostáva z činností nadväzujúcich na právne akty, ktoré sa týkajú súdnych vecí, ako aj iných nárokov v súdnom registri.

Právnické povolania na Malte tvoria unitárny systém, v rámci ktorého sa spomedzi advokátov vykonávajúcich právnické povolanie menujú prokurátori.

Prokurátori

Organizácia

Podľa článku 91 Ústavy je **generálny prokurátor** poverený plnením ústavných funkcií a v kapitole 90 maltského zákonníka (Predpis o generálnom prokurátovi) sa zriaďuje Generálna prokuratúra ako vládny orgán, ktorá je zároveň aj obhajcom republiky.

V súlade s ustanoveniami maltskej Ústavy má generálny prokurátor stanovenú dĺžku funkčného obdobia a vo veciach týkajúcich sa trestných stíhaní rozhoduje nezávisle, pričom vykonáva aj funkcie týkajúce sa trestných stíhaní stanovené v Trestnom zákone.

Generálnemu prokurátorovi pomáha zástupca generálneho prokurátora a ďalší úradníci.

Úlohy a povinnosti

Generálny prokurátor je **hlavným prokurátorom** na trestných súdoch. V súlade s nariadeniami o stíhaní trestných činov (prechodné ustanovenia) z roku 2020 (právne upozornenie č. 378 z roku 2020), ktoré nadobudli účinnosť 1. októbra 2020, je generálnemu prokurátorovi zverená právomoc rozhodnúť o tom, či sa stíhanie začne na zmierovacom súde ako na vyšetrovacom súde pre kategóriu závažných trestných činov, ako sú:

teroristické činy, financovanie terorizmu a vedľajšie trestné činy podľa pododdielu IV A hlavy IX časti II prvej knihy Trestného zákona;

nezákonné vymáhanie, vydieranie, podplácanie, ovplyvňovanie a korumpovanie, obchodovanie s vplyvom a podvodné účtovníctvo podľa pododdielu IV hlavy III časti II prvej knihy Trestného zákona;

trestné činy prania špinavých peňazí podľa článku 3 zákona o predchádzaní praniu špinavých peňazí okrem situácií, ak sú takéto trestné činy stíhané spoločne s trestnými činmi podľa vyhlášky o nebezpečných liečivách alebo vyhlášky o lekárskech a príbuzných povolaniach;

případy podvodov a zneužívania, pri ktorých spôsobená finančná strata dosahuje aspoň päťdesiat tisíc eur (50 000 EUR);

pokusy o spáchanie uvedených trestných činov alebo zosnovanie zločineckej skupiny s cieľom spáchať uvedené trestné činy alebo sa na nich podieľať.

Pri výkone právomocí na začatie, vykonávanie alebo ukončenie trestného stíhania, ktoré mu boli udelené akýmkoľvek zákonom, v ktorom sa povoľuje výkon takýchto právomocí, nesmie generálny prokurátor podliehať žiadnemu usmerňovaniu ani kontrole zo strany žiadnej osoby alebo iného orgánu okrem prípadov, ak sa v danom zákone stanovuje:

súdne preskúmanie rozhodnutia o tom, že sa nevykoná žiadne stíhanie, alebo akéhokoľvek iného rozhodnutia na základe nezákonnosti alebo neopodstatnenosti; alebo

súdne preskúmanie rozhodnutia generálneho prokurátora o tom, že sa stíhanie vykoná na vyššom trestnom súde, na ktorom sa udeľuje závažnejší trest ako na nižšom trestnom súde, a to na základe kritérií stanovených zákonom.

Právny zástupca štátu

Organizácia

Úrad právneho zástupcu štátu bol zriadený 18. decembra 2019 ako samostatný právny subjekt, ktorý vykonáva určité funkcie a povinnosti predtým patriace do právomocí Generálnej prokuratúry. V súlade s článkom 91A Ústavy vykonáva právny zástupca štátu ústavné funkcie. Úrad právneho zástupcu štátu je zriadený ako vládny orgán v súlade s kapitolou 603 maltského zákonníka Zákon o právnom zástupcovi štátu.

V súlade s maltskou Ústavou má právny zástupca štátu stanovenú rovnakú dĺžku funkčného obdobia ako generálny prokurátor a pri výkone svojich funkcií musí konať na základe vlastného úsudku a nesmie podliehať žiadnemu usmerňovaniu ani kontrole zo strany inej osoby či orgánu.

Pomáha mu zástupca právneho zástupcu štátu a ďalší právnici.

Úlohy a povinnosti

Právny zástupca štátu je hlavným právnym poradcom vlády, pričom právnici úradu právneho zástupcu štátu zastupujú vládu pred občianskymi súdmi a Ústavným súdom.

Úrad právneho zástupcu štátu **zastupuje Maltskú republiku** pred medzinárodnými súdmi vrátane Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva a jeho právnici zastupujú vládu na medzinárodných zasadnutiach týkajúcich sa právnej a justičnej spolupráce.

Okrem toho tento úrad pomáha pri **vypracúvaní právnych predpisov** a ratifikácii právnych predpisov parlamentom.

Sudcovia

Organizácia

Sudcov a zmierovacích sudcov vymenúva prezident republiky na odporúčanie Výboru pre menovanie sudcov, ktorý bol zriadený na základe článku 96A Ústavy. Predsedu Najvyššieho súdu menuje prezident republiky na základe uznesenia Snemovne reprezentantov, za ktoré hlasovali aspoň dve tretiny jej členov.

Všetci sudcovia a zmierovací sudcovia sú nezávislí od výkonnej moci a majú stanovenú dĺžku funkčného obdobia. Za zmierovacieho sudcu možno vymenovať osobu, ktorá pôsobila na Malte ako advokát aspoň sedem rokov, a za sudcu osobu, ktorá pôsobila na Malte ako advokát aspoň dvanásť rokov.

O disciplinárnych opatreniach týkajúcich sa sudcov, ktoré nemusia viesť k odvolaniu sudcu z funkcie, rozhoduje Komisia pre výkon spravodlivosti. Proti rozhodnutiam týkajúcim sa uvedeného sa možno odvolať na Ústavnom súde. Pri výkone svojich funkcií je Komisia poverená vykonávaním všetkých právomocí občianskych súdov. Ak komisia zistí, že prešetrované správanie môže viesť k odvolaniu rozhodcu, mala by odporučiť prezidentovi republiky odvolanie rozhodcu z úradu na základe dokázaného zavinenia alebo dokázanej neschopnosti vykonávať funkcie úradu. Rozhodca sa môže proti tomuto odporúčaní odvolať na Ústavnom súde.

Organizácia právnických povolání: Advokáti

Právnicki/advokáti

Úlohy a povinnosti

Advokáti sú odborníci s povolením poskytovať **právne poradenstvo a stanoviská**, ako aj **zastupovať** klientov na súdoch, tribunáloch alebo iných právnych fórach.

Na výkon praxe advokáta na Malte je potrebné získať povolenie vydané prezidentom republiky, ktoré obsahuje štátnu pečať Malty. Pred začatím výkonu praxe musia osoby s takýmto povolením zložiť prísahu vernosti a služobnú prísahu na verejnom pojednávaní odvolacieho súdu.

Organizácia

Advokátov prijatých do právnickej profesie na Malte zastupuje **Maltská advokátska komora**. Je to dobrovoľná nepolitická mimovládna organizácia financovaná z poplatkov členov a prostriedkov získaných z činností, ktoré organizuje, pričom je právne uznaná ako konzultačný a participatívny orgán advokátov vo veciach organizácie a výkonu spravodlivosti.

Na Malte existuje len jeden druh advokáta, preto sa pojmy „**právny zástupca**“ a „**advokát**“ používajú zameniteľne. Toto povolanie reguluje **Komisia pre výkon spravodlivosti**, ktorá sa skladá z prezidenta Malty, predsedu Najvyššieho súdu, dvoch sudcov, dvoch zmierovacích sudcov, predsedu advokátskej komory a dvoch odborníkov pracujúcich v oblasti práva. Všetky sťažnosti na advokátov rieši výbor zložený z piatich advokátov, ktorý potom odporučí Komisii pre výkon spravodlivosti disciplinárne opatrenie, ktoré sa má prijať. Troch z piatich advokátov menuje advokátska komora, ktorá má teda účinné právomoci v oblasti regulácie tohto povolania.

Advokátska komora má informačné webové sídlo venované tomuto povolaniu, ktoré obsahuje aj **adresár**. Tento adresár je rozdelený na dve časti: časť prístupnú verejnosti, ktorá obsahuje údaje o všetkých advokátoch, ktorí sú členmi advokátskej komory, a súkromnú časť pre členov, ktorá obsahuje údaje o všetkých advokátoch známych advokátskej komore.

Za posledné roky komora zorganizovala viacero akademických konferencií a seminárov, ako aj sériu mesačných prednášok s cieľom podporiť kultúru neustáleho právneho rozvíjania všetkých advokátov.

Právne databázy

Na webovom sídle vlády lawyersregister.gov.mt sa poskytuje oficiálny zoznam advokátov s menami a ďalšími údajmi o advokátoch s povolením, ktorí súhlasili so zverejnením svojich profesijných údajov v tomto registri. Tento register je verejne dostupný.

Notári

Úlohy a povinnosti

Notári sú verejní činitelia s povolením prijímať akty vypracované akoukoľvek osobou počas jej života, ako aj závetý, a pripísať im právnu moc. V dôsledku takejto povinnosti a zodpovednosti zabezpečujú aj úschovu takýchto písomností a môžu vydávať ich kópie. V kapitole 55 maltského zákonníka (Zákon o notárskej profesii a notárskych archívoch) sa stanovujú ďalšie právomoci a funkcie notárov.

Pred začatím výkonu tohto povolania musia notári zložiť prísahu vernosti a služobnú prísahu pred odvolacím súdom.

Dohľad nad všetkými notármi, notárskymi archívmi a verejným registrom vykonáva špeciálny súd s názvom **Súd pre revíziu notárskych aktov**. Tento súd je zložený z členov vymenovaných ministrom zodpovedným za notárske záležitosti spomedzi penzionovaných sudcov a zmierovacích sudcov a spomedzi advokátov a notárov.

Súd môže vždy, keď to považuje za rýchlejšie, a bez predchádzajúceho upozornenia navštíviť a kontrolovať archívy, verejný register alebo úrad akéhokoľvek notára.

Každoročne v januári sa v **Maltskom vládnom vestníku** uverejňujú údaje o všetkých notároch vykonávajúcich prax na Malte.

Organizácia

Notárska komora je všeobecným orgánom dohliadajúcim na notárske povolanie, ktorý je oprávnený buď z vlastnej iniciatívy, alebo na základe prijatia sťažnosti, prešetriť správanie akéhokoľvek notára, ktorý nedodržiava dobré spôsoby požadované pri výkone notárskeho povolania. Komora môže riešiť aj obvinenia zo zanedbania alebo zneužitia, ktorého sa notár dopustil pri výkone svojej profesie alebo v súvislosti s profesijnými záležitosťami, ak sa táto právomoc neudeli inému orgánu, ako sa to stanovuje v článkoch 85 a 94 kapitoly 55 maltského zákonníka (Zákon o notárskom povolaní a notárskych archívoch) alebo v inom právnom predpise.

Právne databázy

 Oficiálne webové sídlo Notárskej komory (Malta) obsahuje informácie o **Notárskej komore**, všeobecné informácie, ktoré sú užitočné pre verejnosť aj notárov, ako aj adresár s údajmi o notároch vykonávajúcich svoju prax na Malte. K databáze má bezplatný prístup široká verejnosť.

Ostatné právnické povolania

Právni zástupcovia

Na výkon praxe právneho zástupcu na Malte je potrebné získať povolenie vydané prezidentom republiky, ktoré obsahuje štátnu pečať Malty. Pred začatím výkonu praxe musia osoby s takýmto povolením zložiť prísahu vernosti a služobnú prísahu na verejnom pojednávaní odvolacieho súdu.

Hlavnou povinnosťou právneho zástupcu je pomáhať advokátovi, ktorý mu zadáva úlohy v súvislosti so súdnym konaním. Zúčastňuje sa teda na vypracúvaní písomných vyjadrení pre súdne registre v mene klientov a vo všeobecnosti poskytuje ďalšie služby v súvislosti s prípravou žalôb podávaných advokátmi.

Právni zástupcovia majú právo zastupovať účastníka konania na zmierovacích súdoch, špeciálnych súdoch a v radách. Takisto môžu poskytovať poradenstvo.

Za reguláciu tohto povolania na Malte zodpovedá **Komisia pre výkon spravodlivosti**.

Úrad pre služby súdov

 Úrad pre služby súdov zodpovedá za správu súdov na Malte. Úrad zodpovedá za registre a úradníkov k nim pridelených, podávanie a doručovanie súdnych aktov, výkon exekučných titulov, ako napríklad rozsudkov a príkazov, prostredníctvom súdom vymenovaných poverencov a iných úradníkov, aukčný predaj, súdnu porotu a ďalšie postupy trestných súdov.

Zástupca tajomníka (489 Kb)

Súdny asistent (382 Kb)

Zapisovateľ (390 Kb)

Súvisiace odkazy

 Maltská advokátska komora

 Oficiálne webové sídlo Notárskej komory (Malta)

Posledná aktualizácia: 16/05/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Holandsko

Na tejto stránke nájdete informácie o právnických profesiách v Holandsku.

Prokurátori

Organizačná štruktúra

Prokuratúra (*Openbaar Ministerie*, ďalej len „OM“) je celoštátna organizácia s pobočkami vo všetkých regiónoch Holandska. Okrem toho existuje celoštátna prokuratúra zameraná na boj proti (medzinárodnej) organizovanej trestnej činnosti a úrad prokuratúry zameraný na boj proti trestnej činnosti v oblasti životného prostredia a hospodárstva a na boj proti podvodom.

Prokurátori v desiatich oblastných úradoch prokuratúry za pomoci odborníkov z administratívy a práva ročne posudzujú niekoľko stoviek vecí. Vecí, v ktorých bolo podané odvolanie, sa postúpia jednému zo štyroch regionálnych úradov prokuratúry. Zástupca OM v uvedených úradoch sa nazýva generálny advokát (*advocaat-generaal*). Na čele úradov prokuratúry stoja hlavní prokurátori a hlavní generálni advokáti. Na celoštátnej úrovni je OM riadená Radou generálnych prokurátorov (rada prokurátorov) v Den Haagu. Politickú zodpovednosť za OM nesie minister spravodlivosti. Minister spolu s radou prokurátorov stanovuje priority vyšetrovania a trestného stíhania.

Úlohy a povinnosti

Prokuratúra sa zaoberá všetkými prípadmi podozrenia zo spáchania trestného činu. V Holandsku je prokuratúra jedinou inštanciou, ktorá môže v prípade podozrenia z trestnej činnosti zabezpečiť vedenie trestného konania. Prokuratúra zabezpečuje vyšetrovanie a trestné stíhanie trestných činov.

Spolupracuje pritom s políciou a s ďalšími útvarmi pre vyšetrovanie trestnej činnosti. Vyšetrovanie riadi prokurátor. Prokuratúra dohliada aj na riadny výkon rozhodnutí súdu: pokuty musia byť zaplatené, tresty odňatia slobody odpykané a verejnoprospešné práce náležite vykonané. Podobne ako súdy aj prokuratúra je súčasťou justície. Prokuratúra nie je ministerstvom v pravom slova zmysle.

Sudcovia

Organizačná štruktúra

Každý, kto sa chce stať sudcom, musí mať niekoľko rokov odbornej praxe. Ďalšie informácie o požiadavkách na túto pozíciu sú dostupné **tu**. Odbornú prax možno získať na interných justičných školeniach alebo na inom mieste justičného systému. Justičný systém zabezpečuje potrebnú prax.

Sudcov vymenúva panovník, a to pod záštitou ministra spravodlivosti a bezpečnosti. Za sudcov môžu byť vymenovaní len občania holandskej národnosti. Uchádzači musia mať právnické vzdelanie dosiahnuté na holandskej univerzite.

Jednotliví uchádzači môžu byť vymenovaní za sudcov len na odporúčanie vnútroštátneho výberového výboru zloženého z členov rôznych súdov, prokuratúry a jednotlivcov činných v spoločnosti.

Vymenovaný sudca vykonáva sudcovskú činnosť na konkrétnom súde. Takéto vymenovanie sa môže uskutočniť len vtedy, ak príslušný súd vymenuje potenciálneho sudcu. Vzhľadom na tieto podmienky je systém vymenovania čo najviac objektívny.

Sudca je vládnym činiteľom s osobitným štatútom. Po počiatočnom vymenovaní sudca nesmie prijať vymenovanie na inom súde. Sudcovia môžu zotrvať v úrade do veku 70 rokov. Predtým, ako ho dosiahnu, môžu byť prepustení z úradu proti svojej vôli len najvyšším súdom v krajine, Najvyšším súdom Holandska (*Hoge Raad der Nederlanden*), a to na podnet generálneho prokurátora (*procureur-generaal*) tohto súdu.

Úlohy a povinnosti

Úlohou sudcu je vydať nezaujaté rozhodnutie v právnych sporoch – vrátane prípadov, ktorých účastníkou stranou je vláda. Na zaručenie nestrannosti voči vláde funguje špeciálny systém výberu a vymenovania sudcov. Na základe toho sa právny štatút sudcov líši od právneho štatútu vládných činiteľov. V holandskej ústave je zakotvené, že v prípade sporov vydávajú rozhodnutie sudcovia, a obsahuje ustanovenia o právnom štatúte členov súdu. Sudcovia na základe platnej legislatívy môžu na základe svojho rozhodnutia viesť prípady. Takisto do veľkej miery určujú praktický priebeh súdnych konaní (napríklad dĺžku určitých častí súdnych konaní).

Existuje niekoľko zákonných ustanovení týkajúcich sa správania sudcov. Ich účelom je zaručiť, aby sudcovia vykonávali svoju prácu nestranne. Ak má účastnícka strana súdneho procesu pochybnosti o nestrannosti sudcu, zákon jej poskytuje možnosť namietať voči tomu, aby sa prípadom zaoberal daný sudca. Niekedy sa stane, že jedna strana súdneho sporu nie je spokojná s činnosťou sudcu. V takom prípade sa rozlišuje medzi rozhodnutím vydaným súdom a správaním sudcu.

Ak nie je účastnícka strana spokojná s rozsudkom, strana podávajúca sťažnosť spravidla môže podať odvolanie.

Námietky voči správaniu sudcu sa môžu adresovať súdnej rade, v ktorej daný sudca zastáva úrad. Každý súd má stanovený postup na podávanie sťažností, ktorý určuje pravidlá pre riešenie týchto sťažností.

Sudcovia musia nadobudnúť prax najmenej v dvoch oblastiach. Spravidla je potrebné, aby zasadali v prípade z určitej oblasti a po jeho skončení sa musia zaoberať prípadom z inej oblasti. Tento systém bol stanovený na to, aby sa sudcovia príliš dlho a príliš veľa nezameriavali len na jednu oblasť.

Sudcovia pôsobia na okresných súdoch (*rechtbanken*). Tie pozostávajú minimálne zo štyroch oddelení: občianske oddelenie, trestné oddelenie, správne súdne oddelenie a oddelenie pre záležitosti súdu na nižšej ako okresnej úrovni. Sudcovia, ktorí pôsobia na oddelení pre záležitosti na nižšej ako okresnej úrovni, sa nazývajú *kantonrechtters*, kým sudcovia na ostatných oddeleniach sú známi ako *rechters*. Sudcovia, ktorí pôsobia na odvolacích súdoch (*gerechtshoven*) a Najvyššom súde, sa nazývajú *raadsheren*.

Zloženie súdov pri vypočúvaní prípadov je takéto:

sudcovia na oddelení pre záležitosti súdu na nižšej ako okresnej úrovni vedú prípady sami,

sudcovia na okresných súdoch zvyčajne vedú prípady sami, no niektoré prípady sa musia riešiť na zasadnutí panela zloženého z troch sudcov, panel zložený z troch sudcov vedie prípady na odvolacích súdoch, len ak danému prípadu nemusí zasadať len jeden sudca, pričom príslušné pravidlá sa stanovujú podľa zákona o organizácii súdnej moci (*Wet op de rechterlijke organisatie*),

na Najvyššom súde zasadať pri každom prípade piati sudcovia.

Rada pre súdnictvo (*Raad voor de rechtspraak*) je zodpovedná za reguláciu vykonávania tejto profesie.

Právna databáza

Ďalšie informácie nájdete na webovom sídle venovanom holandskej [justícii](#), ktoré je dostupné širokej verejnosti.

Organizačná štruktúra právnických profesií

Advokáti

[Holandská advokátska komora](#) (advokátska komora) je verejné profesijné združenie pre všetkých advokátov v Holandsku. Hlavnou činnosťou advokátskej komory regulovanej zákonom je kontrolovať kvalitu advokátskych služieb. Táto kvalita sa okrem iného zabezpečuje pomocou:

komplexných vzdelávacích programov pre advokátov, vypracúvania nariadení a ďalších záväzných predpisov pre advokátov, disciplinárnych konaní,

informácií a služieb poskytovaných jej členom a

poradenstva pre holandskú vládu o politických plánoch a návrhov právnych predpisov.

Podľa zákona o advokácii (*Advocatenwet*) každý advokát musí byť členom advokátskej komory. V súčasnosti je registrovaných viac ako 18 000 advokátov.

Právni poradcovia

Na reguláciu týchto profesií neexistuje žiadny centralizovaný orgán.

Notárske úrady

Organizačná štruktúra

[Holandské kráľovské združenie občianskoprávných notárskych úradov](#) (*Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie*) obhajuje záujmy [notárskych úradov](#) v Holandsku a umožňuje im riadne vykonávať ich činnosť.

Úlohy a povinnosti

V prípade mnohých zmlúv a právnych transakcií sa zo zákona vyžaduje notárska zápisnica. Medzi najdôležitejšie z nich patria:

sprostredkovanie nehnuteľnosti v Holandsku;

zriadenie alebo zrušenie hypotéky;

zapísanie verejných alebo súkromných spoločností s ručením obmedzeným (v. o. s. a s. r. o.) alebo zmena ich stanov;

zakladanie nadácií alebo združení (vrátane družstiev) alebo zmena ich zriadenia;

spisovanie, zmena a vykonávanie poslednej vôle;

vypracúvanie alebo zmena predmanželských zmlúv a dohôd o registrovaných domácich partnerstvách;

prevod akcií na meno a

spisovanie darov a prevodov v notárskej zápisnici.

Z praktických dôvodov notári často vykonávajú aj iné typy právnych transakcií a môžu vypracúvať ostatné typy zmlúv. Tie zahŕňajú napríklad spoločenské zmluvy (obchodné, občianske a komanditné spoločnosti), zmluvy medzi druhmi a ustanovenia na ochranu súkromných spoločností s ručením obmedzeným pred tretími stranami.

Ostatné právnické profesie

[Kráľovská profesijná organizácia súdnych úradníkov Holandska](#) (*Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders*, KBvG) sa spravuje podľa zákona o súdnych úradníkoch (*Gerechtsdeurwaarderswet*). KBvG – do ktorej musia vstúpiť všetci sudcovia v Holandsku – je tak zákonom poverená podporovaním osvedčených postupov v rámci tejto profesie.

Holandskí súdni úradníci sú zodpovední za prijímanie a doručovanie písomností v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch. Písomnosti, ktoré sa majú doručiť v Holandsku, sa musia poslať priamo súdnemu úradníkovi. Žiadosti o túto službu sa musia predkladať v holandskom alebo anglickom jazyku. Takúto žiadosť nie je možné poslať holandskému centrálnemu orgánu, Kráľovskej profesijnej organizácii súdnych úradníkov Holandska. Možno ho požiadať o pomoc len za výnimočných okolností definovaných v článku 3 písm. c) uvedeného nariadenia EÚ.

Právne služby pro bono

O prvotné právne poradenstvo môžete požiadať v jednom z právnych poradenských stredísk (*Het Juridisch Loket*). Na tomto mieste môžete požiadať o objasnenie právnych záležitostí, o informácie a poradenstvo. Právne poradenské strediská sú miesta prvého kontaktu pri poskytovaní právnej pomoci.

V prípade potreby dostanete kontakt na súkromného advokáta alebo mediátora, ktorí pôsobia ako druhá línia právnej pomoci.

Všetky informačné služby právneho poradenského strediska sú bezplatné. Poskytujú sa na mieste alebo v rámci konzultácie. Na tieto poradenské strediská sa môžete obrátiť s problémami súvisiacimi s občianskym, správnym, trestným alebo imigračným právom.

Celkovo bolo zriadených 44 právnych poradenských stredísk. V Holandsku sú rovnomerne rozložené tak, aby mal každý občan Holandska jednoduchý prístup k právnym službám.

Viac informácií nájdete na webovom sídle [právných poradenských stredísk](#).

Súvisiace odkazy

[Prokuratúry](#)

[Holandská justícia a Najvyšší súd Holandska](#)

[Holandská advokátska komora](#)

[Holandské kráľovské združenie občianskoprávných notárskych úradov](#)

[Kráľovská profesijná organizácia súdnych úradníkov Holandska](#)

[Právne poradenské strediská](#)

Posledná aktualizácia: 11/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Rakúsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Rakúsku.

Právnické profesie – úvod

V súčasnosti v oblasti všeobecného súdnictva pôsobí okolo **1 850 sudcov z povolania** (stav v roku 2023; **údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Najvyššieho súdu**). Podstatnú časť jurisdikcie vykonáva okolo 700 súdnych úradníkov. Okrem nich pracuje približne 600 ďalších profesionálnych sudcov v správnom súdnictve.

Okrem toho v určitých konaniach pôsobia **laickí sudcovia**, ktorí pracujú na základe dobrovoľnosti. Môžu byť buď prísediacimi sudcami, alebo porotcami v trestných konaniach, alebo prísediacimi s odbornými skúsenosťami a znalosťami okrem iného v obchodnoprávných, pracovnoprávných a sociálnoprávných, ako aj v určitých správnych konaniach.

V Rakúsku pôsobí približne **480 prokurátorov (od roku 2023, údaje v ekvivalentoch plného pracovného času); vrátane generálnej prokuratúry, no bez ústredného útvaru**.

Vo **väzenskom systéme** pôsobí **3 799 osôb (stav k 1. septembru 2019; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže); tento stav zahŕňa celkovo 3 214 väzenských dozorcov (vrátane tých, ktorí sa venujú odbornej príprave na toto povolanie)**.

1. Sudcovia

Kvalifikácia a vymenovanie sudcov

Predpokladom na vymenovanie za sudcu **všeobecného súdu** sú najmenej štyri roky odbornej právnickej praxe a úspešné vykonanie sudcovskej skúšky po ukončení štúdia na právnickej fakulte.

Súčasťou odbornej praxe je najmenej sedemmesačná súdna prax (súdna prax, v minulosti známa aj ako „súdny rok“), na ktorú majú absolventi nárok a ktorá je takisto podmienkou pre tých, ktorí sa chcú stať advokátmi alebo notármi. Zvyšná požadovaná odborná prax sa zvyčajne získava v rámci osobitného vzdelávacieho vzťahu ako odborný justičný stážista v súdnej príprave, no môže sa získať aj v rámci inej právnej činnosti, napríklad ako advokátsky koncipient.

Každoročne je do súdnictva prijatých približne 100 nových odborných justičných stážistov. Prípravná sudcovská služba (vrátane odbornej praxe na súde) trvá v zásade štyri roky a možno ju absolvovať na okresných súdoch, krajiných súdoch, prokuratúre, v zariadení na výkon trestu odňatia slobody, v zariadení na ochranu obetí a starostlivosti o obe trestných činov, u advokáta, notára alebo na finančnej prokuratúre (*Finanzprokuratour*). Časť prípravnej služby možno okrem iného absolvovať aj na vyššom krajinom súde, na Najvyššom súde, na spolkovom ministerstve spravodlivosti, na Riaditeľstve zboru väzenskej a justičnej stráže, v zariadení sociálnej kurately pre podmienene odsúdených, v združeniach na zastupovanie nesvojprávnych alebo na úradoch sociálnych vecí pre mladistvých, u Úradníka pre právnu ochranu alebo v oblasti finančníctva (napríklad vo vhodných spoločnostiach). Prípravná sudcovská služba sa končí sudcovskou skúškou. V prípade osôb z iného oboru, t. j. osôb, ktoré získali odbornú prax v iných právnických povolaniach, sa obdobie odbornej prípravy primerane skracuje. Tí, ktorí už zložili advokátsku alebo notársku skúšku, potrebujú namiesto sudcovskej skúšky len príslušnú doplnkovú skúšku.

Po úspešnom absolvovaní sudcovskej skúšky sa možno uchádzať o voľné miesto sudcu alebo prokurátora.

V rámci **správneho súdnictva** neexistuje súdna príprava; správni sudcovia však musia mať najmenej päť rokov predchádzajúcej odbornej praxe (napr. v rámci služby v správnom orgáne); neskladajú žiadnu skúšku.

Sudcovia Najvyššieho správneho súdu musia preukázať desať rokov odbornej praxe v oblasti práva. Sudcovia všeobecného súdu môžu prestúpiť na správne sudy. Sudcovia správneho súdu môžu byť takisto vymenovaní za sudcov všeobecného súdu po piatich rokoch služby na správnom súde.

Sudcu alebo prokurátora zvyčajne vymenúva spolkový minister spravodlivosti. Spolkový prezident si vyhradzuje právo vymenovať len niektoré funkcie.

Odlišne od toho sú sudcovia krajiných správnych súdov vymenovaní príslušnou krajinou vládou. Za sudcov alebo prokurátorov môžu byť vymenovaní len rakúski občania.

Postavenie sudcu

Sudcovia vymenovaní do pozície na **spolkovom všeobecnom súde** a **správnom súde** sú spolkovými štátnymi zamestnancami. Okrem spolkového ústavného zákona (*Bundes-Verfassungsgesetz*) je hlavným právnym zdrojom pre vzdelávanie a profesionálne postavenie sudcov **zákon o službe sudcov a prokurátorov** (*Richter- und Staatsanwaltschaftsdienstgesetz*). Zákon upravuje veľkú časť ustanovení (napríklad disciplinárne právo a služobné opisy) pre sudcov aj prokurátorov spoločne.

Sudcovia vymenovaní do pozície na **krajinom správnom súde** (*Landesverwaltungsgerichten*) sú štátnymi zamestnancami danej spolkovej krajiny. Ich profesijné postavenie je upravené spolkovým ústavným zákonom a osobitnými právnymi normami spolkovej krajiny.

Všetci sudcovia z povolania sú vymenovaní na neobmedzené obdobie a odchádzajú do dôchodku na konci mesiaca, v ktorom dovŕšia vek 65 rokov.

Podľa článkov 87 a 88 spolkového ústavného zákona sudcovia pri výklade práva a rozhodovaní vo veciach konajú ako nezávislí zástupcovia štátu. Túto nezávislosť vyjadruje sudcovská nezávislosť od akýchkoľvek príkazov (nezávislosť od predmetu sporu), ako aj skutočnosť, že nemôžu byť preložení na inú pozíciu alebo odvolaní (osobná nezávislosť). Sudcovia sú viazaní len zákonom a rozhodujú na základe vlastného právneho presvedčenia. Nie sú viazaní ani predchádzajúcimi rozhodnutiami iných súdov o podobných právnych otázkach (precedensy).

Okrem prípadu odchodu do dôchodku po dosiahnutí zákonom stanovenej vekovej hranice sudcovia môžu byť zbavení svojho úradu alebo preložení proti svojej vôli na iné miesto či penzionovaní len v prípadoch stanovených zákonom, zákonom stanovenou formou a na základe formálneho súdneho nálezu (článok 88 spolkového ústavného zákona).

Sudcom prislúcha ústavou zaručené osobitné postavenie len pri výkone ich sudcovského úradu (pri výkone všetkých súdnych činností pridelených podľa zákona a v súlade s rozdelením pôsobnosti okrem záležitostí súdnej správy), a nie v oblasti správy súdov, ktoré aj vedú. Výnimka existuje len v záležitostiach súdnej správy, ktoré sa riešia v senátoch alebo v komisiách (ako napríklad rozdelenie pôsobnosti súdov alebo návrhy na vymenovanie na pozície na súde). Okrem týchto konkrétnych podmienok sú sudcovia viazaní pokynmi svojich nadriadených. Rozdelenie pôsobnosti súdov zabezpečuje, že sa dodrží zákonné právo na sudcu, ktoré zaručuje ústava.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia sú zodpovední za **rozhodovanie v občianskoprávných a trestnoprávných veciach**. Vo veciach týkajúcich sa správy a ústavného práva konajú ako **kontrola správy a strážca ústavy**.

Právna zodpovednosť

Disciplinárny súd: Sudca, ktorý sa prevíni proti svojim profesijným alebo stavovským povinnostiam, sa musí zodpovedať pred disciplinárnym súdom. Disciplinárny súd je pre sudcov všeobecného súdu zriadený pri vyššom krajskom súde, resp. pri Najvyššom súde, a pozostáva výlučne zo sudcov. Disciplinárny súd je príslušný aj na rozhodovanie v prípade porušenia služobných povinností prokurátormi. Rovnaké disciplinárne nariadenia platia s niekoľkými výnimkami aj pre sudcov spolkových správnych súdov. Naproti tomu disciplinárne predpisy pre sudcov krajských správnych súdov sú stanovené v príslušných právnych normách spolkovej krajiny.

Trestný súd: Ak je porušenie profesijnej povinnosti spojené aj so skutkovou podstatou, ktorá je v právomoci trestného súdu, sudcovia sa musia (prípadne aj prokurátori) zodpovedať pred trestným súdom (napr. v prípade zneužitia úradnej moci).

Občiansky súd: Strany, ktoré v dôsledku protiprávneho správania sudcu (prípadne prokurátora) utrpeli škodu, si môžu nárokovat náhradu škody od štátu. Ak ide o úmyselné konanie a hrubú nedbanlivosť sudcu (prípadne prokurátora), štát môže pristúpiť k jeho postihu.

2. Prokurátori

Organizačná štruktúra

Hierarchická organizácia prokuratúry vo všeobecnosti zodpovedá organizácii súdov.

Pri každom z celkovo 16 súdov prvého stupňa pre trestné veci existuje prokuratúra. Okrem toho existuje Úrad špeciálnej prokuratúry pre hospodárstvo a korupciu (*Wirtschafts- und Korruptionsstaatsanwaltschaft*) s pôsobnosťou na celom území Rakúska. Pri každom vyššom krajskom súde je vyššia prokuratúra a pri Najvyššom súde generálna prokuratúra. Vyššie prokuratúry a generálna prokuratúra podliehajú priamo spolkovému ministrovi spravodlivosti.

Kvalifikácia a vymenovanie prokurátora

Odborná príprava prokurátora zodpovedá odbornej príprave sudcu všeobecného súdu z povolania.

Za prokurátora môže byť vymenovaná len osoba, ktorá spĺňa požiadavky na vymenovanie za sudcu.

Na obsadenie voľných systematizovaných miest prokurátorov, ako aj na obsadenie systematizovaných miest sudcov sa vyhlasuje verejné výberové konanie. Vymenovanie prokurátorov je v právomoci spolkového prezidenta, ktorý však toto právo – rovnako ako v prípade sudcov – vo väčšine systematizovaných miest prokurátorov delegoval na spolkového ministra spravodlivosti.

Postavenie prokurátora

Prokuratúry sú osobitné, **nie však nezávislé** súdne orgány. Majú hierarchickú štruktúru a sú viazané pokynmi vyšších prokuratúr a napokon pokynmi spolkového ministra spravodlivosti.

Existujú presné zákonné predpisy upravujúce právo vydávať pokyny. Pokyny vyššej prokuratúry alebo spolkového ministra spravodlivosti sa môžu vydať len v písomnej forme a musia obsahovať odôvodnenie. Okrem toho prijaté pokyny musia byť zaznamenané v spise v trestnoprávnej veci. Pred vydaním pokynu ho musí spolkový minister konzultovať s poradnou radou pre pokyny *Weisungsrat*. Spolkový minister spravodlivosti nesie zodpovednosť ako minister, a teda je povinný informovať parlament, ktorému sa zodpovedá.

Zamestnanci jednotlivých prokuratúr musia konať podľa pokynov vedúceho úradu prokuratúry. Ak však usúdia, že pokyn je v rozpore so zákonom, môžu požadovať písomný pokyn, dokonca môžu požiadať o uvoľnenie z konania v danej trestnoprávnej veci.

Úlohy a povinnosti

Prokuratúry sú osobitné **orgány pôsobiace samostatne od súdov**. Ich úlohou je **zastupovať verejný záujem pri uplatňovaní vnútroštátneho trestného práva**.

To zahŕňa vedenie **vyšetrovania v rámci trestnoprávneho konania**. Rovnako je ich úlohou podávanie obžaloby v trestnoprávných konaniach. Označujú sa preto aj ako **úrad žalobcu**.

Povinnosťou prokurátorov je **podávať obžalobu** tak v konaniach pred krajským súdom, ako aj pred okresnými súdmi príslušného okresu krajského súdu.

Okresní prokurátori spravdla podávajú obžaloby na okresné sudy. Sú to úradníci so špeciálnou kvalifikáciou, nevyžaduje sa však akademický titul.

Osobitné postavenie má Úrad špeciálnej prokuratúry pre hospodárstvo a korupciu, ktorého celoštátna príslušnosť sa vzťahuje predovšetkým na trestné činy v oblasti výkonu správy a korupcie a na hospodárske trestné činy so škodou prevyšujúcou sumu 5 miliónov EUR. Okrem toho pod príslušnosť úradu patria aj daňové trestné činy so škodou nad 5 miliónov EUR, závažné prípady podvodu v oblasti sociálneho zabezpečenia, závažné priestupky týkajúce sa úpadku (*Kridaträchtiges Verhalten*), ako aj, okrem iného, priestupky podľa zákona o cenných papieroch alebo zákona o spoločnostiach s ručením obmedzeným v prípade spoločností príslušnej veľkosti (základné imanie vo výške aspoň 5 miliónov EUR alebo viac ako 2 000 zamestnancov).

Vyššie prokuratúry sú hierarchicky nadriadené prokuratúram a zriaďujú sa pri vyšších krajských súdoch vo Viedni, v Grazi, Linzi a Innsbrucku. Okrem **podávania obžaloby pred vyšším krajským súdom** sú zodpovedné za **dohľad nad všetkými prokuratúrami vo svojom okrese** a sú priamo podriadené spolkovému ministrovi spravodlivosti.

Generálna prokuratúra zriadená pri Najvyššom súde má osobitné postavenie. Generálna prokuratúra **sa priamo zodpovedá spolkovému ministrovi spravodlivosti** a nemá právo vydávať príkazy jednotlivým prokuratúram a vyšším prokuratúram. Nepodáva ani obžaloby, jej úlohou je však poskytovať **podporu Najvyššiemu súdu**. Má osobitné oprávnenie podávať odvolania na zrušenie rozhodnutia pre porušenie zákona v trestnoprávných veciach, v ktorých účastníci konania nemajú (ďalšiu) možnosť odvolať sa na Najvyšší súd. Vykonáva tak dôležitú úlohu pri zachovaní **jednotnosti práva**, ako aj **zabezpečovaní právnej istoty** v trestnom práve.

Právna zodpovednosť

Na disciplinárnu, trestnoprávnu a občianskoprávnu zodpovednosť prokurátorov sa vzťahujú rovnaké pravidlá ako v prípade sudcov všeobecného súdu.

3. Vyšší súdni úradníci

Organizačná štruktúra

Vyšší súdny úradníci (*Diplomrechtspfleger*innen*) sú v Rakúsku neodmysliteľnou súčasťou súdnictva. V súčasnosti viac ako 80 % všetkých súdnych rozhodnutí v občianskoprávných veciach vykonáva viac ako 700 vyšších súdnych úradníkov.

Kvalifikácia vyššieho súdneho úradníka

Na odbornú prípravu na získanie titulu certifikovaný súdny úradník sa môžu prihlásiť len osoby, ktoré zložili maturitnú skúšku alebo odbornú maturitnú skúšku. Vzdelávanie trvá tri roky a zahŕňa prácu na súde s prípravou na vybavovanie záležitostí v príslušnej pracovnej oblasti, účasť na základnom kurze a kurze zameranom na danú pracovnú oblasť, ako aj zloženie príslušných skúšok. Po úspešnom zložení skúšky vyššieho súdneho úradníka a pri splnení ostatných požiadaviek, ako ich vymedzuje § 3 zákona o vyšších súdnych úradníkoch (*Rechtspflegergesetz*), dostane čakaťel na funkciu vyššieho súdneho úradníka diplom vystavený spolkovým ministrom spravodlivosti. Na diplome sa musí uviesť pracovná oblasť. Týmto čakaťel získava oprávnenie na výkon súdnych činností v rámci danej pracovnej oblasti na spolkovom území, a teda môže pracovať ako vyšší súdny úradník.

Následne prezident vyššieho krajského súdu určí, na ktorom súde a prípadne v akom časovom rozsahu bude príslušný zamestnanec súdu pracovať ako vyšší súdny úradník. Vedenie (prezident alebo predseda súdu) pridelí v rámci súdu zvoleného predsedajúcim sudcom vyššieho súdneho úradníka jednému oddeleniu, prípadne aj viacerým súdnym oddeleniam pod vedením sudcu.

Postavenie vyšších súdnych úradníkov

Vyšší súdny úradníci sú špeciálne vyškolení úradníci súdu, ktorých možno na základe spolkového ústavného zákona (článok 87a spolkového ústavného zákona) a zákona o vyšších súdnych úradníkoch poveriť výkonom presne vymedzených činností všeobecných súdov v občianskoprávných veciach. V tejto funkcii sú vyšší súdny úradníci podriadení len príslušnému nadriadenému sudcovi a sú povinní riadiť sa len jeho pokynmi. Sudca si môže kedykoľvek vyhradiť rozhodovanie v právnej veci alebo ju prevziať. Rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka môže byť napadnuté rovnako ako rozhodnutie sudcu. V praxi pôsobia vyšší súdny úradníci väčšinou samostatne. Pokyny sudcu nie sú bežné a vyskytujú sa veľmi zriedkavo.

Úlohy a povinnosti

Vyšší súdny úradníci pracujú v týchto oblastiach:

občianskoprávne konania, exekúcie a konkurzy („vyrovnanie dlhov“),
mimosúdne záležitosti,
záležitosti týkajúce sa pozemkového katastra a lodného registra,
záležitosti súvisiace s obchodným registrom.

Každá z týchto oblastí si vyžaduje osobitné vzdelanie a osobitné vymenovanie za vyššieho súdneho úradníka pre danú oblasť.

Vymedzenie právomocí medzi sudcom a vyšším súdnym úradníkom

Pôsobnosť vyššieho súdneho úradníka sa nevzťahuje na všetky práce a rozhodnutia, ktoré sa v danej oblasti vyskytujú. Činnosti v pôsobnosti vyššieho súdneho úradníka sú presne vymedzené v zákone o vyšších súdnych úradníkoch, pričom rozsah pôsobnosti v jednotlivých druhoch činnosti je rôznorodý. V zákone o vyšších súdnych úradníkoch sa vymedzuje pôsobnosť v jednotlivých druhoch činnosti. Na základe týchto pôsobností sa vyšším súdnym úradníkom pridelujú osobitné úlohy (napr. prípady platobnej neschopnosti zahŕňajú konkurzné konania pred okresným súdom). Určité úlohy, samozrejme, môžu vykonávať iba sudcovia.

Zároveň každá pôsobnosť obsahuje okrem iného aj realizovanie konania o „platobnom rozkaze“, potvrdenie právneho účinku a vymáhateľnosť rozhodnutí sudcov v ich pracovnej oblasti, rozhodnutia o žiadostiach o právnu pomoc v konaniach vyšších súdnych úradníkov a výkon úradných úkonov na základe žiadosti o právnu pomoc domáceho súdu alebo domáceho orgánu.

4. Advokáti

Všeobecné ustanovenia

Úlohou a oprávnením advokátov je zastupovať strany vo všetkých súdnych a mimosúdnych konaniach, vo všetkých verejných a súkromných záležitostiach pred všetkými súdmi a orgánmi verejnej moci Rakúskej republiky.

Na výkon advokácie v Rakúsku nie je potrebné úradné vymenovanie; na výkon povolania je však potrebné spĺňať ďalej uvedené požiadavky.

Príslušnú právnu úpravu obsahujú Advokátsky poriadok Rakúska (*Rechtsanwaltsordnung*, Ríšsky vestník zákonov č. 96/1896), Disciplinárne stanovy pre advokátov a advokátskych koncipientov (*Disziplinarstatut für Rechtsanwälte und Rechtsanwaltsanwärter*, Rakúsky spolkový právny vestník č. 474/1990), spolkový zákon o advokátskych poplatkoch (*Bundesgesetz über den Rechtsanwaltsstarif*, Rakúsky spolkový právny vestník č. 189/1969) a zákon o advokátskej skúške (*Rechtsanwaltsprüfungsgesetz*, Rakúsky spolkový právny vestník č. 556/1985).

Podmienky výkonu povolania

Kto chce vykonávať povolanie advokáta/advokátky, musí najskôr ukončiť štúdium práva (štúdium rakúskeho práva) a následne preukázať minimálne päťročnú prax v právnej oblasti, pričom aspoň sedem mesiacov musí predstavovať práca na súde, resp. prokuratúre, a tri roky v rakúskej advokátskej kancelárii ako advokátsky koncipient.

Advokátsku skúšku, ktorá je pre čakaťelov povinná na výkon advokátskej činnosti, možno zložiť po trojročnej praxi, pričom minimálne sedem mesiacov musí predstavovať práca na súde a minimálne dva roky v advokátskej kancelárii. Podmienkou zloženia skúšky je okrem toho účasť na vzdelávacích podujatiach pre advokátskych koncipientov, záväzne stanovených advokátskou komorou.

Ten, kto splní uvedené požiadavky, sa môže uchádzať o zápis do zoznamu tej advokátskej komory, v obvode ktorej chce mať kanceláriu.

Za určitých podmienok aj zahraničný advokát, ktorý je občanom iného členského štátu Európskej únie alebo občanom iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo občanom Švajčiarska, môže:

dočasne vykonávať advokátsku činnosť v Rakúsku,

po zložení skúšok spôsobilosti požiadať o zápis do zoznamu advokátov príslušnej advokátskej komory alebo

usadiť sa okamžite v Rakúsku pod profesijným titulom štátu svojho pôvodu bez toho, aby predtým musel absolvovať skúšky spôsobilosti, a po trojročnom „efektívnom a pravidelnom“ výkone povolania v Rakúsku sa v plnej miere začleniť medzi rakúskych advokátov.

V Rakúsku môžu za určitých podmienok dočasne vykonávať jednotlivé presne vymedzené advokátske činnosti aj členovia advokátskych komôr členských štátov GATS.

Právna zodpovednosť

Advokáti, ktorí porušia profesijné povinnosti alebo stavovské predpisy, sa musia zodpovedať pred disciplinárnu radou vymenovanou miestnou advokátskou komorou. Právomoc disciplinárnej rady siaha až po vyčiarknutie zo zoznamu advokátov. V druhostupňových konaniach rozhoduje Najvyšší súd v štvorčlennom senáte, ktorý sa skladá z dvoch sudcov Najvyššieho súdu a dvoch advokátov alebo advokátok.

Okrem toho sa na advokátov alebo advokátky, samozrejme, vzťahuje aj trestnoprávna a občianskoprávna zodpovednosť.

Advokátska komora, Rakúska spolková advokátska komora

Všetci advokáti danej spolkovej krajiny zapísaní do príslušného zoznamu tvoria advokátsku komoru (*Rechtsanwaltskammer*). Tieto komory sú verejnoprávnymi združeniami a nezávislými samosprávnymi orgánmi.

Na spolkovej úrovni všeobecne zastupuje záujmy advokátov Rakúska spolková advokátska komora (*Österreichischer Rechtsanwaltskammertag*). Deväť advokátskych komôr jednotlivých spolkových krajín tvorí Rakúsku spolkovú advokátsku komoru a delegáti jednotlivých advokátskych komôr tvoria výbor ich predstaviteľov (<http://www.rechtsanwaelte.at/>).

5. Notárske úrady

Všeobecné ustanovenia

Na usporiadanie súkromnoprávných pomerov občanov slúži notár ako nezávislý a nestranný orgán preventívnej právnej starostlivosti.

Jeho hlavnou úlohou je súčinnosť s právnou praxou a poskytovanie právnych služieb obyvateľstvu. Notár vystavuje verejné listiny, uschováva cudzí majetok, spisuje súkromné listiny a zastupuje strany, najmä v mimosúdnej oblasti. Okrem toho notár ešte vykonáva činnosť ako osoba poverená súdom v záležitostiach nesporového konania, predovšetkým pri dedičských konaniach, kde figuruje ako takzvaný súdny komisár.

Notár sa stará o zabezpečenie majetku zosnulého a jeho prechod na oprávnené osoby. Táto činnosť si vyžaduje podrobné znalosti dedičského práva a nesporového konania, čo podmieňuje skutočnosť, že občania sa stále obracajú na notárov o pomoc pri zostavení testamentov, ako aj o poradenstvo a zastupovanie v dedičských konaniach.

Notár alebo notárka vykonáva verejný úrad, nie je však zamestnancom. Zodpovedá za hospodárske riziko prevádzky notárskej kancelárie, nie je však živnostníkom. Jeho postavenie je porovnateľné so slobodným povoláním, ako súdny komisár je však súdnym orgánom. Činnosť notára je hlavným zamestnaním a nemôže sa spájať s činnosťou advokáta.

Zmeny počtu notárskych úradov a ich sídel sa vyhlasujú vyhláškou spolkového ministra spravodlivosti. K októbru 2023 bolo v Rakúsku 536 notárskych úradov (stav k aprílu 2023).

Rozhodujúce právne základy tejto činnosti obsahujú Notársky poriadok (*Notariatsordnung*, Ríšsky vestník zákonov č. 75/1871), zákon o notárskej činnosti (*Notariatsaktsgesetz*, Ríšsky vestník zákonov č. 76/1871), zákon o notárskych poplatkoch (*Notariatstarifgesetz*, Rakúsky spolkový právny vestník č. 576/1973), zákon o notárskej skúške (*Notariatsprüfungsgesetz*, Rakúsky spolkový právny vestník, č. 522/1987), zákon o súdnych komisároch (*Gerichtskommissärsgesetz*, Rakúsky spolkový právny vestník, č. 343/1970) a zákon o poplatkoch súdnych komisárov (*Gerichtskommissionstarifgesetz*, Rakúsky spolkový právny vestník č. 108/1971).

Kvalifikácia notára

Kto skončil štúdium práva (štúdium rakúskeho práva) a zaujíma sa o povolanie notára, ten si musí nájsť notára (alebo notárku), ktorý by ho (alebo ju) zamestnal a nechal zapísať do zoznamu notárskych koncipientov.

Zápis do zoznamu notárskych koncipientov vedeného príslušnou notárskou komorou je možný iba vtedy, ak príslušná osoba preukázateľne absolvovala sedemmesačnú súdnu prax ako justičný praktikant na súde alebo prokuratúre a pri prvom zápise do zoznamu koncipientov ešte nedosiahla 35 rokov.

Ak má byť notársky koncipient pripustený k notárskej skúške, musí absolvovať povinné vzdelávacie podujatia, predpísané notárskou komorou.

Notárska skúška pozostáva z dvoch častí:

prvú časť možno zložiť najskôr po 18 mesiacoch vo funkcii notárskeho koncipienta a najneskôr na konci piateho roku čakateľskej lehoty, v opačnom prípade bude koncipient vyčiarknutý zo zoznamu notárskych koncipientov,

druhú časť možno zložiť najskôr po ďalšej praxi ako notársky koncipient v trvaní aspoň jedného roka. Najneskôr však pred uplynutím desiateho roku čakateľskej lehoty, inak bude zo zoznamu notárskych koncipientov vyčiarknutý.

Vymenovanie

Uvoľnené alebo novovytvorené notárske úrady sa musia obsadzovať na základe verejného výberového konania. V zákone (§ 6 Notárskeho poriadku) sa od uchádzačov o notársky úrad okrem iného vyžaduje:

štátna príslušnosť členského štátu Európskej únie alebo iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarska,

úspešné ukončenie štúdia rakúskeho práva,

absolvovanie notárskej skúšky a

sedemročná právna prax, z toho minimálne tri roky ako notársky koncipient po zložení notárskej skúšky.

Toto sú základné predpoklady, ktoré však ešte automaticky neoprávňujú na vymenovanie za notára. Vo výberovom konaní hodnotia a posudzujú uchádzačov miestne príslušné notárske komory a následne personálne senáty príslušného všeobecného súdu a vyššieho krajinského súdu, pričom rozhodujúci význam má dĺžka praxe. Notárska komora a dva personálne senáty predložia spolkovému ministrovi spravodlivosti užší výber pozostávajúci z troch koncipientov. Pre ministra síce nie je užší výber záväzný, ale v skutočnosti vymenuje jedného z uchádzačov, ktorí sa dostali do užšieho výberu.

Notár môže vykonávať notársky úrad do 31. januára toho kalendárneho roku, v ktorom dovŕši 70 rokov. Preloženie notára do iného notárskeho úradu na základe úradného rozhodnutia nie je dovolené.

Dohľad nad notárstvami; právna zodpovednosť

Notári ako zriaďovatelia verejných listín a ako súdni komisári sú predmetom mimoriadnej kontroly. Dohľad nad notárstvami vykonáva spolkový minister spravodlivosti, justičná správa a priamo aj notárske komory.

Pre notárov platí vlastné disciplinárne právo. Disciplinárne priestupky stíha na prvom stupni vyšší krajinský súd ako disciplinárny súd pre notárov a na druhom stupni Najvyšší súd ako disciplinárny súd pre notárov, pričom nálezové senáty musia mať medzi svojimi členmi aj notárov. Katalóg trestov disciplinárneho súdu siaha až po zbavenie úradu. Poradkovými priestupkami sa zaoberá notárska komora.

Okrem tejto disciplinárnej zodpovednosti podliehajú notári, samozrejme, aj trestnoprávnej a občianskoprávnej zodpovednosti.

Ak notár pôsobí ako súdny komisár, považuje sa za trestnoprávneho hľadiska za úradníka, a preto je zodpovedný za takzvané trestné činy spáchané v súvislosti s výkonom úradu, ku ktorým patrí predovšetkým zneužitie úradnej právomoci. Občianskoprávna zodpovednosť notára je upravená inak. Ak notár pôsobí ako súdny komisár, vzťahuje sa naňho rovnaká zodpovednosť ako na sudcu a prokurátora. To znamená, že strany mu (jej) nemôžu predkladať svoje nároky priamo, ale musia sa obrátiť so žiadosťou o náhradu škody na štát. Štát môže od neho vymáhať náhradu v prípade úmyselného konania alebo hrubej nedbalosti. Mimo rámca svojej činnosti vo funkcii súdneho komisára notár nesie voči stranám priamu občianskoprávnu zodpovednosť.

Notárske rady, Rakúska notárska komora

Notári, ktorí majú sídlo úradu v spolkovej krajine, a notárski koncipienti danej spolkovej krajiny, zapísaní do zoznamu notárskych koncipientov, tvoria notársku radu. Spolkové krajiny Viedeň, Dolné Rakúsko a Burgenland, ako aj spolkové krajiny Tirolsko a Vorarlbersko majú spoločné rady.

Rade prináleží ochrana cti a úcty stavu, ako aj zastupovanie záujmov stavu.

Každá notárska rada volí zo svojich členov notársku komoru. Notárska komora sa skladá z notára (notárky) vo funkcii prezidenta (prezidentky) a šiestich notárov (notárok) (Viedeň: dvanástich) a troch notárskych koncipientov (Viedeň: šiestich) vo funkcii členov.

Notárske komory spolkových krajín tvoria [Rakúsku notársku komoru](http://www.notar.at/) (www.notar.at/). Rakúska notárska komora zastupuje vo veciach týkajúcich sa rakúskeho notárstva ako celku, alebo vo veciach presahujúcich jednotlivé notárske komory, rakúske notárstvo a chráni jeho práva a záujmy.

Relevantné odkazy

[Právnické profesie – Rakúsko](#)

Posledná aktualizácia: 26/10/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Poľsko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických povolání v Poľsku.

Prokurátori

Organizácia

Štruktúra opísaná nižšie sa vzťahuje na verejnú prokuratúru a ostatné príslušné útvary podľa zákona z 9. októbra 2009.

Systém verejnej prokuratúry v Poľsku tvoria:

generálny prokurátor,

prokurátori vo všeobecných útvaroch prokuratúry a vojenský prokurátori, ktorí podliehajú generálnemu prokurátorovi,

prokurátori Ústavu pamäti národa a Komisie pre stíhanie trestných činov proti poľskému národu.

Najvyššie postavenie v systéme verejnej prokuratúry má generálny prokurátor, ktorého vymenúva poľský prezident spomedzi skupiny kandidátov odporúčaných Národnou súdnou radou a Národnou radou prokurátorov. Generálny prokurátor predkladá premiérovi výročné správy o činnosti v oblasti prokuratúry. Všeobecných a vojenských prokurátorov vymenúva generálny prokurátor spomedzi skupiny kandidátov, ktorých navrhuje Národná rada prokurátorov.

Všeobecné útvary verejnej prokuratúry sú rozdelené do **štyroch úrovní**:

generálna prokuratúra,

odvolacia prokuratúra,

krajská prokuratúra,

okresná prokuratúra.

Vojenské útvary verejnej prokuratúry fungujú na troch úrovniach:

najvyšší vojenský prokurátor,

krajské útvary vojenského prokurátora,

útvary vojenského prokurátora pri vojenských základniach.

Verejní prokurátori Ústavu pamäti národa a Komisie pre stíhanie trestných činov proti poľskému národu vykonávajú činnosť v rámci týchto organizačných útvarov:

Komisia pre stíhanie trestných činov proti poľskému národu,

oddelenia Komisie pre stíhanie trestných činov proti poľskému národu,

lustračný úrad,

oddelenia lustračného úradu.

V poľskom právnom systéme sa rozlišujú verejní prokurátori, ktorých vymenúva generálny prokurátor, a súkromní prokurátori, ktorí sú stranami trestného konania a ktorí podľa rokovacieho poriadku môžu verejným prokurátorom pomáhať pri práci.

Poľský právny systém podporuje rôzne profesijné združenia. Ide napríklad o Národnú radu prokurátorov v rámci generálnej prokuratúry a zhromaždenia a rady prokurátorov na odvoláciách prokuratúrach. Tieto orgány sú však výlučne internými a organizačnými zložkami, ktoré nemajú webové lokality ani neposkytujú elektronické služby.

Ďalšie informácie o verejnej prokuratúre v Poľsku nájdete na webovej lokalite [generálnej prokuratúry](#).

Úlohy a povinnosti verejnej prokuratúry

Hlavnou úlohou verejnej prokuratúry je **presadzovať právo a dohliadať na stíhanie trestných činov**.

Verejní prokurátori plnia svoje úlohy najmä tým, že:

vedú predsúdne konanie v trestných veciach a dohliadajú naň,

vykonávajú úlohy verejného prokurátora na súdoch,

začínajú konania v trestnoprávných a občianskoprávných veciach, podávajú návrhy a v prípade potreby sa zúčastňujú na súdnych konaniach

v občianskoprávných a pracovnoprávných veciach a veciach sociálneho zabezpečenia, aby sa ochránili zásady právneho štátu, verejné záujmy, majetok alebo práva občanov,

prijímajú opatrenia ustanovené právnymi predpismi s cieľom správne a jednotne uplatňovať právo,

vykonávajú vyšetrovanie trestných činov a prijímajú opatrenia s cieľom bojovať proti trestným činom a predchádzať im,

zhromažďujú, spracúvajú a analyzujú údaje z konaní, ktoré viedli alebo na ktoré v súlade s právom dohliadali,

spolupracujú s orgánmi s cieľom predchádzať trestným činom a ďalším porušeniam práva,

spolupracujú a zúčastňujú sa na konaniach koordinovaných medzinárodnými orgánmi na účely presadzovania práva a predchádzania trestnej činnosti.

Práva a povinnosti verejných prokurátorov:

Verejný prokurátor je povinný konať v súlade so zákonom, v súlade so zásadou neustrannosti a rovnakého zaobchádzania so všetkými občanmi. Bez ohľadu na hierarchickú organizáciu verejnej prokuratúry vykonávajú verejní prokurátori svoje úradné funkcie nezávisle. Verejní prokurátori sa nesmú zapájať do politiky ani prijívať iné zamestnanie a musia si neustále zlepšovať kvalifikáciu.

Verejní prokurátori sa v prvom rade zaoberajú trestnoprávnymi vecami. Príležitostne sa zúčastňujú aj na občianskoprávných veciach, ktoré sa týkajú najmä určenia otcovstva, pozastavenia rodičovských práv alebo právnej nespôsobilosti, a na správnych veciach, ktoré súvisia s právom v oblasti nehnuteľností a výstavby. Na každej krajskej prokuratúre je verejný prokurátor, ktorý sa špecializuje na medzinárodnú spoluprácu v trestnoprávných veciach.

Všeobecné súdy

Organizácia

Všeobecné súdy v Poľsku sú:

okresné súdy,

krajské súdy,

odvolacie súdy.

Všeobecné súdy vykonávajú spravodlivosť (vo veciach, ktoré nepatria do právomoci správnych súdov, vojenských súdov a najvyšších súdov) a plnia iné povinnosti súvisiace so spravodlivosťou, ktoré im zveruje zákon. Na súdne rozsudky v súlade so zákonmi dozerá najvyšší súd.

Okresné súde majú právomoc v jednej alebo viacerých samosprávach (v odôvodnených prípadoch môže v jednej samospráve existovať viac ako jeden okresný súd, napríklad vo veľkých mestách).

Krajský súd funguje ako odvolací súd pre okresné súde a v osobitných prípadoch aj ako súd prvej inštancie. Jeho súdna právomoc sa vzťahuje na minimálne dva okresné súde (jeho súdny správny okres).

Ak sa vec prerokúva na krajskom súde ako na súde prvej inštancie, všetky odvolania sa prerokúvajú na odvolacom súde. Súdna právomoc odvolacieho súdu sa vzťahuje na minimálne dva krajské súde (jeho odvolacia oblasť).

Súdu predsedá predsedajúci sudca. Vymenúva sa na pevne stanovené obdobie (štyri roky na okresných súdoch a šesť rokov na krajských a odvolacích súdoch).

Právnické povolania na súdoch

Všeobecné súde v Poľsku vykonávajú spravodlivosť (vo veciach, ktoré nepatria do právomoci správnych súdov, vojenských súdov a najvyšších súdov) a plnia iné povinnosti súvisiace so spravodlivosťou, ktoré sa im zverujú zákonom. Výkon spravodlivosti je výsadou sudcov. Povinnosti súvisiace so spravodlivosťou okrem výkonu spravodlivosti, vykonávajú súdni úradníci a vyšší súdni úradníci (ak ich nemôžu vykonávať súdni úradníci, môžu ich plniť aj sudcovia).

Sudcovia

V poľskom právnom systéme sa rozlišujú **profesionálni sudcovia** a **prísediaci sudcovia**.

Sudcovia plnia svoje povinnosti v súvislosti s výkonom spravodlivosti. Na základe návrhu Národnej súdnej rady ich na neurčité obdobie vymenúva prezident republiky.

Sudcovia sú pri plnení svojich povinností nezávislí a podliehajú len ústave a právu.

Nezávislosť súdov a sudcov zaručuje **Národná súdna rada**, ktorá je ústavným orgánom.

Nezávislosť sudcov zaručuje súdna imunita a istota definitívy, ktoré sú zakotvené v ústave.

Za prípadné porušenie profesionálnych povinností sudcov čaká disciplinárne konanie. Vypočutia vo veci disciplinárnych vecí týkajúcich sa sudcov sa konajú na odvolacích súdoch ako súdoch prvej inštancie a na najvyššom súde ako súde druhej inštancie.

Prísediaci sudcovia

Úloha prísediacich sudcov pri výkone spravodlivosti je stanovená v poľskej ústave. Prísediaci sudcovia sú nezávislí a podobne ako profesionálni sudcovia podliehajú len ústave a právu. Prísediaci sudcovia majú pri riešení prípadov rovnaké práva ako sudcovia. Na rozdiel od sudcov však prísediaci sudcovia nemôžu predsedáť súdnu konaniu ani zasadnutiu a nemôžu ani (v zásade) vykonávať úlohy mimo súdneho konania.

Platí pravidlo, že občianskoprávne aj trestnoprávne konania prebiehajú za prítomnosti jedného sudcu, t. j. bez účasti prísediacich sudcov. V zákonoch týkajúcich sa oboch druhov konaní sa však stanovujú aj kategórie vecí, ktoré sa vzhľadom na ich spoločenský význam prerokúvajú aj za prítomnosti prísediacich sudcov.

Prísediacich sudcov vymenúvajú samosprávne rady pôsobiacie v rámci jurisdikcie príslušných súdov. Funkčné obdobie trvá štyri roky.

Súdni úradníci

Súdnych úradníkov zamestnávajú okresné a krajské súde na vykonávanie povinností súvisiacich so spravodlivosťou, ktoré sú im zverené zákonom. Do svojich pozícií sú vymenúvaní k dátumu uvedenému v poverovacej listine. Vymenúva ich predsedajúci sudca odvolacieho súdu.

V občianskoprávných konaniach vykonávajú súdni úradníci právomoc súdu v rámci povinností, ktoré im boli uložené, pokiaľ sa v zákonoch nestanovuje inak. V konaniach zahŕňajúcich trestnoprávne veci, menšie trestné činy a daňové priestupky však majú súdni úradníci právomoc predkladať odporúčania a v prípadoch určených zákonom aj rozhodnutia a príkazy.

Súdni úradníci sú teda zamestnancami súdu, ktorí majú oprávnenie vykonávať povinnosti súvisiace so spravodlivosťou v mene súdov v rámci právomocí, ktoré sú im zverené. V rámci svojich právomocí sú súdni úradníci nezávislí, pokiaľ ide o podstatu súdnych rozhodnutí a príkazov v zmysle zákona. Táto nezávislosť znamená, že sú ich súdne činnosti organizačne a funkčne oddelené od činnosti iných orgánov, aby sa zaistilo, že vykonávajú všetky činnosti zakotvené v zákonoch nezávislým spôsobom.

[Informačný hárok o súdnych úradníkoch](#) (374 Kb) [en](#)

Súdni asistenti

Súdni asistenti plnia povinnosti na súde s cieľom pripraviť súdne vypočutia a zaistiť bezproblémové vnútorné fungovanie súdu (v súvislosti s výkonom spravodlivosti a iných povinností týkajúcich sa spravodlivosti). Uchádzači sa vyberajú vo výberovom konaní.

[Informačný hárok o súdnych asistentoch](#) (374 Kb) [en](#)

Tajomníci súdu

Tajomníci súdu sa zamestnávajú na všetkých všeobecných súdoch a plnia povinnosti súvisiace s administratívnou podporou súdov okrem povinností, ktoré môžu vykonávať výhradne profesionálne skupiny, napr. vypracúvajú zápisnice z vypočutí, riadia program sudcov a organizujú sekretariát súdu. Práva a povinnosti, ako aj podmienky zamestnávania sú stanovené v zákone o súdnych zamestnancoch a verejným prokurátorom. Uchádzači sa vyberajú vo výberovom konaní.

[Informačný hárok o zamestnancoch súdu](#) (379 Kb) [en](#)

Organizácia právnických profesií

Právnicki

Právnicki v Poľsku poskytujú právne služby v záujme ochrany práv a slobôd občanov. Zabezpečujú právnu pomoc a pripravujú právne stanoviská. Takisto zaisťujú zastúpenie strán v trestnoprávných a občianskoprávných veciach, vo veciach týkajúcich sa rodinného práva a mladistvých osôb, vo veciach súvisiacich s pracovnoprávnymi otázkami a otázkami sociálneho zabezpečenia a v konaniach pred najvyšším súdom.

Profesionálna špecializácia v Poľsku nie je stanovená, právnicki si môžu vybrať oblasť, na ktorú sa budú špecializovať. Keďže sa však v poľských zákonoch zaručuje štátne zastúpenie pre finančne znevýhodnené osoby, právnicki musia byť schopní poskytovať právne služby v prípadoch súvisiacich s rôznymi oblasťami práva.

Existuje tu 24 **krajských advokátskych rád** a **poľská advokátska rada** fungujúca na štátnej úrovni. Tieto profesionálne združenia zodpovedajú za zastupovanie a ochranu profesionálnych práv právnikov, za rozvoj ich odborných zručností, zabezpečovanie odbornej prípravy pre začínajúcich advokátov a stanovovanie, podporu a presadzovanie pravidiel profesionálneho správania.

Právne databázy

Ďalšie informácie nájdete na webovej stránke [poľskej advokátskej rady](#).

Právni poradcovia

Právni poradcovia poskytujú právne služby spoločnostiam, iným podnikom, organizačným jednotkám a fyzickým osobám. Zabezpečujú právnu pomoc a pripravujú právne stanoviská. Na rozdiel od právnikov môžu byť zamestnancami iných subjektov. Od 1. júla 2015 sa na právnikov a právnych poradcov

vzťahujú rovnaké procesné práva. Právni poradcovia môžu konať ako zástupcovia obhajoby v trestnoprávných konaniach, pokiaľ nie sú zamestnancami iných subjektov. Takisto môžu konať v prípadoch menších trestných činov a ako zástupcovia obhajoby v disciplinárnych konaniach.

Profesionálne združenie právnych poradcov pozostáva z 19 **krajských komôr právnych poradcov a Národnej komory právnych poradcov** fungujúcej na štátnej úrovni. Tieto profesionálne združenia zodpovedajú za zastupovanie a ochranu profesionálnych práv právnych poradcov, za rozvoj ich odborných zručností, zabezpečovanie odbornej prípravy pre začínajúcich poradcov a stanovovanie, podporu a presadzovanie pravidiel profesionálneho správania.

Právne databázy

Ďalšie informácie nájdete na webovej stránke [Národnej komory právnych poradcov](#).

Notári

Organizácia

Minister spravodlivosti vymenúva notárov a prideluje im úrad na základe žiadosti od príslušných osôb po konzultácii s radou príslušnej komory notárov.

Minister spravodlivosti má tiež právomoc notárov odvolať.

Ministerstvo spravodlivosti vedie evidenciu notárskych úradov a stanovuje maximálne sadzby za notárske transakcie.

Notári tvoria profesionálne združenie pozostávajúce z 11 **notárskych komôr a Národnej notárskej komory**.

Úlohy a povinnosti

Notári sú vymenúvaní na vykonávanie transakcií, ktoré sa musia spracovať na základe notárskej zápisnice (napr. prevody vlastníctva nehnuteľností), alebo v prípade, že sa tak strany rozhodnú.

Notárske povolanie je povolaním spojeným s dôverou verejnosti. Ako osoby požívajúce dôveru verejnosti konajúce v mene štátu musia zaručiť bezpečnosť transakcií s nehnuteľnosťami.

Notári vykonávajú tieto notárske povinnosti: vypracovanie notárskych listín, osvedčení o dedičstve a iných osvedčení, podávanie vyhlásení, písanie zápisníc, vypracovanie protestov proti zmenkám a šekom, uchovávanie hotovosti, cenných papierov, dokumentov a údajov na dátovom úložnom médiu, vkladanie zápisov do evidencií a vypracúvanie kópií a výňatkov dokumentov, vypracúvanie listín, vyhlásení a iných dokumentov na požiadanie strán a vykonávanie iných činností podľa samostatných ustanovení.

Notárske transakcie vykonané notárom v súlade s právnymi predpismi sa považujú za úradné dokumenty.

Notári vykonávajú svoju činnosť v individuálnych notárskych úradoch. Notár môže vykonávať činnosť len v jednom úrade, zatiaľ čo niekoľko notárov môže spoločne vykonávať činnosť v jednom úrade v súlade s pravidlami upravujúcimi občianskoprávne partnerstvá. V takomto prípade však každý notár vykonáva svoje povinnosti vo vlastnom mene a nesie zodpovednosť za transakcie, ktoré spracoval.

Právne databázy

Ďalšie informácie nájdete na webovej stránke [Národnej notárskej komory](#) (len v poľštine).

Ostatné právnické povolania

Poľské právo upravuje tieto právnické povolania: **súdni exekútori**.

Súdni exekútori

Podľa poľského práva sú súdni exekútori súdnymi úradníkmi na presadzovanie práva. Zároveň majú postavenie štátneho úradníka, pretože práve toto postavenie im dáva dostatočnú legitimitu pri plnení ich povinností, ktoré do značnej miery zasahujú do občianskych práv a slobôd. Medzi ich povinnosti v prvom rade patria nátlakové opatrenia potrebné na presadzovanie rozhodnutí súdu a uplatňovanie ústavného práva na spravodlivý proces.

Súčasťou právomocí súdnych exekútorov je uskutočňovanie konania v súvislosti s presadzovaním práva v občianskoprávných veciach.

Súdnych exekútorov vymenúva minister spravodlivosti zo skupiny kandidátov, ktorí musia spĺňať požiadavky stanovené v zákone o súdnych exekútoroch a presadzovaní práva. Spomedzi požiadaviek možno spomenúť to, že musia mať právnické vzdelanie, ukončenú odbornú prax, absolvovať skúšku súdnych exekútorov a dokončiť skúšobnú lehotu v trvaní minimálne dvoch rokov v pozícii prísediaceho súdneho exekútora v skúšobnej lehote.

Dozor nad súdnymi exekútorami vykonáva ministerstvo spravodlivosti a predsedajúci sudcovia na súdoch, kde súdni exekútori vykonávajú svoju činnosť, ako aj združenia súdnych exekútorov, konkrétne **Národná exekútorická rada a rady komôr súdnych exekútorov**.

Pozri webové stránky [ministerstva spravodlivosti](#) a [Národnej exekútorskej rady](#).

Organizácie poskytujúce verejnoprospešné právne služby *pro bono* (bezplatné)

V Poľsku existuje veľa organizácií, ktoré poskytujú právne služby *pro bono*. Patria medzi ne:

„**Modrá linka**“, ktorá funguje pod záštitou Ministerstva pre rodinu, prácu a sociálnu politiku v záujme boja proti domácejmu násiliu. Ďalšie informácie sú dostupné na stránke [Modrej linky](#), kontaktné telefónne číslo: +48 22 668 70 00,

pro bono právnu pomoc poskytujú aj **Právnická klinika**, ktorú vedú študenti patriaci do združení fungujúcich na právnických fakultách všetkých významných univerzít v Poľsku.

Posledná aktualizácia: 29/11/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Portugalsko

Na tejto stránke je uvedený prehľad právnických profesií v Portugalsku.

Sudcovia všeobecných súdov a sudcovia správnych a daňových súdov

Podľa portugalskej ústavy sudcovia patria k zvrchovanému orgánu – súdom.

Sudcovia sú viazaní len zákonom a vykonávajú spravodlivosť v mene občanov.

Sudcovia všeobecných súdov sa riadia ústavou a Spravovacím a kancelárskym poriadkom pre všeobecné súdy (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*). Podľa hierarchie príslušných súdov existujú tri druhy sudcov všeobecných súdov:

sudcovia Najvyššieho súdu (*Supremo Tribunal de Justiça*) nazývaní *Conselheiros*,

sudcovia odvolacích súdov (*Tribunais das Relações*) nazývaní *Desembargadores*,

sudcovia súdov prvého stupňa nazývaní *Juízes de Direito*.

Sudcovia správnych a daňových súdov sa riadia ústavou, Spravovacím a kancelárskym poriadkom pre správne a daňové súdy (*Estatuto dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) a subsidiárne aj Spravovacím a kancelárskym poriadkom pre všeobecné súdy. Podľa hierarchie príslušných súdov existujú tri druhy sudcov správnych a daňových súdov:

sudcovia Najvyššieho správneho súdu (*Supremo Tribunal Administrativo*) nazývaní *Conselheiros*,

sudcovia centrálnych správnych súdov nazývaní *Desembargadores*,

sudcovia obvodných správnych a daňových súdov nazývaní *Juízes de Direito*.

K povolaniu sudcu sa pristupuje prostrednictvom trojstupňového procesu, ktorý zahŕňa verejné výberové konanie, kurz teoretickej a praktickej odbornej prípravy, ktorý zabezpečuje Centrum justičných štúdií (*Centro de Estudos Judiciários*), a zaučenie. Po úspešnom absolvovaní všetkých troch stupňov sú uchádzači vymenovaní za *Juízes de Direito*.

Sudcovia pokračujú v odbornej príprave počas celej svojej kariéry.

Najvyššia súdna rada (*Conselho Superior da Magistratura*) vykonáva pravidelné inšpekcie na súdoch prvého stupňa a Najvyššia rada pre správne a daňové súdy (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) ich vykonáva pri sudcoch týchto súdov. Po každej inšpekcii sa sudcovia klasifikujú podľa kvality pomocou kategórií veľmi dobrý, dobrý s vyznamenaním, dobrý, dostatočný a slabý. Ak je sudca klasifikovaný v kategórii „slabý“, pozastaví sa mu výkon funkcie a začne sa prešetrovanie s cieľom posúdiť, či je vhodný na výkon tohto povolania.

Najvyššia súdna rada a Najvyššia rada pre správne a daňové súdy zodpovedajú za vymenovanie, poverenie, preloženie, povýšenie sudcov všeobecných súdov a správnych a daňových súdov, ako aj za prijatie disciplinárnych opatrení voči nim.

Na zabezpečenie nezávislosti a nestrannosti sudcov sa v ústave stanovuje, že: sudcovia vo výkone funkcie nesmú vykonávať žiadne iné úlohy v súkromnej ani vo verejnej sfére s výnimkou neplateného vyučovania alebo vedeckého výskumu v oblasti práva; sudcov možno preložiť, poslať do dôchodku alebo prepustiť (prípadne sa im môže pozastaviť výkon funkcie) len v prípadoch stanovených právnymi predpismi; sudcov nemožno brať na zodpovednosť za ich rozhodnutia okrem prípadov, v ktorých sa v právnych predpisoch stanovujú výnimky.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <https://www.csm.org.pt/> a <https://www.cstaf.pt/>.

Prokurátori pôsobiaci na prokuratúre (*Ministério Público*)

Prokurátori pôsobiaci na prokuratúre zodpovedajú za zastupovanie štátu, podávanie obžaloby a obhajovanie demokratického právneho štátu a záujmov stanovených v právnych predpisoch. Procurátori majú samostatné postavenie a autonómiu, ako sa stanovuje v právnych predpisoch.

Prokurátori sa vyberajú vo verejnom výberovom konaní, ktoré zahŕňa vedomostné skúšky, posúdenia životopisu a psychologické výberové skúšky a ktoré zabezpečuje Centrum justičných štúdií (*Centro de Estudos Judiciários*).

Vybraní uchádzači sa vymenujú za čakateľov (*auditores de justiça*). Po úspešnom absolvovaní teoretickej a praktickej odbornej prípravy v Centre justičných štúdií sa vymenujú za zaučujúcich sa zástupcov prokurátora.

Kariéra prokurátora má päť stupňov, ktoré sú uvedené v hierarchickom poradí:

generálny prokurátor (*Procurador-Geral da República*),

námestník generálneho prokurátora (*Vice-Procurador-Geral da República*),

zástupca generálneho prokurátora (*Procurador-Geral Adjunto*),

okresný prokurátor (*Procurador da República*),

zástupca okresného prokurátora (*Procurador da República Adjunto*).

Úrad generálneho prokurátora (*Procuradoria-Geral da República*) je najvyšší orgán prokuratúry a riadi ho generálny prokurátor. Úrad tvorí aj Najvyššia rada prokuratúry (*Conselho Superior do Ministério Público*), konzultačná rada, právni poradcovia a podporné útvary.

Najvyššia rada prokuratúry zodpovedá za vymenovanie, poverenie, preloženie a povýšenie prokurátorov, ako aj za prijatie disciplinárnych opatrení voči nim.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.ministeriopublico.pt/>.

Advokáti (*Advogados*)

Advokáti sú odborníci pracujúci v oblasti práva, ktorí po zápise do advokátskej komory poskytujú právne zastupovanie a právne poradenstvo, ktoré zahŕňa výklad a uplatňovanie právnych predpisov na žiadosť tretej strany.

Zápis do advokátskej komory (*Ordem dos Advogados*) je podmienkou na výkon advokátskeho povolania v Portugalsku.

Na výkon tohto povolania je potrebné:

získanie titulu v oblasti práva v Portugalsku alebo univerzitného právnického vzdelania mimo Portugalska, ak sa toto vzdelanie považuje za rovnocenné titulu alebo bolo uznané ako vzdelanie na rovnakej úrovni,

absolvovanie stáže v trvaní 18 mesiacov, ktorá sa skladá z dvoch stupňov odbornej prípravy: prvý stupeň odbornej prípravy trvá šesť mesiacov a druhý stupeň odbornej prípravy trvá 12 mesiacov,

zloženie písomnej a ústnej advokátskej skúšky.

Cudzí štátni príslušníci, ktorí svoj titul získali v Portugalsku, sa môžu zapísať do portugalskej advokátskej komory rovnako ako portugalskí štátni príslušníci, pokiaľ krajina ich štátnej príslušnosti poskytuje rovnaké práva portugalským štátnym príslušníkom.

Advokáti z iných členských štátov EÚ, ktorí sa chcú natrvalo usadiť a vykonávať svoje povolanie v Portugalsku na základe titulu získaného v krajine pôvodu, sa musia zapísať do advokátskej komory. V takýchto prípadoch môžu poskytovať právne zastupovanie na súde len pod vedením advokáta zapísaného v advokátskej komore. Ak chcú pôsobiť ako advokáti s rovnakými právami a povinnosťami ako portugalskí advokáti, musia sa zapísať do advokátskej komory a zložiť písomnú a ústnu skúšku v portugalskom jazyku.

Advokátska komora je verejné združenie zastupujúce odborníkov, ktorí vykonávajú povolanie advokáta v súlade so stanovami združenia. Zabezpečuje prístup k právnym predpisom, reguluje výkon povolania a prijíma disciplinárne opatrenia voči advokátom a koncipientom (ako jediný orgán), chráni spoločenskú úlohu, dôstojnosť a dobré meno advokátskeho povolania a podporuje prístup k vedomostiam a uplatňovanie právnych predpisov.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <https://portal.oa.pt/>.

Právni poradcovia (*Consultores jurídicos*)

V portugalskom právnom systéme sa nerozlišuje medzi advokátmi a právnymi poradcami.

Právni zástupcovia (*Solicitadores*)

Právni zástupcovia sú nezávislí právnicki, ktorí poskytujú svojim klientom právne poradenstvo a právne zastupovanie na súdoch v rámci obmedzených vyplývajúcich z ich postavenia a stanovených v procesných právnych predpisoch. Právni zástupcovia môžu strany zastupovať na súde, keď nie je povinné zastupovanie advokátom (*advogado*).

Právni zástupcovia môžu občanov a podniky právne zastupovať aj mimo súdu, napríklad pri styku s daňovou správou, notárskymi úradmi, registrami a orgánmi verejnej správy.

Na výkon tohto povolania je potrebné:

získanie úradne uznaného právnického titulu bez zápisu v advokátskej komore alebo získanie úradne uznaného titulu v odbore právny zástupca. Cudzí štátni príslušníci z iného členského štátu EÚ musia mať akademickú a odbornú kvalifikáciu, ktorá sa zákonom vyžaduje na výkon povolania právneho zástupcu v ich príslušnom štáte pôvodu,

absolvovanie stáže v trvaní od 12 do 18 mesiacov,

získanie náležitých referencií počas stáže, ktoré poskytne školiťel' a školiťelské strediská, a absolvovanie štátnej skúšky podľa príslušných pravidiel.

Právni zástupcovia z iného členského štátu EÚ alebo z Európskeho hospodárskeho priestoru sa zapíšu do Kolégia právnych zástupcov (*Colégio dos Solicitadores*) v súlade so zákonom č. 9/2009 zo 4. marca 2009 v znení zmien.

Združenie právnych zástupcov a exekútorov (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução, OSAE*) je verejné združenie zastupujúce týchto odborníkov pracujúcich v oblasti práva. Okrem iného zodpovedá za uplatňovanie disciplinárnych právomocí na svojich členov a za poskytovanie stanovísk k návrhom právnych predpisov týkajúcich sa jeho právomocí.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.osae.pt/>.

Exekútori (*Agentes de execução*)

Exekútori sú odborníci, ktorým sa udeľujú právomoci na vnútroštátnej úrovni na vykonávanie občianskoprávných exekučných činností. Sú to nezávislí a nestranní odborníci a nezastupujú žiadnu stranu, ale zodpovedajú za zabezpečenie všetkých formalít potrebných na vykonanie exekúcie vrátane zaistenia majetku, doručovania písomností, oznámení a predaja zaisteného majetku. V niektorých prípadoch môže ich povinnosti vykonávať súdny úradník. Exekútorov poveruje strana, ktorá žiada exekúciu, alebo súd.

Exekútori musia mať titul v študijnom odbore právny zástupca alebo v oblasti práva a:

musia byť portugalskými štátnymi príslušníkmi,

nesmú sa na nich vzťahovať žiadne obmedzenia stanovené v stanovách Združenia právnych zástupcov a exekútorov alebo advokátskej komory,

v priebehu predchádzajúcich desiatich rokov nesmeli byť zapísaní v úradnom verejnom zozname dlžníkov,

úspešne absolvovali exekútorскую stáž,

vykonajú skúšku pre právnych asistentov po odpracovaní najmenej troch rokov vo funkcii exekútora a získajú priaznivé stanovisko Komisie pre právnych asistentov (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares de Justiça, CAAJ*),

zapišu sa v príslušnom odbornom združení do troch rokov od úspešného absolvovania stáže,

majú k dispozícii minimálne IT vybavenie stanovené v predpisoch, ktoré schválilo valné zhromaždenie.

Orgánmi zodpovednými za reguláciu výkonu povolania exekútora sú Združenie právnych zástupcov a exekútorov a špecializované kolégium exekútorov (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*).

Orgánmi zodpovednými za reguláciu výkonu povolania exekútora sú Združenie právnych zástupcov a exekútorov a špecializované kolégium exekútorov (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*).

Za dohľad nad exekútormi a za vykonávanie disciplinárnych opatrení zodpovedá komisia CAAJ, ktorá je nezávislá od Združenia právnych zástupcov a exekútorov.

Za dohľad nad exekútormi a za vykonávanie disciplinárnych opatrení zodpovedá komisia CAAJ, ktorá je nezávislá od Združenia právnych zástupcov a exekútorov.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.osae.pt/> a <https://caaj.justica.gov.pt/>.

Notári (*Notários*)

Notári sú špecializovaní odborníci poverení vykonávaním úloh v určitých právnych situáciách. Zohrávajú významnú úlohu v obchode, a to na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni.

Notári sú oprávnení:

vyhotoviť zmluvy medzi súkromnými subjektmi a poskytovať poradenstvo zúčastneným stranám, pričom k nim musia pristupovať spravodlivo; vyhotoviť úradné dokumenty, prevziať zodpovednosť za zákonnosť dokumentu a za všetky poskytnuté rady; informovať strany o dôsledkoch a následkoch záväzkov, ktoré plánujú prijať (notári sú povinní to urobiť),

vykonávať právne úkony dohodnuté v ich prítomnosti. Úkon sa môže priamo zapísať do úradného registra, alebo ak niektorá zo strán nesplní svoje záväzky, možno ho presadzovať bez zásahu sudcu,

pôsobiť ako mediátori, nestranne a v úplnom súlade s právnymi predpismi, s cieľom umožniť stranám dosiahnuť vzájomne prijateľnú dohodu,

vypracovať dokumenty na účely konania o súpise majetku a podmienky takéhoto konania okrem vecí, o ktorých sa nesmie rozhodovať v konaní o súpise majetku vzhľadom na povahu alebo právnu či skutkovú zložitost' veci; o takýchto veciach musí rozhodovať sudca okresného súdu (*tribunal de comarca*), do ktorého jurisdikcie patrí notársky úrad, na ktorom sa konanie začalo (táto právomoc bola notárom udelená zákonom č. 2/2013 z 5. marca 2013, ktorým sa schválil právny rámec pre konania o súpise majetku, čím vznikol systém spoločných právomocí).

Reforma povolania notára a následná privatizácia tohto sektora znamená, že notári majú dvojakú úlohu: sú verejnými činiteľmi a zároveň odborníkmi v slobodnom povolani, ale už nie sú štátnymi zamestnancami.

Ako verejný činiteľ patria notári pod záštitu ministerstva spravodlivosti, ktorá má regulačné právomoci, a zároveň má právomoc prijímať voči notárom disciplinárne opatrenia. Pokiaľ ide o nový štatút slobodného povolania tejto profesie, činnosti notárov od roku 2006 reguluje notárska komora v spojení s ministerstvom spravodlivosti, ktorá zabezpečuje, aby sa notári riadili etickým kódexom, ktorý musia dodržiavať, a zaručuje sledovanie verejného záujmu, ktoré sa notárom ukladá; tým nie je dotknutá právomoc ministerstva zasiahnuť, ktorá mu vzhľadom na povahu tohto povolania bola udelená zákonom.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Súdni úradníci (*Oficiais de Justiça*)

Súdni úradníci predstavujú kategóriu justičných úradníkov (*funcionário de justiça*), ktorí poskytujú procesnú pomoc na súdoch alebo prokuratúrach. Pojem justičný úradník však zahŕňa aj technikov informačných technológií, administratívnych, technických a podporných zamestnancov a pracovníkov údržby.

Povolanie súdneho úradníka sa začína vstupnou úlohou pomocného úradníka (*escrivão auxiliar*) v súdnictve a pomocného súdneho úradníka (*técnico de justiça auxiliar*) na prokuratúre. Povolanie môžu vykonávať osoby, ktoré absolvovali kurz odbornej prípravy a boli vybrané v prijímacom konaní.

Justiční úradníci sa riadia osobitným poriadkom (*Estatuto dos Funcionários de Justiça*), ako sa stanovuje vo vyhláske č. 343/1999 z 26. augusta 1999 v znení zmien. Zohrávajú dôležitú úlohu v medzinárodnej justičnej spolupráci, najmä pokiaľ ide o vykonávanie európskych smerníc a nariadení.

Generálne riaditeľstvo pre správu súdnictva (*Direção-Geral da Administração da Justiça*) je orgán ministerstva spravodlivosti, ktorý zodpovedá za nábor, riadenie a správu justičných úradníkov.

Rada súdnych úradníkov (*Conselho dos Oficiais de Justiça*) je orgán zodpovedný za posudzovanie odborného výkonu súdnych úradníkov a za uplatňovanie disciplinárnych právomocí voči nim.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <https://dgaj.justica.gov.pt/>.

Mediátori (*Mediadores*)

V článku 2 písm. b) zákona č. 29/2013 z 19. apríla 2013 sa mediátor vymedzuje ako „(...) nestranná a nezávislá tretia strana bez právomoci ukladať spôsob konania stranám, ktoré sa na mediácii zúčastňujú, ktorá im pomáha dosiahnuť konečnú dohodu o spornej veci“. Prostredníctvom tohto zákona sa takisto chráni postavenie mediátorov pôsobiacich v Portugalsku a stanovujú sa pravidlá na ich zaradenie do zoznamov jednotlivých verejných mediačných služieb; vykonáva sa to výberovým konaním, ktoré sa upravuje vo vykonávacej vyhláske (*Portaria*) č. 282/2010 z 25. mája 2010.

Práca mediátorov je veľmi dôležitá, pretože pomáhajú zúčastneným stranám dosiahnuť dohodu, a to zasa pomáha zachovávať a v niektorých prípadoch obnovovať sociálny súlad. V Portugalsku existujú špecializovaní mediátori, ktorí sa venujú rodinným, pracovnoprávnym a trestným veciam. V oblasti mediácie nepracujú žiadne mimovládne organizácie, existujú však súkromné združenia, ktoré poskytujú mediačné služby a odbornú prípravu mediátorov. Neexistuje žiadny celoštátny etický kódex mediátorov, ale uvedený zákon o mediácii obsahuje kapitolu o právach a povinnostiach mediátorov, ktorí musia konať aj v súlade so zásadami stanovenými v Európskom kódexe správania pre mediátorov, ktoré sú súčasťou ich odbornej prípravy.

Správanie mediátorov monitoruje verejná mediačná služba, ktorá je rozdelená na tri časti zamerané na občianskoprávne, pracovnoprávne a trestné veci. Každú časť verejnej mediačnej služby spravuje subjekt verejného sektora, čo sa určuje v stanovách tohto subjektu.

V Portugalsku odbornú prípravu mediátorov nezabezpečuje verejný subjekt; odbornú prípravu namiesto toho zabezpečujú súkromné subjekty, ktoré osvedčuje generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku (*Direção Geral da Política de Justiça*, DGPJ) v súlade s vykonávacou vyhláškou č. 345/2013 z 27. novembra 2013 s osobitným dôrazom na dodržiavanie rámca kvality.

DGPJ riadi verejné mediačné služby prostredníctvom Úradu pre alternatívne riešenie sporov (GRAL). Napriek tomu, že neposkytuje informácie o tom, ako nájsť mediátora, vedie zoznamy mediátorov a mediátori sa môžu do týchto zoznamov zaradiť účasťou vo výberovom konaní stanovenom v pravidlách schválených vykonávacou vyhláškou č. 282/2010 z 25. mája 2010.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <http://www.dgpj.mj.pt/>.

Súdni správcovia (*Administradores Judiciais*)

Súdni správcovia zodpovedajú za dohľad nad úkonmi, ktoré sú súčasťou osobitného procesu revitalizácie (*processo especial de revitalização*), a za ich koordináciu; takisto spravujú alebo likvidujú konkurznú podstatu v insolvenčnom konaní a vykonávajú všetky úlohy, ktoré im boli určené štatútom alebo právnymi predpismi. Dočasný súdny správca, správca konkurznej podstaty alebo správca sa vymenuje v závislosti od úloh, ktoré treba počas konania vykonávať.

Úloha súdneho správcu je stanovená v zákone č. 22/2013 z 26. februára 2013.

Súdny správca:

- musí mať príslušné vysokoškolské vzdelanie a primerané odborné skúsenosti;
- musí absolvovať šesťmesačnú stáž pre súdnych správcov;
- musí vykonať prijímacie skúšky osobitne určené na posúdenie znalostí získaných počas stáže;
- nesmie byť v situácii, ktorá je nezlučiteľná s jeho pracovnými povinnosťami;
- musí byť vhodný na vykonávanie tohto povolania.

Za prijímacie konanie súdnych správcov a za monitorovanie ich práce zodpovedá Komisia pre právnych asistentov (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares da Justiça*, CAJ).

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <https://caaj.justica.gov.pt/>.

Úradník pre priemyselné vlastníctvo (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*)

Úradníci pre priemyselné vlastníctvo sú odborníci, ktorí sa špecializujú na priemyselné vlastníctvo a ktorých môžu podniky a jednotlivci požiadať o pomoc s obhajobou ich práv a záujmov v tejto oblasti.

Národný inštitút pre priemyselné vlastníctvo (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) oprávňuje úradníkov pre priemyselné vlastníctvo, aby v mene svojich klientov vykonávali akty v oblasti priemyselného vlastníctva bez toho, aby museli predložiť plnú moc.

Vykonávanie tejto činnosti v Portugalsku je upravené v zákonomnom dekréte č. 15/95 z 24. januára 1995 (v znení zmien) a vo vykonávacej vyhláske č. 239/2013 z 25. júla 2013.

Ďalšie informácie možno nájsť na adrese <https://inpi.justica.gov.pt/>.

Organizácie, ktoré poskytujú bezplatné právne služby (*pro bono*)

Ministerstvo spravodlivosti v spolupráci s advokátskou komorou a miestnymi orgánmi zabezpečuje na celom území Portugalska kancelárie právnej pomoci (*Gabinetes de Consulta Jurídica*), v ktorých môžu občania získať bezplatné právne poradenstvo od odborníkov pracujúcich v oblasti práva. Zoznam týchto kancelárií spolu s príslušnými kontaktnými údajmi možno nájsť na webovom sídle generálneho riaditeľstva pre justičnú politiku ([domovská stránka](#)).

Posledná aktualizácia: 25/01/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Rumunsko

Na tejto stránke je uvedený prehľad právnických profesií v Rumunsku.

Právnické profesie – úvod

V Rumunsku sa v praxi vykonávajú tieto právnické profesie:

- [prokurátori](#),
- [sudcovia](#),

advokáti,
právní poradcovia,
notári,
exekútori,
súdni úradníci,
súdni asistenti,
pomocní sudcovia.

Prokurátori

Organizácia

Rumunská prokuratúra zahŕňa:

prokuratúry, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov, tribunálov, tribunálov pre právne záležitosti týkajúce sa detí a rodiny a okresných súdov,

prokuratúry, ktoré sú súčasťou vojenských súdov.

Najvyšším orgánom je prokuratúra, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, vrátane jej špecializovaných útvarov – Národného protikorupčného riaditeľstva (DNA) a Riaditeľstva pre vyšetrovanie organizovaného zločinu a terorizmu (DIICOT).

Prvá úroveň: prokuratúry, ktoré sú súčasťou okresných súdov (176).

Druhá úroveň: prokuratúry, ktoré sú súčasťou tribunálov (42) a tribunálu pre právne záležitosti týkajúce sa detí a rodiny (1).

Tretia úroveň: prokuratúry, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov (15).

☞ **Vyššia magistrátna rada (CSM)** je centrálny orgán, ktorý v rámci súdneho systému zodpovedá za reguláciu profesie prokurátora. Počiatočnú a ďalšiu odbornú prípravu sudcov a prokurátorov zabezpečuje ☞ **Národný magistrátny inštitút (INM)**; ide o verejný orgán s právnou subjektivitou, ktorý koordinuje Vyššia magistrátna rada. Prokuratúra plní svoje úlohy prostredníctvom prokurátorov, ktorí pracujú na prokuratúrach. Prokuratúry tvoria organizačnú súčasť všetkých súdov s výnimkou tribunálov profesijného správania.

Trestné konania vykonávané na prokuratúrach, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov, tribunálov alebo tribunálov pre právne záležitosti týkajúce sa detí a rodiny

Inštitucionálna hierarchia prokuratúr:

Najvyšším orgánom je prokuratúra, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu (úrad generálneho prokurátora), pod vedením generálneho prokurátora Rumunska. Tento orgán koordinuje činnosť prokuratúr, ktoré sú súčasťou 15 odvolacích súdov.

Prokuratúry, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov, koordinujú činnosť prokuratúr, ktoré sú súčasťou 43 tribunálov (vrátane osobitného tribunálu pre právne záležitosti týkajúce sa detí a rodiny). Každú prokuratúru spravuje vedúci prokurátor.

Prokuratúry, ktoré sú súčasťou tribunálov, koordinujú činnosť prokuratúr, ktoré sú súčasťou 176 fungujúcich okresných súdov, pričom na čele každej z nich stojí prvý prokurátor.

Prokuratúry, ktoré sú súčasťou 176 fungujúcich okresných súdov, predstavujú prvú (najnižšiu) úroveň hierarchie a na ich čele stoja prví prokurátori.

V rámci prokuratúry, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, fungujú dve samostatné špecializované štruktúry. Sú to:

Národné protikorupčné riaditeľstvo (DNA), zodpovedné za vyšetrovanie a stíhanie korupcie. Vede ho hlavný prokurátor.

Riaditeľstvo pre vyšetrovanie organizovaného zločinu a terorizmu (DIICOT), zodpovedné za vyšetrovanie a trestné stíhanie organizovaného zločinu a terorizmu. Vede ho hlavný prokurátor, ktorého činnosť koordinuje generálny prokurátor Rumunska.

Trestné konania vykonávané na prokuratúrach, ktoré sú súčasťou vojenských súdov

Trestné konania týkajúce sa trestných činov spáchaných vojenským personálom vykonávajú vojenské prokuratúry, ktoré majú právny štatút vojenských subjektov. Vojenské prokuratúry sú súčasťou vojenských tribunálov, a to Vojenského tribunálu v Bukurešti alebo Vojenského odvolacieho súdu v Bukurešti.

Funkčná hierarchia prokurátorov

Prokurátori konajú v súlade so zásadami zákonnosti, nestrannosti a hierarchickej kontroly.

Konajú v súlade so zákonom, aby zachovávali a chránili ľudskú dôstojnosť a bránili práva jednotlivcov.

Prokurátori na každej prokuratúre podliehajú vedúcemu prokuratúry, ktorý zase podlieha vedúcemu hierarchicky nadriadenej prokuratúry.

Generálny prokurátor prokuratúry, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, hlavný prokurátor Národného protikorupčného riaditeľstva

a vedúci prokurátor prokuratúry, ktorá je súčasťou odvolacieho súdu, môžu riadiť prokurátorov, ktorí sú im podriadení, buď priamo, alebo prostredníctvom určených prokurátorov.

Úlohy a povinnosti

V Rumunsku existujú dve kategórie prokurátorov:

civilní prokurátori zodpovední za vyšetrovanie a stíhanie trestných činov, ktoré spáchali civilné osoby;

vojenský prokurátori zodpovední za vyšetrovanie a stíhanie trestných činov, ktoré spáchal najmä vojenský personál.

Kategórie vnútroštátnych prokurátorov:

generálny prokurátor Rumunska (vedúci prokuratúry, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu),

hlavný prokurátor (vedúci DNA a DIICOT),

vedúci prokurátori (vedúci prokuratúr, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov),

prví prokurátori (vedúci prokuratúr, ktoré sú súčasťou tribunálov alebo okresných súdov),

vedúci sekcie (vedúci vnútorných sekcií na prokuratúrach),

vedúci oddelenia (vedúci vnútorných oddelení na prokuratúrach),

vedúci kancelárie (vedúci vnútorných kancelárií na prokuratúrach),

prokurátori.

V prípade potreby, či už *ex officio* alebo na základe žiadosti CSM, minister spravodlivosti môže vykonať kontrolu prokurátorov, a to prostredníctvom prokurátorov, ktorých určí generálny prokurátor Rumunska, hlavný prokurátor DNA alebo sám minister spravodlivosti, s cieľom kontrolovať:

účinnosť riadiacej činnosti prokurátorov,

výkon a plnenie úloh prokurátorov a

kvalitu profesijných vzťahov prokurátorov s občanmi a ďalšími osobami, ktoré sú zapojené do činností vykonávaných prokuratúrami.

Nekontroluje sa rozsah opatrení, ktoré prokurátori môžu prijať počas trestného konania, a nekontrolujú sa ani príslušné rozhodnutia.

Minister spravodlivosti môže požiadať generálneho prokurátora Rumunska, prípadne hlavného prokurátora DNA o predloženie správy o činnosti prokuratúr a môže vydať pokyny o opatreniach, ktoré je potrebné prijať s cieľom účinne predchádzať trestnej činnosti a bojovať proti nej.

Prokuratúra, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, predkladá výročné správy o činnosti Vyššej magistrátnej rade a ministromi spravodlivosti, ktorý zase predkladá svoje závery týkajúce sa tejto správy rumunskému parlamentu.

Sudcovia

Organizácia

Vyššia magistrátna rada (CSM) je centrálny orgán, ktorý v rámci súdneho systému zodpovedá za reguláciu profesie sudcu. Počiatočnú a ďalšiu odbornú prípravu sudcov a prokurátorov zabezpečuje [Národný magistrátny inštitút \(INM\)](#); ide o verejný orgán s právnou subjektivitou, ktorý koordinuje Vyššia magistrátna rada.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia v Rumunsku sa špecializujú na tieto druhy prípadov:
občianskoprávne prípady a prípady občianskoprávneho presadzovania,
trestné prípady a prípady trestnoprávneho presadzovania,
obchodné prípady (konkurzní sudcovia),
prípady v oblasti rodinného práva a práva detí,
administratívne a daňové alebo finančné prípady,
prípady týkajúce sa pracovnoprávnych sporov a sociálneho poistenia,
ústavnoprávne prípady,
vojenské prípady.

Organizácia právnických profesií: advokáti

Advokáti

Ústredným orgánom zodpovedným za profesiu advokátov je [Rumunská národná únia advokátskych komôr \(UNBR\)](#), ktorá je právnickou osobou verejného záujmu a zahŕňa všetky advokátske komory v Rumunsku. Zabezpečuje kvalifikovaný výkon práva na obhajobu, odbornú kvalifikáciu, disciplínu a ochranu dôstojnosti a cti advokátov, ktorí sú členmi únie. Všetky advokátske komory v Rumunsku sú členmi UNBR.

Právne databázy

Informácie o rumunských advokátoch možno nájsť na webovom sídle [Rumunskej národnej únie advokátskych komôr](#).

Je prístup do tejto databázy bezplatný?

Áno.

Právni poradcovia

Podľa zákona môžu právni poradcovia vytvárať združenia na úrovni žúp podľa odvetvia alebo oblasti činnosti a podľa svojich odborných záujmov, prípadne národné združenia, na ktoré sa vzťahuje zákon o združeniach a nadáciách. Jedným z profesijných združení zriadených v súlade s uvedeným zákonom je [Rumunská komora právnych poradcov \(OCJR\)](#). Táto komora zahŕňa všetky združenia právnych poradcov zo všetkých žúp. Právni poradcovia môžu vytvárať aj iné profesijné združenia. Zoznamy právnych poradcov podľa žúp sú dostupné na jednotlivých webových sídlach členských združení OCJR (odkazy sú uvedené na webovom sídle OCJR).

Notári

Organizácia

V súlade so zákonom Ministerstvo spravodlivosti Rumunska delegovalo výkon notárskych služieb na [Národnú úniu notárov \(UNNP\)](#). UNNP je profesijný orgán, ktorý zastupuje notárov a zodpovedá za organizáciu notárskej profesie, ochranu záujmov svojich členov a postavenia tejto profesie. Všetci notári sú členmi tejto únie. Notári sú zoskupení do 15 notárskych komôr, z ktorých každá je pričlenená k odvolaciemu súdu.

Úlohy a povinnosti

Notári v Rumunsku poskytujú tieto právne služby:

vypracovanie potrebných dokumentov na účely dedenia zo zákona a dedenia zo závetu,
uzatváranie zmlúv (kúpne zmluvy, zmluvy o výmene, zmluvy o údržbe, darovacie zmluvy, zmluvy o hypotekárnych úveroch, záložné zmluvy, lízingové zmluvy, nájomné zmluvy) a ostatné akty (záruky, ktoré požadujú rozličné inštitúcie od svojich správcov),
vypracovanie stanov pre obchodné spoločnosti, združenia a nadácie,
overovanie dokumentov,
overovanie podpisov, podpisových vzorov a pečiatok,
všetky ďalšie služby stanovené zákonom.

Ďalšie právnické profesie

Exekútori

Rumunská národná únia exekútorov (UNEJ) je profesijným orgánom s právnou subjektivitou, ktorý združuje všetkých exekútorov. UNEJ zodpovedá za ochranu postavenia a autority profesie exekútora; hlavným poslaním UNEJ je zastupovať a chrániť odborné záujmy svojich členov. Exekútori sú zoskupení do 15 komôr, z ktorých každá je pričlenená k príslušnému odvolaciemu súdu.

Zoznam exekútorov je uvedený na [webovom sídle UNEJ](#).

Súdni úradníci

[Vyššia magistrátna rada \(CSM\)](#) je centrálny orgán, ktorý v rámci súdneho systému zodpovedá za reguláciu profesie súdnych úradníkov.

Národná akadémia súdnych úradníkov (SNG) je verejný orgán s právnou subjektivitou koordinovaný Vyššou magistrátnou radou, ktorý zodpovedá za poskytovanie počiatočnej a ďalšej odbornej prípravy súdnych úradníkov.

V rámci rumunského súdneho systému existuje niekoľko kategórií súdnych úradníkov:

úradníci podieľajúci sa na pojednávaniach,
štatistickí úradníci,
výskumní úradníci,
IT úradníci,
úradníci pracujúci v archívoch,
zapisovatelia.

Podrobnejšie informácie o tejto profesii sú uvedené v tomto [dokumente](#) (354 Kb) [ro](#).

Súdni asistenti

Súdni asistenti sú súčasťou prvostupňového súdneho senátu vo veciach zahŕňajúcich pracovnoprávne spory a spory týkajúce sa sociálneho poistenia. Zúčastňujú sa na poradách s poradným hlasom a podpisujú rozsudky, ich stanovisko je zaznamenané v rozsudku a uvádzajú dôvody nesúhlasných stanovísk. Keď senát zahŕňa súdnych asistentov, predseda môže jedného z nich poveriť úpravou rozsudku.

Súdnych asistentov nominuje ministerstvo spravodlivosti a navrhuje Hospodárska a sociálna rada na obdobie piatich rokov; kandidáti museli zastávať právnickú funkciu aspoň päť rokov a musia spĺňať všetky podmienky stanovené zákonom.

Výkon funkcie súdneho asistenta prináša stabilitu; súdni asistenti sú podriadení len právnym predpisom, skladajú sľub stanovený zákonom pre sudcov a právne ustanovenia týkajúce sa povinností, zákazov, nezlučiteľností, výnimiek, disciplinárnych sankcií a dôvodov na odvolanie z funkcie, ktoré sa uplatňujú na sudcov a prokurátorov, sa uplatňujú aj na súdnych asistentov.

Celkový počet pracovných miest súdnych asistentov a ich pridelenie na jednotlivé sudy sa určuje vyhláškou ministerstva spravodlivosti v závislosti od množstva práce.

Podmienky a postup, prostredníctvom ktorého Hospodárska a sociálna rada vyberá a navrhuje kandidátov, ktorých ministerstvo spravodlivosti nominuje za súdnych asistentov, ako aj podmienky ich delegovania, vysielania a prekladania sú stanovené rozhodnutím vlády.

Pomocní sudcovia

Najvyšší kasačný a odvolací súd zahŕňa skupinu pomocných sudcov, ktorí sa zúčastňujú na pojednávaniach.

Medzi úlohy pomocných sudcov patrí:

zabezpečiť, aby úradníci podieľajúci sa na pojednávaniach a úradníci pracujúci v archívoch vykonali všetky potrebné úkony na zaistenie bezproblémového priebehu pojednávania, usmerňovať prácu úradníka podieľajúceho sa na pojednávaniach, pripraviť určité správy počas konania (o prípustnosti odvolania a o návrhu na kasačné odvolanie), v rámci každého spisu zaznamenať prednesy účastníkov konania a prokuratúry, ako aj opatrenia nariadené súdom, vypracovať návrh záznamov (okrem záznamov z pojednávania), zúčastňovať sa na poradách s poradným hlasom, vypracovať návrh rozsudkov v súlade s pridelením od predsedu senátu, dodržiavať zákonné lehoty atď.

Podrobnejší opis práce pomocných sudcov je uvedený v tomto [dokumente](#) (126 Kb) [ro](#).

Posledná aktualizácia: 10/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Slovinsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických povolání v Slovinsku.

Organizácia právnických povolání

Právnické povolania

V Slovinskej republike môže osoba s univerzitným vzdelaním v odbore práva alebo osoba, ktorá absolvovala štúdium v oblasti práva na základe prvého a druhého cyklu podľa bolonského procesu, vykonávať mnoho povolání v oblasti justície vrátane povolania sudcu, prokurátora, štátneho zástupcu, advokáta a notára.

Prokurátori

Organizácia

Podľa článku 135 Ústavy Slovinskej republiky štátni prokurátori (*državni tožilci*) **podávajú a predkladajú obžaloby vo veci trestných činov** a majú **ďalšie právomoci stanovené zákonom**. Väčšina ich právomocí, ako aj organizácia sú stanovené v zákone o štátnych prokurátoroch (*Zakon o državnem tožilstvu*) a v zákone o trestnom konaní (*Zakon o kazenskem postopku*).

V Slovinsku existuje **11 okresných prokuratúr** (*okrožno državno tožilstvo*) (Celje, Koper, Kranj, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo Mesto, Ptuj, Slovenj Gradec), **úrad špecializovanej prokuratúry** (*Specializirano državno tožilstvo*), ktorý je organizovaný na celoštátnom základe, a **generálna prokuratúra** (*Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije*) v Ljubljane.

Úrad špecializovanej prokuratúry je zodpovedný za stíhanie v oblasti organizovanej tradičnej a hospodárskej trestnej činnosti, terorizmu, korupcie a ostatnej trestnej činnosti, ktorej odhaľovanie a stíhanie si vyžaduje špeciálne organizovaných a vyškolených prokurátorov. Ako nezávislý organizačný útvar v rámci tohto úradu pôsobí **útvar pre vyšetrovanie a stíhanie úradníkov s osobitnými oprávneniami** (*Odelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili*, známy aj pod označením *posebni oddelek* alebo špeciálny vyšetrovací útvar). Prokurátori z tohto **špeciálneho** vyšetrovacieho útvaru sú zodpovední za stíhanie trestných činov, ktoré spáchali príslušníci polície, príslušníci agentúr pre vnútorné záležitosti s policajnými právomocami, príslušníci vojenskej polície, príslušníci informačnej a bezpečnostnej služby ministerstva obrany a príslušníci Slovinskej informačnej a bezpečnostnej agentúry. Poskytujú aj usmernenia príslušníkom polície pracujúcim pre tento útvar.

Generálna prokuratúra je najvyššie postavená prokuratúra v krajine, v rámci ktorej pôsobia:

generálni prokurátori (*vrhovni državni tožilci*) a vyšší prokurátori (*višji državni tožilci*),

prokurátori na čiastočný úväzok alebo na dobu určitú.

Vyšší prokurátori zastupujú odvolania v odvolacích konaniach pred vyššími súdmi (*višja sodišča*) v Slovinsku. V konaniach týkajúcich sa mimoriadnych opravných prostriedkov v oblasti trestného práva a v oblasti občianskych a správnych záležitostí sa generálni prokurátori dostavia na Najvyšší súd Slovinskej republiky (*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*).

Organizačné zloženie generálnej prokuratúry:

tri útvary [útvar trestného práva (*kazenski oddelek*), útvar občianskych a správnych záležitostí (*civilno-upravni oddelek*) a útvar odbornej prípravy a odborného dozoru (*oddelek za izobraževanje in strokovni nadzor*)],

centrum odborných informácií (*Strokovno informacijski center*), ktorého úlohy zahŕňajú poskytovanie odbornej pomoci v oblasti zdaňovania, finančnictva, účtovníctva alebo iných disciplín potrebných na účinné vykonávanie práce prokurátorov, ako aj zabezpečovanie rozvoja, jednoty a prevádzky informačnej podpory pre fungovanie prokuratúr.

Úlohy a povinnosti

Hlavnou úlohou a povinnosťou prokurátorov je stíhať trestné činy. V rámci toho sú zodpovední za:

prijatie všetkých potrebných krokov na odhalenie trestnej činnosti a za sledovanie páchatelov a usmerňovanie práce polície v prípravnom konaní, v ktorom je polícia z organizačného hľadiska nezávislá od prokurátora,

podávanie žiadostí o prešetrenie,

podávanie a predkladanie obžaloby na príslušnom súde a

podávanie odvolaní proti neprávoplatným rozsudkom súdu a mimoriadnych opravných prostriedkov proti konečným rozhodnutiam súdu (odvolania proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa v trestnoprávnych prípadoch podáva prokurátor, ktorý vznikol obžalobu na súde prvého stupňa, zatiaľ čo mimoriadne opravné prostriedky podávajú generálni prokurátori).

Platné trestnoprávne predpisy prokurátorom za určitých okolností umožňujú, aby si v rámci riešenia foriem organizovanej trestnej činnosti zvolili namiesto trestného stíhania alternatívne opravné prostriedky. Medzi alternatívne opravné prostriedky patrí prevedenie prípadu na konanie o urovaní a podmienený

odklad trestného stíhania, ak je podozrivý ochotný správať sa podľa pokynov prokurátora a vykonať určité opatrenia stanovené prokurátorom. Ak má urovanie alebo podmienený odklad stíhania pozitívny výsledok, prokurátor môže trestné stíhanie odvolať, t. j. prípad sa urovná mimosúdne. Prokurátor môže zároveň súdu navrhnúť, aby vydal trestný príkaz, čím súd bez vypočutia uloží obvinenej strane konkrétny navrhovaný trest alebo opatrenie. Okrem toho plní generálna prokuratúra **úlohy mimo hlavnej pôsobnosti trestného práva**. V jednom z troch útvarov generálnej prokuratúry, konkrétne v útvere občianskych a správnych záležitostí, môžu generálni prokurátori **podávať žiadosť o ochranu zákonnosti** (*zahteva za varstvo zakonitosti*) proti rozhodnutiam odvolacieho súdu (*pritožbeno sodišče*) v sporových konaniach, nesporových konaniach a iných občianskoprávných súdnych konaniach. Predpokladom podania tohto mimoriadneho súdneho opravného prostriedku je **ochrana verejného záujmu, o čom môže rozhodnúť** výlučne generálny prokurátor. Účastníci konania preto nemôžu podávať žiadosti o ochranu zákonnosti.

Sudcovia

Organizácia

Sudcovia z povolania a prísediaci

Postavenie **sudcu** sa upravuje článkami 125 až 134 Ústavy Slovenskej republiky a v zákone o súdnej službe (*Zakon o sodniški službi*). Sudcovia sú úradníci, ktorých volí Štátne zhromaždenie (*Državni zbor*) na základe návrhu Súdnej rady (*Sodni svet*). Úrad sudcu je trvalý a veková hranica a podmienky na zvolenie sú stanovené zákonom.

Za sudcu môže byť zvolená iba osoba, ktorá spĺňa tieto všeobecné podmienky:

je občanom Slovenska a aktívne ovláda slovenský jazyk;

má spôsobilosť na právne úkony a dobrý celkový zdravotný stav;

má aspoň 30 rokov;

má odborný titul právnik s vysokoškolským vzdelaním získaným v Slovensku alebo odborný titul bakalára v oblasti práva (UN) a magistra v oblasti práva alebo má ekvivalentnú kvalifikáciu v oblasti práva v zahraničí, ktorá sa preukazuje zahraničným osvedčením o kvalifikácii s priloženým stanoviskom o kvalifikácii alebo rozhodnutím o uznaní kvalifikácie na účely zamestnania alebo osvedčením o nostrifikácii (*odločba o nostrifikaciji*);

zložila štátnu skúšku v odbore práva;

nebola odsúdená za trestný čin;

nie je obžalovaná z trestného činu ani na základe obvinenia nie je účastníkom konania týkajúceho sa trestného činu stíhaného *ex officio*.

Sudcovia, ktorí rozhodovali alebo vynášali rozsudok v rámci vyšetrovacieho konania alebo súdneho konania, v ktorom rozsudkom porušili základné ľudské práva a slobody, po skončení svojho mandátu už nespĺňajú podmienky na zvolenie za sudcu.

Sudcovia majú postavenie verejného činiteľa a pri výkone svojich povinností sú viazaní ústavou a právnymi predpismi. Funkcia sudcu nie je zlučiteľná s funkciou v iných štátnych orgánoch, miestnych samosprávnych orgánoch a orgánoch politických strán, ani s inými funkciami a činnosťami stanovenými zákonom. Medzi sudcami neexistuje žiadna formálna špecializácia z hľadiska vzdelania. Hlavná právna oblasť, v ktorej sudca pôsobí, je vymedzená v rámci vnútornej organizácie jednotlivých súdov, ktoré majú rozličné právne oddelenia na riešenie jednotlivých druhov sporov, ku ktorým sú sudcovia pridelení v súlade s ročným rozvrhom práce. O povýšení do vyššej sudcovskej pozície a o postupe do vyššej platovej triedy rozhoduje Súdna rada Slovenskej republiky. Súdna rada podáva aj návrh Štátnemu zhromaždeniu na zbavenie sudcu jeho funkcie, ak pri výkone svojich povinností porušuje ústavu alebo vážne porušuje zákon, alebo ak úmyselne pácha trestný čin prostredníctvom zneužitia svojej sudcovskej funkcie. Úroveň služobného postupu sudcov v súdnictve sú stanovené v organizácii súdov v Slovensku. Sudcovia môžu byť: miestni sudcovia (*okrajni sodniki*), okresní sudcovia (*okrožni sodniki*), vyšší sudcovia (*višji sodniki*) alebo najvyšší sudcovia (*vrhovni sodniki*).

Sudcovia sú členmi Slovenskej asociácie sudcov, ktorá je súčasťou Medzinárodnej asociácie sudcov. Členstvo v asociácii je dobrovoľné.

Osobitné sudy môžu zahŕňať aj **sudcov z povolania** (*poklicni sodniki*) a **prísediacich** (*sodniki porotniki*). Keď sa na základe práva vyžaduje rozsudok osobitného súdu, osobitný súd je zostavený zo sudcu z povolania vo funkcii predsedu súdu a z dvoch prísediacich vo funkcii členov súdu, ak sa zákonom nestanovuje inak. Keď sa na základe práva vyžaduje rozsudok päťčlenného osobitného súdu, osobitný súd je zostavený zo sudcu z povolania vo funkcii predsedu súdu, z ďalšieho sudcu z povolania a z troch prísediacich vo funkcii členov súdu, ak sa zákonom nestanovuje inak. Funkciu sudcu môže vykonávať ktorýkoľvek občan Slovenskej republiky vo veku od 30 rokov, ktorý nebol konečným rozsudkom odsúdený za trestný čin stíhaný *ex officio* a ktorý je spôsobilý, je v dobrom celkovom zdravotnom stave na výkon súdneho úradu a aktívne ovláda slovenský jazyk. Mandát prísediacich trvá päť rokov, pričom môžu byť menovaní znova. Predsedajúci sudca vyššieho súdu menuje a odvoláva prísediacich okresných súdov, ktoré podliehajú jurisdikcii vyššieho súdu.

Súdna rada Slovenskej republiky

 Súdna rada Slovenskej republiky (*Sodni svet RS*) je ústredným orgánom, ktorý zodpovedá za reguláciu tohto povolania.

Súdna rada pozostáva z 11 členov.

Piaty členovia sú volení Štátnym zhromaždením na základe návrhu prezidenta Slovenskej republiky zo zoznamu univerzitných profesorov v oblasti práva, advokátov a právnikov a šesť členov sa volí zo zoznamu predloženého sudcami pracujúcimi na plný úväzok v sudcovskej funkcii. Členovia Súdnej rady vyberajú jedného z jej členov do funkcie predsedu.

Súdna rada má tieto právomoci:

Na základe pravidiel upravujúcich činnosť súdov a súdnu službu má Súdna rada tieto právomoci:

1. v súvislosti s výberom, menovaním a odvolaním sudcov a predsedov a podpredsedov súdov:

podávať predbežné stanovisko v rámci postupu menovania predsedu Najvyššieho súdu,

navrhovať Štátnemu zhromaždeniu kandidátov na vymenovanie do funkcie sudcu Najvyššieho súdu,

menovať a odvolávať predsedov a podpredsedov súdov, s výnimkou predsedu Najvyššieho súdu,

vykonávať výber kandidátov na voľné súdne pozície,

navrhovať Štátnemu zhromaždeniu kandidátov na voľbu do funkcie sudcu,

menovať sudcov na voľné súdne pozície,

podávať odôvodnené stanovisko v rámci postupu odvolania predsedu Najvyššieho súdu,

informovať Štátne zhromaždenie o konečnom rozsudku, pokiaľ ide o odsúdenie sudcu,

podávať Štátnemu zhromaždeniu návrh na odvolanie sudcu z funkcie,

vydávať deklaratórne rozhodnutia, ktorými sa ukončujú súdne funkcie alebo súdna služba;

2. v súvislosti s inými personálnymi záležitosťami týkajúcimi sa sudcov, a to pri rozhodovaní o:

nezlučiteľnosti súdnej funkcie,

povýšení do vyššej súdnej funkcie,

rýchlejšom povýšení do vyššej platovej triedy, na pozíciu sudcu vrchného súdu (*svetnik*) alebo na vyššiu pozíciu funkciu v oblasti súdnictva,

výnimočnom povýšení do vyššej súdnej funkcie,

potvrdení, že sudca nie je spôsobilý vykonávať súdnu službu,

návrhu na nápravu porušenia zo strany sudcu, ktorý sa domnieva, že jeho nezávislosť bola akýmkoľvek spôsobom ovplyvnená, odvolaniach proti rozhodnutiu o preložení alebo vymenovaní na súdnu pozíciu, súdnu funkciu alebo na pozíciu sudcu vrchného súdu a proti rozhodnutiu o zaradení do platovej triedy, preloženiach sudcov, pridelení sudcu na Ústavný súd Slovenskej republiky, Najvyšší súd, vyšší súd, špecializované oddelenie okresného súdu, osobitný útvar Súdnej rady, do strediska pre odborné vzdelávanie pracovníkov v súdnictve alebo na ministerstvo, pokiaľ ide o zabezpečenie náročnejšej technickej práce, uvoľnení z výkonu súdnej služby,

udelení štipendií v oblasti súdnictva;

3. v súvislosti s disciplinárnymi konaniami:

menovať disciplinárne orgány,

predkladať návrhy na začatie disciplinárnych konaní voči sudcovi,

uplatňovať disciplinárny postih voči sudcovi, ak na základe zákona, ktorým sa riadi súdna služba, čelí disciplinárnemu postihu v podobe pozastavenia povýšenia, zníženia platu alebo preloženia na iný súd,

rozhodovať o dočasnom uvoľnení predsedu Najvyššieho súdu z výkonu súdnej služby,

rozhodovať o odvolaní proti rozhodnutiu predsedu Najvyššieho súdu, ktorým sa nariaďuje dočasné uvoľnenie sudcu z výkonu súdnej služby;

4. iné úlohy:

prijímať kritériá výberu kandidátov na pozíciu sudcov na základe stanoviska ministra a kritériá kvality výkonu funkcie sudcov s cieľom posúdiť výkon ich služby,

prijímať kódex správania sudcov,

menovať členov Výboru pre etické zásady a integritu (*Komisija za etiko in integriteto*),

prijímať pokyny k postupu voľby členov zamestnaneckých rád a konania volieb,

vydávať schválenie politiky v oblasti detekcie a riadenia rizika a vystavenia súdov korupcii a monitorovať jej vykonávanie,

predkladať predbežné stanovisko k tabuľkám zamestnancov súdnych jednotiek,

predkladať predbežné stanovisko v rámci postupu stanovenia počtu miest sudcov na jednotlivých súdoch,

predkladať stanovisko k výročnej správe Najvyššieho súdu o efektívnosti a účinnosti súdov a o navrhovanom finančnom pláne pre súdy,

predkladať Štátnemu zhromaždeniu a ministerstvu stanovisko k zákonom upravujúcim činnosť súdov a súdnej služby,

požadovať začatie postupu preskúmania ústavnosti a zákonnosti pravidiel, ak zasahujú do ústavného postavenia alebo ústavných práv súdnictva,

podávať odôvodnené žiadosti o predloženie prehľadu úkonov v konkrétnych prípadoch,

predkladať stanovisko k ochranným opatreniam spojených s pozbavením osobnej slobody alebo k začatiu trestného konania.

Súdna rada prijíma rozhodnutia verejným hlasovaním väčšinou hlasov všetkých svojich členov, pokiaľ sa zákonom alebo rokovacím poriadkom nestanovuje inak.

Súdna rada **rozhoduje** dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých členov v týchto prípadoch:

návrhy týkajúce sa volieb sudcov,

menovanie a povyšovanie sudcov,

menovanie a odvolanie predsedov a podpredsedov súdov,

zaradenie do platovej triedy,

odvolanie proti rozhodnutiu o preložení alebo vymenovaní na súdnu pozíciu, súdnu funkciu alebo na pozíciu sudcu vrchného súdu,

odvolanie proti rozhodnutiu o zaradení do platovej triedy,

návrhy na odvolanie sudcov,

potvrdenie, že sudca nie je spôsobilý vykonávať súdnu službu,

prijímanie kritérií výberu kandidátov na súdne pozície,

prijímanie kritérií kvality výkonu práce sudcov,

iné úlohy, pokiaľ tak stanovuje zákon.

Súdna rada môže na základe rokovacieho poriadku rozhodovať o iných záležitostiach, v ktorých bude konať, dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých svojich členov.

Advokáti

V článku 137 Ústavy Slovenskej republiky sa stanovuje, že **advokácia** (*odvetništvo*) je samostatná a nezávislá služba v rámci justičného systému, ktorá sa riadi zákonom. V zákone o advokátoch (*Zakon o odvetništvi*) sa stanovuje, že advokát pri výkone svojej funkcie poskytuje právne poradenstvo, zastupuje a obhajuje účastníkov konania pred súdmi a inými štátnymi orgánmi, vypracúva dokumenty a zastupuje účastníkov konania v ich právnych vzťahoch. Iba advokát môže zastupovať účastníka konania pred súdom za odmenu. V určitých prípadoch môže miesto advokáta zaujať advokátsky koncipient.

Advokátom sa môže stať každá osoba, ktorá spĺňa tieto podmienky:

má slovínsku štátnu príslušnosť,

má odbornú spôsobilosť;

získala odborný titul v Slovenskej republike, ako sa uvádza ďalej, alebo získala ekvivalentnú kvalifikáciu v zahraničí uznanú podľa zákona o uznávaní a posudzovaní vzdelania:

odborný titul právnik s vysokoškolským vzdelaním,

odborný titul bakalára v oblasti práva (UN) a titul magistra v oblasti práva,

odborný titul magistra v oblasti práva na základe druhého cyklu magisterského štúdia podľa bolonského procesu;

zložila štátnu skúšku v odbore práva;

má štvorročné praktické skúsenosti ako právnik s vysokoškolským diplomom v odbore práva, z toho – po zložení štátnej skúšky v odbore práva – aspoň jeden rok musí pracovať u advokáta alebo v advokátskej kancelárii, na súde, štátnej prokuratúre, úrade štátneho zástupcu alebo na notárskom úrade v riadnom zamestnaneckom pomere na plný úväzok;

aktívne ovláda slovínsky jazyk;

je dôveryhodná na vykonávanie advokátskej praxe;

má potrebné vybavenie a priestory na výkon advokátskej praxe;

zložila skúšku na overenie znalosti zákona o advokácii, oficiálneho sadzovníka poplatkov za právne zastupovanie a pravidiel výkonu povolania pre advokátov Slovenskej advokátskej komory (*Odvetniška zbornica Slovenije*).

Iba advokát môže vystupovať ako poradca odporcu **v trestných konaniach**.

V **občianskoprávných konaniach** môže účastníka konania pred miestnym súdom zastupovať ktokolvek, kto má plnú odbornú spôsobilosť, zatiaľ čo pred okresným, vyšším alebo Najvyšším súdom môže byť oprávneným zástupcom len advokát alebo iná osoba, ktorá zložila štátnu skúšku pre advokátov. V konaniach s mimoriadnymi opravnými prostriedkami je však zastúpenie advokátom povinné (okrem prípadov, keď účastník alebo jeho zákonný zástupca zložil štátnu skúšku v odbore práva).

Zastúpenie advokátom je povinné aj vo všetkých súdnych konaniach v zmysle zákona o duševnom zdraví (*Zakon o duševnem zdravju*).

Zahraničný advokát, ktorý získal právo vykonávať povolanie advokáta vo svojej krajine, môže v Slovenskej republike vykonávať na základe podmienok stanovených zákonom o advokátoch tieto činnosti:

poskytovať osobitné advokátske služby, ktoré súvisia s výkonom povolania advokáta, vykonávať povolanie advokáta na základe odborného titulu zo svojej krajiny, vykonávať povolanie advokáta na základe odborného titulu „advokát“ (*odvetnik*).

Za krajinu advokáta sa považuje krajina, v ktorej má oprávnenie vykonávať povolanie advokáta na základe odborného titulu získaného v súlade s právnymi predpismi danej krajiny.

Na účely tohto zákona sú advokátmi z iných členských štátov Európskej únie advokáti s oprávnením vykonávať povolanie advokáta v ktoromkoľvek členskom štáte na základe odborného titulu získaného v súlade s právnymi predpismi danej krajiny. Advokát z inej krajiny, ktorá je členským štátom Európskej únie, je zapísaný do zoznamu zahraničných advokátov, ktorí môžu vykonávať povolanie advokáta v Slovenskej republike na základe odborného titulu „advokát“ so všetkými právami a povinnosťami advokáta, ktorý vykonáva svoje povolanie, ak spĺňa zákonné podmienky a zložil skúšku na overenie znalosti vnútroštátneho práva Slovenskej republiky. Podrobnejšie údaje o skúške a o postupe na jej vykonanie sú stanovené vo vyhláske o skúške advokátov z iných krajín (*Uredba o preizkusnem izpitu za odvetnike iz drugih držav*).

Advokáti môžu za určitých podmienok propagovať svoje služby, keďže v zákone sa stanovujú povolené formy reklamy. Svoje povolanie môžu vykonávať buď nezávisle, alebo v advokátskej kancelárii. Zastrešujúcou organizáciou advokátov je Slovenská advokátska komora (*Odvetniška zbornica Slovenije*), ktorá má svoje vlastné predpisy a stanovy. Oprávnenie vykonávať povolanie advokáta sa získava zápisom do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora. Advokáti, ktorí dosiahnu požadovanú úroveň alebo odbornú špecializáciu, môžu za určitých podmienok požiadať Slovenskú advokátsku komoru o uznanie postavenia špecializovaného advokáta. Platby za služby advokáta sú stanovené v oficiálnom sadzobníku poplatkov za právne zastupovanie, ktorý prijíma Slovenská advokátska komora so súhlasom ministra spravodlivosti.

Právne databázy

 [Základné právne predpisy týkajúce sa advokátov](#) sú k dispozícii v anglickom jazyku na webovom sídle advokátskej komory.

Advokátska komora prevádzkuje [vyhľadávací nástroj](#) (v slovinčine a angličtine), ktorý možno použiť na **vyhľadávanie advokátov** podľa:

mena,
regiónu,
znalosti cudzích jazykov a
pracovných oblastí.

Notári

Organizácia

V druhom odseku článku 137 Ústavy Slovenskej republiky sa stanovuje, že **notári** (*notarji*) vykonávajú verejnú službu, ktorú upravuje zákon. V zákone o notároch (*Zakon o notariatu*) sa uvádza: notári ako osoby požívajúce dôveru verejnosti vypracúvajú na základe ustanovení tohto zákona verejné listiny o právnych úkonoch, prejavy vôle alebo vyhlásenia o skutočnostiach, na základe ktorých vznikajú práva; prijímajú listiny, peniaze a cenné papiere do úschovy na účely ich odovzdania tretím osobám alebo štátnym orgánom; na pokyn súdov plnia úlohy, ktorými ich možno poveriť v súlade so zákonom. Za notára možno vymenovať iba osobu, ktorá spĺňa tieto podmienky:

musí byť občanom Slovenskej republiky, iného členského štátu Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru alebo občanom Švajčiarskej konfederácie alebo členského štátu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj;

má spôsobilosť na právne úkony a dobrý celkový zdravotný stav;

musí mať odborný titul právnika s vysokoškolským vzdelaním získaným v Slovinsku alebo odborný titul bakalára v oblasti práva (UN) a magistra v oblasti práva alebo mať ekvivalentnú kvalifikáciu v oblasti práva v zahraničí, ktorá sa preukazuje zahraničným osvedčením o kvalifikácii s priloženým stanoviskom o kvalifikácii alebo rozhodnutím o uznaní kvalifikácie na účely zamestnania alebo osvedčením o nostrifikácii (*odločba o nostrifikaciji*);

zložila štátnu skúšku v odbore práva;

musí mať päťročné praktické skúsenosti ako právnik s univerzitným vzdelaním v odbore práva, z toho aspoň jeden rok musela pracovať u notára a jeden rok na súde, u advokáta alebo štátneho zástupcu;

musí sa považovať za dôveryhodnú na výkon notárskych povinností;

aktívne ovláda slovinský jazyk;

musí mať vhodné vybavenie a priestory požadované na výkon povinností notára;

musí mať menej ako 64 rokov.

Bez ohľadu na bod 1 predchádzajúceho odseku môžu byť za notárov vymenovaní aj štátni príslušníci iných krajín, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru, Švajčiarskej konfederácie alebo členským štátom Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, pod podmienkou právnej a skutočnej reciprocity.

Povinnosti notára nie sú zlučiteľné s povinnosťami advokáta ani so žiadnym plateným úradom alebo funkciou.

Notár nie je oprávnený vykonávať úlohy, ktoré nie sú zlučiteľné s vážnosťou a bezúhonnosťou vyžadovanou na výkon notárskych povinností alebo ktoré môžu oslabiť dôveru, pokiaľ ide o nestrannosť notára alebo dôveryhodnosť listín, ktoré vypracúva.

Notára vymenúva na voľné miesto minister zodpovedný za oblasť spravodlivosti. Minister pred vymenovaním notára získa stanovisko Slovenskej notárskej komory (*Notarska zbornica Slovenije*) k navrhovaným kandidátom. Počet notárov je obmedzený a stanovuje sa na základe kritérií stanovených ministerstvom spravodlivosti. V prípade akejkoľvek nezrovnalosti vymedzenej v zákone bude notár odvolaný z funkcie ministrom spravodlivosti. Hlavnou organizáciou notárov je notárska komora.

Notárom sa v zákone ustanovuje povinnosť stať sa členom [Slovenskej notárskej komory](#).

Úlohy a povinnosti

Notári vykonávajú verejnú službu najmä pri **príprave verejných a súkromných dokumentov**, ktorá je veľmi dôležitá pre bezpečnosť právnych úkonov.

Verejné dokumenty, ktoré zvyčajne vystavujú notári, sú **notárske záznamy a notárske zápisnice**. Keďže notár je oprávnený pripraviť pre zmluvné strany akúkoľvek písomnú zmluvu, existujú určité druhy zmlúv a stanov štátnych a súkromných spoločností s ručením obmedzeným, ktoré sú podľa práva Slovenskej republiky **platné, len ak boli vypracované ako notársky záznam**. Notár môže taktiež zaznamenať závet. Okrem toho musí notár niekedy **overiť**

pravosť kópií dokumentov a podpisov, aby sa zabezpečila ich platnosť pred súdom. Listiny a cenné papiere je možné dať do úschovy notárovi.

Právne databázy

Webové sídlo notárskej komory umožňuje prístup k [zoznamu všetkých notárov](#) v Slovinsku s kontaktnými údajmi a so základným vyhľadávacím nástrojom. Prístup do troch registrov, ktoré prevádzkuje notárska komora, je možný prostredníctvom jej webového sídla:

- [register poručníckych notárov](#) (*register skrbniških notarjev*),
- [register zmlúv o založení poručníckeho účtu](#) (*register skrbniških pogodb*),
- [centrálny register závetov](#) (*centralni register oporok*).

Ostatné právnické povolania

Súdny asistent (*Sodniški pomočnik*) (372 Kb) [en](#)

Štátni zástupcovia

Úloha **štátneho zástupcu** sa stanovuje v novom zákone o štátnych zástupcoch, ktorý nadobudol účinnosť 20. novembra 2017 a komplexne sa ním zmenila inštitúcia štátneho zástupcu.

Úrad štátneho zástupcu vykonáva odborné úlohy v oblasti ochrany majetku a iných práv a záujmov štátu prostredníctvom právneho zastupovania pred súdmi a správnymi orgánmi Slovenskej republiky, pred zahraničnými súdmi a rozhodcovskými súdmi, ako aj pred medzinárodnými súdmi a rozhodcovskými súdmi a zabezpečuje právne poradenstvo, mierové riešenie sporov v konaniach pred podaním žaloby a ďalšie úlohy stanovené uvedeným zákonom alebo inými zákonmi.

Úlohy Úradu štátneho zástupcu vykonávajú štátny generálny zástupca a zástupca štátneho generálneho zástupcu ako verejní predstavitelia a vyšší štátni zástupcovia, štátni zástupcovia a uchádzači o funkciu štátneho zástupcu, ktorí majú v súčasnosti postavenie štátnych zamestnancov. S cieľom predchádzať politickým nomináciám sa v rámci postupu výberu štátneho generálneho zástupcu a vyšších štátnych zástupcov vyžaduje stanovisko výboru nezávislých expertov, ktorý je poverený posudzovaním vhodnosti uchádzačov.

Štátneho generálneho zástupcu vymenúva vláda Slovenskej republiky na základe odôvodneného návrhu ministra spravodlivosti po získaní stanoviska výboru povereného posudzovaním vhodnosti uchádzačov. Zástupcu štátneho generálneho zástupcu vymenúva vláda Slovenskej republiky na základe návrhu štátneho generálneho zástupcu a so súhlasom ministra spravodlivosti, pričom sa musí vymenovať spomedzi vyšších štátnych zástupcov. Funkčné obdobie štátneho generálneho zástupcu a jeho zástupcu je šesť rokov s možnosťou predĺženia. Na vykonávanie povinností vyššieho štátneho zástupcu, štátneho zástupcu alebo uchádzača o funkciu štátneho zástupcu sa vyžaduje uzatvorenie pracovnoprávneho vzťahu, pri ktorom musia byť okrem osobitných podmienok stanovených v zákone o štátnych zástupcoch splnené aj podmienky stanovené v zákone, ktorým sa riadi systém štátnej služby.

Štátny zástupca je nezávislý pri výkone povinností právneho zastupovania.

Súvisiace odkazy

- [Informácie o právnických povolaniach na webovom sídle generálneho prokurátora Slovenskej republiky](#)
- [Informácie o právnických povolaniach](#)
- [Informácie o právnických povolaniach na webovom sídle slovinského súdnictva](#)
- [Informácie o právnických povolaniach na webovom sídle Slovenskej advokátskej komory](#)
- [Informácie o právnických povolaniach na webovom sídle Slovenskej notárskej komory](#)
- [Informácie o právnických povolaniach na webovom sídle Úradu štátneho zástupcu](#)

Posledná aktualizácia: 07/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Slovensko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických profesií na Slovensku.

Právnické profesie – úvod

Prokurátori

Organizácia

[Prokuratúra](#) Slovenskej republiky je nezávislým štátnym orgánom v čele s **generálnym prokurátorom**. Prokuratúra Slovenskej republiky v rámci svojej právomoci chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Prokuratúra Slovenskej republiky má v štátnom rozpočte vlastnú samostatnú rozpočtovú kapitolu.

Postavenie a úlohu prokuratúry a generálneho prokurátora upravuje **Ústava Slovenskej republiky** (článok 149) a **zákon č. 153/2001 Z.z.** o prokuratúre, ktorý upravuje aj právomoci generálneho prokurátora a iných prokurátorov. Zákon upravuje aj organizáciu a riadenie prokuratúry. Postavenie, práva a povinnosti prokurátorov sú ustanovené v **zákone č. 154/2001 Z.z.** prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry.

Hierarchický systém

Plnenie úlohy [prokuratúry](#) ako orgánu ochrany práva si vyžaduje hierarchickú organizáciu. Umožňuje jednotné uplatňovanie zákonov a iných všeobecne záväzných predpisov, ako aj jednotné uplatňovanie trestnej politiky.

V rámci tohto hierarchického systému pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti a všetci sú podriadení generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky.

Právomoci

Do pôsobnosti prokuratúry patrí:

trestné stíhanie osôb podozrivých zo spáchania trestných činov a dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania v rozsahu podľa osobitného zákona a v prípravnom konaní,

dozor nad zachovávaním zákonnosti v miestach/podmienkach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu,

uplatňovanie svojich oprávnení v konaní pred súdmi,

zastupovanie štátu v konaní pred súdmi, ak tak ustanovuje osobitný zákon,

dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom zákonom,

uplatňovanie svojich oprávnení v oblasti medzinárodnej spolupráce v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom a právne záväznými aktmi Európskej únie,

podieľanie sa na príprave a realizácii preventívnych opatrení zameraných na predchádzanie porušovaniu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov,

podieľanie sa na odstraňovaní príčin a podmienok trestnej činnosti, na prevencii a na potláčaní kriminality,
podieľanie sa na tvorbe právnych predpisov (účasť na legislatívnom procese),
plnenie ďalších úloh, ak tak ustanovuje osobitný zákon/akt alebo medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

Úlohy

Generálny prokurátor a jednotliví prokurátori vykonávajú všetky úlohy, ktoré patria do pôsobnosti prokuratúry a pri vykonávaní svojich úloh a povinností využívajú všetky prostriedky ustanovené zákonom. Sú povinní:

uplatňovať (podľa najlepšieho vedomia a svedomia) Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony, medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy,
rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť, základné ľudské práva a slobody a vyvarovať sa akejkoľvek diskriminácie,
chrániť verejný záujem,
postupovať iniciatívne, spravodlivo, nestranne a bez prietahov.

Hierarchia

Organizačný systém prokuratúry Slovenskej republiky tvoria tieto **orgány**:

Generálna prokuratúra je najvyšším orgánom a stojí na čele sústavy prokuratúry. Súčasťou generálnej prokuratúry sú tieto orgány:

úrad špeciálnej prokuratúry zriadený na odhaľovanie a stíhanie prípadov korupcie a organizovaného zločinu,

krajské prokuratúry (8), ktoré sú nadradené okresným prokuratúram v ich kraji a

okresné prokuratúry (55).

Ústredie generálnej prokuratúry sídli v Bratislave.

Sídla a **územné obvody** nižšie postavených prokuratúr zodpovedajú sídlam a okresom príslušných súdov. Sídla a územná príslušnosť však nezodpovedajú správne územnému rozdeleniu krajiny.

Prokurátor vykonáva svoje povinnosti v rámci **služobného pomeru**, ktorý vznikne vymenovaním prokurátora. Prokurátora vymenúva do **funkcie prokurátora bez časového obmedzenia** generálny prokurátor. Prokurátor pri prijímaní tejto funkcie musí zložiť sľub bez výhrady.

Kvalifikácie

Do funkcie prokurátora možno vymenovať len **štátneho občana Slovenskej republiky**, ktorý spĺňa tieto **podmienky**:

v deň vymenovania musí dosiahnuť vek najmenej 25 rokov,

musí mať vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou; ak získal vysokoškolské vzdelanie najprv v prvom

stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby v oboch stupňoch získal vzdelanie v odbore právo,

musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a byť zdravotne spôsobilý na výkon funkcie prokurátora,

musí byť bezúhonný a jeho morálne vlastnosti musia dávať záruku, že funkciu prokurátora bude riadne vykonávať,

musí ovládať štátny jazyk,

musí mať trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,

nesmie byť členom politickej strany ani politického hnutia,

musí mať zloženú prokurátorskú skúšku,

úspešne absolvoval výberové konanie, ak zákon neustanovuje inak,

musí súhlasiť s vymenovaním do funkcie prokurátora na určenú prokuratúru a súhlas musí mať písomnú formu.

Na **prokurátorskú skúšku** sa môže zapísať len **právny čakaťel**. Právni čakaťelia sa na voľné miesta prijímajú na základe výberového konania.

Za prokurátorskú skúšku podľa tohto zákona sa považuje aj **odborná justičná skúška, advokátska skúška a notárska skúška**.

Povýšenie do funkcie vedúceho prokurátora alebo vyššej funkcie je možné len na základe **výberového konania a po predchádzajúcom vyjadrení rady prokurátorov**.

Dočasné pridelenie prokurátora na výkon funkcie na inú prokuratúru je možné len s jeho súhlasom. Bez súhlasu prokurátora možno prokurátora dočasne prideliť na výkon funkcie na inú prokuratúru najdlhšie na 60 služobných dní v kalendárnom roku, ak je to potrebné na zabezpečenie riadneho plnenia úloh tejto prokuratúry.

Prokurátora možno preložiť na inú prokuratúru, len ak s preložením súhlasí alebo o preloženie sám požiada alebo ak mu bolo uložené disciplinárne opatrenie o takomto preložení.

Generálny prokurátor môže prokurátorovi, ktorý je trestne stíhaný pre úmyselný trestný čin alebo pre trestný čin spáchaný z nedbanlivosti v súvislosti s výkonom funkcie prokurátora alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie pre skutok, za ktorý môže byť zbavený funkcie prokurátora, **pozastaviť** výkon jeho funkcie.

Služobný pomer prokurátora môže **zaniknúť** len z dôvodov ustanovených zákonom.

Úlohy a povinnosti

Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený:

dávať záväzné pokyny polícii pred začatím trestného stíhania, počas vyšetrovania a skráteného vyšetrovania a určovať lehoty na vybavenie vecí, každý pokyn musí byť uvedený v príslušnom spise,

vyžadovať spisy, dokumenty, materiály a správy o stave policajného vyšetrovania po začatí stíhania s cieľom zistiť, či polícia včas začala trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje,

zúčastňovať sa na úkonoch polície, vykonáva jednotlivé vyšetrovacie úkony alebo celé vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie, vydáva rozhodnutia v ktorejkoľvek veci, pričom prokurátor postupuje podľa zákona, proti rozhodnutiu prokurátora je prípustná sťažnosť rovnako ako proti rozhodnutiu policajta, vrátiť veci polícii s pokynmi na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania, určovať lehotu na ich doplnenie, o vrátení vecí informuje obvinenú osobu aj poškodenú osobu,

zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia polície a nahradiť ich vlastnými rozhodnutiami, prokurátor môže rozhodnúť o prerušení trestného stíhania alebo o postúpení veci do 30 dní od ich doručenia, ak prokurátor nahrádza rozhodnutie polície vlastným rozhodnutím inak, než na podklade sťažnosti oprávnenej osoby, proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, rovnako ako proti rozhodnutiu policajta, prokurátor môže tiež nariadiť, aby sa vo veciach konalo vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie,

odňať vec policajtom a urobiť opatrenie, aby vec bola prikázaná inému policajtomu alebo policajtom,

urobiť opatrenie, aby vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie trestného činu príslušníka ozbrojeného bezpečnostného zboru vykonal vyšetrovateľ

policajného zboru, pričom pred urobením opatrenia si prokurátor vyžiada stanovisko riaditeľa Úradu inšpekčnej služby; rovnako je prokurátor oprávnený postupovať aj pri vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní trestného činu colníka.

Len **prokurátor** je oprávnený:

podať obžalobu,

uzavrieť s obvineným dohodu o vine a treste a podať návrh súdu na jej schválenie,

prerušiť trestné stíhanie,

zastaviť trestné stíhanie alebo podmiennečne ho zastaviť,

schváliť zmier alebo vybavenie veci v predsúdnom konaní a zastaviť trestné stíhanie,

nariadiť zaistenie majetku obvineného a určiť, na ktoré prostriedky a veci sa toto zaistenie nevzťahuje, alebo zrušiť také zaistenie,

vykonať zaistenie nároku poškodeného na náhradu škody, zrušiť toto zaistenie, a to aj čiastočne, alebo vec z neho vyňať,

nariadiť exhumáciu mŕtvol,

vyžiadať súhlas na trestné stíhanie alebo na podanie návrhu na vzatie do väzby osoby, v ktorej prípade je na taký úkon potrebný súhlas Národnej rady

Slovenskej republiky, Súdnej rady Slovenskej republiky, ústavného súdu alebo Európskeho parlamentu,

navrhnúť súdu vzatie obvineného do väzby a predĺženie doby trvania väzby,

navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,

vykonať predbežné vyšetrowanie v konaní o vydanie do cudziny, ak zákon neustanovuje inak,

navrhnúť súdu na základe žiadosti príslušného cudzieho orgánu predbežné zaistenie majetku patriaceho osobe, proti ktorej sa vedie v cudzine trestné

stíhanie alebo časti tohto majetku nachádzajúceho sa na území Slovenskej republiky.

Pri výkone **dozoru nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody**, alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená, prokurátor musí zabezpečiť, aby tieto osoby boli držané na týchto miestach iba na základe rozhodnutia súdu, alebo iného oprávneného orgánu a aby na týchto miestach boli dodržiavané zákony a ostatné všeobecne záväzné predpisy.

V civilnom procese je prokurátor oprávnený:

Podáť návrh na začatie konania s cieľom:

uložiť ochrannú výchovu osobe, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako štrnásť rokov, ak spáchala trestný čin, za ktorý sa podľa trestného zákonníka dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie,

určiť nezákonnosť štrajku alebo výluky,

určiť neplatnosť prevodu majetku štátu podľa zákona o preukázaní pôvodu finančných prostriedkov pri privatizácii, zákona o podmienkach prevodu majetku

štátu na iné osoby alebo zákona o správe majetku štátu,

preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora,

zrušiť nezákonné rozhodnutie obce, ak obec nezrušila svoje rozhodnutie na základe protestu prokurátora.

vstúpiť do všetkých civilných mimosporových konaní okrem konania o rozvod manželstva. Ak je s konaním o rozvod manželstva spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode, môže prokurátor vstúpiť do konania v tejto časti.:

V civilnom sporovom konaní môže prokurátor:

Podáť žalobu, ak ide o uplatnenie nároku štátu na vydanie bezdôvodného obohatenia, o určenie vlastníctva, ak boli porušené ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, alebo ak to ustanovuje osobitný predpis.

Vstúpiť do začatého konania v sporoch, v ktorých ako jedna zo strán vystupuje štát, právnická osoba zriadená štátom, štátny podnik, právnická osoba s majetkovou účasťou štátu, obec alebo vyšší územný celok, alebo v sporoch o zodpovednosť za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Pri dohľade na dodržiavaním zákonov a iných právne záväzných predpisov orgánov verejnej správy má prokurátor právo **preskúmať zákonnosť:**

všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných správnymi orgánmi,

interných správnych pravidiel vydaných orgánmi verejnej správy s cieľom zabezpečiť plnenie úloh v oblasti verejnej správy,

rozhodnutí v jednotlivých veciach v oblasti verejnej správy,

postupu orgánov verejnej správy pri vydávaní opatrení a rozhodnutí v oblasti verejnej správy.

Sudcovia

Organizácia

Súdni úradníci

Hlavný referent - asistent (382 KB) (382 Kb) [sk](#)

Súdny tajomník (295 KB) (295 Kb) [sk](#)

Vyšší súdny úradník (460 KB) (460 Kb) [sk](#)

Asistent sudcu najvyššieho súdu (291 KB) (291 Kb) [sk](#)

Právni zástupcovia

Právne databázy

Ďalšie informácie sa nachádzajú na [webovej stránke](#) Slovenskej advokátskej komory.

Právni zástupcovia / právni poradcovia

Právne databázy

Ďalšie informácie sa nachádzajú [webovej stránke](#) slovenského centra právnej pomoci.

Notári

Notár v Slovenskej republike musí mať ukončené **vysokoškolské právnické vzdelanie.**

Úlohou notára je vykonávať právnu prevenciu a vydávať overené úradné listiny.

Dohľad nad notármi má ministerstvo spravodlivosti.

Notár musí byť členom **Notárskej komory** Slovenskej republiky .

Právne databázy

[Webová stránka komory notárov](#) poskytuje podporu notárom len prostredníctvom intranetu. Prístup prostredníctvom URL je **bezplatný**, vyhľadávanie informácií je však obmedzené.

Databáza poskytuje prístup k:

verejným registrom,

zoznamu notárov (kontaktné informácie, jazykové zručnosti, úradné hodiny),

právnym predpisom.

Posledná aktualizácia: 27/02/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Fínsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií vo Fínsku.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické povolania vo Fínsku patria profesie sudcov, ktorí pracujú na súdoch, prokurátorov, verejných právnych zástupcov v oblasti právnej pomoci, advokátov, právnych poradcov s oprávnením, verejných notárov a súdnych vykonávateľov.

Prokurátori

Organizácia

Štátna prokuratúra zamestnáva približne 550 osôb. Približne 400 z nich sú prokurátori. Okrem toho prokuratúra zamestnáva približne 150 osôb na rôznych podporných a odborných pozíciách.

Štátnu prokuratúru tvorí **Úrad generálneho prokurátora**, ktorý pôsobí ako ústredné administratívne oddelenie, a **päť prokuratúrnych obvodov**: južné Fínsko, západné Fínsko, severné Fínsko, východné Fínsko a Alandy. Má 34 pobočiek po celom Fínsku.

Na čele Štátnej prokuratúry stojí **generálny prokurátor ako najvyššie postavený prokurátor v krajine**.

Úrad generálneho prokurátora zodpovedá za ústrednú správu a riadenie štátnej prokuratúry a jej činnosť všeobecne a za dohľad nad nimi. Prokurátorskú prácu ako takú vykonávajú prokuratúrne obvody.

Štátna prokuratúra patrí do správnej kompetencie ministerstva spravodlivosti.

Úlohy

Nezávislá Štátna prokuratúra je štátnym orgánom a súčasťou súdnictva. Jej úlohou je zaistiť trestnoprávnu zodpovednosť, t. j. aby bolo možné trestný čin potrestať trestom v zmysle zákona. Prokurátori prijímajú svoje rozhodnutia o stíhaní trestných činov nezávisle a predstavujú nezávislé súdne orgány.

Prokurátor zohráva v trestnom procese spomedzi verejných orgánov najdôležitejšiu úlohu, ktorá v reťazci konaní siaha od predsúdneho vyšetrovania až po konanie pred súdom. Prokurátor môže takisto ukladať pokutu za priestupky.

Povinnosti prokurátora sa zameriavajú najmä na **trestné stíhanie a konanie pred súdom**. V priebehu trestného stíhania prokurátori rozhodujú o tom, v ktorých prípadoch začnú konanie na súde na základe vznesených obvinení. Úlohou prokurátora v súdnom konaní je dokázať spáchanie trestného činu, z ktorého je obžalovaný obvinený.

Prokurátor takisto zabezpečuje, aby sa predsúdne vyšetrovanie vykonalo dostatočne dôkladne. So zložitejšími trestnými prípadmi sa prokurátor oboznámi už na začiatku predsúdneho vyšetrovania a na návrh hlavného vyšetrovateľa môže takisto ukončiť predsúdne vyšetrovanie pred fázou obžaloby.

Úloha prokurátora v predsúdnom vyšetrovaní je dôležitá najmä v prípade, že zo spáchania trestného činu je podozrivý príslušník polície. V takom prípade prokurátor takisto vedie predsúdne vyšetrovanie.

Právne databázy

Viac informácií sa nachádza na webovom sídle [Štátnej prokuratúry](#).

Sudcovia

Organizácia

Vo Fínsku väčšinu súdnych rozhodnutí vynášajú profesionálni sudcovia. Na okresných súdoch pôsobia aj prísediaci sudcovia. Sudcovia sú členmi nezávislého súdnictva. Zastávajú funkcie na Najvyššom súde, na odvolacích súdoch a okresných súdoch, na Najvyššom správnom súde a na správnych súdoch, na poistnom súde, pracovnom súde a trhovom súde. Sudcovia sú štátnymi úradníkmi a nie je možné ich odvolať z funkcie. Sudca nemôže byť suspendovaný s výnimkou rozhodnutia súdu. Okrem toho sudca nemôže byť preložený na inú funkciu bez jeho súhlasu.

Časť 12 zákona o verejných činiteľoch v ústrednej štátnej správe obsahuje samostatné právne ustanovenia pre sudcov ako štátnych úradníkov. Podľa uvedeného zákona sa ustanovenia, ktorými sa riadi neprítomnosť v práci, napomenutie, dočasné zamestnanie a prepustenie iných štátnych úradníkov, nevzťahujú na sudcov. Podľa zákona o verejných činiteľoch v ústrednej štátnej správe sú sudcovia povinní odstúpiť z funkcie po dosiahnutí zákonného veku odchodu do dôchodku (pre sudcov je to 68 rokov) alebo pri trvalej práceneschopnosti.

Úlohy

Sudcovia

Osoba, ktorá sa chce stať sudcom, musí mať **vyššie ukončené vzdelanie v právnom odbore** a musí úspešne absolvovať **jednoročné školenie na lavici** súdu prvého stupňa. Cesta k povolaniu sudcu obvykle vedie cez pozíciu **referendára** (vyššieho súdneho úradníka) na odvolacom súde a následne cez vymenovanie za sudcu na okresnom súde alebo na odvolacom súde. Do budúca sa počíta s tým, že kandidáti absolvujú špeciálne školenie. Odvolací súd zverejňuje zoznam voľných pracovných miest a Rada pre justičné vymenovania vyhodnocuje vhodnosť žiadateľov. Sudcov vymenúva prezident republiky.

Prísediaci sudcovia

Na **okresných súdoch** pôsobia prísediaci členovia alebo „prísediaci sudcovia“, ktorí sa v určitých prípadoch zúčastňujú na procese rozhodovania. Zväčša sa prísediaci sudcovia zúčastňujú na **trestnom konaní**, ale takisto sa môžu zúčastniť na **občianskoprávných veciach a majetkových sporoch**. Na okresnom súde prípad vypočuje stály sudca, ktorý vystupuje ako predseda, a traja prísediaci sudcovia. Prísediaci sudcovia sú splnomocnení nezávisle a v prípade potreby sa rozhodnutie dosiahne hlasovaním; o rozhodnutí rozhoduje stanovisko väčšiny. Ak sa v rámci trestného konania dosiahne zhodný počet hlasov, prevládne stanovisko, ktoré je pre odporcu najvýhodnejšie; v občianskom konaní má rozhodujúci hlas predseda.

Obce menujú prísediacich sudcov na obdobie štyroch rokov. Každá obec musí mať minimálne dvoch prísediacich sudcov; väčšie obce ich majú omnoho väčší počet. Prísediaci sudcovia by mali v čo najväčšej miere zastupovať vekovú štruktúru, štruktúru pohlaví, jazykovú štruktúru a štruktúru zamestnanosti danej obce.

Prísediaci sudca musí byť **fínskym občanom**. Za prísediacich sudcov nemožno vymenovať osoby, ktoré sú mladšie ako 25 rokov alebo staršie ako 63 rokov.

Osoby, ktoré zastávajú úradné pozície na súdoch alebo vo väzenských zariadeniach, nemôžu pôsobiť vo funkcii prísediacich sudcov. Takisto túto funkciu nemôžu zastávať ľudia, ktorí pôsobia ako prokurátori, advokáti alebo príslušníci polície. Prísediaci sudca pred nástupom do funkcie skladá sudcovskú prísahu alebo robí miestoprisažné vyhlásenie.

Cieľom je, aby sa každý prísediaci sudca zúčastnil na vypočúvaní približne raz za mesiac alebo 12-krát za rok. Okresný súd vypláca prísediacim sudcom poplatok za vypočutie a nahrádza im stratu príjmu.

Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci

Organizácia

Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci sú právnikmi alebo advokátmi, ktorých zamestnávajú verejné kancelárie právnej pomoci. Sú štátnymi úradníkmi, ktorých do funkcie vymenúva minister spravodlivosti. Kancelárie právnej pomoci riadi ministerstvo spravodlivosti.

Kvalifikačnými predpokladmi na vykonávanie funkcie verejného právneho zástupcu v oblasti právnej pomoci je dosiahnutie vysokoškolského vzdelania v oblasti práva (*oikeustieteen kandidaatti* alebo *oikeustieteen maisteri*) a primerané skúsenosti v oblasti obhajoby a rozhodovania. Mnohým verejným právnym zástupcom v oblasti právnej pomoci bol udelený čestný titul *varatuomari* (štátna skúška z práva s praxou na súde).

Verejní právní zástupcovia v oblasti právnej pomoci predstupujú pred súdy. V rámci svojich aktivít sú povinní dodržiavať pravidlá profesionálneho vystupovania advokátov. V tejto súvislosti podliehajú disciplinárnej právomoci Fínskej advokátskej komory. Viac než polovica verejných právnych zástupcov v oblasti právnej pomoci vo Fínsku je členom advokátskej komory. Verejní právní zástupcovia v oblasti právnej pomoci nie sú pri plnení svojich povinností závislí od iných aktérov.

Advokáti

Odborné tituly „*asianajaja*“, (po švédsky) „*advokat*“, môžu používať len členovia Fínskej advokátskej komory. Každý žiadateľ o členstvo vo **Fínskej advokátskej komore** musí:

absolvovať **štátnu skúšku z práva (titul LLM)**, ktorý ho oprávňuje zastávať **funkciu v súdnictve**,

byť známy ako bezúhonná osoba,

mať niekoľkoročné skúsenosti s právnickou profesiou a s inými aktivitami v oblasti súdnictva,

zložiť zvláštnu skúšku zo základných zložiek právnickej profesie a profesijnej etiky,

byť nezávislý od vlády a od všetkých ostatných miest a nesmie byť nimi ovplyvniteľný, s výnimkou svojho klienta,

mať rôzne iné spôsobilosti podľa potreby.

Úlohy advokátov a dozor nad ich praxou

Pokiaľ ide o zodpovednosť za porušenie povinností, zodpovednosť advokáta sa v zásade nelíši od zodpovednosti ostatných občanov. Každý advokát však musí uzatvoriť poistenie zodpovednosti, ktoré bude kryť škody vyplývajúce z akýchkoľvek vecí okrem vopred zváženého úmyslu alebo hrubej neďbalosti.

Advokátska komora vytvorila kompenzačný fond, ktorým sa kryjú škody vyplývajúce z trestného konania advokáta.

Okrem toho má advokát profesionálnu zodpovednosť. Predstavenstvo advokátskej komory musí zabezpečiť, aby si advokáti plnili svoje povinnosti podľa stavovskej etiky. Ak ju nedodržiavajú, advokátska komora začne disciplinárne konanie, ktoré sa najčastejšie začína písomnou sťažnosťou alebo varovaním. Kancelár pre spravodlivosť je informovaný o rozhodnutiach prijatých advokátskou komorou a voči týmto rozhodnutiam môže podať odvolania na odvolacom súde v Helsinkách.

Fínska advokátska komora sa riadi verejným právom, ktoré upravuje zákon o advokátoch z roku 1958. Tejto organizácii predchádzalo registrované združenie s tým istým názvom. Všetci členovia oboch organizácií vždy boli a sú advokátmi.

Advokátska komora má približne 1 850 členov, ktorí sú označovaní za „advokátov“ (po fínsky *asianajaja*, po švédsky *advokat*). Právnické firmy zamestnávajú približne 600 partnerov. Približne 120 advokátov predstavujú verejní právní zástupcovia v oblasti právnej pomoci. Kancelárie právnej pomoci zamestnávajú viac než 100 právnych zástupcov v oblasti právnej pomoci, ktorí nie sú členmi advokátskej komory.

Právnici, ktorí boli vylúčení z advokátskej komory na základe disciplinárnych opatrení, môžu naďalej vykonávať svoju profesiu pod iným profesijným titulom.

V takomto prípade však právnik vykonáva svoju prax bez povinností advokáta a mimo dozoru advokátskej komory.

Občan Fínska alebo iného štátu v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorý dosiahol vek 25 rokov, môže byť advokátom, ak je o ňom známe, že je čestný, a pokiaľ ide o jeho charakter a spôsob života, je známe, že je vhodný pre profesiu advokáta. Musí spĺňať akademické požiadavky, ktoré sa vo Fínsku stanovujú pre súdne funkcie, nadobudnúť zručnosti, ktoré sú pre prácu advokáta potrebné, a nadobudnúť pracovné skúsenosti s obhajobou. Nemôže mať za sebou bankrot a musí mať plnú spôsobilosť na právne úkony.

V súlade s medzinárodnými záväzkami, ktoré nadobudli platnosť vo Fínsku, osoba, ktorá nemá akademické kvalifikácie a ktorá nemá nadobudnuté pracovné skúsenosti, ktoré sa vo Fínsku vyžadujú – ale ktorá má odbornú kvalifikáciu advokáta v inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru – môže byť akceptovaná ako advokát. V takýchto prípadoch musia žiadatelia v rámci skúšky advokátskej komory preukázať, že majú dostatočné poznatky o fínskych právnych predpisoch a o právnej praxi vo Fínsku.

Okrem toho osoba, ktorá má odbornú kvalifikáciu advokáta v členskom štáte Európskej únie, môže byť akceptovaná ako advokát aj bez absolvovania skúšky. Osoba, ktorá neabsolvuje skúšku, musí byť registrovaná minimálne tri roky v zozname advokátov, ktorý vedie advokátska komora, musí používať svoj pôvodný profesijný titul a musí mať oprávnenie na poskytovanie advokátskych služieb v inom členskom štáte (register EÚ). Okrem toho musí táto osoba preukázať, že profesiu advokáta vo Fínsku vykonávala minimálne počas tohto obdobia.

Právne databázy

Viac informácií sa nachádza na webovom sídle [Fínskej advokátskej komory](#).

Právny poradca s oprávnením

Právny poradca s oprávnením je právnik, ktorý získal oprávnenie od Rady právnych poradcov, na základe ktorého môže konať ako právny poradca. Právni poradcovia s oprávnením musia dodržiavať zásady profesijného správania rovnocenné zásadám kódexu správania pri výkone činnosti na súde v úlohe poradcu alebo právneho zástupcu. Právni poradcovia s oprávnením v tejto súvislosti podliehajú dohľadu dozornej rady Fínskej advokátskej komory, Rady právnych poradcov a kancelára pre spravodlivosť.

Právne databázy

Viac podrobností o zozname právnych poradcov sa nachádza na webovom sídle [Fínskeho ministerstva spravodlivosti](#).

Verejní notári

Vo Fínsku riadi úlohy verejného notára zákon. Verejných notárov zamestnávajú miestne matričné úrady a okresné úrady pôsobiace v rámci jurisdikcie.

Kvalifikačnými predpokladmi pre výkon funkcie verejného notára je štátna skúška z práva (*oikeustieteen kandidaatti* alebo *oikeustieteen maisteri*).

Napriek mnohým podobnostiam sa povinnosti verejných notárov vo Fínsku vo veľkej miere líšia od povinností notárov v ostatnej časti Európy a v Spojených štátoch. Verejný notár vo Fínsku je vždy štátnym úradníkom. Verejní notári však nie sú verejnými notármi na plný úväzok; väčšina úradníkov, ktorí vykonávajú úlohy verejných notárov, sú okresnými matrikármi pôsobiacimi na miestnych matričných úradoch. Z dôvodu doktríny zmluvnej slobody v občianskoprávných veciach nie je potvrdenie od verejného notára predpokladom platnosti zmlúv vo Fínsku. Jedinou zmluvou v občianskom práve, ktorá vo Fínsku musí byť overená notárom, je zmluva o prevode.

Verejní notári sa okrem iného zaoberajú aj overovaním podpisov a kópií osvedčení a osvedčovaním životopisov. Verejní notári môžu takisto overiť dokumenty apostilou, osvedčením, ktoré potvrdzuje, že signatár daného dokumentu zastáva uvedenú pozíciu a že je oprávnený vydať tento dokument.

Ďalšie právnické profesie

Exekučné orgány

Fínsky národný exekučný orgán je agentúra patriaca pod ministerstvo spravodlivosti zodpovedná za nezávislý výkon zákonných úloh týkajúcich sa vymáhania. Vymáhanie je súčasťou súdnictva a vychádza z právneho poriadku. Medzi úlohy týkajúce sa vymáhania patrí vymáhanie pohľadávok, vysťahovanie a bezpečnostné opatrenia. Exekučný orgán koná nestranne a zohľadňuje práva veriteľa aj dlžníka. **Sieť** národného exekučného orgánu **zložená zo 64 kancelárií pokrýva celé Fínsko**.

Súdny vykonávateľ, nazývaný aj súdny exekútor, je súhrnný pojem označujúci štátnych úradníkov **vykonávajúcich úlohy týkajúce sa vymáhania**. Súdny vykonávateľ má nezávislé právomoci v oblasti vymáhania.

Podľa zákona sú súdnymi vykonávateľmi:

exekuční inšpektori základného exekučného útvaru,

vyšší exekuční inšpektori útvaru pre rozsiahle a špeciálne exekúcie,

sú podriadení vyšším súdnym exekútorom a

vedúcim súdnym exekútorom,

na Alandách nesú ekvivalentný titul vyšší exekučný inšpektor a provinčný vyšší súdny exekútor,

medzi súdnymi vykonávateľmi podľa zákona patrí aj generálny riaditeľ Fínskeho národného exekučného orgánu a zástupca riaditeľa.

Národný exekučný orgán má aj ďalších zamestnancov s právnickými titulmi, ako je hospodársky poradca, špecialista, administratívny súdny vykonávateľ a vyšší administratívny súdny vykonávateľ.

Väčšina vymáhaných pohľadávok sa vybavuje pomocou elektronických nástrojov na vymáhanie pohľadávok v rámci **Národného základného exekučného útvaru**, ktoré si nevyžadujú osobný kontakt s dlžníkom.

Päť regionálnych útvarov pre rozsiahle exekúcie na svojich príslušných územiach zodpovedá napríklad za predaj zhabaného majetku (exekúciu) a ďalšie komplikovanejšie úlohy týkajúce sa vymáhania.

Národný útvar pre špeciálne exekúcie vykonáva množstvo vyšetrovacích a časovo náročných úloh týkajúcich sa vymáhania a zapája sa do medziagentúrnej spolupráce a boja proti tieňovému hospodárstvu a hospodárskym trestným činom.

Ústredie národného exekučného orgánu zodpovedá za administratívny dohľad, vývoj a riadenie exekučného orgánu. Ústredie takisto zodpovedá za výkonnosť a efektívnosť orgánu ako celku.

Ústredie orgánu sa nezapája do jednotlivých úloh týkajúcich sa vymáhania; všetky exekučné útvary konajú nezávisle. Jednotlivé prípady vymáhania vždy patria do právomoci súdneho vykonávateľa/súdneho exekútora zodpovedného za daný prípad, pričom ústredie nemôže zmeniť rozhodnutia prijaté v jednotlivých prípadoch vymáhania.

Viac podrobností sa nachádza na webovom sídle [Fínskeho národného exekučného orgánu](#).

Posledná aktualizácia: 21/09/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Švédsko

V tejto časti sa uvádza prehľad právnických profesií vo Švédsku

[Prokurátori](#)

[Sudcovia](#)

[Obhajcovia/advokáti](#)

[Notári](#)

[Ostatné právnické profesie](#)

Právnické profesie – úvod

Prokurátori

Organizácia

Služby verejnej prokuratúry zabezpečuje [prokuratúra](#) (*Åklagarmyndigheten*) a [Úrad pre hospodársku kriminalitu](#) (*Ekobrottsmyndigheten*). Obe dve orgány podliehajú priamo vláde (ministerstvu spravodlivosti). Na čele prokuratúry stojí generálny prokurátor (*riksåklagare*) a na čele úradu pre hospodársku kriminalitu je generálny riaditeľ (*generaldirektor*). **Generálny prokurátor** je najvyšší prokurátor v krajine, ktorý je na čele prokuratúry a má za ňu právnu zodpovednosť.

Generálny prokurátor je zodpovedný za rozvoj v právnej oblasti, za činnosť Najvyššieho súdu a za administratívne úlohy. **Vyšší prokurátori** sú zodpovední za osobitné oblasti prokuratúry. Generálny prokurátor vymenúva verejných prokurátorov, ktorí sú zaradení do okresov ako **okresní prokurátori**. Niektorí okresní prokurátori sa špecializujú na konkrétne oblasti. Existuje 32 okresných prokurátorov. Existujú aj tri medzinárodné a štyri celoštátne prokuratúry, ktoré riešia osobitné druhy prípadov. Na čele každej okresnej prokuratúry je **hlavný prokurátor**.

Všetci prokurátori v rámci prokuratúry sú pri prijímaní rozhodnutí úplne nezávislí, čo znamená, že vyšší prokurátor nemôže rozhodovať o tom, aké rozhodnutia môže prijať podriadený prokurátor v prípade, za ktorý je zodpovedný podriadený prokurátor. Aby ste sa mohli stať prokurátorom, musíte mať švédске občianstvo. Pred tým, než vás prijímú na pozíciu prokurátora, musíte mať švédске právnické vzdelanie a absolvovať dvojročné obdobie praktickej právnickej odbornej prípravy ako súdny úradník na okresnom súde alebo na správnom súde. Za určitých okolností možno odbornú prípravu v inej zo škandinávskych krajín považovať za rovnocenné právnickému vzdelaniu. Prokurátori sú najprv prijímaní ako **prokurátori praktikanti** na deväť mesiacov, počas ktorých má prokurátor mentora, ktorý ho usmerňuje v práci. Pred vymenovaním za okresného prokurátora musí prokurátor absolvovať popri svojej práci dvojročný kurz odbornej prípravy.

Existujú tri **centrá pre rozvoj** prokuratúry, ktoré sa nachádzajú v Štokholme, Göteborgu a Malmö. Na ich čele stojí vyšší prokurátor. Úlohou centier pre rozvoj je vývoj metodických a právnych poznatkov v rámci ich príslušných trestných oblastí a správa poznatkov v príslušných oblastiach ich zodpovednosti.

Vykonávajú aj následné právne kroky a dohľad; dokazuje to skutočnosť, že všetkými odvolaniami proti rozhodnutiam prokuratúry sa zaoberajú centrá pre rozvoj.

Úloha a povinnosti

Prokurátor má **tri hlavné povinnosti**:

vyšetrovať trestné činy,

rozhodovať o tom, či by mali byť vznesené obvinenia,

vystupovať pred súdom.

Prokurátor vedie predbežné vyšetrovanie trestných činov, ktoré sa nepovažujú za menej závažné a v ktorých je konkrétna osoba dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu. Prokurátor môže viesť vyšetrovanie aj v ďalších prípadoch, ak na to existujú osobitné dôvody. Ako osoba, ktorá vedie predbežné vyšetrovanie, je prokurátor zodpovedný za zabezpečenie optimálneho vyšetrenia trestného činu. V prípade menej závažných trestných činov vedú celé vyšetrovanie príslušníci polície.

Ak predbežné vyšetrovanie vedie prokurátor, pri vyšetrovaní mu pomáha polícia. Prokurátor priebežne monitoruje vyšetrovanie a prijíma rozhodnutia o vyšetrovacích úkonoch a vydáva potrebné rozhodnutia. Po ukončení predbežného vyšetrovania prokurátor rozhodne, či sa má začať súdne konanie. (Platí to aj v prípade predbežných vyšetrovaní, za ktoré je zodpovedná polícia.)

Ďalším dôležitým aspektom práce prokurátora je príprava jednotlivých prípadov na konanie a vystupovanie pred súdom. Rozhodnutím o vznesení obžaloby a opisom trestného činu prokurátor vytvára rámec pre trestné konanie na súde. Väčšina prokurátorov strávi na súde minimálne jeden alebo dva dni v týždni. Generálny prokurátor je jediným prokurátorom, ktorý môže začať alebo viesť konanie na Najvyššom súde. Môže však vymenovať pomocného prokurátora na úrade generálneho prokurátora alebo vymenovať ďalšieho verejného prokurátora, aby zastupoval generálneho prokurátora na Najvyššom súde.

Právne databázy

Viac informácií o prokurátoroch je verejne prístupných na [webovom sídle prokuratúry](#).

Sudcovia

Organizácia

Stálych sudcov (*ordinarie domare*) vymenúva vláda na základe odporúčania nezávislého štátneho poradného orgánu, ktorým je Výbor pre navrhovanie sudcov (*Domarnämnden*). Sudcu v zásade nemožno odvolať, s výnimkou okolností uvedených v ústavnom dokumente známom ako nástroj vlády (*regeringsformen*).

Aby ste sa mohli stať sudcom, musíte mať švédске občianstvo. Na to, aby ste sa mohli uchádzať o túto pozíciu, musíte mať takisto švédске právnické vzdelanie. Za určitých okolností možno odbornú prípravu v inej zo škandinávskych krajín považovať za rovnocennú právnickému vzdelaniu. Väčšina stálych sudcov pracuje na okresnom súde alebo na správnom súde, alebo ako sudcovia na odvolacom súde či na odvolacom správnom súde. Na čele odvolacieho alebo odvolacieho správneho súdu stojí predseda (*president*) a na čele okresného alebo správneho súdu je hlavný sudca (*lagman*). Sudcovia Najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu sú známi ako „súdni radcovia“ (*justitieråd*).

Mnohí z tých, ktorí boli vymenovaní za stálych sudcov, prešli tradičnou kariérou cestou, počas ktorej slúžili dva roky ako **súdni úradníci na okresnom súde**

 (329 Kb) [SV](#) alebo **na správnom súde** (281 Kb) [SV](#) a potom požiadali o miesto súdneho spravodajcu (*fiskal*) na odvolacom súde alebo na odvolacom správnom súde. Po minimálne jednom roku služby na takomto súde musí **sudca praktikant** absolvovať minimálne dva roky ako spravodajca na okresnom súde alebo na správnom súde. Potom nasleduje minimálne jeden rok vo funkcii povereného prísediaceho sudcu (*tillförordnad assessor*) na odvolacom súde alebo na odvolacom správnom súde. Po úspešnom dokončení a absolvovaní kurzu je sudca praktikant vymenovaný za prísediaceho sudcu odvolacieho súdu na odvolacom súde alebo na odvolacom správnom súde. Súdni spravodajcovia a prísediaci sudcovia sú príkladom **sudcov bez trvalej funkcie**, ktorí môžu pôsobiť na súde. Súdny zamestnávajú takisto aj niekoľko **zapisujúcich právnikov** (*beredningsjurister*) (280 Kb) [SV](#) a **spravodajcov** (*föredragande*) (281 Kb) [SV](#).

Každý okresný súd, odvolací súd, správny súd a odvolací správny súd má niekoľko **prísediacich** (*nämndemän*). Prísediaci sú vymenúvaní na obdobie štyroch rokov:

mestskou radou v mestách patriacich do územnej súdnej právomoci okresného súdu,

krajskou radou v krajoch patriacich do súdnej právomoci správneho súdu, odvolacieho správneho súdu alebo odvolacieho súdu.

Počas hlasovania týkajúceho sa rozhodnutia súdu má každý z prísediacich jeden hlas.

Právne databázy

Viac informácií o sudcoch a prísediacich sa nachádza na [webovom sídle švédskych súdov](#). V prípade sudcov pozri webové sídlo [Švédskoho združenia sudcov](#).

Organizácia právnickej profesie: právnici

Obhajcovia/advokáti

Podľa švédskoho práva môžu profesijný titul **advokat** („obhajca“ alebo „advokát“) používať iba členovia [Švédскеj advokátskej komory](#) (Sveriges Advokatsamfund). Medzi požiadavky **členstva v komore** patria:

trvalé bydlisko vo Švédsku alebo inej krajine v rámci EÚ, v EHP alebo vo Švajčiarsku,

absolvovanie skúšok oprávňujúcich držiteľa stať sa sudcom – vo Švédsku je to získanie titulu LL M – magister práva (*juris kandidatexamen*),

trojročná kvalifikovaná právnická prax a výkon praxe v čase podania žiadosti o členstvo,

absolvovanie odbornej prípravy organizovanej advokátskou komorou a úspešné vykonanie skúšky,

povesť bezúhonnosti a ďalšie vlastnosti nutné na výkon praxe obhajcu.

Osobitné pravidlá sa vzťahujú na uchádzačov z iných krajín EÚ alebo EHP, alebo zo Švajčiarska, ktorí spĺňajú požiadavky potrebné na to, aby sa stali obhajcami vo svojich domovských krajinách.

O prijatí nových členov rozhoduje rada advokátskej komory.

Švédska advokátska komora bola založená zo súkromnej iniciatívy v roku 1887 a získala oficiálne postavenie, keď v roku 1948 nadobudol platnosť súčasný súdny poriadok. Komora má v súčasnosti viac ako 4 700 členov.

Komora sa riadi súdnym poriadkom a vlastnou chartou komory, ktorá podlieha schváleniu vlády. Komora, ktorá sa riadi súkromným právom, má tieto ciele:

zachovať vysoký etický a profesijný štandard v právnickej profesii,

monitorovať vývoj v právnickej oblasti a zabezpečiť, aby sa v tejto súvislosti využívala odbornosť komory,

chrániť všeobecné profesijné záujmy svojich členov a podporovať spoluprácu a konsenzus medzi nimi.

Komora vykonáva aj niektoré verejné funkcie. Na základe súdneho poriadku bola poverená administratívnymi úlohami, čo jej umožňuje pôsobiť ako verejný orgán, najmä v disciplinárnych veciach.

Cieľom vedenia komory je zabezpečiť, aby verejnosť hľadajúca právne poradenstvo dostala kvalifikovanú pomoc. Podľa súdneho poriadku sú členovia povinní dodržiavať kódex profesijnej etiky a podliehajú regulačnému a dozornému orgánu advokátskej komory a verejnému ochrancovi práv (*Justitiekanslern*). Na obhajcov dohliada disciplinárny výbor advokátskej komory. Ak obhajca podľa disciplinárneho výboru porušil kódex správania komory, výbor môže príslušnému členovi udeliť disciplinárnu sankciu.

Právne databázy

Ďalšie informácie sú k dispozícii [na webovom sídle Švédскеj advokátskej komory](#).

Právni zástupcovia/právni poradcovia

Osoby, ktoré nie sú advokátmi, môžu pôsobiť ako **právni zástupcovia** v súdnych konaniach za predpokladu, že súd ich považuje za vhodných. V zásade však platí, že za verejného obhajcu môže byť vymenovaný iba advokát.

Notári

Organizácia

Okrem **verejného notára** (pozri ďalej v texte) vo Švédsku neexistujú žiadni špeciálni notári.

Verejného notára vymenúva [krajská správna rada](#) (*länsstyrelsen*). Verejný notár musí byť právnikom, musí ovládať švédsky jazyk a spĺňať ďalšie kritériá.

Úloha a povinnosti

Právne databázy

Verejní notáři nemají samostatný profesijný adresář ani webové sídlo.

Informácie o verejných notároch však možno nájsť na niektorých webových sídlach krajských správnych rád.

Úlohou verejného notára je pomáhať verejnosti v rôznych záležitostiach, medzi ktoré patrí:

overovanie podpisov, kópií, prekladov a ďalších informácií o obsahu dokumentov,

prítomnosť na súde ako svedok v určitých prípadoch,

dohľad nad lotériami,

po skončení iných kontrol alebo preskúmaní vydanie vyhlásenia o svojich zisteniach,

prijímanie vyhlásení o okolnostiach právnej alebo hospodárskej povahy a doručovanie týchto vyhlásení tretím stranám,

potvrdzovanie, že orgán alebo osoba sú oprávnené vykonávať určité opatrenia,

vydávanie osvedčení na základe Haagskeho dohovoru z 5. októbra 1961 o zrušení požiadavky vyššieho overenia zahraničných verejných listín (apostila).

Právne databázy

Pre túto profesiu nie je k dispozícii žiadna verejne dostupná príručka ani webové stránky.

Ďalšie informácie o verejných notároch sú však uvedené na niektorých webových stránkach krajských správnych rád.

Ostatné právnické profesie

 Exekútor (*Kronofogdemyndigheten*) je zodpovedný za vymáhanie dlhov a ďalších záväzkov. Tento orgán zamestnáva **exekútora** (*kronofogde*), ktorý je zodpovedný za to, aby sa vymáhanie uskutočnilo zákonným spôsobom. Vo Švédsku je možné vyškoliť sa za exekútora. Na účely odbornej prípravy musíte byť občanom Švédska, získať právnické alebo podobné vzdelanie a byť kvalifikovaným súdny úradníkom (*notarie*). Kvalifikáciu súdneho úradníka je možné nahradiť aj osobitne stanoveným obdobím odbornej prípravy popri zamestnaní alebo je možné schváliť výnimku.

Posledná aktualizácia: 09/11/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Typy právnických profesií - Anglicko a Wales

Na tejto stránke nájdete prehľad o niektorých z hlavných právnických povolanií v jurisdikcii Spojeného kráľovstva pre Anglicko a Wales. Obsahuje informácie o sudcoch, prokurátoroch a rôznych druhoch právnikov.

Justícia

V súdnom systéme v Anglicku a vo Walese zasadať na rôznych súdoch a súdnych tribunáloch Anglicka a Walesu sudcovia s odlišným súdnym postavením, ktorý pôsobia vo svojich funkciách na plný alebo čiastočný úväzok. Informácie o justícii v Anglicku a Walese je možné nájsť na webovom sídle **Justícia v Anglicku a vo Walese** (*Judiciary of England and Wales*).

Sudcovia z povolania

Najvyšší sudca (*Lord Chief Justice*) – je hlavou justície v Anglicku a vo Walese a prezidentom súdnych dvorov v Anglicku a vo Walese. Jeho úloha sa začala 3. apríla 2006, keď podľa zákona o ústavnej reforme z roku 2005 (*Constitutional Reform Act*) boli súdne právomoci najvyššieho kancelára (*Lord Chancellor*) prevedené na najvyššieho sudcu. Najvyšší sudca je takisto hlavou trestného súdnictva.

Predsedovia senátu (*Heads of division*) – štyria služobne starší sudcovia sú na čele ostatných jurisdikcií: predseda civilného senátu (*Civil*), predseda oddelenia kráľovnej lavice (*Queen's Bench Division*), predseda rodinného súdu (*Family Division*) a kancelár vyššieho súdu (*Chancery*). Viac informácií nájdete na webovej stránke **Justícia v Anglicku a vo Walese**

Sudcovia odvolacieho súdu (*Lords Justices of Appeal*) zasadať na odvolacích súdoch, ktoré sa zaoberajú trestnoprávnymi, ako aj občianskoprávnymi prípadmi.

Sudcovia vyššieho súdu (*High Court Judges*) zasadať na vyššom súde, na ktorom sa vypočúvajú najzložitejšie občianskoprávne prípady. Najzávažnejšie a najcitlivejšie trestné prípady vypočúvajú aj na korunnom súde (napr. vraždy).

Obvodní sudcovia (*Circuit Judges*) zvyčajne vypočúvajú trestnoprávne, občianskoprávne a rodinné prípady.

Okresní sudcovia (*District Judges*) sa zaoberajú občianskoprávnymi prípadmi. Väčšinu svojej práce vykonávajú v komorách (nie na otvorených súdnych procesoch). Okrem toho majú právomoc prerokovať žalobu na súde grófstva so sankciou vo výške, ktorá neprekračuje stanovený finančný limit (ktorý sa z času na čas preveruje): prípady presahujúce limit vo všeobecnosti vypočúva obvodný sudca. Okresní sudcovia riešia viac než 80 percent všetkých sporných občianskoprávných súdnych žalôb v Anglicku a vo Walese.

Okresní sudcovia zasadať na **magistrátnych súdoch** (*magistrates' courts*) a zaoberajú sa rovnakými typmi prípadov, akými sa zaoberajú magistrátni sudcovia (pozri nižšie). Pomáhajú však predovšetkým pri prípadoch, ktoré sa zaoberajú dlhšími a zložitejšími vecami.

Magistri a tajomníci vyššieho súdu (*High Court Masters a Registrars*) sú procedurálnymi sudcami, ktorí sa zaoberajú väčšinou občianskoprávnymi prípadmi na kancelárskom súde a v kráľovskom senáte vyššieho súdu.

Prísediaci sudcovia

Prísediaci sudcovia sú zvyčajne menovaní na obdobie minimálne päť rokov s ohľadom na horný vekový limit. Sudcovia na čiastočný úväzok:

Zastupujúci sudcovia vyššieho súdu (*Deputy High Court Judges*) zasadať v jednom alebo vo viacerých senátoch vyššieho súdu.

Vyšší súdny úradník (*Recorders*) majú podobnú jurisdikciu ako obvodní sudcovia, hoci sa pred súdom vo všeobecnosti zaoberajú menej zložitými alebo menej závažnejšími vecami.

Zástupcovia okresných sudcov (*Deputy District Judges*) zasadať na súdoch grófstiev a na okresných úradoch vyššieho súdu. Zaoberajú sa menej zložitými prípadmi, ktoré spadajú do jurisdikcie okresných sudcov.

Zástupcovia okresných sudcov na magistrátnych súdoch (*Magistrates' Courts*) sa zaoberajú podobnými prípadmi ako ich kolegovia, ktorí vykonávajú túto funkciu na plný úväzok.

Zastupujúci magistri a tajomníci vyššieho súdu (*Deputy High Court Masters a Registrars*) sa zaoberajú podobnými prípadmi ako magistri a tajomníci z povolania na vyššom súde.

Sudcovia tribunálov (*Tribunal Judges*)

Tribunály riešia približne 800,000 veľmi rozmanitých prípadov ročne, napríklad spory o daniach, dôchodkoch alebo prísťahovalectve.

Tribunály obvyčajne zasadať ako skupina pozostávajúca z predsedu alebo sudcu tribunálu s právnickým vzdelaním, ktorému pomáhajú prísediaci členovia skupiny s odbornými znalosťami v špecifických oblastiach. Nevystupuje tu žiadna porota a sudca tribunálu nemá právomoc stranu, ktorá spor prehrala,

uväzniť. Ich hlavnou úlohou je dosiahnuť úspešné vyriešenie problémov a v niektorých prípadoch rozhodnúť o výške náhrady alebo odškodnenia, ktorá má byť vyplatená strane, ktorá spor vyhrala.

Magistrátni sudcovia (Magistrates)

Sudcovia magistrátneho súdu, známi aj ako „sudcovia zmiernu“ („*justices of the peace*“) alebo „JPs“ sa zaoberajú približne 95 percentami trestných prípadov v Anglicku a vo Walese. Na miestnej úrovni si svoje úlohy plní viac než 30 000 zmierovacích sudcov, ktorí zvyčajne zasadaajú minimálne 26 dní do roka. Nemusia mať právnické vzdelanie a nie sú platení.

Bežne zasadaajú v trojčlennom senáte, pričom jeden z nich má kvalifikáciu na funkciu predsedu, pomáha senátu pri plnení jeho úloh a hovorí zaň. Senátu vždy pomáha úradník s právnickým vzdelaním, ktorý mu radí v oblasti práva a postupu.

Magistrátni sudcovia sa zaoberajú relatívne menej závažnými trestnými prípadmi. Patria medzi ne drobné krádeže, vandalizmus, narušovanie verejného poriadku a dopravné priestupky. Takisto sa zaoberajú rôznymi otázkami, ktoré ovplyvňujú rodiny a deti, a žiadosťami spojenými s udeľovaním licencií.

Prokurátori (Prosecutors)

Organizácia

☞ **Prokurátorská služba koruny (Crown Prosecution Servis – CPS)** je nezávislým orgánom, ktorý je zodpovedný za trestné stíhanie trestných prípadov, ktoré vyšetroje polícia v Anglicku a vo Walese. Dozor nad týmto orgánom vykonáva generálny prokurátor, ktorý za CPS zodpovedá parlamentu. Anglicko a Wales sú rozdelené do 42 oblastí prokuratúry a každej z týchto oblastí predsedá hlavný korunný prokurátor. Ďalej sú tu štyri špecializované vnútroštátne oblasti: pre organizovaný zločin, zvláštne trestné činy, boj proti terorizmu a služba zaoberajúca sa trestným stíhaním podvodov. Telefonická služba CPS Direct poskytuje policajným úradníkom v celom Anglicku a Walese poradenské služby a rozhodnutia mimo pracovné hodiny.

CPS riadi riaditeľ pre verejné prokuratúry (DPP), ktorý rozhoduje o najzložitejších a najcitlivejších prípadoch a polícii poskytuje rady pokiaľ ide o trestnoprávne veci. DPP nesie celkovú zodpovednosť za obvinenia a trestné stíhanie, ktoré predkladá CPS, a je podriadený generálnemu prokurátorovi.

V CPS pracujú prokurátori a mimoriadni prokurátori spolu so sociálnymi pracovníkmi a správcami. Prokurátori koruny sú skúsenými advokátmi, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, alebo právnikmi, ktorí sú zodpovední za trestné stíhanie trestných prípadov v mene Koruny. Mimoriadni prokurátori preverujú a prezentujú obmedzené množstvo prípadov na magistrátnych súdoch.

Úlohy a povinnosti

Pracovníci CPS:

Radia polícii a preverujú dôkazy vzťahujúce sa na prípady s cieľom možného trestného stíhanie.

Ak bolo rozhodnuté o trestnom stíhaní, rozhodujú o obvinení (vo všetkých prípadoch s výnimkou malých prípadov).

Pripravujú prípady a prezentujú ich súdu.

Prokurátori koruny sú štátnymi úradníkmi a vyberajú sa na základe všeobecného výberového konania. Aby žiadateľ mohol zastávať takúto úlohu, musí byť: advokátom, ktorý zastupuje na občianskoprávných a odvolacích súdoch s povolením pre Anglicko a Wales a s úplným aktuálnym osvedčením o vykonávaní praxe,

advokátom, ktorý zastupuje na vyšších súdoch, ktorý bol prizvaný do Anglickej advokátskej komory a ktorý ukončil koncipientsku prax (odborné vzdelávanie), občanom Európskeho hospodárskeho priestoru alebo Spoločenstva národov. Právnicki s právnickým vzdelaním nadobudnutým mimo Anglicka a Walesu sú povinní pred prevzatím tejto funkcie absolvovať a zložiť diferencnú skúšku v oblasti práva.

Organizácia právnickej profesie: Právnicki

Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch (Barristers/ Advocates)

☞ **Advokátska komora (Bar Council)** je riadiacim orgánom všetkých advokátov v Anglicku a vo Walese. Bola založená s cieľom obhajovať záujmy tejto profesie, formulovať a zavádzať kľúčové metodické iniciatívy a udržiavať štandardy, česť a nezávislosť advokátskej komory. V súlade so zákonom o právnych službách z roku 2007 delegovala úlohu riadiť túto profesiu na nezávislú a oddelenú Radu pre štandardy komory. Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, sú nezávislí odborníci v oblasti právneho poradenstva a súdni advokáti. Vo všeobecnosti sú samostatne zárobkovo činnými osobami a pracujú v skupinách v kanceláriách, ktoré sú známe ako „komory“ (*chambers*), a tu sú známi pod názvom „nájomníci“ (*tenants*). Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, nadobudli vzdelanie hlavne v oblasti obhajoby, inými slovami, sú kvalifikovaní na to, aby zastupovali svojich klientov na vyšších súdoch. Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, takisto trávia veľa svojho času poskytovaním rád svojim klientom a prieskumom prípadov. Okrem toho robia prieskum v oblasti svojich odborných znalostí. Približne 10 percent advokátov, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, tvoria Radu kráľovnej (alebo QCs) a zaoberajú sa tými najdôležitejšími a najzložitejšími prípadmi.

- Advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch (Solicitors/legal advisers)

Úlohou advokáta, ktorý zastupuje na občianskoprávných a odvolacích súdoch, je poskytovať klientom (verejnosti, podnikom, dobrovoľným orgánom, charitám atď.) odborné právne poradenstvo a zastupovanie vrátane zastupovania na súde. Ich práca sa výrazne odlišuje. Väčšina advokátov, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, pracuje v súkromnej praxi, ktorá má formu partnerstva takýchto advokátov ponúkajúcich klientom svoje služby. Môžu vykonávať všeobecnú prax, ktorá sa zameriava na mnoho oblastí práva, alebo sa môžu špecializovať na určitú oblasť. Iní advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, pracujú ako zamestnanci ústrednej vlády alebo miestnej štátnej správy, Prokurátorskej služby koruny, magistrátnych súdov, obchodných alebo priemyselných podnikov alebo iných orgánov. Advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, si môžu zvoliť prostredie, ktoré im najviac vyhovuje.

Advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, vo všeobecnosti poskytujú svojim klientom právne poradenstvo. Ak sa klienti následne rozhodnú, že chcú byť zastúpení na vyšších súdoch Anglicka a Walesu, advokát, ktorý zastupuje na občianskoprávných a odvolacích súdoch, bude vo všeobecnosti dávať pokyny advokátovi, ktorý zastupuje na vyšších súdoch a ktorý bude viesť prípad na súde. Nie vždy je však advokát, ktorý zastupuje na vyšších súdoch, potrebný, nakoľko primerane kvalifikovaní advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, majú právo na vypočutie (t. j. majú právo klienta zastupovať) na vyšších súdoch.

☞ **Spoločnosť pre právo (Law society)** zastupuje advokátov, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch v Anglicku a vo Walese. Solicitóri majú rôzne povinnosti, od rokovaní a lobovania s regulačnými orgánmi profesie, s vládou a s inými orgánmi, až po ponúkajúce odborného vzdelávania a poradenských služieb. Spoločnosť pre právo má za úlohu pomáhať, chrániť a podporovať advokátov, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch v celom Anglicku a Walese.

☞ **Regulačný orgán solicitorov (Solicitors Regulation Authority – SRA)** sa zaoberá všetkými regulačnými a disciplinárnymi vecami a ustanovuje, monitoruje a uplatňuje štandardy pre advokátov, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch v celom Anglicku a Walese. Spoločnosť pre právo, predtým známa pod názvom Regulačná rada právnickej spoločnosti, koná výhradne vo verejnom záujme.

☞ **Úrad pre vybavovanie sťažností v oblasti práva (Office for Legal Complaints)** je určený pre verejnosť, ktorá má záujem podať sťažnosť na advokáta, ktorý zastupuje na občianskoprávných a odvolacích súdoch. Tento nezávislý a nestranný orgán, predtým známy pod názvom Služba pre vybavovanie sťažností zákazníkov, sa bude snažiť rýchlo a efektívne vyriešiť akékoľvek otázky.

Verejní notári

Verejní notáři tvoria tretiu a najstaršiu skupinu právnickej profesie v Anglicku a vo Walese. Verejným notárom udeľuje povolenie na vykonávanie praxe a oprávnenie (oprávnenie na vykonávanie praxe) [Fakultný úrad \(Faculty Office\)](#) (Canterburský arcibiskup to po prvýkrát urobil v roku 1279) a regulačným orgánom je Dvor fakúlt (*Court of Faculties*). Verejní notáři sú mostom medzi občianskym právom a zvykovým právom.

Všetci notáři majú právnické vzdelanie, a hoci väčšina z nich môže byť aj solicitorami, kvalifikácia verejného notára sa dosahuje absolvovaním nezávislých a samostatných skúšok. Ak verejní notáři chcú vykonávať túto profesiu, musia dodržiavať ten istý počiatočný kurz: vyžaduje sa úspešné ukončenie [postgraduálneho štúdia v oblasti notárskej praxe na University College London](#). Po zložení skúšok môžu verejní notáři vykonávať prax kdekoľvek v Anglicku a Walese a všetci majú rovnaké právomoci. Okrem prípravy a vydávania notárskych úkonov a nástrojov môžu notáři poskytovať aj poradenstvo, pokiaľ ide o zostavovanie závetov, dedičské záležitosti, správu majetku a prevody majetku.

Činnosť verejných notárov je už po stáročia uznávaná po celom svete, čo občanom a podnikom umožňuje voľný pohyb. Takýmto spôsobom verejní notáři uľahčujú obchodovanie a život obyčajných občanov, čo im umožňuje starať sa o svoj denný život a voľne obchodovať na základe prijateľných nákladov a bez zbytočného zdržiavania.

Verejný notár má svoju úradnú pečiatku a notárske úkony v Anglicku a vo Walese majú dôkaznú hodnotu. Notárske úkony sa vykonávajú súkromne a verejne; verejné úkony sa tiež označujú ako „notárske úkony v autentickej podobe“. Notárske úkony s podpisom a pečiatkou notára sa uznávajú ako dôkaz zodpovedného právneho úradníka vo všetkých krajinách sveta.

Verejní notáři podliehajú podobným profesijným predpisom ako solicitori a sú povinní si každý rok obnoviť svoje osvedčenie o vykonávaní notárskej praxe a uzatvoriť poistenie hmotnej zodpovednosti a záručné poistenie. Obnovenie osvedčenia sa udeľuje len v prípade dodržiavania predpisov. Vymenovanie za notára je osobným vymenovaním individuálneho notára. [Spoločnosť notárov \(The Notaries Society\)](#) je organizáciou, ktorá zastupuje približne 800 verejných notárov. [Spoločnosť pisárov, \(The Society of Scrivener Notaries\)](#), [starobylý cech, \(the Scriveners Company\)](#), zastupuje približne 30 verejných notárov, ktorí vykonávajú svoju prax prevažne v centrálnom Londýne.

Patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známk

Patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známk sú odborní poradcovia v oblasti duševného vlastníctva. Klientom poskytujú právne poradenstvo v tejto oblasti, najmä čo sa týka patentov, ochranných známk, vzorov a autorských práv. Zastupujú tiež svojich klientov na špecializovaných súdoch duševného vlastníctva (niektorí získajú ďalšie právomoci po nadobudnutí doplňujúcej právnickej kvalifikácie). Väčšina patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk pracuje v súkromnej praxi, niektorí však pracujú aj v partnerstve so solicitorami. Značná časť osôb činných v tomto povolaní pracuje v priemysle. Rovnako ako solicitori, aj patentoví právni zástupcovia a právni zástupcovia ochranných známk majú právomoc zastupovať svojich klientov na súde v súdnych sporoch týkajúcich sa duševného vlastníctva, a to vrátane práva poveriť advokáta vedením prípadu. [Výsadný inštitút patentových zástupcov \(Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA\)](#) zastupuje patentových zástupcov v Spojenom kráľovstve. Náplňou jeho činnosti je spolupráca s vládou v oblasti legislatívy týkajúcej sa duševného vlastníctva, poskytovanie vzdelávania a odbornej prípravy patentovým zástupcom a účastníkom vzdelávania a spolupráca s regulačnými orgánmi tejto profesie. Cieľom CIPA je podporovať právo a profesie v oblasti duševného vlastníctva. [Inštitút zástupcov ochranných známk \(Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA\)](#) reprezentuje zástupcov ochranných známk a túto profesiu v Spojenom kráľovstve. Medzi jeho úlohy patrí rokovanie s vládou, s jej nezávislým regulačným orgánom (IPReg) a s inými príslušnými organizáciami a lobovanie v ich radoch. Poskytuje príslušné vzdelávanie, odbornú prípravu a poradenstvo pre povolanie zástupcu ochrannej známky a má na starosti podporu tejto profesie a duševného vlastníctva. [Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva \(Intellectual Property Regulation Board – IPReg\)](#) sa zaoberá všetkými regulačnými a disciplinárnymi záležitosťami a ustanovuje, monitoruje a uplatňuje štandardy pre patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk v Spojenom kráľovstve. Koná vo verejnom záujme a spravuje zákonný Register patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk, tak jednotlivcov, ako aj subjektov.

Ostatné právnické profesie

Okrem úradníkov a pracovníkov na magistrátnych súdoch nemusia mať úradníci a iní pracovníci na väčšine súdov v Anglicku a vo Walese právnické vzdelanie. Sú štátnymi úradníkmi, ktorí sa zaoberajú administratívnymi vecami a pomáhajú sudcom. Nemôžu poskytovať právne poradenstvo. Všetkých pracovníkov súdu, ktorí sú štátnymi úradníkmi, zamestnáva Služba Jej Veličenstva pre súdy a tribunály ([Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)).

Ďalšie informácie o kategóriách zamestnancov súdu môžete nájsť tu [\(456 Kb\)](#) [en](#).

Úloha úradníkov na magistrátnych súdoch je iná. Laickí zmierovací sudcovia nemajú právnické vzdelanie a spoliehajú sa na rady od právnicko vzdelaných úradníkov, ktorými sú: **súdni úradníci (justices' clerks)** a **právni poradcovia (legal advisers alebo court clerks)**.

Súdni úradníci sú hlavnými právnymi poradcami zmierovacích sudcov. Sú právnikmi [buď advokátmi, ktorí zastupujú na vyšších súdoch (*barristers*), alebo advokátmi, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch (*solicitors*)] s minimálne päťročnou zodpovedajúcou kvalifikáciou. Poskytujú rady zmierovacím sudcom, čo sa týka práva a postupov ako na súdoch, tak aj mimo nich. Tiež sú zodpovední za riadenie a odborné vzdelávanie právnych poradcov, za kvalitu poskytnutých právnych služieb a za poskytovanie konzistentného právneho poradenstva v rámci svojej administratívnej oblasti.

Právni poradcovia zasadať na súde a poskytujú rady sudcom týkajúce sa práva, právnej praxe a postupov. Tiež majú právnické vzdelanie [obyčajne ako advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch (*solicitors*), alebo advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch (*barristers*)].

Výnosy vyššieho súdu uplatňujú **úradníci na presadzovanie práva (High court enforcement officers)**, ktorých menuje a pridružuje k okresom lord kancelár alebo jeho delegát. Zodpovedajú za uplatňovanie súdnych príkazov vymáhaním peňazí, ktoré je potrebné zaplatiť na základe rozsudku vyššieho súdu alebo rozsudku krajského súdu, ktorý bol postúpený vyššiemu súdu. Môžu zabaviť a predať tovar s cieľom uhradiť dlžnú sumu. Tiež zaisťujú a dohliadajú na vlastníctvo majetku a vrátenie tovaru.

Súdni exekútori v krajoch (County court bailiffs) sú štátnymi úradníkmi, ktorých zamestnáva Služba Jej Veličenstva pre súdy a tribunály a ktorí sa zaoberajú uplatňovaním rozsudkov a/alebo príkazov, ktoré boli vydané a zaregistrované na krajských súdoch. Sú štátnymi úradníkmi, ktorí uplatňujú príkazy na exekúciu, získavajú pôdu do opätovného vlastníctva pomocou príkazov na držbu a vymáhajú tovar pomocou príkazov na vrátenie tovaru. Nariadenie pre zriadencov súdov v krajoch, ktorí vykonávajú príkazy, je uvedené v oddiele 85 – 111 zákona o krajských súdoch z roku 1984. Postupy exekúcie sú uvedené v predpisoch občianskoprávného konania. Okrem toho súdni exekútori krajských súdov plnia aj iné úlohy vrátane osobného doručovania dokumentov a príkazov na uväznenie. Príkazy na uväznenie sú uvedené v oddiele 118 – 122 zákona o krajských súdoch.

Súdni exekútori s osvedčením (Certificated bailiffs) sú súkromnými súdnymi zriadencami, ktorí získali osvedčenie na základe zabavenia pre nájom a oprávňuje ich miestny sudca na krajskom súde. Zhabanie pre prenajom znamená zabavenie majetku nájomníka zo strany prenajímateľa s cieľom zabezpečiť si zaplatenie nezaplateného nájomného bez zásahu súdu. Podľa niekoľkých zákonov môžu súdni exekútori s osvedčením tiež vymáhať dlhy, napríklad obecnú daň, a môžu vykonávať zďaňovanie majetku mimo domácností.

Súvisiace odkazy

[Prokurátorská služba koruny,](#)

[Fakultný úrad,](#)

[Spoločnosť notárov,](#)

[Justícia v Anglicku a vo Walese,](#)

- [Spoločnosť pre právo,](#)
- [Regulačný orgán solicitorov,](#)
- [Úrad pre vybavovanie sťažností v oblasti práva,](#)
- [Komisia pre právne služby,](#)
- [Výsadný inštitút patentových zástupcov,](#)
- [Inštitút zástupcov ochranných známk,](#)
- [Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva,](#)
- [Služba jej Veličenstva pre súdy a tribunály.](#)

Posledná aktualizácia: 25/07/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Typy právnických profesií - Severné Írsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v jurisdikcii Spojeného kráľovstva Severné Írsko.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické profesie v Severnom Írsku patria:

- Sudcovia
- Prokurátori (Prosecutors)
- Právni zástupcovia (Barristers)
- Obhajcovia (Solicitors)

Organizácie právnických profesií: Sudcovia

V jurisdikcii Severného Írska sa v oblasti súdnictva vyskytujú tieto funkcie:

- Lord kancelár (Lord Chief Justice) – najvyššie postavená osoba v súdnictve
- Odvolační sudcovia (Lord justices of appeal)
- Sudcovia vyššieho súdu (High court judges)
- Sudcovia najvyššieho súdu (Masters of the Supreme Court)
- Sudcovia krajských súdov (County Court Judges)
- Oblasní sudcovia (krajské súdy) (District Judges (county court))
- Oblasní sudcovia (magistrátne súdy) (District Judges (magistrates court))
- Laickí sudcovia (Lay Magistrates)
- Sudcovia koronerských súdov (Coroners)

Organizácia právnických profesií: Prokurátori

Organizácia

Hlavným orgánom povereným trestným stíhaním v Severnom Írsku je Prokuratúra pre Severné Írsko [Public Prosecution Service for Northern Ireland (PPS)]. Okrem rozhodnutí súvisiacich so stíhaním v prípadoch, ktoré vyšetroje polícia v Severnom Írsku, rieši aj prípady, ktorými sa zaoberajú iné štatutárne orgány ako daňová a colná správa (HM Revenue and Customs).

Na čele tohto orgánu stojí riaditeľ prokuratúry pre Severné Írsko. Takisto tu pôsobí zástupca riaditeľa tohto úradu. Zástupca riaditeľa má všetky právomoci ako riaditeľ, ale musí ich vykonávať pod vedením či riadením riaditeľa. Do funkcií ich menuje generálny prokurátor (Attorney General) Severného Írska. PPS je iným než ministerským úradom vlády. V súlade so zákonom o súdnictve Severného Írska [Justice (Northern Ireland) Act] z roku 2002 sú funkcie riaditeľa vykonávané nezávisle od akékoľvek inej osoby. Zákon z roku 2002 stanovuje, že riaditeľ a generálny prokurátor spolu môžu z času na čas konzultovať akékoľvek záležitosti, za ktoré generálny prokurátor nesie zodpovednosť voči Zhromaždeniu Severného Írska (Northern Ireland Assembly). V súčasnosti je mnoho záležitostí súvisiacich s trestným stíhaním vyhradených parlamentu vo Westminsteri. Povinnosti týkajúce sa týchto záležitostí vykonáva generálny advokát (Advocate General) pre Severné Írsko.

Úloha a povinnosti

Primárna úloha PPS je rozhodovať o stíhaní či nestíhaní osôb za spáchanie trestných činov a o primeranosti trestov.

Tento úrad je taktiež zodpovedný za podávanie a zastupovanie obžaloby na súde. Prokurátor predkladá na súdy dôkazy menom Koruny. Prokurátori predvolávajú a vyšetrojú korunných svedkov a robia krížový výsluch svedkov obhajoby. Pri uzatváraní prípadu zhŕňajú pred súdom menom Koruny dôkazy.

Organizácia právnických profesií: Právnicki

Právni zástupcovia [Barristers (Advocates)]

V Severnom Írsku sa tzv. barristers rozdeľujú na „senior counsel“ (známy takisto ako Queen’s Counsel) a „junior counsel“. Advokátska komora je orgán špecializovaných advokátov skúsených v oblasti súdnych sporov, ku ktorým má verejnosť prístup prostredníctvom obhajcov (solicitors) a za obmedzených okolností priamym prístupom pre odborníkov (direct professional access).

[Advokátska komora Severného Írska \(The Bar of Northern Ireland\)](#) je združením nezávislých právnych zástupcov (barristers) so sídlom v Bar Library v Belfaste. K 1. septembru 2012 združovala takmer 600 právnych zástupcov (barristers), ktorí prevádzkovali súkromnú prax.

Obhajcovia [Solicitors (legal advisers)]

Regulačným úradom, ktorý riadi vzdelávanie, účtovníctvo, disciplínu a profesionálne správanie obhajcov (solicitors) je v Severnom Írsku [Právnická spoločnosť \(Law Society\)](#). Jej úlohou je dohliadať na nezávislosť, etické normy, profesionálne schopnosti a kvalitu služieb ponúkaných verejnosti.

Obhajcovia (solicitors) sa môžu špecializovať na konkrétnu oblasť alebo viesť všeobecnú prax.

Notári

V Severnom Írsku sú všetci obhajcovia (solicitors) pod prisahou. To znamená, že môžu overovať úradné dokumenty (ktoré nevyhotovili oni sami alebo ich protistrana vo veci).

Navyše sú niektorí obhajcovia (solicitors) verejnými notármi, čo znamená, že môžu overovať dokumenty, aby mohli byť použité v zahraničí. Príslušné informácie nájdete na webovej stránke [Právnickej spoločnosti \(Law Society Northern Ireland\)](#).

Patentoví zástupcovia, zástupcovia ochranných známk

Patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známk sú odborní poradcovia v oblasti duševného vlastníctva. Klientom poskytujú právne poradenstvo v tejto oblasti, najmä čo sa týka patentov, ochranných známk, vzorov a autorských práv. Zastupujú tiež svojich klientov na špecializovaných súdoch duševného vlastníctva (niektorí získajú ďalšie právomoci po nadobudnutí doplňujúcej právnickej kvalifikácie – litigator's qualification).

Väčšina patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk pracuje v súkromnej praxi, niektorí však pracujú aj v partnerstve so solicitorami. Značná časť osôb činných v tomto povolání pracuje v priemysle.

Rovnako ako solicitori, aj patentoví právni zástupcovia a právni zástupcovia ochranných známk majú právomoc zastupovať svojich klientov na súde v súdnych sporoch týkajúcich sa duševného vlastníctva, a to vrátane práva poveriť advokáta vedením prípadu.

[Chartered Institute of Patent Attorneys \[Inštitút patentových zástupcov \(CIPA\)\]](#) zastupuje patentových zástupcov v Spojenom kráľovstve. Náplňou jeho činnosti je spolupráca s vládou v oblasti legislatívy týkajúcej sa duševného vlastníctva, poskytovanie vzdelávania a odbornej prípravy patentovým zástupcom a účastníkom vzdelávania a spolupráca s regulačnými orgánmi tejto profesie. Cieľom CIPA je podporovať právo a profesie v oblasti duševného vlastníctva.

[Institute of Trade Mark Attorneys \[Inštitút zástupcov ochranných známk\]](#) reprezentuje zástupcov ochranných známk a túto profesiu v Spojenom kráľovstve. Medzi jeho úlohy patrí rokovanie s vládou, s jej nezávislým regulačným orgánom (IPReg) a s inými príslušnými organizáciami a lobovanie v ich radoch. Poskytuje príslušné vzdelávanie, odbornú prípravu a poradenstvo pre povolanie zástupcu ochrannej známky a má na starosti podporu tejto profesie a duševného vlastníctva.

[Intellectual Property Regulation Board \[Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva \(IPReg\)\]](#) sa zaoberá všetkými regulačnými a disciplinárnymi záležitosťami a ustanovuje, monitoruje a uplatňuje štandardy pre patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk v Spojenom kráľovstve. Koná vo verejnom záujme a spravuje zákonný Register patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk, tak jednotlivcov, ako aj subjektov.

Ostatné právnické profesie

Úradníci súdov (Court Clerks)

Úradníci a iní zamestnanci súdov Severného Írska sú štátnymi zamestnancami, ktorí nie sú odborníci v odbore právo a zaoberajú administratívnymi záležitosťami.

Úradníci súdov (Court Clerks) zabezpečujú, aby mali sudcovia pripravené dokumenty, ktoré potrebujú, aby mohli predsedáť súdному konaniu.

Zaznamenávajú rozhodnutia sudcov vo veciach a poskytujú im všetku ďalšiu potrebnú administratívnu podporu. Úradníci súdov vám môžu poskytnúť radu týkajúcu sa súdneho konania, nemôžu však poskytovať právne poradenstvo, ani nemôžu dávať účastníkom súdneho konania odporúčania týkajúceho sa postupu. Všetci úradníci súdov sú štátnymi zamestnancami [Súdnej služby Severného Írska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#), čo je agentúra patriaca pod Ministerstvo spravodlivosti Severného Írska.

Úradníci orgánov na presadzovanie práva (Enforcement officers)

Úradníci orgánov na presadzovanie práva sú štátnymi zamestnancami Súdnej služby Severného Írska (Northern Ireland Court and Tribunals Service).

Zaoberajú sa výkonom rozsudkov v občianskoprávných sporoch prostredníctvom Kancelára pre výkon rozsudkov (Enforcement of Judgements Office).

Tento úrad vykonáva rozsudky na magistrátnych súdoch a krajských súdoch (magistrates' and county courts) (vrátane súdov riešiacich veci s nízkou hodnotou sporu), ako aj vyššieho súdu (High Court). Právne predpisy, ktorými sa výkon riadi sú stanovené v Poriadku pre výkon rozsudkov (Severné Írsko) z roku 1981 [Judgements Enforcement (Northern Ireland) Order 1981] a Pravidlá pre výkon rozsudkov (Severné Írsko) z roku 1981 [Judgement Enforcement Rules (Northern Ireland) 1981] v znení zmien.

Súvisiace odkazy

[Prokuratúra \(Public Prosecution Service\)](#)

[Advokátska komora Severného Írska \(Bar of Northern Ireland\)](#)

[Právnická spoločnosť \(Law Society\)](#)

[Súdna služba Severného Írska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#)

Posledná aktualizácia: 03/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Typy právnických profesií - Škótsko

Na tejto strane nájdete prehľad hlavných právnických profesií v rámci škótskej jurisdikcie v Spojenom kráľovstve. Obsahuje informácie o sudcoch, prokurátoroch a právnikoch.

Sudcovia

V Škótsku neexistuje samostatné povolanie sudcov ako také. Sudcami sa môžu stať iba **skúsení právni zástupcovia (experienced solicitors)** a **advokáti (advocates)**. Pozície sudcov v rámci škótskej jurisdikcie zahŕňajú:

lord predseda Najvyššieho civilného súdu (Lord President of the Court of Session),

lord tajomník (Lord Justice Clerk),

hlavní šerifovia (Sheriff Principals), ktorí predsedajú niektorému zo šiestich šerifstiev v Škótsku,

pri zasadaní Najvyššieho civilného súdu sú sudcovia známi ako senátori sudcovského kolégia (Senators of the College of Justice),

pri zasadaní Najvyššieho trestného súdu sú sudcovia známi ako lordi komisári súdnictva (Lords Commissioners of Justiciary),

šerifovia (Sheriffs),

šerifovia na čiastočný úväzok predstavujú náhradu za šerifov na plný úväzok,

zmierovací sudcovia (Justices of the Peace), ktorými sú laici a ktorí zasadať samostatne alebo v trojici s úradníkom s právnickým vzdelaním alebo právnym poradcem na okresnom súde.

Prokurátori

Organizácia

Za všetky trestné stíhanie v Škótsku je zodpovedná [Kancelária koruny a Prokurátorská fiškálna služba \(Crown Office and Procurator Fiscal Service\)](#). Na čele služby stojí **lord advokát**, ktorý je aj ministrom škótskej vlády a jeho zástupcom je štátny prokurátor (Solicitor General).

Kancelária koruny a Prokurátorská fiškálna služba (COPFS) je zodpovedná výlučne za **stíhanie** trestných činov, **vyšetovanie** náhlych alebo podozrivých úmrtí a **sťažností** na políciu.

Zákon o Škótsku z roku 1998 (oddiel 48) stanovuje, že lord advokát (v rámci svojej právomoci ako hlava systému trestného stíhania a vyšetovania úmrtí v Škótsku) prijíma akékoľvek rozhodnutie nezávisle od akejkoľvek inej osoby.

Prokurátormi sa môžu stať iba kvalifikovaní právnici alebo advokáti.

Úloha a právomoci

Prvé vyšetovanie trestného činu vykonáva a správu miestnemu prokurátorovi podáva polícia (alebo iné odborné spravodajské orgány ako napríklad daňový a colný úrad). Prokurátor posúdi túto správu a rozhodne, či bude konať vo verejnom záujme. Pri rozhodovaní prokurátor zvaží, či má dostatok dôkazov, a ak áno, aké opatrenie bude vhodné: to znamená stíhanie, využitie priameho opatrenia (akým je napríklad finančná pokuta) alebo neuplatnenie žiadneho opatrenia. V prípadoch, ktoré musí posúdiť porota, prokurátor pred prijatím rozhodnutia o súdnom stíhaní vypočuje svedkov a zhromažďí a preskúma forenzné a iné dôkazy. Následne podá správu právnenému poradcovi koruny (Crown Counsel), ktorý rozhodne o trestnom stíhaní.

Organizácia právnických profesií: Právnici

Advokáti (Barristers)

Advokáti sú členmi **Škótskej advokátskej komory** (Scottish Bar). Majú právo vystupovať na všetkých škótskych súdoch, aj keď väčšinu svojej práce vykonávajú na súdoch vyššej inštancie (Najvyšší civilný súd a Najvyšší trestný súd) a poskytovať odborné rady v právnych veciach. Skúsení advokáti sú známi ako poradcovia koruny (Queen's Counsel). Všetci advokáti sú členmi [advokátskej komory](#) (Faculty of Advocates).

Právni poradcovia (Solicitors)

Právni poradcovia tvoria najpočetnejšiu skupinu právnych odborníkov. Môžu poskytovať rady vo všetkých právnych veciach a zastupovať klientov na súde. Všetci právni poradcovia sú členmi [Právnickej spoločnosti Škótska](#) (Law Society of Scotland), ktorá podporuje záujmy tejto právnickej profesie a záujmy verejnosti vo vzťahu k tejto profesii.

Existujú aj právni poradcovia – advokáti (solicitor – advocates), ktorí sú tiež členmi **Právnickej spoločnosti Škótska**. Ako advokáti (pozri vyššie), aj právni poradcovia – advokáti môžu vystupovať na Najvyššom civilnom súde a Najvyššom trestnom súde.

Notári

Verejní notári sú právni poradcovia, ktorí zaznamenávajú určité právne úkony a podpisujú osobitné právne dokumenty. Nejde o samostatné právnické povolanie.

Patentoví zástupcovia, zástupcovia ochranných známk

Patentoví zástupcovia (patent attorneys) a zástupcovia ochranných známk (trade mark attorney) sú odborní poradcovia v oblasti práv duševného vlastníctva. Klientom poskytujú právne poradenstvo v tejto oblasti, a to najmä čo sa týka registrácie patentov alebo s nimi spojenými žalobami, ochranných známk, vzorov a tiež ďalších aspektov práv duševného vlastníctva vrátane ochrany autorských práv. Na rozdiel od všeobecnejšieho občianskeho a trestného práva sa právo duševného vlastníctva uplatňuje v celom Spojenom kráľovstve. Pri súdnych sporoch v oblasti práv duševného vlastníctva v Škótsku sa zvyčajne vyžaduje, aby sa nimi zaoberal Najvyšší civilný súd, keďže má výlučnú týkajúcu sa patentov a väčšiny ďalších práv duševného vlastníctva (konkrétne ochranných známk a úžitkových vzorov Spoločenstva). Tento súd má takisto k dispozícii viacero sudcov zaoberajúcich sa právom duševného vlastníctva a špeciálne pravidlá na riešenie vecí v tejto oblasti. Patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známk môžu svojich klientov zastupovať priamo pred patentovým krajským súdom (Patents County Court) a pri odvolaní sa voči rozhodnutiu úradu duševného vlastníctva pred Patentovým súdom a Vyším súdom v Anglicku a Walese. Patentoví zástupcovia a právnickou kvalifikáciou môžu tiež zastupovať v súdnych sporoch pred Najvyšším súdom v Londýne (High Court in London), avšak patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známk v súčasnosti ale nemajú právomoc zastupovať klientov v súdnych sporoch týkajúcich sa práv duševného vlastníctva na škótskych súdoch. V Škótsku sa preto súdnym sporom týkajúcim sa práv duševného vlastníctva venujú právnici so špecializáciou na duševné vlastníctvo, ktorí často pracujú v súčinnosti s patentovými zástupcami a zástupcami ochranných známk.

Väčšina patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk v Škótsku pracuje v špecializovaných firmách so súkromnou praxou, ale niektorí pracujú aj v priemysle.

[Výsadný inštitút patentových zástupcov](#) (Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA) zastupuje patentových zástupcov v Spojenom kráľovstve.

Náplňou jeho činnosti je spolupráca s vládou v oblasti legislatívy týkajúcej sa duševného vlastníctva, poskytovanie vzdelávania a odbornej prípravy patentovým zástupcom a účastníkom vzdelávania a spolupráca s regulačnými orgánmi tejto profesie. Cieľom CIPA je podporovať právo a profesie v oblasti duševného vlastníctva.

[Inštitút zástupcov ochranných známk](#) (Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA) reprezentuje zástupcov ochranných známk a túto profesiu v Spojenom kráľovstve. Medzi jeho úlohy patrí rokovanie s vládou, s jej nezávislým regulačným orgánom (IPReg) a s inými príslušnými organizáciami a lobovanie v ich radoch. Poskytuje príslušné vzdelávanie, odbornú prípravu a poradenstvo pre povolanie zástupcu ochrannej známky a má na starosti podporu tejto profesie a duševného vlastníctva.

[Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva](#) (Intellectual Property Regulation Board – IPReg) sa zaoberá všetkými regulačnými a disciplinárnymi záležitosťami a ustanovuje, monitoruje a uplatňuje štandardy pre patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk v Spojenom kráľovstve. Koná vo verejnom záujme a spravuje zákonný Register patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk, tak jednotlivcov, ako aj subjektov.

Ďalšie právnické profesie

Šerifskí tajomníci (Scheriff officers) a **kuriéri** (Messengers-at-arms) sú úradníkmi súdu, ktorí sú zodpovední za doručovanie dokumentov a výkon súdnych príkazov v Škótsku. Šerifskí tajomníci a kuriéri sú zamestnaní v súkromných firmách a poplatky, ktoré účtujú, sú upravené sekundárnymi právnymi predpismi. Oddiel 60 o konkurze a náležitej starostlivosti (Škótsko) z roku 2007 ruší úrady kuriéra a šerifského tajomníka a nahrádza ich novým úradom **súdneho úradníka** (Judicial officer). Súdnych úradníkov poveruje lord predseda Najvyššieho civilného súdu na základe odporúčania novej škótskej komisie pre občianskoprávne vymáhanie (Scottish Civil Enforcement Commission).

Súvisiace odkazy

[Kancelária koruny a Prokurátorská fiškálna služba](#), [Advokátska komora](#), [Právnická spoločnosť Škótska](#), [Škótske združenie právnických centier](#), [Výsadný inštitút patentových zástupcov](#), [Inštitút zástupcov ochranných známk](#), [Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva](#)

Posledná aktualizácia: 10/11/2014

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.